

2020

Interreg
Latvija-Lietuva
Eiropas Reģionālās attīstības fonds

SIA „AC Konsultācijas”

Latvijas – Lietuvas pierobežu pašvaldību sadarbības uzlabošana sabiedriskās drošības nodrošinājuma jomā

PĒTĪJUMS un RĪCĪBAS PLĀNS

Izstrādāts *Interreg* V-A Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014-2020 projekta Nr. LLI-302 “Vietējo sabiedriskās drošības pakalpojumu efektivitātes un pieejamības uzlabošana Latvijas un Lietuvas pierobežā”/ *Safe Borderlands*” ietvaros

Gala redakcija

2020. gada 26. jūnijs

Pasūtītājs: **Zemgales plānošanas reģions**
Katoļu iela 2b, Jelgava, LV-3001

Izpildītājs: **SIA "AC Konsultācijas"**
Balasta dambis 70a-1, Rīga, LV-1048

Kontaktpersona: Austra Smilgaine, SIA "AC Konsultācijas",
austra.smilgaine@ack.lv, +371 26428044

SATURS

Attēlu un tabulu saraksts	4
Saisinājumu un skaidrojumu saraksts	7
IEVADS	8
PĒTĪJUMS	11
1. DROŠĪBAS PAKALPOJUMU JOMAS RAKSTUROJUMS	11
1.1. Latvijas pierobežas drošības pakalpojumu joma	11
1.1.1. Valsts un pašvaldību drošības pakalpojumu institūciju raksturojums	11
1.1.2. Drošības pakalpojumu sniedzēju institūciju pārrobežu sadarbības formas un iespējas	25
1.1.3. Drošības pakalpojumu jomu raksturojošie statistikas dati.....	30
1.2. Lietuvas drošības pakalpojumu joma	60
1.1.4. Valsts un pašvaldību drošības pakalpojumu institūciju raksturojums	60
1.1.5. Drošības pakalpojumu sniedzēju institūciju sadarbības formas un iespējas.	68
1.1.6. Drošības pakalpojumu jomu raksturojošie statistikas dati.....	72
2. Esošo un iespējamo problēmu raksturojums	84
2.1. Problēmas Latvijas Pierobežas pašvaldībās.....	84
2.2. Problēmas Lietuvas Pierobežas pašvaldībās	91
3. ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE	95
3.1. Sabiedriskā kārtība un drošība.....	95
3.2. Ugunsdzēsība un glābšana	97
3.3. Neatliekamā medicīniskā palīdzība	99
3.4. Robežsardze	101
4. SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI.....	102
4.1. Sabiedriskā kārtība un drošība.....	102
4.2. Ugunsdzēsība un glābšana	103
4.3. Neatliekamā medicīniskā palīdzība	104
4.4. Robežsardze	105
4.5. Sadarbības koordinēšana	105
RĪCĪBAS PLĀNS	110
1. Kārtība ciešākai drošības pakalpojumu sniedzēju sadarbībai pierobežas pašvaldībās.....	110
2. Kārtība informācijas apmaiņā un komunikācijā starp drošības pakalpojumu sniedzējiem pierobežas pašvaldībās	120
3. Kopīga drošības pakalpojumu sniedzēju reaģēšanas kārtība dzīvībai bīstamās situācijās un problemātiskās situācijās	124
4. Latvijas – Lietuvas pierobežas pašvaldību Sabiedriskās drošības komisijas izveide	129
5. Sadarbības kontakttīkla izveide	135
PIELIKUMI.....	138
• 1. pielikums Drošības pakalpojumu sniedzēju tālruņa numuri, uz kuriem zvanīt ārkārtas gadījumos aptveramajā teritorijā	138

•	2. pielikums Drošības pakalpojumu sniedzēju iecirkņu adreses un to atrašanās vietas fiksācija kartē aptveramajā teritorijā	138
•	3. pielikums Informācija par drošības pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu izcenojumu, vēršoties pēc palīdzības aptveramajā teritorijā	138
•	4. pielikums Informācija par piemērojamā soda veidu un apmēru iespējamā likumpārkāpuma gadījumā	138
•	5. pielikums Informācija par dokumentiem, kas personai jāuzrāda vēršoties pēc palīdzības aptveramajā teritorijā	138
•	6. pielikums Praktiskie rīcības soļi pēc notikušā negadījuma aptveramajā teritorijā	138
6.	Papildinoši informatīvie materiāli	139
6.1.	DPS institūciju sadarbības formas/ iespējas pierobežas pašvaldību teritorijās no normatīvā regulējuma viedokļa	139
6.2.	VP struktūra	152
6.3.	Valsts policijas darbību regulējošie normatīvie akti	153
6.4.	VP Zemgales reģiona pārvaldes struktūra	155
6.5.	VUGD struktūra.....	156
6.6.	Normatīvie akti, kas regulē VUGD darbību	157
6.7.	Zemgales Reģionālās Brīvprātīgo Ugunsdzēsēju Biedrības darbības mērķi	159
6.8.	NMPD struktūra;	160
6.9.	NMPD darbību regulējošie normatīvie akti.....	161
6.10.	VRS dienesta struktūra	162
6.11.	Robežšķērsošanas vietas ar Lietuvas Republiku Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta atbildības teritorijā	163
6.12.	Iesaistīto pušu aptaujas anketa.....	164
6.13.	Interviju vadlīnijas (Lietuva)	167

ATTĒLU UN TABULU SARAKSTS

Attēlu saraksts

Attēls Nr. 1. Pakalpojuma aptveramās teritorijas karte.....	9
Attēls Nr. 2. Iedzīvotāju skaits Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās 2014.-2019. gadā.....	31
Attēls Nr. 3. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Latvijas Pierobežas pašvaldībās un Latvijā 2014.-2019.gadā.....	32
Attēls Nr. 4. Kūlas ugunsgrēkos degušās platības (ha) Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās 2019.gadā.....	34
Attēls Nr. 5. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem Latvijas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019. gadā.....	345
Attēls Nr. 6. NMPD veikto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās 2014.-2018.gadā.....	36
Attēls Nr. 7. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Aknīstes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	38
Attēls Nr. 8. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Aknīstes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	39
Attēls Nr. 9. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Aknīstes novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā.....	40
Attēls Nr. 10. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars (%) 2014.-2018. gadā Aknīstes novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās.....	40
Attēls Nr. 11. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Auces novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	41
Attēls Nr. 12. Auces novada Pašvaldības policijas izsaukumu un saistošo noteikumu pārkāpumu skaits 2014.-2019. gadā.....	41
Attēls Nr. 13. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem Auces novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	42
Attēls Nr. 14. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Auces novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā.....	42
Attēls Nr. 15. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Auces novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās.....	43
Attēls Nr. 16. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Bauskas novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	43
Attēls Nr. 17. Bauskas novada Pašvaldības policijas izsaukumu un saistošo noteikumu pārkāpumu skaits 2018.-2019. gadā.....	44
Attēls Nr. 18. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Bauskas novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	45
Attēls Nr. 19. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Bauskas novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā.....	45
Attēls Nr. 20. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Bauskas novadā un Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā.....	46
Attēls Nr. 21. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Jelgavas novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	46
Attēls Nr. 22. Ugunsgrēku skaits uz 1000 iedzīvotājiem Jelgavas novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	47
Attēls Nr. 23. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Jelgavas novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā.....	48
Attēls Nr. 24. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Jelgavas novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās.....	48
Attēls Nr. 25. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Rundāles novadā un Pierobežas pašvaldību teritorijās 2014.-2019. gadā.....	49
Attēls Nr. 26. Rundāles novada pašvaldības policijas darbību skaits 2015.-2019. gadā.....	49
Attēls Nr. 27. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Rundāles novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	50
Attēls Nr. 28. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Rundāles novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā.....	51
Attēls Nr. 29. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Rundāles novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās.....	51

Attēls Nr. 30. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Tērvetes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā	52
Attēls Nr. 31. Ugunsgrēku skaits uz 1000 iedzīvotājiem Tērvetes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā	53
Attēls Nr. 32. PUD izpildīto izsaukumu skaits un VUGD reģistrēto ugunsgrēku skaits Tērvetes novadā	53
Attēls Nr. 33. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Tērvetes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā	54
Attēls Nr. 34. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Tērvetes novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās	54
Attēls Nr. 35. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Vecumnieku novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā	55
Attēls Nr. 36. Vecumnieku novada domes Sabiedriskās kārtības nodaļas sniegtie pakalpojumi 2015.-2019. gadā.....	55
Attēls Nr. 37. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Vecumnieku novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā	56
Attēls Nr. 38. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Vecumnieku novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā.....	56
Attēls Nr. 39. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Vecumnieku novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās.....	57
Attēls Nr. 40. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Viesītes novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā	57
Attēls Nr. 41. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Viesītes novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā	58
Attēls Nr. 42. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Viesītes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā	59
Attēls Nr. 43. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Viesītes novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās.....	59
Attēls Nr. 44. Lietuvas policijas struktūra.....	61
Attēls Nr. 45. Lietuvas VUGD struktūra	64
Attēls Nr. 46. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.–2019. gadā.....	73
Attēls Nr. 47. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019. gadā	74
Attēls Nr. 48. Reģistrēto kriminālpārkāpumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.–2019. gadā	74
Attēls Nr. 49. Reģistrēto kriminālpārkāpumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019. gadā	75
Attēls Nr. 50. Noziegumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019.gadā	76
Attēls Nr. 51. Reģistrēto noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju	76
Attēls Nr. 52. Nepilngadīgo izdarīto noziegumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.–2019. gadā	77
Attēls Nr. 53. Nepilngadīgo izdarīto noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2019. gadā	77
Attēls Nr. 54. Gada laikā izmeklēto noziedzīgu nodarījumu īpatsvars (%) Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2019. gadā	778
Attēls Nr. 55. Policijas amatpersonu skaits uz 100 tūkst. iedzīvotājiem Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2018. gadā	778
Attēls Nr. 56. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2019. gadā.....	79
Attēls Nr. 57. Ugunsgrēkos bojā gājušo skaits uz 100 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2019. gadā	80
Attēls Nr. 58. Ugunsdzēsības dienestu izsaukumu skaits gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019.gadā.....	80
Attēls Nr. 59. PNMPD izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās	81
Attēls Nr. 60. Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu izsaukumu skaits 2014.-2018.gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās.....	82
Attēls Nr. 61. Neatliekamās medicīniskās palīdzības darbinieku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2018. gadā	82

Attēls Nr. 62. Informācija par atļauju izsniegšanu, anulēšanu, neizsniegšanu Pušku sargpostenī 2017.–2019. gadā (personām, kurām ir tiesības atrasties valsts pierobežas zonā)	83
Attēls Nr. 63. Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Latvijas Pierobežas pašvaldībās un valstī, Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un valstī 2014.-2019.gadā	95
Attēls Nr. 64. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. Iedzīvotāju Latvijas Pierobežas pašvaldībās un valstī, Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un valstī 2014.-2019.gadā	98
Attēls Nr. 65. Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	100

Tabulu saraksts

Tabula Nr. 1. DPS institūcijas Latvijas Pierobežas pašvaldībās.....	11
Tabula Nr. 2. Reģistrēto noziedzīgu nodarījumu skaits Pierobežas pašvaldībās un Latvijā.....	31
Tabula Nr. 3. PP un VP inspektoru skaits Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās.....	32
Tabula Nr. 4. Sabiedriskās drošības pakalpojumu pieejamību raksturojoši rādītāji Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās.....	33
Tabula Nr. 5. Ugunsgrēkus raksturojošie rādītāji Latvijas Pierobežas pašvaldībās un Latvijā 2014.-2019. gadā.....	34
Tabula Nr. 6. NMPD veikto izsaukumu skaits Latvijas Pierobežas pašvaldībās un Latvijā 2014.-2019.gadā	35
Tabula Nr. 7. VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta darbību raksturojošie dati Latvijas – Lietuvas pierobežas teritorijā.....	36
Tabula Nr. 8. VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta sadarbība ar citiem dienestiem pierobežā	37
Tabula Nr. 9. VRS DImD sadarbība ar Lietuvas VRD 2016.-2019.gadā.....	38
Tabula Nr. 10. DPS institūcijas Lietuvas Pierobežas pašvaldībās	60
Tabula Nr. 11. Ugunsdzēsības dienestu darbinieku skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās	65
Tabula Nr. 12. Brīvprātīgo ugunsdzēsēju skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās	65
Tabula Nr. 13. PNMPD darbinieku skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās	106

SAĪSINĀJUMU UN SKAIDROJUMU SARAKSTS

att. – attēls

BUO – brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācija

CAK – Civilās aizsardzības komisija

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

DPS – Drošības pakalpojumu sniedzēji jeb sabiedriskās drošības pakalpojumu sniedzēju iestādes

ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ha – hektārs

iedz. – iedzīvotāji

KL – Krimināllikums

LAPK – Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss

LBUBA – Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienība

LT – Lietuva

LT IeM – Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrija

LT VRD – Lietuvas Valsts robežsardzes dienests

LV - Latvija

LV IeM – Latvijas Republikas Iekšlietu ministrija

LV VRS – Latvijas Valsts robežsardze

m² - kvadrātmeters

MK – Ministru kabinets

NMPD – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

OVC – operatīvās vadības centrs

Pakalpojums - Pakalpojums "Pētījuma ar rīcības plānu Latvijas-Lietuvas pierobežu pašvaldību sadarbības uzlabošanai sabiedriskās drošības nodrošinājumā sagatavošana projektā Nr. LLI-302 *Safe Borderlands*"

pašv. – pašvaldība

PK – policijas komisariāts (Lietuvas Valsts policijas reģionālā struktūrvienība pašvaldībā)

PNMPD – pašvaldību neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti Lietuvas aptveramās teritorijas pašvaldībās

PP – pašvaldības policija

Pierobežas pašvaldības – projektā Nr. LLI-302 "Safe Borderlands" iesaistītās pašvaldības (Latvijas teritorijā – Aknīstes, Auces, Bauskas, Jelgavas, Rundāles, Tērvetes, Vecumnieku un Viesītes novadi, Lietuvas teritorijā – Akmenes, Jonišķu, Pakrojas, Pasvales, Biržu un Rokišķu rajoni)

Projekts – projekts Nr. LLI-302 "Safe Borderlands"

PUD – pašvaldības ugunsdzēsības dienests

raj. – rajons

RP – Rīcības plāns

SDK – Sabiedriskās drošības komisija

SKN – pašvaldības administrācijas Sabiedriskās kārtības nodaļa

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

tūkst. - tūkstošs

UD – ugunsdzēsības dienests

VP – Valsts policija

VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

IEVADS

Pakalpojums **“Pētījuma ar rīcības plānu Latvijas-Lietuvas pierobežu pašvaldību sadarbības uzlabošanai sabiedriskās drošības nodrošinājumā sagatavošana projektā Nr. LLI-302 Safe Borderlands” (turpmāk – Pakalpojums)** īstenots saskaņā ar 2020.gada 24. februārī starp Zemgales plānošanas reģionu un SIA “AC Konsultācijas” noslēgto pakalpojuma līgumu par pētījuma ar rīcības plānu sagatavošanu Latvijas-Lietuvas pierobežu pašvaldību sadarbības uzlabošanai sabiedriskās drošības nodrošinājumā projektā Nr. LLI-302 Safe Borderlands (turpmāk – Projekts).

SIA “AC Konsultācijas” pakalpojumu īstenoja sadarbībā ar apakšuzņēmējiem (Latvijā un Lietuvā) un speciālistiem:

- Latvijas partneri - SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”;
- Lietuvas partneri - UAB “EUROINTEGRACIJOS PROJEKTAI”;
- speciālistiem konkrētu jautājumu izpētē.

Projekts, partnerība un mērķis

Pakalpojuma līguma ietvaros starp Zemgales plānošanas reģionu un SIA “AC Konsultācijas” sagatavots Pētījums un Rīcības plāns Latvijas-Lietuvas pierobežas pašvaldību sadarbības uzlabošanai sabiedriskās drošības jomā. Pakalpojums ir daļa no lielāka projekta Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmā 2014.-2020.gadam (*Interreg V-A Latvia-Lithuania 2014–2020*). Abas sagatavotās sadaļas viena otru papildina, t.i., Rīcības plāna izstrāde ir lielā mērā balstīta uz veiktās izpētes rezultātiem.

Projekta nosaukums: LLI-302 „Vietējo publisko drošības pakalpojumu efektivitātes un pieejamības uzlabošana Latvijas un Lietuvas pierobežā” (*“Improvement of efficiency and availability of local public security services in cross border regions of Latvia and Lithuania” /Safe Borderlands/*). Projekta kopējais īstenošanas laiks: 2018.gada 1.aprīlis līdz 2020.gada 31.augusts. Projekta vadošais partneris ir Zemgales Plānošanas reģions. Projekta partneri Latvijā un Lietuvā ir:

- Vecumnieku novada dome (Latvija);
- Aknīstes novada pašvaldība (Latvija);
- Tērvetes novada dome (Latvija);
- Rokišķu rajona pašvaldības administrācija (Lietuva);
- Biržu rajona pašvaldības administrācija (Lietuva).

Pakalpojumā aplūkots plašāks pašvaldību klāsts. Kopējais projekta mērķis ir uzlabot pierobežas pašvaldību sniegto drošības pakalpojumu efektivitāti un pieejamību, tā padarot pierobežu par drošāku dzīves vietu.

Pētījums un Rīcības plāns

Pakalpojuma aptveramā teritorija ir pierobežas pašvaldību teritorijas: **Aknīstes, Auces, Bauskas, Jelgavas, Rundāles, Tērvetes, Vecumnieku un Viesītes novadi** Latvijas teritorijā un **Akmenes, Jonišķu, Pakrojas, Pasvales, Biržu un Rokišķu rajoni** Lietuvas teritorijā (turpmāk – Pierobežas pašvaldības). Pētītas tikai drošības un drošības pakalpojumu situācija Pierobežas pašvaldību teritorijās, kur nepieciešams un/vai iespējams – arī Latvijā vai Lietuvā kopā.

Attēls Nr. 1. Pakalpojuma aptveramās teritorijas karte

Pakalpojuma aptveramās DPS institūcijas ir DPS, kas sniedz pakalpojumus Pierobežas pašvaldību teritorijās. Latvijā tās ir Latvijas Valsts policija (turpmāk – VP), Latvijas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (turpmāk – VUGD), Latvijas Valsts robežsardze (turpmāk – VRS), Latvijas Valsts neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (turpmāk – NMPD), aptveramās teritorijas pašvaldību policijas (turpmāk – PP) vai Sabiedriskās kārtības nodaļa (turpmāk – SKN) un pašvaldību ugunsdzēsības dienesti (turpmāk – PUD) un Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas (turpmāk – BUO). Lietuvā – Lietuvas Valsts policijas departaments (turpmāk - Lietuvas VP vai LT VP) un tā komisariāti pašvaldībās (turpmāk – PK), Lietuvas Pierobežas pašvaldību Sabiedriskās kārtības nodaļas vai sabiedriskās kārtības speciālisti (turpmāk – LT SKN), Lietuvas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas departaments (turpmāk – Lietuvas VUGD vai LT VUGD), Lietuvas pašvaldību ugunsdzēsības un glābšanas dienesti (turpmāk – PUD vai LT PUD), Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas (turpmāk – BUO vai LT BUO), Lietuvas Valsts robežsardzes dienests (turpmāk – Lietuvas VRD vai LT VRD), Lietuvas pašvaldību neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti (turpmāk – PNMPD).

Izmantotās pētnieciskās metodes

Pakalpojuma izstrādes ietvaros lietota konceptuāli vienota metodoloģiskā pieeja Latvijā un Lietuvā, pēc iespējas apkopojot un analizējot savstarpēji salīdzināmu informāciju.

Raksturojot DPS institūcijas, izmantota gan publiski pieejamā informācija (DPS, pašvaldību mājaslapas, normatīvie akti), gan aptaujāti DPS, izsūtīt aptaujas anketas, kas tika pielāgotas DPS. Pēc sniegto atbilžu vai sniegtās informācijas izpēti, nepieciešamības gadījumā veiktas papildu ekspress telefonintervijas ar DPS pārstāvjiem. Vairākos gadījumos no DPS pārstāvjiem neizdevās iegūt nepieciešamo informāciju (piemēram, LV NMPD, LV VP un vairāki Lietuvas DPS).

Raksturojot DPS sadarbības formas un iespējas, izmantoti pārsvarā publiski pieejamie normatīvie akti (likumi.lv, Lietuvas Tiesību aktu reģistrs, *Infollex*). Informācijas papildināšanai Latvijā izmantoti DPS sagatavoti dokumenti (ziņojumi, pārskati). Informācijai par Lietuvas DPS esošām un iespējamām sadarbības formām un iespējām apkopota arī no zinātniskām publikācijām.

Analizējot statistikas datus, apkopoti Latvijas un Lietuvas DPS darbību raksturojošie rādītāji par 2014.–2019. g. periodu Pierobežas pašvaldību teritorijās. Primārie dati iegūti no publiski pieejamām vietnēm (Latvija – Centrālā statistikas pārvalde, Slimību kontroles un profilakses centrs, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs, LV VUGD apkopotie dati, Lietuva – Lietuvas statistikas departaments). Tā kā publiski pieejamā informācija nav pilnīga, DPS nosūtīti papildu jautājumi (Latvija, Lietuva), kā arī izmantoti pašvaldību gada pārskati (Latvija).

Lai analizētu sabiedriskās drošības situāciju Latvijas Pierobežas pašvaldībās un izstrādātu rīcības plānu, organizētas tiešsaistes diskusijas ar DPS pārstāvjiem un pašvaldību pārstāvjiem:

- diskusija "sabiedriskā kārtība un drošība", kurā piedalījās LV VP un PP pārstāvji;
- diskusija "ugunsdrošība", kurā piedalījās LV VUGD, LV PUD, LV BUO un pašvaldību pārstāvji;
- diskusija "pašvaldību sadarbība", kurā piedalījās pašvaldību un pašvaldību DPS pārstāvji.

Plānotās diskusijas ar LV NMPD pārstāvjiem un LV VRS pārstāvjiem nenotika – NMPD neatsaucās aicinājumiem, visticamāk, izpētes laikā spēkā esošās ārkārtas situācijas dēļ. Savukārt LV VRS informācija iegūta rakstiski un telefoniski.

Lai analizētu sabiedriskās drošības situāciju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un izstrādātu rīcības plānu, noorganizētas daļēji strukturētas intervijas par sabiedriskās drošības situāciju atlasītajās Pierobežas pašvaldībās. Uz intervijām uzaicināti DPS pārstāvji, ar iespēju nepieciešamības gadījumā uz jautājumiem atbildēt rakstiski, tādējādi palielinot iegūtās informācijas apjomu. Kopumā atbildes sniedza 13 DPS pārstāvji. DPS pārstāvji, kas atteicās piedalīties intervijās, pārsvarā kā iemeslu minēja faktu, ka nesadarbojas ar Latvijas DPS. Interviju vadlīnijas veidotas, ņemot vērā Latvijas DPS diskusiju vadlīnijas. Cerot iegūt plašākus datus, izmantoti vairāku tipu jautājumi: precizējošie, zondējošie atgādinošie, pārfrāzējošie, uz hipotēzēm balstītie jautājumi.

Rīcības plāns izstrādāts, iegūto informāciju apkopojot un analizējot, papildinot to ar Projekta ietvaros iepriekš veikto diskusiju rezultātiem.¹ Rīcības plānā apkopotas plānotās sadarbības uzlabošanai risināmās problēmas un iespējamie uzlabojumi, kā arī sadarbības ietvaros risināmie jautājumi. Katrai problēmai vai risināmajam jautājumam norādīts mērķis, veicamās rīcības un rīcības soļi, kā arī rīcības soļu veikšanā iesaistītās un atbildīgās puses. Rīcības plāns izstrādāts vairākos posmos, sākumā veidojot tā projektu no pirmajā pētījuma daļā apkopotās informācijas, to vairākkārt precizējot pēc diskusiju un interviju norises.

¹Pakalpojums "Par Latvijas – Lietuvas pierobežu drošības pakalpojumu sniedzēju trīs apaļā galda diskusiju moderēšana Jelgavā", īstenots Interreg V-A Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam projekta Nr. LLI-302 "Vietējo sabiedrisko drošības pakalpojumu efektivitātes un pieejamības uzlabošana Latvijas un Lietuvas pierobežā" /Safe Borderlands/ ietvaros.

PĒTĪJUMS

1. DROŠĪBAS PAKALPOJUMU JOMAS RAKSTUROJUMS

Nodaļā raksturota esošā situācija drošības pakalpojumu jomā Pierobežas pašvaldību teritorijās – Latvijas un Lietuvas pierobežā.

1.1. Latvijas pierobežas drošības pakalpojumu joma

Turpinājumā raksturotas publiskās DPS institūcijas, to sadarbības iespējas ar citām Latvijas un Lietuvas DPS institūcijām, kā arī sniegts jomu raksturojošo datu pārskats.

1.1.1. Valsts un pašvaldību drošības pakalpojumu institūciju raksturojums

Nodaļā raksturotas Latvijas valsts un pašvaldību DPS institūcijas, kas darbojas Pierobežas pašvaldību teritorijās. Nodaļas izstrādē izmantota publiski pieejamā informācija, tostarp – DPS publiskotā informācija, Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas publiskotā informācija, spēkā esoši normatīvie akti u.c. Papildus izmantota DPS pārstāvju sniegtā informācija.

Lai uzturētu drošību, Pierobežas pašvaldībās drošības pakalpojumus sniedz gan pašvaldību, gan valsts iestādes.

Tabula Nr. 1. DPS institūcijas Latvijas Pierobežas pašvaldībās

<i>Novads/ Institūcija</i>	<i>Pašvaldības policija vai domes Sabiedriskās kārtības nodaļa</i>	<i>Pašvaldības ugunsdzēsības dienests</i>	<i>Valsts Policija</i>	<i>Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests²</i>	<i>Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests</i>	<i>Robežsardze</i>	<i>Brīvprātīgie ugunsdzēsēji³</i>
Aknīstes novads	Aknīstes novada Pašvaldības policija	Nav	VP Jēkabpils iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Aknīstes NMPD punkts	VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienests	Zemgales Reģionālā BUB Bauskas ugunsdzēsēju biedrība
Auces novads	Auces novada Pašvaldības policija	Nav	VP Dobeles iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Auces NMPD punkts	VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests	

²Ugunsdzēsības un glābšanas pakalpojumus primāri nodrošina tās VUGD vienības, kuras attiecīgajā situācijā ir pieejamas, neatkarīgi no reģiona vai pašvaldības. Projekta pašvaldību teritorijās atrodas un līdz ar to parasti pakalpojumus sniedz VUGD Zemgales reģiona brigādes Jēkabpils daļa, Jēkabpils daļas Aknīstes postenis, Jēkabpils daļas Viesītes postenis, Dobeles daļa, Dobeles daļas Auces postenis, Bauskas daļa, Bauskas daļas Vecumnieku postenis, Jelgavas daļa.

³Informācija par darbības robežām tiks precizēta.

<i>Novads/ Institūcija</i>	<i>Pašvaldības polīcija vai domes Sabiedriskās kārtības nodaļa</i>	<i>Pašvaldības ugunsdzēsības dienests</i>	<i>Valsts Polīcija</i>	<i>Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests²</i>	<i>Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests</i>	<i>Robežsardze</i>	<i>Brīvprātīgie ugunsdzēsēji³</i>
Bauskas novads	Bauskas novada Pašvaldības policija	Nav	VP Bauskas iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Bauskas NMPD punkts	VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests	
Jelgavas novads	Jelgavas novada Pašvaldības policija	Nav	VP Jelgavas iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Jelgavas NMPD punkts	VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests	
Rundāles novads	Rundāles novada Pašvaldības policija	Nav	VP Bauskas iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Bauskas NMPD punkts	VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests	
Tērvetes novads	Tērvetes novada Pašvaldības policija	Tērvetes novada Ugunsdzēsības dienests	VP Dobeles iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Dobeles NMPD punkts	VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests	
Vecumnieku novads	Vecumnieku novada domes Sabiedriskās kārtības nodaļa	Bārbeles pagasta Ugunsdzēsības dienests, Skaistkalnes pagasta Ugunsdzēsības dienests	VP Bauskas iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Vecumnieku NMPD punkts	VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests	
Viesītes novads	Viesītes novada Pašvaldības policija	Nav	VP Jēkabpils iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Viesītes NMPD punkts	VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienests	
Latvijas Pierobežas	Aknīstes novada Pašvaldības policija	Nav	VP Jēkabpils iecirknis	VUGD Zemgales reģiona brigāde	Aknīstes NMPD punkts	VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienests	

Valsts policija un pašvaldību policijas

Policija ir apbruņota militarizēta valsts vai pašvaldības institūcija, kuras pienākums ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem (Latvijas Republikas likums "Par policiju").

Latvijas **Valsts policija** ir Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas pakļautībā. 2020.gada 10.februārī darbu VP pārtrauca tās priekšnieks Ints Ķūzis. No 2020.gada 11.februāra VP priekšnieka pienākumus veic Andrejs Grišins, kurš tos pildīs līdz konkursa rezultātā tiks izvēlēts jauns VP priekšnieks

(uz pētījuma sagatavošanas laiku (2020.gada 13.martā) VP priekšnieka konkurss vēl joprojām bija aktīvs).

VP galvenie **uzdevumi**:

- garantēt personu un sabiedrības drošību;
- novērst noziedzīgus nodarījumus un citus likumpārkāpumus;
- atklāt noziedzīgus nodarījumus, meklēt personas, kas izdarījušas noziedzīgus nodarījumus;
- likumā "Par policiju" paredzētajā kārtībā sniegt palīdzību personām, iestādēm, uzņēmumiem un organizācijām to tiesību aizsardzībā un ar likumu noteikto pienākumu realizācijā;
- savas kompetences ietvaros izpildīt administratīvos sodus un kriminālsodus (Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2000. likumu, kas stājies spēkā no 19.07.2000.⁴).

Pēc Latvijas VP 2010. gada 8. janvāra reglamenta izveidota VP struktūra, kas aktualizēta 2015.gada 3.novembrī. VP darbs strukturēts vairākās pārvaldēs un atsevišķās nodaļās, kas ir priekšnieka pakļautībā, tostarp Galvenā kriminālpolicijas pārvalde, Galvenā kārtības policijas pārvalde un piecas reģionu pārvaldes (pilnu VP struktūru skatīt 6.7.2. pielikumā)⁵. Latvijas VP priekšniekam ir četri vietnieki, kas vienlaikus ir atbildīgi par galvenajām pārvaldēm:

- galvenās administratīvās pārvaldes priekšnieks;
- galvenās kriminālpolicijas pārvaldes priekšnieks;
- galvenās kārtības policijas pārvaldes priekšnieks
- Rīgas reģiona pārvaldes priekšnieks⁶.

VP darbību nosaka arī virkne normatīvo aktu. Galvenās funkcijas un pienākumi noteikti Latvijas Republikas likumā "Par policiju" , pakļautība ministrijai un īstenojamie politiskie mērķi noteikti Valsts policijas nolikumā , bet VP Galvenajām administratīvajām pārvaldēm ir atsevišķi reglamenti, kas nosaka to funkcijas. Pilns VP darbību regulējošo normatīvo aktu raksturojums sniegts. 6.7.3. pielikumā.

Būtisks faktors, kas ietekmē drošības situāciju pierobežas pašvaldībās ar mazu iedzīvotāju blīvumu, ir VP iespējas reaģēt uz izsaukumiem. Noteikts, ka visos novados, neatkarīgi no to atrašanās vietas, VP jāreaģē uz saņemto informāciju par notikumu 25 minūšu laikā pēc informācijas saņemšanas operatīvās vadības struktūrvienībā. Ja VP vienlaikus saņemta informācija par vairākiem notikumiem, VP jāreaģē prioritārā secībā atbilstoši notikumā iesaistīto personu vai sabiedrības drošības apdraudējuma pakāpei.

Par savu funkciju izpildi Pierobežas pašvaldību teritorijās atbild VP Zemgales reģiona pārvalde, kas atrodas Jelgavā. Pārvaldes priekšnieks ir Andris Zellis. Viņa pakļautībā ir arī Pierobežas pašvaldību teritorijas apkalpojoši iecirkņi:

- **Bauskas iecirknis** pakalpojumus sniedz Bauskas novadā, Rundāles novadā un Vecumnieku novadā;
- **Dobeles iecirknis** atbild par VP funkciju izpildi Auces novads un Tērvetes novados;
- **Jēkabpils iecirkņa** pārziņā ir VP funkciju izpilde Viesītes novadā un Aknīstes novadā;
- **Jelgavas iecirknis** apkalpo Jelgavas novada teritoriju.

Pierobežas pašvaldību teritoriju apkalpošanā kopumā **nodarbināti 23 VP iecirkņu inspektori**⁷. Katrā iecirknī ir kriminālpolicijas nodaļa un sabiedriskās kārtības nodaļa. Pilna VP Zemgales reģiona pārvaldes struktūra – 6.7.4. pielikumā. VP Zemgales reģiona pārvaldībā ir arī VP Īslaicīgās

⁴⁴Valsts policija (2020). Funkcijas. Valsts policijas galvenie uzdevumi. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=298&said=298&rsd=1>

⁵Valsts policija (2020). Valsts policijas iekšējie normatīvie akti. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=813&said=813&rsd=1>

⁶Valsts policija (2020). Zemgales reģiona pārvalde. [skatīts 2020.gada 12.06.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=457&said=62&topid=0>

⁷Valsts policija (2020). Zemgales reģiona pārvalde. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=457&said=62&topid=0>

aizturēšanas telpas Jelgavā, Bauskā un Jēkabpilī..

Arī **pašvaldību policiju** darbību pamatā reglamentē Latvijas Republikas Likums "Par policiju", kas nosaka ka pašvaldības policijas darbinieks ir persona, kura ieņem pašvaldības vai pašvaldību kopīgi iedibinātu policijas amatu un pilda šajā likumā noteiktos pienākumus attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā, citas pašvaldības administratīvajā teritorijā, kura deleģējusi šajā likumā noteikto uzdevumu izpildi, vai to pašvaldību teritorijās, kuras ir izveidojušas kopīgu pašvaldības policiju. PP darbības tiesiskais pamats ir Latvijas Republikas Satversme, starptautiskie līgumi, Latvijas Republikas likums Par policiju, citi Latvijas Republikas likumi un normatīvie akti, kā arī pašvaldību lēmumi, ja tie nav pretrunā ar Latvijas Republikas likumiem. Darba organizācijas jautājumos pašvaldības policija sadarbojas ar Latvijas VP. Pašvaldība var izveidot pašvaldības policiju vai Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā deleģēt konkrēto uzdevumu izpildi citai pašvaldībai. Saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām", pašvaldības var izveidot kopīgu PP. PP pienākumi kopumā ir šādi:

- likumpārkāpumu profilakse;
- ar iespējamiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, saistītu iesniegumu un informācijas reģistrēšana, reaģēšana uz sniegto informāciju, kā arī saņemtās informācijas nodošana kompetentām amatpersonām un institūcijām;
- kontrole pār to, kā tiek izpildīti pašvaldību apstiprinātie noteikumi, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, kā arī naudas sodu uzlikšana par šo noteikumu pārkāpšanu un to piedzišana;
- Valsts policijas un Valsts drošības dienesta atbalstīšana sabiedrības drošības garantēšanā un noziedzības apkarošanā;
- tūlītēju draudu novēršana, ja persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, var nodarīt kaitējumu aizsargājamās personas dzīvībai, brīvībai vai veselībai, līdz tiesa izskata jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Gadījumā, ja pašvaldība neveido savu vai kopīgu PP vai nav deleģējusi PP uzdevumus citai pašvaldībai, šos pienākumus izpilda Valsts policija. Nepieciešamo PP darbinieku skaitu nosaka attiecīgā pašvaldība vai Latvijas Republikas likumā "Par pašvaldībām" noteiktā uzraudzības padome. PP sastāvā var būt tās priekšnieks, viņa vietnieki, vecākie inspektori, inspektori un jaunākie inspektori, kā arī vecākie kārtībnieki, kārtībnieki un jaunākie kārtībnieki. Pašvaldības policisti savus pienākumus pilda formas tērpā. Pamatprasības formas tērpam nosaka Latvijas Republikas Ministru kabinets. PP darbiniekiem ir tiesības Latvijas Republikas likuma "Par policiju" noteiktajā kārtībā un paredzētajās situācijās pielietot šaujamieročus⁸.

Valsts kontroles revīzijas kopsavilkuma ziņojumā "Kā pašvaldībās tiek nodrošināta sabiedriskā kārtība?" ka pēc revīzijas veikšanas 15 no 119 pašvaldībām secināts, ka:

- pašvaldības lielākoties nav identificējušas sabiedriskās kārtības jomā risināmās problēmas un nevērtē sabiedriskās kārtības nodrošināšanai izveidoto institūciju (t.i. Pašvaldības policiju) darba rezultātus;
- pašvaldības policiju un citu pašvaldībās izveidoto institūciju sabiedriskās kārtības nodrošināšanai, darbības efektivitāte būtu uzlabojama⁹.

Pierobežas pašvaldību teritorijās lielākoties izveidotas PP, tomēr tām ir atšķirīga kapacitāte.

Aknīstes novada PP strādā viens darbinieks – inspektors (pašvaldības publiskotā informācija 2020. gada aprīlī)¹⁰. Tomēr Aknīstes novada pašvaldības policija informāciju par sabiedrisko kārtību nepublicē – novada pašvaldības 2014.-2018. g. publiskajos pārskatos nav atrodama informācija par sabiedrisko

⁸Latvijas Republikas tiesību akti (2020). Par policiju. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/67957-par-policiju>

⁹Latvijas Republikas Valsts kontrole (2018). Kā pašvaldībās tiek nodrošināta sabiedriskā kārtība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.lrvk.gov.lv/uploads/reviziju-zinojumi/2016/2.4.1-47_2016/Rev%C4%ABzijas%20kopsavilkuma%20zi%C5%86ojums_publicots.pdf

¹⁰Aknīstes novada pašvaldība (2020). Pašvaldības kontakti. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://akniste.lv/kontakti>

drošību – pašvaldības policijas darbu, pārkāpumiem, sabiedriskās kārtības nodrošināšanai atvēlēto budžetu u.c.

Auces novadā sabiedrisko kārtību regulē **PP**, kas izveidota 2012.gada 1.martā¹¹. Tā ir tieši pakļauta Auces novada domei, finansēta no Auces novada pašvaldības līdzekļiem un sadarbojas ar VP iestādēm un citām valsts un pašvaldības institūcijām¹². 2020.g. aprīlī institūcijā uz pilnu slodzi nodarbināti pieci cilvēki – viens pašvaldības policijas priekšnieks un četri PP inspektori. PP priekšnieks organizē un vada iestādes darbu, sadarbojas ar citām iestādēm, veic finanšu plānošanu un veic iestādes lietvedību, savukārt inspektori kontrolē pašvaldības saistošo noteikumu prasību izpildi un nodrošina sabiedrisko kārtību publiskās vietās un pašvaldības organizētajos pasākumos¹³. Dati par 2020.gada PP budžetu nav pieejami, bet 2018. gadā pašvaldības budžets sabiedriskās kārtības nodrošināšanai veidoja 98,4 tūkst. eiro¹⁴.

Bauskas novadā sabiedrisko kārtību regulē **Bauskas novada PP**, kas savu darbību uzsāka 2018.gada 1.martā. Lēmumu par tās izveidi Bauskas novada dome pieņēma 2017.gada 28.decembrī¹⁵. 2020.g. aprīlī tajā uz pilnu slodzi nodarbināti 15 cilvēki – PP priekšnieks, viens priekšnieka vietnieks, viens vecākais inspektors, kā arī 12 inspektori. Bauskas novada PP strādā katru dienu no plkst.08.00-24.00. Bauskas novada PP 2020. gada budžets ir 307,5 tūkst. eiro¹⁶.

Jelgavas novada PP 2020.g. aprīlī uz pilni slodzi nodarbināti seši cilvēki – priekšnieks, lietvedis, galvenais inspektors, vecākais inspektors, inspektors un kārtībnieks. Darbinieki nodarbojas ar sabiedriskās kārtības nodrošināšanu, pašvaldības izdoto saistošo noteikumu kontroli, administratīvo un citu likumpārkāpumu atklāšanu un novēršanu¹⁷. PP 2020.gada budžets ir 371,1 tūkst. eiro¹⁸.

Rundāles novada PP 2020.g. aprīlī uz pilnu slodzi nodarbināts viens inspektors. Inspektora darba pienākumi galvenokārt ietver likumpārkāpumu profilaksi, sabiedriskās kārtības pārkāpumu novēršanu un pārtraukšanu, pašvaldības saistošo noteikumu ievērošanas kontroli, kā arī novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, noskaidrot vainīgās personas, u.c.¹⁹ Dati par 2020. gada PP budžetu nav pieejami, bet 2019.gadā PP budžets bija 23,8 tūkst. eiro²⁰.

Tērvetes novada PP 2020.g. aprīlī nodarbināti divi cilvēki uz pilnu slodzi - Tērvetes novada pašvaldības policijas priekšnieks un vecākais inspektors²¹. Novada 2020.gada sabiedriskās drošības un kārtības nodrošināšanas budžets ir 160,2 tūkst. eiro (summā iekļauta pašvaldības policijas, apsardzes un ugunsdzēsības dienesta darbības nodrošināšana)²².

Vecumnieku novadā nav pašvaldības policijas, bet gan izveidota novada **domes Sabiedriskās kārtības nodaļa**. Vecumnieku novada domes Sabiedriskās kārtības nodaļā 2020. gada

¹¹Auces novada dome (2012). Sēdes protokols Nr.1. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.auce.lv/pasvaldiba/novada-parvalde/domes-sedes/protokoli/2012/2012gads/index.php?cmd=get&cid=652>

¹²Auces novada pašvaldība (2019). Auces novada domes lēmums Nr. 217. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.auce.lv/pasvaldiba/dokumenti/index.php?cmd=get&cid=14050>

¹³ Auces novada pašvaldības policijas sniegtā informācija

¹⁴Auces novada dome (2018). Par Auces novada pašvaldības 2018.gada budžeta apstiprināšanu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.auce.lv/pasvaldiba/finanses/budzets/index.php?cmd=get&cid=10001>

¹⁵Bauskas novada pašvaldības 2018.gada publiskais pārskats (2019). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://www.bauska.lv/allfiles/files/Dokumenti/Bauskas_novads_Publiskais_P_2018_FIN.pdf

¹⁶Bauskas novada pašvaldības 2020.gada pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi (2020). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://www.bauska.lv/allfiles/files/Budzets/SN_pielikumi_kop%C4%81.pdf

¹⁷Jelgavas novada PP sniegtā informācija.

¹⁸Jelgavas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumu un izdevumu kopsavilkums 2020.gadam (2020). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams:

http://www.jelgavasnovads.lv/images/userfiles/Budzets/2020/1_pielikums_JN_PamatB_ienemumi_izdevumi_kopsavilkums_2020.pdf

¹⁹Rundāles novada PP sniegtā informācija.

²⁰Rundāles novada dome (2018). Lēmums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.rundale.lv/uploads/filedir/21_budzets_saistossie_noteikumi_2019.pdf

²¹Tērvetes novada PP sniegtā informācija.

²²Tērvetes novada pašvaldības 2020.gada budžeta paskaidrojuma raksts (2020). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.tervetesnovads.lv/wp-content/uploads/2020/01/Paskaidrojuma-raksts-saisto%C5%A1ajiem-noteikumiem-Nr.-4-T%C4%93rvetes-novada-pa%C5%A1vald%C4%ABas-bud%C5%BEets-2020.-gadam.pdf>

aprīlī nodarbināti septiņi darbinieki uz pilnu slodzi: nodaļas vadītājs, inspektors un seši kārtībnieki²³. Nodaļas budžets 2020. gadā – 112,8 tūkst. eiro²⁴.

Viesītes novada PP uz pilnu slodzi nodarbināts viens darbinieks - inspektors, kurš atbild par kārtības nodrošināšanu, saimnieciskā rakstura pārkāpumu identificēšanu, 12 ūdens tilpņu kontroli, apmeklētāju pieņemšanu, iesniegumu izskatīšanu, u.c. pienākumu izpildi²⁵. PP 2020. gada budžets ir 22,2 tūkst. eiro²⁶.

Ugunsdzēsības un glābšanas pakalpojumu sniedzēji

Latvijas **VUGD** ir iestāde, kas realizē valsts politiku ugunsdrošības, ugunsdzēsības un civilās aizsardzības jomā, uzrauga normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības prasību ievērošanu, kā arī koordinē iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību izveidoto ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju darbību, kas saistīta ar ugunsdrošību un ugunsdzēsību²⁷. Iestāde pakļauta Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijai. Kopš 2011.gada 2.aprīļa VUGD vada Dienesta priekšnieks Oskars Āboliņš, kuram pakļautas centrālās un teritoriālās struktūrvienības. VUGD priekšniekam ir trīs vietnieki. VUGD darbībai ir noteiktas četras jomas:

- īstenot valsts politiku ugunsdrošības, ugunsdzēsības, civilās aizsardzības un vienotā ārkārtas palīdzības izsaukumu numura "112" darbības jomā;
- uzraudzīt normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasību ievērošanu;
- veikt ugunsdzēsības un glābšanas darbus;
- koordinēt iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību izveidoto ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju darbību, kas saistīta ar ugunsdrošību un ugunsdzēsību²⁸.

VUGD priekšniekam tieši pakļautās struktūrvienības ietver piecas teritoriālās struktūrvienības (reģionu pārvaldes), tostarp – Zemgales reģiona brigādi. VUGD operatīvās funkcijas veic teritoriālās struktūrvienības: pārvaldes, brigādes, daļas un posteņi (VUGD struktūru skatīt 7.6.5 pielikumā). VUGD teritoriālās struktūrvienības vada priekšnieks (komandieris)²⁹. Priekšnieka (komandiera) kompetenci, tiesības un pilnvaras noteiktas struktūrvienību reglamentos un amata aprakstos.

Zemgales reģiona brigāde kopumā strukturēta šādi:

- **Jelgavas daļa**, kurai pakļauti Elejas un Kalnciema posteņi;
- **Aizkraukles daļa**, kurai pakļauti Jaunjelgavas, Neretas un Pļaviņu posteņi;
- **Bauskas daļa**, kurai pakļauti Iecavas un Vecumnieku posteņi;
- **Dobeles daļa**, kurai pakļauts Auces postenis;
- **Jēkabpils daļa**, kurai pakļauti Aknīstes un Viesītes posteņi;
- Tukuma daļa, kurai pakļauts Kandavas postenis;
- darba organizēšanas sektors;
- dienesta sektors.

Pierobežas pašvaldību teritorijās atrodas un līdz ar to parasti pakalpojumus sniedz **VUGD Zemgales reģiona brigādes Jēkabpils daļa, Jēkabpils daļas Aknīstes postenis, Jēkabpils daļas Viesītes postenis, Dobeles daļa, Dobeles daļas Auces postenis, Bauskas daļa, Bauskas**

²³ Novada pašvaldības sniegtā informācija.

²⁴Vecumnieku novada dome (2020). Saistošie noteikumi. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vecumnieki.lv/images/2020/Janvaris/SN_Par_2020.gada_budzetu_ar_pielikumiem.pdf

²⁵Viesītes novada PP sniegtā informācija.

²⁶Viesītes novada pašvaldība (2020). Par Viesītes novada pašvaldības 2020.gada budžeta apstiprināšanu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.viesite.lv/wp-content/uploads/2020/01/Budzets_2020.pdf

²⁷Latvijas Republikas tiesību akti (2002). Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=68293>

²⁸Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). VUGD darbības jomas. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/lat/par_vugd/darbibas_sferas

²⁹Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Dienesta struktūra. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/lat/par_vugd/dienesta_struktura

daļas Vecumnieku postenis, Jelgavas daļa. Tomēr jāņem vērā, ka ugunsdzēsības un glābšanas pakalpojumus Pierobežas pašvaldībās primāri nodrošina tās VUGD vienības, kuras attiecīgajā situācijā ir pieejamas, neatkarīgi no reģiona vai pašvaldības. Līdz ar to arī citas VUGD daļas var tikt iesaistītas drošības pakalpojumu nodrošināšanā³⁰. 2018.gadā Latvijā bija 92 ugunsdzēsības daļas un 725 specializētās transportvienības³¹.

VUGD darbību regulē virkne normatīvo aktu, tostarp Latvijas Republikas Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums, kas nosaka ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un organizāciju sistēmu, fizisko un juridisko personu uzdevumus un kompetenci ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā, kā arī VUGD funkcijas un VUGD amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm pienākumus, tiesības un tiesisko aizsardzību³², Latvijas Republikas Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums³³, Latvijas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums, kas regulē finansēšanas kārtību³⁴ un citi. Piemēram, 2016.gada 17.maija Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.297 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus" nosaka, ka ugunsgrēku dzēšanā un glābšanas darbos VUGD iesaista šādas iestādes un dienestus:

- iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību, pašvaldību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestus un brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas;
- VP;
- PP;
- VRS;
- Nacionālos bruņotos spēkus;
- NMPD;
- avārijas dienestus (piemēram, gāzes avārijas dienests, elektrotīklu avārijas dienests, liftu avārijas dienests)³⁵.

2002.gada 24.oktobra Latvijas Republikas Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā tiek noteikts, ka Latvijā var būt sekojoši ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti un organizācijas:

- VUGD;
- iestāžu, organizāciju un komercsabiedrību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti;
- pašvaldību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti (turpmāk – PUD);
- Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas (turpmāk – BUO).

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbības stratēģijā 2017.-2019.gadam VUGD noteiktajās prioritātēs ir izdalītas iespējas izvērtēt iesaistīt brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju, pašvaldību un citu institūciju ugunsdzēsības dienestus ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomās, nosakot to uzdevumus, kā arī izvērtēt iespējas brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju darbības atbalstam³⁶.

Normatīvie akti nosaka arī, ka VUGD pēc izbraukšanas no tuvākās VUGD daļas vai posteņa apakšvienības notikuma vietā ierodas:

- republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, – astoņu minūšu laikā;

³⁰VUGD sniegtā informācija.

³¹2018.gada VUGD prezentācija Latvijas - Lietuvas pārobežu projekta Nr. LLI-302 "Safe Borderlands" ietvaros.

³²Latvijas Republikas tiesību akti (2002). Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=68293>

³³Latvijas Vēstnesis (2016). Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.vestnesis.lv/op/2016/100.1>

³⁴Latvijas Republikas tiesību akti (2010). Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums. [skatīts 09.04.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=209089>

³⁵Latvijas Republikas tiesību akti (2016). Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/282206-kartiba-kada-valsts-ugunsdzesibas-un-glabsanas-dienests-veic-un-vada-ugunsgreku-dzesanu-un-glabsanas-darbus>

³⁶Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbības stratēģija 2017.-2019.gadam (2019). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/files/projekti/Strategija.pdf>

- pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, – 23 minūšu laikā³⁷.

2018.gadā VUGD vidējais amatu skaits bija 3136, no tiem 2902 – amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm, 233 darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums un viens ierēdņa amats³⁸. 2018.gadā VUGD vērojams arī darbinieku trūkums – bijušas 152 vakances.

BUO darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas Biedrību un nodibinājumu likumu un arī Latvijas Republikas Brīvprātīgā darba likumu³⁹. Latvijas Republikas Biedrību un nodibinājumu likumā tiek noteikts, ka pašvaldībām ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā ir jāatbalsta brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju veidošana pašvaldības teritorijā. Bet brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju darbību, kas saistīta ar ugunsdrošību un ugunsdzēsību koordinē VUGD⁴⁰.

Lai nodrošinātu brīvprātīgo ugunsdzēsēju apmācību, Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža piedāvā apgūt VUGD apstiprinātu mācību programmu Ugunsdrošībā (20 stundas), kā arī mācību programmu Ugunsdzēsībā (40 stundas), kas saskaņota ar VUGD un paredzēta pašvaldību ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un brīvprātīgo ugunsdzēsēju formējumu komandu darbiniekiem⁴¹.

Lai uzlabotu situāciju ugunsdrošības jomā valstī, veicinātu brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju un pašvaldību ugunsdzēsības dienestu attīstību, viens no risinājumiem prevencijas pasākumu pilnveidošanai paredz sakārtot un strukturēt VUGD sadarbību ar brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijām un pašvaldību ugunsdzēsības dienestiem, kā arī īstenot vienotu koordināciju prevencijas pasākumu veikšanā. Būtiski, ka konceptuālajā ziņojumā par valsts politiku ugunsdrošības jomā⁴² minēts, ka Latvijas Republikas Ministru kabineta 2003.gada 9.decembra noteikumi Nr. 686 "Noteikumi par iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu funkcijām un tiesībām" nosaka iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu funkcijas un tiesības, kā arī tiem izvirzāmās prasības, taču minētais regulējums neattiecas uz brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijām, kas darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas Biedrību un nodibinājumu likumu. Līdz ar to, nav īpašu regulējumu par to, kā darboties brīvprātīgajām ugunsdzēsību biedrībām. Pašvaldības 2016.gadā ir sniegušas atbalstu brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem (tikai tiem, kas veic ugunsgrēku dzēšanu) 200,9 tūkst. eiro apmērā, tai skaitā ap 85 tūkst. eiro telpu, tehnikas uzturēšanai, degvielas nodrošināšanai u.c. vajadzībām, 115,9 tūkst. eiro brīvprātīgo ugunsdzēsēju atlīdzībai⁴³.

Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijā ir šādas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības:

- **Zemgales Reģionālā Brīvprātīgo Ugunsdzēsēju Biedrība**, kas atrodas Jelgavas pilsētā, tātad – ne tieši Pierobežas pašvaldību teritorijās, tomēr ģeogrāfiski – Jelgavas novada vidū. BUO reģistrēta 2018.gada 27.decembrī. BUO mērķi ietver ne tikai

³⁷Latvijas Republikas tiesību akti (2016). Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/282206-kartiba-kada-valsts-ugunsdzesibas-un-glabsanas-dienests-veic-un-vada-ugunsgraku-dzesanu-un-glabsanas-darbus>

³⁸Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 2018.gada publiskais pārskats (2019). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/files/opnews/VUGD_publicais_parskats_2018.pdf

³⁹2015.gada 18.jūnija Brīvprātīgā darba likums nosaka, ka Brīvprātīgais darbs ir organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā. Savukārt brīvprātīgā darba veicējs ir fiziskā persona, kas sasniegusi 13 gadu vecumu. Personas, kuras sasniegušas no 13 līdz 16 gadu vecumu, ir tiesīgas veikt brīvprātīgo darbu, ja to likumiskais pārstāvis devis rakstveida piekrišanu. Nepilngadīga persona no mācībām brīvā laikā veic tās vecumam atbilstošu un tās drošībai, veselībai un tikumībai nekaitīgu brīvprātīgo darbu, kas veicina zināšanu, prasmju, iemaņu un saskarsmes spēju attīstību. Ar brīvprātīgā darba veicēju neaizstāj nodarbināto. Īpašus brīvprātīgā darba veicēju atlases kritērijus, tostarp vecumu, iesaistes un apmācības nosacījumus, kas saistīti ar veicamā brīvprātīgā darba specifiku, var paredzēt citos likumos (<https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>).

⁴⁰Latvijas Republikas (2002). Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=68293>

⁴¹Ugunsdrošības un civilās aizsardzības koledža (2020). Par koledžu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.ucak.vugd.gov.lv/lat/par_mums

⁴²Latvijas Republikas tiesību akti (2019). Konceptuāls ziņojums "Par valsts politiku ugunsdrošības jomā". [skatīts 2020.gada 23.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/304174-par-konceptualo-zinojumu-par-valsts-politiku-ugunsdroshibas-joma>

⁴³Latvijas Republikas tiesību akti (2019). Konceptuāls ziņojums "Par valsts politiku ugunsdrošības jomā". [skatīts 2020.gada 23.04.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/304174-par-konceptualo-zinojumu-par-valsts-politiku-ugunsdroshibas-joma>

ugunsdzēsības un glābšanas darbu veikšanu, bet arī preventīvo darbu - iedzīvotāju apmācību, sadarbību ar citiem DPS un ugunsdzēsības darbinieku apvienošanu un to interešu aizstāvību⁴⁴ (sk. 6.7. pielikumu);

- **Bauskas Ugunsdzēsēju biedrība** - Reģistrēta 2002.gada 21.jūnijā. BUO atrodas Bauskā un tās darbības mērķi ir līdzīgi kā pārējām BUO, tomēr ietver arī biedrības biedru komandas kopas attīstību⁴⁵.

Latvijā darbojas arī BUO koordinējoša un apvienojoša organizācija – **Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienība** (turpmāk – LBUBA). LBUBA apvieno ne tikai brīvprātīgo ugunsdzēsēju apvienības, bet arī pašvaldību ugunsdzēsības dienestus un skursteņslaukus (Biedrības mērķis ir apvienot Latvijas Republikas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības un citas ugunsdzēsības-ugunsdrošības organizācijas, un juridiskās personas, kuru darbības mērķi ir vērsti uz ugunsdrošības veicināšanu Latvijā, koordinēt šo organizāciju darbību ugunsdrošības nostiprināšanā⁴⁶.

Pierobežas pašvaldību teritorijās darbojas arī **PUD**. Viens no tiem - Tērvetes novada ugunsdzēsības dienests, kas atrodas Tērvetes pagastā. Dienests ir pašvaldības struktūrvienība, kas apvieno arī brīvprātīgos ugunsdzēsējus. Dienesta sastāvā ir divas ugunsdzēsēju komandas (viena – Tērvetes pagastā, viena – Bukaišu pagastā). Katrā komandā ir viens Dienesta darbinieks un brīvprātīgie ugunsdzēsēji. Kopā Tērvetes PUD nodarbināts vadītājs, ugunsdzēsības tehniķis un darbojas 22 brīvprātīgie ugunsdzēsēji. Brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem darba samaksu sedz Dome pēc faktiski nostrādātā laika. PUD vadītāja pienākumi ietver:

- uzturēt labā darba un lietošanas kārtībā tehniku un inventāru;
- saņemt, nodot informāciju par glābšanas darbiem;
- organizēt apmācības un instruktāžas brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem;
- sniegt konsultācijas iedzīvotājiem interesējošos jautājumos;
- doties uz izsaukumiem.

Ugunsdzēsības tehniķis nodarbināts Bukaišu pagastā un viņa pienākumi ietver:

- uzturēt labā darba un lietošanas kārtībā tehniku un inventāru;
- saņemt, nodot informāciju par glābšanas darbiem;
- doties uz izsaukumiem.

Tērvetes novada Ugunsdzēsības dienests pilda šādus uzdevumus:

- ugunsgrēka gadījumā organizē izbraukumu uz notikuma vietu un veic ugunsdzēsības pasākumus;
- rūpējas, lai ugunsdzēsības tehnikas vienības būtu tehniskā kārtībā;
- organizē komandu ugunsdzēsēju sacensībām un piedalās ugunsdzēsēju sacensībās;
- seko, lai ugunsdzēsamo aparātu lietošanas derīguma termiņš nebūtu beidzis, seko līdz ugunsdzēsamo aparātu skaitam, nepieciešamības gadījumā organizē ugunsdzēsamo aparātu uzpildi, reģistrē ugunsdzēsamos aparātus to reģistrācijas žurnālā;
- nodrošina pieejamību informācijai par domes pieņemtajiem lēmumiem un citu vispārpieejamu informāciju atbilstoši savai kompetencei.

Papildus uzdevumiem, Tērvetes novada Ugunsdzēsības dienests Tērvetes novada domes noteiktajā kārtībā nodrošina pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību novada iedzīvotājiem, organizē Dienesta pārziņā nodotās kustamās un nekustamās mantas apsaimniekošanu, sadarbojas ar novada domi dabas un tehnoloģisku avāriju seku likvidēšanas organizēšanai, organizē citu domes uzdoto uzdevumu izpildi un nodrošina informācijas apriti starp pašvaldības institūcijām⁴⁷.

⁴⁴Lursoft (2020). Zemgales reģionālā brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība. [skatīts 09.04.2020.] Pieejams: <https://company.lursoft.lv/zemgales-regionala-brivpratigo-ugunsdzeseju-biedriba/40008283178>

⁴⁵Lursoft (2020). Bauskas Ugunsdzēsēju biedrība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://company.lursoft.lv/bauskas-ugunsdzeseju-biedriba/40008068321>

⁴⁶ Latvijas Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību apvienība <http://www.lbuba.lv/>

⁴⁷Tērvetes novada dome (2016). Tērvetes novada Ugunsdzēsības dienesta nolikums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.tervetesnovads.lv/wp-content/uploads/2019/07/Publicisk%C4%81-gada-p%C4%81rskats-T%C4%93rvete-2018.pdf>

Tērvetes novada Ugunsdzēsības dienests veic ugunsdzēsības un glābšanas darbus Tērvetes novadā un pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izsaukuma saņemšanas veic ugunsdzēsības un glābšanas darbus arī ārpus novada teritorijas (aptuveni 15 km rādiusā no Tērvetes novada robežas)⁴⁸. PUD 2020.gada budžets – 160,2 tūkst. eiro (iekļauta pašvaldības policija, apsardze, ugunsdzēsības dienests)⁴⁹.

Vēl Pierobežas pašvaldību teritorijās atrodas **Bārbeles pagasta ugunsdzēsības dienests** un **Skaistkalnes pagasta ugunsdzēsības dienests**, kas ir Vecumnieku novada pašvaldības struktūrvienības. Katra pagasta PUD nodarbināti divi autovadītāji, kas padoti pagasta pārvaldes vadītājam. Abu PUD uzdevumi ietver uzturēt kārtībā tehniku un inventāru, pēc VUGD pieprasījuma izbraukt uz ugunsgrēkiem un glābšanas darbiem. Papildus Skaistkalnes pagasta PUD reizi gadā organizē ugunsdzēsēju sacensības "Sipenieka kauss" un regulāri piedalās ugunsdzēsēju sacensībās "Vecumnieku kauss"⁵⁰.

Atbilstoši Latvijas Republikas MK Noteikumu Nr. 674 "Noteikumi par sprādzienbīstamiem, ugunsbīstamiem un īpaši svarīgiem objektiem, kuros izveidojami ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti" prasībām, savi ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti ir jāuztur arī noteiktiem uzņēmumiem, tomēr neviens no tiem neatrodas tieši Pierobežas pašvaldību teritorijās. Reģionā gan atrodas Jelgavas dzelzceļa stacija, kas ir viens no objektiem, kurā atrodas Uzņēmumu ugunsdzēsības un glābšanas vienība.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

Latvijas **NMPD** ir Latvijas Republikas Veselības ministrijas pakļautībā. NMPD vadības centrs atrodas Laktas ielā 8, Rīgā. NMPD direktore ir Liene Cipule. NMPD direktori ir divi vietnieki. NMPD darbības mērķis ir īstenot vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas jomā. NMPD funkcijas, uzdevumus un tiesības nosaka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums⁵¹. Tās ir:

- organizēt un nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā;
- organizēt apmācības neatliekamās medicīniskās palīdzības un pirmās palīdzības sniegšanā, kā arī katastrofu medicīnā;
- plānot katastrofu medicīnas sistēmas darbību, organizēt un nodrošināt neatliekamo medicīnisko palīdzību ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, kā arī gadījumā, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas;
- glabāt medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves⁵².

NMPD struktūrā (skatīt 6.8. pielikumu) ietverti pieci reģionālie centri, no kuriem viens ir Zemgales reģionālais centrs, kurš atrodas Jelgavā. Zemgales reģionālā centra NMPD brigādes nodrošina pirmsslimnīcas neatliekamo medicīnisko palīdzību NMPD noteiktā reģiona pamatdarbības teritorijā. NMPD Zemgales reģionālā centra pamatfunkcija ir operatīvas un kvalitatīvas neatliekamās medicīniskās

⁴⁸Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 2018.gada publiskais pārskats (2019). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/files/opnews/VUGD_publicais_parskats_2018.pdf

⁴⁹Tērvetes novada pašvaldības 2020.gada budžeta paskaidrojuma raksts (2020). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.tervetesnovads.lv/wp-content/uploads/2020/01/Paskaidrojuma-raksts-saisto%C5%A1ajiem-noteikumiem-Nr.-4-T%C4%93rvetes-novada-pa%C5%A1vald%C4%ABas-bud%C5%BEets-2020.-gadam.pdf>

⁵⁰Vecumnieku novada pašvaldības sniegtā informācija.

⁵¹Latvijas Republikas tiesību akti (2009). Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums. [skatīts 2020.gada 23.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/202907-neatliekamas-mediciniskas-palidzibas-dienesta-nolikums>

⁵²Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (2020). NMP dienesta funkcijas un uzdevumi. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.nmpd.gov.lv/nmpd/NMPD/uzdevumi_un_funkcijas/

palīdzības sniegšana iedzīvotājiem diennakts režīmā dzīvībai vai veselībai kritiskā stāvoklī pirmsslimnīcas apstākļos notikuma vietā, un transportēšanas laikā uz tuvāko NMP stacionāru⁵³.

NMPD Zemgales reģionālais centrs ietver brigāžu atbalsta centru Jēkabpilī, kā arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības punktus (brigāžu lokalizācijas vietas). Daļa no tām atrodas tieši Pierobežas pašvaldību teritorijās – Aucē, Bauskā, Vecumniekos, Viesītē un Aknīstē. Pārējās – Dobelē, Jelgavā, Iecavā, Ogrē, Lielvārdē, Madlienā, Aizkrauklē, Pļaviņās, Jēkabpilī un Neretā⁵⁴.

Zemgales reģionā atrodas arī trīs slimnīcas, kurās 24 stundas diennaktī tiek nodrošināta neatliekamā medicīniskā palīdzība:

- SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" (Brīvības bulvāris 6, Jelgava, LV-3002);
- SIA "Jēkabpils reģionālā slimnīca" (A.Pormaļa iela 125, Jēkabpils, LV-5201);
- SIA "Dobeles un apkārtnes slimnīca" (Ādama iela 2, Dobeles, LV-3701)⁵⁵.

Atbilstoši "Valsts katastrofu medicīnas plānam 2018", Zemgales reģionā ir šādas helikoptera nosēšanās vietas cietušo gaisa medicīniskās transportēšanas nodrošināšanai:

- Dobeles – Helikoptera nosēšanās vieta stadionā Tērvetes ielā;
- Jelgava – Helikoptera nosēšanās vieta „Jelgavas Ledushalle” stadionā (Jelgavā, Rīgas ielā 11);
- Jēkabpils – Helikoptera nosēšanās vieta pilsētas stadionā iepretim slimnīcai (Jēkabpils, Stadionu ielā)⁵⁶.

Būtiskākie normatīvie akti, kas regulē NMPD darbību, ir Latvijas Republikas Ārstniecības likums⁵⁷ un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums⁵⁸ (skatīt 6.9. pielikumu), kā arī 2018.gada 28.augusta Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība", kas nosaka, ka NMP dienesta brigādes attiecīgajā teritorijā izvieta, ņemot vērā iedzīvotāju blīvumu un apkalpojamās zonas lielumu, kā arī citus faktorus, kas ietekmē palīdzības sniegšanas laiku (piemēram, slikta autoceļu kvalitāte), lai pēc neatliekama izsaukuma pieņemšanas neatliekamo medicīnisko palīdzību 75% gadījumu nodrošinātu:

- republikas pilsētās – ne vēlāk kā 12 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika;
- novadu pilsētās – ne vēlāk kā 15 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika;
- pārējās teritorijās – ne vēlāk kā 25 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika⁵⁹.

NMPD Zemgales reģionālā centra rīcībā 2018.gada 31.decembrī atradās 41 operatīvais medicīniskais transportlīdzeklis, no šī skaita 15 bija nobraukuši līdz 300 tūkst. km, 12 bija nobraukuši no 300 līdz 400 tūkst. km, bet 13 - virs 400 tūkst. km⁶⁰. Autoparks atjaunināms, palielinot to operatīvo medicīnisko transportlīdzekļu skaitu, kuru nobraukums ir līdz 300 tūkst. km. Plašāka informācija par NMPD tehnisko aprīkojumu publiski nav pieejama.

⁵³Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (2020). Zemgales reģionālais centrs. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.nmpd.gov.lv/nmpd/NMPD/struktura/regionalie centri/zemgales_regionalais_centrs/

⁵⁴Valsts katastrofu medicīnas plāns (2018). NMP dienesta struktūrvienību ģeogrāfiskais izvietojums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.nmpd.gov.lv/tools/download.php?file=files/textdoc/2018_VKMP_Pielikums_Nr_15_FINAL.pdf

⁵⁵Valsts katastrofu medicīnas plāns (2018). Slimnīcu saraksts, kurās 24 stundas diennaktī tiek sniegta neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams:

http://www.nmpd.gov.lv/tools/download.php?file=files/textdoc/2018_VKMP_Pielikums_Nr_12_FINAL.pdf

⁵⁶Valsts katastrofu medicīnas plāns (2018). Helikoptera nosēšanās vietas. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.nmpd.gov.lv/tools/download.php?file=files/textdoc/2018_VKMP_Pielikums_Nr_9_FINAL.pdf

⁵⁷Latvijas Republikas tiesību akti (1997). Ārstniecības likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=44108>

⁵⁸Latvijas Republikas tiesību akti (2009). Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=202907>

⁵⁹Latvijas Republikas tiesību akti (2018). Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://m.likumi.lv/doc.php?id=301399>

⁶⁰Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 2018.gada publiskais pārskats (2019). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.nmpd.gov.lv/nmpd/NMPD/gada_publicais_parskats/?page=0&doc=1998

NMPD vērojams darbaspēka trūkums. 2018.gadā NMPD kopā 3452,25 amatu vietās vidēji bija nodarbināti 3267 darbinieki un 15 valsts civildienesta ierēdņi⁶¹.

Valsts robežsardze

Latvijas **Valsts robežsardze** (VRS) ir Iekšlietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas ir bruņota, un tās funkcijas ir valsts robežas neaizskaramības nodrošināšana un nelegālās migrācijas novēršana. VRS darbība tiek organizēta, ievērojot likumību, humānismu, cilvēka tiesības, atklātumu, vienvadību un balstoties uz iedzīvotāju palīdzību (piemēram, informācijas sniegšanu par plānotiem, esošiem vai bijušiem pārkāpumiem).⁶²

VRS centrālā adrese/štābs ir - Rūdolfa iela 5, Rīga. Kopš 2019.gada 23.janvāra VR priekšnieks ir Guntis Pujāts. VUGD priekšniekam ir divi vietnieki. VRS darbības tiesisko pamatu, uzdevumus, funkcijas un kompetenci, kā arī robežsargu pienākumus un tiesības nosaka Latvijas Republikas Robežsardzes likums un VRS Rīgas pārvaldes reglaments. Latvijas Republikas Robežsardzes likums nosaka VRS darbības tiesisko pamatu, uzdevumus, funkcijas un kompetenci. Likumā noteikta arī VRS sadarbība ar citām institūcijām, piemēram, ka VRS ir jāsadarbojas ar valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī komersantiem un to amatpersonām, un tiem ir jāsniedz palīdzība VRS tās pienākumu izpildē. Papildus likumā norādīts, ka VRS ir tiesīga uzturēt profesionālos sakarus ar kaimiņvalsti un citu valsti kompetentajiem dienestiem un atbilstoši kompetencei slēgt ar tiem vienošanās, kā arī sagatavot saskaņotus starptautisko līgumu projektus un iesniegt tos Iekšlietu ministrijai⁶³. Savukārt 2017.gada 28.aprīlā VRS Rīgas pārvaldes reglaments nosaka, ka VRS Zemgales II kategorijas dienests patstāvīgi vai sadarbībā ar citām valsts institūcijām (piemēram, VP, Valsts ieņēmumu dienestu, Valsts darba inspekciju u.c.) organizē un veic preventīvos pasākumus nelegālās migrācijas ierobežošanā, kā arī sadarbojas ar valsts, pašvaldību, starptautiskajām institūcijām un nevalstiskajām organizācijām, un komersantiem ārzemnieku, kuri nelikumīgi uzturas valstī, konstatēšanai. **VRS** Zemgales II kategorijas dienests noteiktajā kārtībā, sadarbojoties ar Lietuvas Republikas kompetentajām iestādēm, organizē un veic kopējās patruļas⁶⁴.

2018. gadā VRS vidējais amatu skaits (darba vietas) bija 2698, no tiem 2340 ir amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm un ir 358 darbinieki, ar kuriem noslēgts darba līgums. Taču vidējais personāla skaits (aizpildītās darba vietas) 2018. gadā bija 2572, no kurām 2241 bija amatpersonas, bet 332 darbinieki⁶⁵.

VRS dienesta struktūrā (skatīt 6.10. pielikumu) ir izdalītas sešas teritoriālās struktūrvienības:

- Aviācijas pārvalde ("Jaunsmilgas", Runtorta, Isnaudas pag., Ludzas novads);
- Ventspils pārvalde (Ostas iela 33, Ventspils);
- Viļakas pārvalde (Garnizona iela 19, Viļaka);
- Ludzas pārvalde (Liepājas iela 2b, Ludza);
- Daugavpils pārvalde (A.Pumpura iela 105b, Daugavpils);
- Rīgas pārvalde (Rūdolfa iela 5, Rīga), kuras pakļautībā atrodas Zemgales dienests.

Pierobežas pašvaldību teritorijās drošības pakalpojumus nodrošina **VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests**, kas atbild par robežsardzes jautājumiem Auces, Bauskas,

⁶¹Turpat.

⁶²Valsts Robežsardze (2020). Nozares darbības virzieni. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.rs.gov.lv/index.php?id=1134&top=1134>

⁶³Latvijas Republikas tiesību akti (1997). Robežsardzes likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=46228&mode=KDOC>

⁶⁴Valsts robežsardze (2017). Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes reglaments. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.rs.gov.lv/faili/doc2019/rigas_parvaldes_reglaments2.pdf

⁶⁵Valsts robežsardzes publiskais pārskats (2018). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.rs.gov.lv/faili/doc2019/valsts_robez_sardzes_2018.gada_publicais_parskats.pdf

Jelgavas, Rundāles, Tērvetes un Vecumnieku novados un **VRS Daugavpils pārvalde**, kas atbild par Aknīstes un Viesītes novadiem.

VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests izvietots **Jelgavas novada Elejas pagasta Meitenes muitas kontroles punktā**, bijušā Meitenes robežkontroles punkta ēkā. Ņemot vērā plašo teritoriālo iedalījumu, VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienestam ir **atbalsta punkts**: Zaļā ielā 12, **Bauskā**, Bauskas novadā, kur ikdienā dienesta pienākumus pilda daļa VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta personāla. Dienests veic imigrācijas kontroli gar Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas valsts robežu ar kopējo garumu 256,7 km Auces, Tērvetes, Jelgavas, Rundāles, Bauskas, Vecumnieku un Neretas novados.

VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests sadarbojas ar VRS Ventspils un Daugavpils pārvaldes struktūrvienībām, VP struktūrvienībām, Valsts ieņēmumu dienestu, Zemessardzes 51., 52., 53., un 55. kājnieku bataljoniem un Zemessardzes 54. Inženiertehnisko bataljonu, kā arī Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts robežas apsardzības dienesta (turpmāk – VRD) struktūrvienībām.

Latvijas-Lietuvas pierobežā VRS amatpersonas imigrācijas kontroli veic galvenokārt uz galvenajiem tranzīta autoceļiem (bijušajās robežšķērsošanas vietās vai to tiešā tuvumā) atbilstoši valsts robežas drošības apdraudējuma riskiem. VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta atbildības teritorijā ir deviņas robežšķērsošanas vietas ar Lietuvu (skatīt 6.11. pielikumu). Latvijas-Lietuvas pierobežas pagastos VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta amatpersonas sadarbībā ar VP Zemgales reģionālās pārvaldes amatpersonām veic patrulēšanu divas reizes mēnesī nelegālās migrācijas novēršanai, ceļu satiksmes uzraudzībai, noziegumu un citu pārkāpumu prevencijai un novēršanai pamatojoties uz 2016.gada 27.septembra Vienošanās starp Lietuvas VRD, Lietuvas VP, Latvijas VP un Latvijas VRS par kopējām patrulēm. Uz šīs pašas vienošanās pamata, vienu reizi ceturksnī katrā no valstīm pierobežā tiek organizēta četrpusējā patrūle, kur piedalās VR, VP amatpersonas, kā arī Lietuvas VRD un Lietuvas VP PK amatpersonas. Kopēju patrūļu mērķi – nelegālās migrācijas novēršana, ceļu satiksmes uzraudzība, noziegumu un citu pārkāpumu prevencija.

VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests veic imigrācijas kontroli sadarbībā ar Lietuvas VRD Paģēgu Pierobežas apsardzes vienības Šauļu nodaļu un Pušku nodaļu. Pēdējo gadu laikā uz ES iekšējām robežām tiek samazināti jebkādi kontroles pasākumi, notiek brīva personu/transportlīdzekļu pārvietošanās starp valstīm, lai vairāk koncentrētos uz imigrācijas kontroli valsts iekšienē. Lai arī Latvijai ir kopēja valsts robeža ar Lietuvu, pēc iestāšanās Šengenas zonā tā vairs netiek apsargāta. Robeža tiek apsekota, lai konstatētu vai nav nolauzti robežstabi, neiztrūkst ģerboņi, numura plāksnes un lai konstatētu vai dabā nav izmainīta valsts robeža⁶⁶.

Savukārt **VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienests** (turpmāk tekstā – **DImD**) izvietots Daugavpilī, Andreja Pumpura ielā 105b. Ņemot vērā plašo teritoriālo iedalījumu, DImD ir divi atbalsta punkti:

- Krāslavas novadā, Kaplavas pagastā, „Dvorišči”, Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes Kaplavas RSN izvietojumā;
- Jēkabpils VUGD, Bebru ielā 100, **Jēkabpilī**.

Atbalsta punktos nepieciešamības gadījumos ikdienā dienesta pienākumus pilda daļa no DImD personāla. DImD sadarbojas ar citiem DPS tāpat kā VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests, arī funkcijas ir tādas pašas. DImD veic imigrācijas kontroli gar Latvijas Republikas un Baltkrievijas valsts robežu ar kopējo garumu 172,9 km un Lietuvas Republikas valsts robežu ar kopējo garumu 126 km Aglonas, Aknīstes, Daugavpils, Dagdas, Ilūkstes, Jēkabpils, Krustpils, Līvānu, Preiļu, Krāslavas, Riebiņu, Salas, Vārkavas un Viesītes novados.

Sadarbība ar Latvijas Republikas Zemessardzes struktūrvienībām Latvijas /Lietuvas pierobežā izpaužas kā Zemessardzes struktūrvienību atbalsts Valsts robežsardzei gadījumos, ja tiek atjaunota

⁶⁶VRS Zemgales II kategorijas dienesta sniegtā informācija

robežkontrole uz iekšējām robežām. Piemēram, 2017. gada februārī Aknīstes novadā bijušajā robežšķērsošanas vietā uz autoceļa P74 (Siliņi – Aknīste – Lietuvas robeža), veiktajās taktiskajās mācībās "Robežkontroles pagaidu atjaunošana uz Latvijas – Lietuvas robežas" un pašlaik COVID 19 ierobežošanai ciemā Medumi uz autoceļa A13 (Daugavpils – Zarasai) ⁶⁷.

Lai arī DImD darbojas Viesītes un Aknīstes novados, šobrīd tur robežsardzes objekti nav izvietoti, tomēr regulāri tiek veiktas patruļas (četrpusējas patruļas ar Latvijas VP, Lietuvas VP PK, Lietuvas VRD, kā arī patruļas reidu ietvaros sadarbībā ar Latvijas VP, PP un darba inspekciju). Nepieciešamības gadījumā tiek veikta informācijas apmaiņa ar vietējiem iedzīvotājiem.

Laika posmā no 2014. gada līdz 2019.gadam veikto transportlīdzekļu un personu pārbaužu laikā vairākkārt konstatēti administratīvie pārkāpumi imigrācijas jomā. Pārkāpumus izdarījuši Lietuvas, Krievijas pilsoņi, kuri Latvijas Republikā uzturējušies bez derīgiem ceļošanas dokumentiem. Personas sauktas pie administratīvās atbildības arī par pārkāpumiem ceļu satiksmes jomā, piemēram, gadījumos, kad ceļu satiksmē piedalās ar transportlīdzekli, kas nav reģistrēts noteiktā kārtībā, nav derīgas vadītāja apliecības, nav derīgas OCTA, tehniskās apskates u.c. Gadījumos, kad pastāv aizdomas par vadītāja reibumu, persona tiek nodota VP amatpersonām.

VRS DAP DImD galvenais uzdevums – veikt ārzemnieku ieceļošanas Latvijas Republikas teritorijā, uzturēšanās, ieceļošanas un tranzīta nosacījumu ievērošanas kontroli, kā arī savas kompetences ietvaros veikt Patvēruma likumā paredzētās darbības, t.i.:

- veikt ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās, izceļošanas vai tranzīta nosacījumu ievērošanas kontroli, pārkāpumu atklāšanu un pārkāpēju aizturēšanu;
- veikt ārzemnieku nodarbinātības Latvijas Republikā likumības ievērošanas pārbaudi;
- veikt aizturēto ārzemnieku identifikāciju, intervēšanu un citas darbības viņu personības noskaidrošanai un izraidīšanai;
- pieņemt pieteikumus no patvēruma meklētājiem, veikt patvēruma meklētāju identifikāciju, intervēšanu un citas darbības patvēruma pieprasīšanas procesā;
- veikt riska analīzi un preventīvos pasākumus nelegālās imigrācijas ierobežošanai;
- savas kompetences ietvaros veikt lietvedību administratīvajās lietās un izdot administratīvos aktus vai sagatavot to projektus;
- veikt aizturēto ārzemnieku apsardzību, konvojēšanu un izraidīšanu, kā arī izbraukšanas rīkojumu izpildes kontroli;
- veikt robežzīmju un citu inženiertehnisko aprikojumu apsekošanu uz Latvijas Republikas valsts robežas sava dienesta pārraudzības teritorijā.

Galveno uzdevumu izpildē DImD cieši sadarbojas ar:

- VRS struktūrvienībām;
- VP Latgales reģiona pārvaldi;
- PMLP Daugavpils nodaļu;
- PMLP Preiļu nodaļu;
- PMLP Krāslavas nodaļu;
- Drošības policiju;
- Daugavpils PP;
- VP Zemgales reģiona Policijas pārvaldes Jēkabpils iecirkni;
- Valsts darba inspekciju;
- Valsts ieņēmumu dienests;
- Daugavpils tiesu;
- Tieslietu ministrijas ieslodzījumu vietas pārvaldes Daugavgrīvas cietumu;
- Tieslietu ministrijas ieslodzījumu vietas pārvaldes Jēkabpils cietumu;
- Pilsētu un novadu domēm;

⁶⁷VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienesta sniegtā informācija.

- Tūrisma informācijas centriem.

1.1.2. Drošības pakalpojumu sniedzēju institūciju pārrobežu sadarbības formas un iespējas

Nodaļā raksturotas DPS pārrobežu sadarbības formas un iespējas pierobežas pašvaldību teritorijās no normatīvā regulējuma viedokļa, papildinot to ar DPS sniegto informāciju par esošo sadarbību, informāciju strukturējot pa institūciju veidiem.

Valsts policija un pašvaldību policijas

Latvijas **VP starptautiskās sadarbības** konceptuālo un stratēģisko jautājumu izstrādi un īstenošanu organizē VP Galvenā administratīvā pārvalde, īstenojot VP reglamentā noteikto funkciju⁶⁸. Par konkrētiem sadarbības jautājumiem atbild atsevišķas pārvaldes.

VP Galvenā kriminālpolicijas pārvalde, kuras funkcijas ietver smagu un sevišķi smagu sērijveida, starpreģionāla, starptautiska rakstura vai izdarītu organizētā grupā noziegumu apkarošanu organizēšanu un koordinēšanu, savas kompetences ietvaros organizē sadarbību un sadarbojas ar valsts un ārvalstu tiesību aizsardzības iestādēm, kā arī ar citām valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēm un nevalstiskām organizācijām⁶⁹. Savukārt Galvenās kārtības policijas pārvaldes uzdevums ir pārstāvēt VP citās valsts un pašvaldību institūcijās, starptautiskajās institūcijās, kā arī nevalstiskajās organizācijās kārtības policijas kompetences jomā, kā arī savas kompetences ietvaros sadarboties un organizēt sadarbību ar Šengenas līguma dalībvalstu, kā arī citu valstu policiju kārtības policijas kompetences jomās⁷⁰. Tātad sadarbības iespējas VP ar citu valstu DPS atkarīgas no pārvalžu iniciatīvas un kapacitātes.

Tomēr vērojami arī starptautisko sadarbību bremzējoši faktori. 2016.gada VP attīstības koncepcijā minēts, ka esošās policijas darbinieku angļu valodas zināšanas pamatā ir balstītas uz izglītības iestādēs apgūto vai ir iegūtas pašmācības ceļā. Turklāt ikdienā retāk lietojot svešvalodas, zūd to lietošanas praktiskās iemaņas. Tādējādi virkne labu un profesionālu speciālistu gan VP administratīvajā pārvaldē, gan reģionālajās struktūrvienībās zaudē iespēju paaugstināt kapacitāti un bagātināt zināšanas un savā jomā ar citu valstu pieredzi. Nereti tikai valodas barjeras dēļ zaudētas iespējas nodibināt un uzturēt darba uzdevumu izpildei nepieciešamos kontaktus ar ārvalstu kolēģiem. Lai gan faktiski no darbiniekiem to darba pienākumu izpildē tiek sagaidītas svešvalodu (galvenokārt – angļu valodas) zināšanas, tomēr iespējas tās apgūt vai vismaz nostiprināt un attīstīt VP ir ierobežotas. Savukārt, sadaļā par starptautisko sadarbību, tiek izvirzīti uzdevumi problēmu risināšanai:

- iespēju robežās piesaistot ārvalstu vai starptautisko organizāciju ekspertus, izstrādāt analītiķu profesionālās pilnveides izglītības programmas (operatīvā analīze, stratēģiskā analīze), ar mērķi attīstīt un nodrošināt analītiķu apmācību iespējas Latvijā,
- nepieciešamības gadījumā piesaistot ārvalstu vai starptautisko organizāciju ekspertus, papildināt metodisko materiālu klāstu par kriminālizlūkošanas jautājumiem, iekļaujot tajos sistematizētu informāciju par kriminālizlūkošanas sistēmas veidošanu un darbību Eiropas Savienībā, nacionālajā līmenī, kā arī sagatavojot analītiķu rokasgrāmatu, ar mērķi veicināt kriminālizlūkošanā iesaistīto amatpersonu izpratni par kriminālizlūkošanas organizāciju, kā arī nodrošinot metodiska rakstura atbalstu un

⁶⁸Valsts policijas reglaments (2018). Galvenā administratīvā pārvalde. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.vp.gov.lv/doc_upl/21.pdf

⁶⁹Latvijas Republikas Iekšlietu ministrija (2009). Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes reglaments. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.vp.gov.lv/doc_upl/kriminalpol_reglam_2009.pdf

⁷⁰Valsts policijas reglaments (2015). Galvenās kārtības policijas pārvalde. [skatīts 09.04.2020.] Pieejams: http://www.vp.gov.lv/doc_upl/3.pdf

metodoloģiskas bāzes radīšanu analītiķiem jautājumos par izvērtēšanas metodēm un analītisko produktu sagatavošanas jautājumiem⁷¹.

Esošā Latvijas pašvaldību policiju un VP sadarbība ir laba. PP nodarbojas ar administratīvo pārkāpumu gadījumiem, risina gadījumus, kad pārkāpumus izdarījuši Lietuvas iedzīvotāji. Šādu funkciju izpildē būtisku problēmu nav. Vienlaikus PP nodod informāciju VP gadījumos, kad jārisina VP kompetencē esoši jautājumi⁷².

Latvijas VP un Lietuvas VP sadarbība ir regulāra. Tā ir gan formāla, gan neformāla un iesaistītās puses to vērtē kā labu vai teicamu. Neformālā sadarbība notiek iecirkņu līmenī, reģiona kriminālpolicijas biroja un reģiona vadības līmenī. Sadarbība ietver informācijas apmaiņu sarunu veidā par aktuāliem jautājumiem, informācijas uzskaitē netiek veikta. Formālā sadarbība ir informācijas apmaiņa ar starptautiskās sadarbības pārvaldi. Formālas sadarbības gadījumi nav bieži. Akūtos gadījumos saziņa notiek nekavējoties. Vienlaikus uzlabojamie faktori sadarbībā ar Lietuvas VP ir

- sakaru nesavienojamība,
- LV un LT VP nav iespējas redzēt vienai otras brigādes pierobežas zonā (aktualizēts jau kādu laiku, ātri risināms),
- valodas barjera, ko pastiprina personāla nomaiņa⁷³.

Tā kā Lietuvā nav pašvaldību policiju, **Latvijas PP sadarbība ar Lietuvas DPS** pārsvarā norit ar Latvijas VP iesaisti. Gadījumos, kad tiek izdarīti kriminālpārkāpumi, ja pastāv aizdomas par Lietuvas iedzīvotāju iesaisti pārkāpuma izdarīšanā, pašreiz PP nodod informāciju Latvijas VP un Latvijas VP sazinās ar Lietuvas VP. Sadarbība tiek vērtēta kā laba, tomēr gadījumi tiktu risināti efektīvāk, ja tiktu izveidota sistēma, kā ātri paziņot par akūtiem gadījumiem tieši Lietuvas kolēģiem. Tādēļ nepieciešama kontakttīkla izveide, lai veicinātu PP tiešu kontaktu veidošanu ar Lietuvas kolēģiem (tikšanās, saliedēšanās pasākumi). Kontakttīkla izveidei jāietver kontaktu saraksts, kas vajadzības gadījumā ļautu nekavējoties sazināties ar konkrētu, pazīstamu Lietuvas kolēģi⁷⁴.

Informācijas apmaiņa starp abām valstīm kopumā jāpaplašina, tomēr jāizvērtē, ar kādu informāciju nepieciešams dalīties, lai tas nerada lieku administratīvo slogu.

Ugunsdzēsības un glābšanas pakalpojumu sniedzēji

Atbilstoši Latvijas Republikas Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumam (III nodaļa), Latvijas **VUGD uztur profesionālos sakarus ar citu valstu ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem un civilās aizsardzības organizācijām**, kā arī atbilstoši kompetencei ir tiesīga slēgt starptautiskās sadarbības līgumus ar citu valstu kompetentajām institūcijām. Tāpat likumā noteikts, ka VUGD atbilstoši savai kompetencei, ievērojot starptautisko līgumu nosacījumus, sadarbojas ar citu valstu kompetentajām institūcijām. Pārrobežu sadarbības kontekstā pastāv vairāki veidi, kādos VUGD var iesaistīties starptautiskos glābšanas un ugunsdzēsības darbos. Gadījumos, kad katastrofu izraisītās sekas pārsniedz cietušās valsts reaģēšanas spējas, valstīm ir iespēja izmantot Eiropas Savienības civilās aizsardzības mehānismu, kas ļauj nodrošināt citu Eiropas Savienības dalībvalstu civilās aizsardzības resursu iesaisti katastrofu seku likvidēšanā. Šāds palīdzības mehānisms ļauj papildināt katastrofu skartās valsts reaģēšanas spējas⁷⁵.

⁷¹Valsts policija (2020). Nozares politika. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=764&said=764>

⁷² Pakalpojuma ietvaros organizētās diskusijas "Sadarbība sabiedriskās kārtības un drošības jomā Latvijas-Lietuvas pierobežā" rezultāti

⁷³ Pakalpojuma ietvaros organizētās diskusijas "Sadarbība sabiedriskās kārtības un drošības jomā Latvijas-Lietuvas pierobežā" rezultāti

⁷⁴ Pakalpojuma ietvaros organizētās diskusijas "Sadarbība sabiedriskās kārtības un drošības jomā Latvijas-Lietuvas pierobežā" rezultāti

⁷⁵Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Eiropas Savienības civilās aizsardzības mehānisms. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams:

https://www.vugd.gov.lv/lat/par_vugd/starptautiska_sadarbiba/eiropas_kopienas_civilas_aizsardzibas_mehanismus/

VUGD ir tehniskās iespējas un atbilstoša resursu kapacitāte, lai sniegtu pārrobežu palīdzību gan kaimiņu valstīm atbilstoši noslēgtajiem divpusējiem sadarbības līgumiem, gan citām ES valstīm Eiropas Savienības civilās aizsardzības mehānisma ietvaros. Plašāka informācija par VUGD tehnisko aprīkojumu publiski nav pieejama.

Bez ES civilās aizsardzības mehānisma, iespējama arī divpusēja sadarbība uz sadarbības līguma pamata. VUGD sadarbība ar Lietuvu starpvalstu sadarbības līgumu kontekstā pašlaik tiek nodrošināta divu līgumu ietvaros:

- 2017. gada 23. novembrī parakstīts Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības nolīgums par sadarbību katastrofu novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā.
- 2006. gada 25. oktobrī parakstīts Operatīvās sadarbības līgums starp Latvijas Republikas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības un glābšanas departamentu⁷⁶.

2017. gada nolīgums attiecas uz sadarbību katastrofu novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā un savstarpējo palīdzību, tuvojoties katastrofai vai tās apstākļos, kad tā var pārsniegt Puses valsts resursu iespējas un tās spēju novērst katastrofu un atbilstoši reaģēt. Līdz ar to viennozīmīgi nevar apgalvot, vai šis būtu mehānisms, kas iedarbināms situācijās, kā, piemēram, kūlas ugunsgrēks pierobežā, kad pēc būtības Lietuva varētu tikt galā, izmantojot valsts resursus.

2006. gada sadarbības līgums attiecas ne tikai uz seku likvidēšanu, bet arī uz preventīvajiem pasākumiem un sagatavošanās stiprināšanu. Līguma ietvaros paredzēts izstrādāt procedūras un plānus pārrobežas glābšanas operācijām. Atkarībā no nepieciešamo resursu pieejamības, līgums paredz starpvalstu seminārus, apmācības un pieredzes apmaiņas pasākumu organizēšanu. Līgumā noteikts, ka puses izstrādā instrukcijas attiecībā uz resursiem (tehniskajiem un personālresursiem), kā arī nozīmē divpusējās darba grupas locekļus, lai izstrādātu noteikumus par:

- palīdzības prasīšanas un sniegšanas procedūrām,
- atļaujām.
- robežu šķērsošanu,
- loģistiku,
- sakariem ārkārtējās situācijās,
- vadību glābšanas operācijās.

Līguma ietvaros paredzēts organizēt ikgadējās apspriedes starp Latvijas un Lietuvas pārstāvjiem. Apspriežu organizēšanas biežums var tikt mainīts pēc Pušu vienošanās.

Arī gadījumos, ja ar valsti nav noslēgts divpusējs līgums, Latvijas Republikas Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums paredz nosacījumus starptautiskās palīdzības sniegšanai un lūgšanai valstīm, ar kurām Latvijas Republikai ir sauszemes robeža (23. pants):

- iestādei ir tiesības sniegt palīdzību ugunsgrēku dzēšanā un glābšanas darbu veikšanā pēc to valstu ugunsdzēsības un glābšanas dienestu lūguma, ar kurām Latvijas Republikai ir sauszemes robeža, iesaistot savus resursus ne ilgāk kā 24 stundas pēc lūguma saņemšanas, ja iestāde vienlaikus saglabā spēju veikt savus pienākumus Latvijas Republikas teritorijā;
- iestādei ir tiesības pēc lietderības un pamatotības izvērtēšanas lūgt palīdzību ugunsgrēku dzēšanā un glābšanas darbu veikšanā to valstu ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem, ar kurām Latvijas Republikai ir sauszemes robeža;

⁷⁶Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Divpusējā sadarbība. [skatīts 2020.gada 08.06.] Pieejams: https://www.vugd.gov.lv/lat/par_vugd/starptautiska_sadarbiba/divpuseja_sadarbiba

- lēmumu par šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās palīdzības sniegšanu vai lūgšanu pieņem iestādes priekšnieks⁷⁷ vai viņa pilnvarota amatpersona;
- šajā pantā paredzētā palīdzības sniegšanas un lūgšanas kārtība neattiecas uz katastrofu gadījumiem.

Atbilstoši pašlaik spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, Latvijas VUGD vienības ir iespējams iesaistīt glābšanas darbos Lietuvas pierobežas pašvaldību teritorijās pēc Lietuvas ugunsdzēsības un glābšanas dienestu lūguma un VUGD priekšnieka vai viņa pilnvarotas amatpersonas lēmuma. Pastāv kārtība, kāda organizējama Latvijas – Lietuvas ugunsdzēsības un glābšanas dienestu sadarbība vai nu pamatojoties uz divpusēja līguma pamata, vai lūdzot otras valsts palīdzību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Normatīvie akti nosaka, ka resursi jāiesaista 24 stundu laikā no lūguma saņemšanas brīža. Faktiskais laiks, kurā tiek nodrošināta palīdzība, atkarīgs no dienesta reaģēšanas laika un esošajiem resursiem. Līdz ar to, lai nodrošinātu ātrāku dienestu iesaisti ugunsdzēsības/ glābšanas darbos kaimiņvalstī, nav nepieciešams veikt grozījumus spēkā esošajos normatīvajos aktos, bet gan ar iekšējām procedūrām, (piemēram, izstrādājot kopējas reaģēšanas kārtības noteiktām situācijām), kas nodrošinātu operatīvāku dienestu iesaisti.

Ņemot vērā, ka atbilstoši VUGD nolikumam viena no VUGD funkcijām ir "koordinēt iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību izveidoto ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju darbību, kas saistīta ar ugunsdrošību un ugunsdzēsību", VUGD koordinē PUD un BUO iesaisti veicamajiem ugunsdzēsības un glābšanas darbiem, ja tiek secināts, ka glābšanas/ugunsdzēsības darbos nepieciešama BUO iesaiste. Tomēr šo vienību iesaiste attiecas uz ugunsdzēsības un glābšanas darbiem Latvijas teritorijā, nevis citu valstu teritorijās.

PUD gadījumā, kad dienestu izveido pašvaldība un tā darbība ir pašvaldības pārziņā, viens no veidiem, kā nodrošināt pierobežas pašvaldību sadarbību, ir, noslēdzot sadarbības līgumu. Atbilstoši Latvijas Republikas Likuma Par pašvaldībām 97. pantam "Pašvaldības un to izveidotās biedrības var sadarboties ar citu valstu pašvaldībām un to apvienībām, ja šāda sadarbība nav pretrunā ar sadarbības valstu likumdošanas aktiem un atbilst šo valstu savstarpēji noslēgtajiem nolīgumiem." Attiecīgi – pārrobežu pašvaldības var slēgt divpusējas sadarbības līgumus, kā arī apvienoties biedrībās (kopā ar to PUD) un slēgt sadarbības līgumus, kas nodrošinātu vairāku pašvaldību iesaisti uz sadarbības līguma pamata, kas varētu būt efektīvākais sadarbības variants⁷⁸.

Vadoties pēc Latvijas Republikas Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā noteiktās kārtības, ugunsdzēsības un glābšanas darbi Latvijas teritorijā īstenojami, pamatojoties uz ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja norādījumiem. Līdz ar to arī ugunsdzēsības un glābšanas darbos iesaistītie Lietuvas valsts dienestu pārstāvji pakļautos Latvijas noteiktā ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja norādījumiem. Attiecīgais nosacījums būtu iekļaujams arī sadarbības līgumā.

Pašreiz VUGD sadarbība ar Lietuvas ugunsdzēsības dienestiem notiek uz līguma pamata, kā paredzēts, tomēr sadarbības iespējas tiek izmantotas reti. Būtiski, ka PUD un BUO praktiskā sadarbībā ar Lietuvas DPS netiek iekļauti. Sadarbība būtu attīstāma, jo ir bijuši gadījumi, kad pamanīts ugunsgrēks

⁷⁷Atbilstoši "Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums" (apstiprināts ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 398) ir VUGD priekšnieks un teritoriālo struktūrvienību priekšnieks (komandieris).

⁷⁸Atbilstoši Likumam Par pašvaldībām "100. pants. Sadarbības apvienība ir iestāde, kuru pašvaldības izveido, noslēdzot sadarbības līgumu. Lai noslēgtu sadarbības līgumu, katras pašvaldības dome pieņem lēmumu par sadarbības līguma noslēgšanu.

Sadarbības līgumā norāda:

- 1) sadarbības mērķi;
- 2) sadarbības formu;
- 3) katras pašvaldības finansiālo un mantisko līdzdalību kopīga mērķa sasniegšanā;
- 4) sadarbības padomes izveidošanas kārtību un kompetenci, ja attiecīgo pašvaldību domes šādas padomes izveidošanu uzskata par nepieciešamu;
- 5) sadarbības līguma izbeigšanas kārtību;
- 6) citus jautājumus, kurus attiecīgo pašvaldību domes uzskata par nepieciešamiem.

Sadarbības padome nevar pieņemt lēmumus, kas ir pašvaldības domes ekskluzīvā kompetencē."

kaimiņvalsts teritorijā. Lai uzlabotu ugunsdrošību pierobežā, nepieciešams noteikt, ka gadījumos, kad ugunsgrēks draud pietuvoties otras valsts teritorijai, jāziņo attiecīgās valsts DPS. Jāņem vērā, ka pārrobežu sadarbību var ierobežot fiziski šķēršļi, kā piemēram, upes. Sadarbība attīstāma arī pieredzes apmaiņas jomā. Jāņem vērā, ka priekšnoteikums ugunsdzēsības dienesti pārrobežu sadarbības attīstīšanai ir Latvijas ugunsdzēsības dienestu sadarbības uzlabošana. Šobrīd PUD un BUO reaģēšanas iespējas ne vienmēr ir skaidras, arī kārtība, kādā VUGD izsauc citus ugunsdzēsības dienestus ne vienmēr ir skaidra visām iesaistītajām pusēm.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

Latvijas **NMPD ir noslēgti pārrobežu sadarbības līgumi** par neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, slimību starptautiskās izplatīšanās novēršanu un kontroli, kā arī par katastrofu pārvaldību. Atbilstoši NMPD 2018. gada pārskatam, sadarbības līgumu ietvaros, 2018. gadā Latvijas NMPD četras reizes ir izsaukts, lai sniegtu neatliekamo medicīnisko palīdzību Igaunijas teritorijā. Savukārt, Igaunijas mediķi 2018. gadā ir piecas reizes snieguši neatliekamo medicīnisko palīdzību Latvijas teritorijā.

2018. gada 3. oktobrī Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas valdības parakstīja Nolīgumu par pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas pierobežas teritorijā (spēkā ar 21.09.2018). Nolīgumā ir ietverti principi un jautājumi, kas attiecas uz pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniegšanas jomā ārkārtas gadījumos pierobežas teritorijā, kā ārkārtas situāciju definējot notikumu, kad personai/personām ir tūlītēji jāsniedz neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumi dzīvībai kritiskā situācijā.

Nolīguma ir noteiktas šādas kompetentās iestādes:

- Latvijā – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests;
- Lietuvā – Lietuvas Republikas valsts institūcija "Šauļu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests".

Atbilstoši nolīgumam Kompetentās iestādes un sadarbības partneri⁷⁹ noslēdz apakšnolīgumu, kurā norāda konkrētas procedūras, kas jāievēro, pieprasot un sniedzot palīdzību, tostarp no pierobežas teritorijas saņemto neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumu apstrādes un pāradresācijas procedūras. Apakšnolīgumu paraksta triju mēnešu laikā pēc šā nolīguma stāšanās spēkā⁸⁰.

Atbilstoši nolīgumā noteiktajam Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas pierobežas teritorijā Līgumslēdzēju pušu valstis neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumus sniedz bez atlīdzības (bez maksas).

Pētījuma ietvaros nav izdevies iegūt Latvijas NMPD viedokli par **pašreizējo pārrobežu sadarbību**. Lai sadarbība attīstītos, nepieciešams izstrādāt apakšlīgumu, kas detalizē kompetento iestāžu un sadarbības partneru sadarbību pierobežā, tostarp – procedūras palīdzības pieprasīšanai un sniegšanai.

Detalizētu izvērtējumu par pārrobežu sadarbības iespējām skatīt 6.7.1.pielikumā.

Valsts robežsardze

Latvijas VRS un Lietuvas VRD nodaļu sadarbības pamatā ir:

⁷⁹Lietuvas Republikas sadarbības partneri ir – valsts institūcija "Klaipēdas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests", valsts institūcija "Paņevēžu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests", valsts institūcija "Vilņas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests".

⁸⁰Uz nodevuma sagatavošanas brīdi apakšnolīgums nav publiski pieejams.

- 2006.gada 7.jūnijā Lietuvā, Viļņā parakstītā vienošanās „Par Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgumu par sadarbību organizētās noziedzības un citu noziedzīgu nodarījumu apkarošanā un kopīgām darbībām pierobežas apgabalos”;
- 2006.gada 7.jūnijā Lietuvā, Saločia parakstītā „Vienošanās starp Latvijas Republikas Valsts robežsardzi un Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts robežapsardzības dienestu par Kontaktpunktu izveidi”;
- 2012. gada 2.marta Latvijā, „Meitenes muitas kontroles punktā” parakstītā vienošanās ar Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts robežapsardzības dienesta Krasta apsardzes vienību un Latvijas Republikas valsts robežsardzes Rīgas pārvaldi par kontaktpunkta „Meitene-Kalviai” darbības nodrošināšanu;
- 2016.gada 27.septembra Vienošanās starp Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts robežapsardzības dienestu, Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts policijas departamentu, Latvijas Republikas Valsts robežsardzi un Latvijas Republikas Valsts policiju par kopējām patruļām;
- Latvijas Republikas Likums par Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgumu par Latvijas –Lietuvas valsts robežas uzturēšanu un pilnvaroto robežas pārstāvju darbību⁸¹.

Šobrīd Latvijas VRS sadarbība ar Lietuvas VRD dienesta Paģēgu Pierobežas apsardzes vienību tiek organizēta dažādos līmeņos. VRS Rīgas pārvaldes līmenī darbības veids ir starptautisko operāciju organizēšana, atkarībā no apdraudējuma, riska analīzes rezultātiem. Šāda veida operācija tika organizēta, piemēram, 2017.gadā nelegālo imigrantu pieplūduma dēļ. Tiek organizētas arī pilnvaroto robežas pārstāvju tikšanās. Tās notiek reizi ceturksnī katrā no valstīm, piedalās visu Lietuvas un Latvijas pierobežas robežapsardzības struktūrvienību pārstāvji. To laikā tiek apspriesti rezultāti iepriekšējā ceturksnī, aktuālā informācija, kā arī saskaņoti plāni nākamajam ceturksnim.

VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta sadarbība ar Lietuvas VRD Paģēgu Pierobežas apsardzes vienības Šauļu nodaļu un Pušku nodaļu izpaužas kā kopējo patruļu saskaņošana. Imigrācijas kontroles norīkojumi uz galvenajiem autoceļiem tiek saskaņoti ar Lietuvas VRD struktūrvienībām, lai nedublētos valstu norīkojumi uz autoceļiem. Problēmas sadarbībā nav identificētas, abpusējs atbalsts nepieciešamības gadījumā tiek sniegts⁸². Arī DImD sadarbība ar Lietuvas VRD ir līdzīga (patruļas, to saskaņošana, tikšanās)⁸³.

1.1.3. Drošības pakalpojumu jomu raksturojošie statistikas dati

Nodaļā apkopoti publiski pieejamie statistikas dati par drošības situāciju Pierobežas pašvaldībās, izmantojot Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP), Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) VUGD un citu institūciju publiskotu informāciju. Atspoguļojums papildināts, izmantojot Pierobežas pašvaldību vai to drošības pakalpojumu sniedzēju sniegto informāciju (rakstiski un telefoniski), kā arī Valsts drošības pakalpojumu sniedzēju (VUGD, VP, VRS) atsevišķi sniegto informāciju.

Pierobežas pašvaldību teritorijas kopumā

Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās ievērojami atšķiras **iedzīvotāju skaits**. Vislielākais iedzīvotāju skaits ir Bauskas novadā – 2019. gadā iedzīvotāju skaits novadā sasniedza 22,8 tūkst., kas vairāk nekā deviņas reizes pārsniedz iedzīvotāju skaitu Aknīstes novadā. Tādēļ, raksturojot drošības

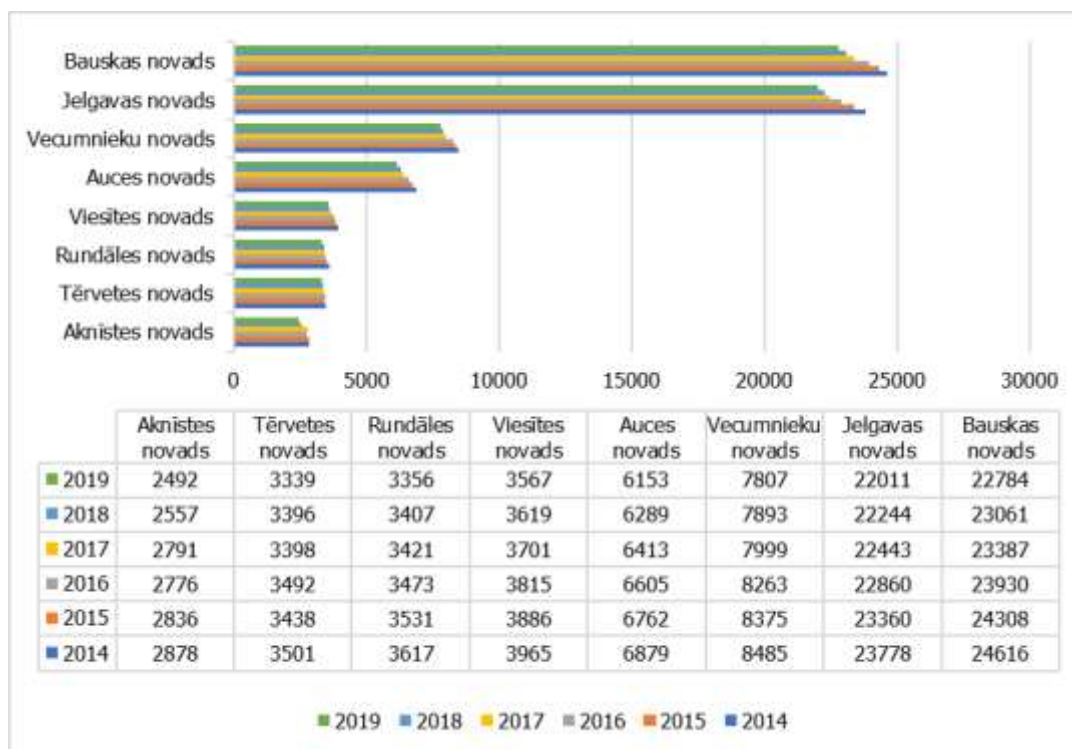
⁸¹VRS Zemgales II kategorijas dienesta sniegtā informācija un VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienesta sniegtā informācija.

⁸²VRS Zemgales II kategorijas dienesta sniegtā informācija.

⁸³VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienesta sniegtā informācija

situāciju novados, kur iespējams, rādītāji tiek aprēķināti uz iedzīvotāju skaitu, lai tos būtu iespējams objektīvāk salīdzināt.

Attēls Nr. 2. Iedzīvotāju skaits Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās 2014.-2019. gadā⁸⁴

Reģistrēto **noziedzīgo nodarījumu skaits** Pierobežas pašvaldību teritorijās 2014.-2019. gadā ir kopumā ir samazinājies, līdzīgi kā Latvijā. Lielākoties Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās līdz ar iedzīvotāju skaita kritumu mazinājies arī noziedzīgo nodarījumu skaits, izņemot Tērvetes novadu, kur no 2014. gada līdz 2015. gadam reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits ir ievērojami samazinājies, tomēr pēc tam – katru gadu pieaudzis. Izvērtējot reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, redzams, ka kopumā Latvijas Pierobežas pašvaldībās šis rādītājs ir zemāks nekā Latvijā. Negatīvas tendences vērojamas Bauskas novadā, kurā 2014.-2019. gadā katru gadu rādītājs ir bijis virs Latvijas līmeņa. Kopumā Latvijā reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju no 2014. līdz 2019. gadam katru gadu nedaudz krities, laikā no 2014. līdz 2019. gadam samazinoties par 35.

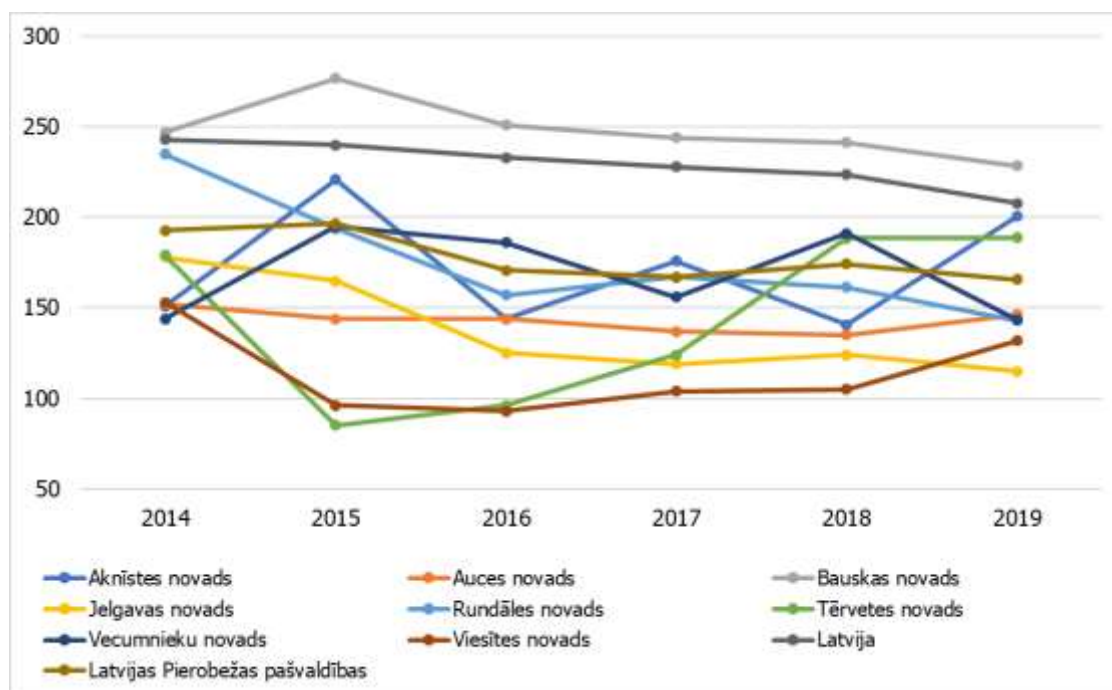
Tabula Nr. 2. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits Pierobežas pašvaldībās un Latvijā⁸⁵

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019
LATVIJAS PIEROBEŽAS PAŠVALDĪBĀS	1 498	1 504	1 284	1 229	1 262	1 184
LATVIJĀ	48 477	47 406	45 639	44 250	43 260	39 906

⁸⁴Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080 Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-raditaji/tabulas/irg080/iedzivotaju-skaitis-pec-tautibas-regionos>

⁸⁵Tekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

Attēls Nr. 3. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Latvijas Pierobežas pašvaldībās un Latvijā 2014.-2019.gadā⁸⁶

PP un VP darbinieku, amatpersonu skaits Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās nav vienmērīgs. Kopumā Pierobežas pašvaldību teritorijas apkalpo 47 pašvaldību policisti vai sabiedriskās kārtības speciālisti un 23 VP iecirkņu inspektori.

Tabula Nr. 3. PP un VP inspektoru skaits Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās⁸⁷

Novads	PP darbinieku skaits	Valsts policijas iecirkņu inspektoru skaits	Kopā
Aknīstes novads	1	1	2
Auces novads	5	3	8
Bauskas novads	15	8	23
Jelgavas novads	15	6	21
Rundāles novads	1	1	2
Tērvetes novads	2	1	3
Vecumnieku novads	7	1	8
Viesītes novads	1	2	3
Pierobežas pašvaldībās kopā	47	23	70

⁸⁶Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

⁸⁷ Valsts policija (2020). Zemgales reģiona pārvalde. [skatīts 2020.gada 23.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=457&said=62&topid=0>, Bauskas novada pašvaldības policijas atskaite par 2019.gada janvāri (2020). [skatīts 2020.gada 23.04.] Pieejams: http://www.bauska.lv/allfiles/files/Jaunumu%20pdf/2019_gads_.pdf

Tabula Nr. 4. Sabiedriskās drošības pakalpojumu pieejamību raksturojoši rādītāji Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās⁸⁸

Teritorija	Kopējais sabiedriskās drošības speciālistu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem	PP izsaukumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem ⁸⁹	Administratīvo pārkāpumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem	Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem
Aknīstes novads	8,03	ND	ND	201
Auces novads	13,00	851	409	146
Bauskas novads	10,09	2797	307	229
Jelgavas novads	9,54	456	299	115
Rundāles novads	5,96	105	23	143
Tērvetes novads	8,98	641	63	189
Vecumnieku novads	10,25	1054	108	143
Viesītes novads	8,41	251	35	132
Latvijas Pierobežas pašvaldībās	9,79	575	161	166

Salīdzinot kopējo sabiedriskās drošības un kārtības (PP, SKN, VP) speciālistu skaitu ar iedzīvotāju skaitu, secināms, ka speciālistu skaits svārstās no 5,96 speciālistiem uz 10 tūkst. iedzīvotāju Rundāles novadā līdz par 13 speciālistiem uz 10 tūkst. iedzīvotāju Auces novadā. Savukārt lielākais PP izsaukumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem un noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem ir Bauskas novadā.

Ugunsdrošības jomā Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās nav vērojama būtiska tendence **ugunsgrēku skaitam** samazināties. Pēc VUGD apkopotās informācijas, Latvijā kopš 2014. gada ugunsgrēku skaits kopumā samazinājies, tomēr 2018. gadā to skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieaudzis un arī 2019. gadā, kaut gan samazinājies attiecībā pret 2018. gadu, nav atgriezies 2017. gada līmenī. Savukārt Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās ugunsgrēku kopējais skaits samazinājies katru gadu no 2014. līdz 2017. gadam, bet pēc tam – pieaudzis⁹⁰.

Vērojot tendences novados pa gadiem, secināms, ka atšķirīgi ir atsevišķi gadi, kā piemēram, 2015. gads – Auces novadā un Tērvetes novadā tobrīd bijis vislielākais ugunsgrēku skaits uz tūkstoš iedzīvotājiem, bet Aknīstes novadā – vismazākais. Bauskas novadā gadu griezumā nav vērojamas būtiskas izmaiņas. 2014.-2019. gadā Latvijā kopumā ugunsgrēkos bojā gājuši 514 cilvēki, tostarp – 16 bērni. Pierobežas pašvaldību teritorijās šajā laika posmā kopā ugunsgrēkos bojā gājuši 16 cilvēki, bet to vidū nav neviena bērna. Ugunsgrēkos cietušu cilvēku skaits 2014.-2019. gadā Latvijā bija 1850, tostarp – 53 cilvēki Pierobežas pašvaldībās. Īpaši daudz cilvēku cietuši ugunsgrēkos Bauskas un Jelgavas novados, kuros vērojama lielāka ugunsgrēku izplatība. VUGD ugunsdzēsības darbos 2014.-2019. gadā Latvijā izglābti 1887 cilvēki, no tiem 24 Bauskas novadā, 11 – Jelgavas novadā, un pa vienam – Auces un Tērvetes novados. Kūlas ugunsgrēku izplatība Latvijā kopumā 2014.-2019. gadā ir samazinājusies, tomēr Pierobežas pašvaldību teritorijās vērojama kūlas ugunsgrēku skaita svārstības.

⁸⁸ Izmantoti dati par pēdējo pieejamo periodu (2018.,2019.gads)

⁸⁹

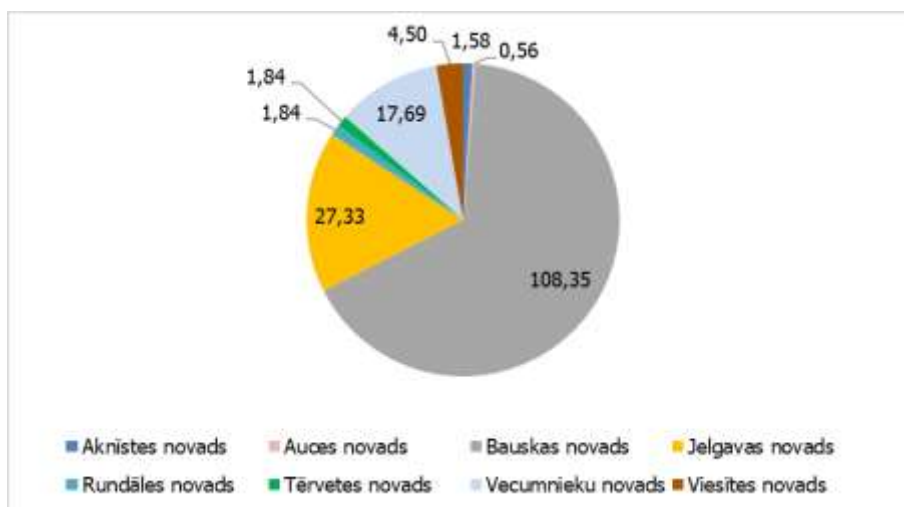
⁹⁰ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2019.gadā. [skatīt 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Tabula Nr. 5. Ugunsgrēkus raksturojošie rādītāji Latvijas Pierobežas pašvaldībās un Latvijā 2014.-2019. gadā⁹¹

<i>Rādītājs</i>	<i>Teritorija</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Ugunsgrēku skaits</i>	Pierobežas pašvaldības	498	494	413	333	397	406
	Latvija	12 175	10 311	9 288	8 714	9 134	8 985
<i>Bojā gājušo skaits</i>	Pierobežas pašvaldības	1	3	4	2	2	4
	Latvija	94	88	95	80	81	76
<i>Cietušo skaits</i>	Pierobežas pašvaldības	6	13	7	8	6	13
	Latvija	283	304	302	381	301	279
<i>Kūlas ugunsgrēku skaits</i>	Pierobežas pašvaldības	185	161	125	89	100	148
	Latvija	4 044	2 710	2 650	2 253	2 088	2 769

Savukārt kūlas ugunsgrēku postīto platību ziņā 2019. gadā Pierobežas pašvaldību teritorijā pārliecinoši lielāko daļu aizņem kūlas ugunsgrēku postījumi Bauskas novadā.

Attēls Nr. 4. Kūlas ugunsgrēkos degušās platības (ha) Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās 2019.gadā⁹²

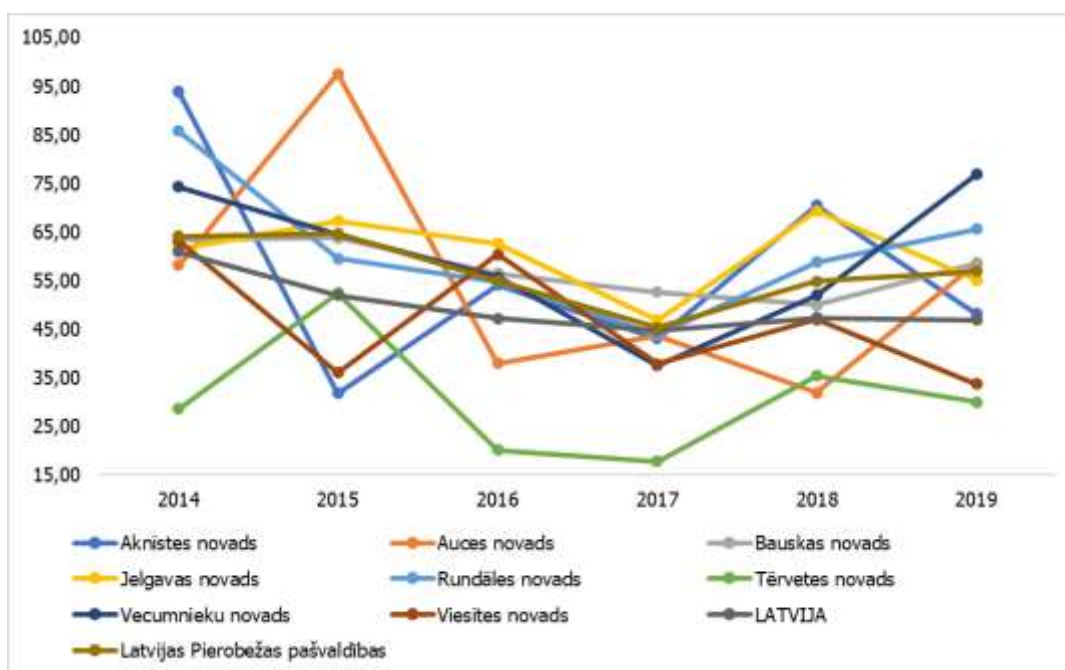
Aprēķinot gada ugunsgrēku skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, redzams, ka atšķirības Pierobežas pašvaldību starpā pastāv. Vismazāk ugunsgrēku pret iedzīvotāju skaitu kopumā 2014.-2019. gadā bijuši Tērvetes novadā, kur šis rādītājs arī teju vienmēr ir zemāks nekā Latvijā kopumā. Pārējiem novadiem rādītāji ir augstāki, tomēr savstarpēji būtiski neatšķiras (Rundāles novadā veikti vairāk ugunsdzēsības darbu nekā citviet).

⁹¹Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītājam sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītājam sekām 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

⁹²Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Attēls Nr. 5. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem Latvijas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019. gadā⁹³

Kopumā Bauskas un Jelgavas novados ugunsdrošības jomā ir vairāk problēmu nekā citās Latvijas Pierobežas pašvaldībās.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumi Pierobežas pašvaldībās tiek izmantoti salīdzinoši mazāk nekā vidēji Latvijā. NMPD no 2014. līdz 2018. gadam kopā Latvijā veicis vairāk nekā divus miljonus izsaukumu. Tostarp vairāk nekā 18 tūkst. izsaukumu veikti Bauskas novadā, vairāk nekā 16 tūkst. – Jelgavas novadā. No Pierobežas pašvaldībām vismazāk izsaukumi šajā laikā veikti Rundāles novadā, arī rēķinot izsaukumu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem. Izsaukumu skaits pa gadiem būtiski nemainās.

Tabula Nr. 6. NMPD veikto izsaukumu skaits Latvijas Pierobežas pašvaldībās un Latvijā 2014.-2019.gadā⁹⁴

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Kopā
<i>Aknīstes novads</i>	556	567	566	543	571	ND	2 803
<i>Auces novads</i>	1 240	1 178	1 272	1 294	1 228	ND	6 212
<i>Bauskas novads</i>	3 605	3 565	3 657	3 641	3 606	ND	18 074
<i>Jelgavas novads</i>	3 239	3 208	3 285	3 264	3 151	ND	16 147

⁹³Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, sekām 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vuqd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

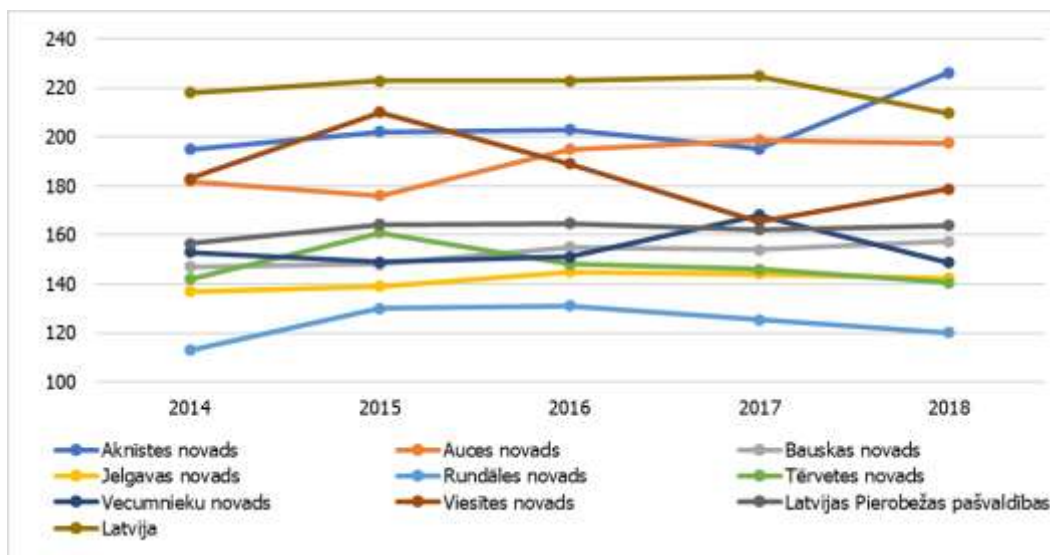
Centrālā statistikas pārvalde (2020). Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

⁹⁴Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Kopā
<i>Rundāles novads</i>	403	457	453	432	406	ND	2 151
<i>Tērvetes novads</i>	493	559	510	503	473	ND	2 538
<i>Vecumnieku novads</i>	1 290	1 237	1 228	1 367	1 167	ND	6 289
<i>Viesītes novads</i>	719	808	712	622	642	ND	3503
Latvija	433 804	440 970	436 390	440 501	403 911	ND	2 155 576

Salīdzinot NMPD izpildīto izsaukumu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem Latvijas Pierobežas pašvaldībās, redzams, ka pārsvarā visos novados tiek veikts mazāks izsaukumu skaits nekā vidēji Latvijā (izņemot Aknīstes novadu 2018. gadā, kad, pretēji tendencei, izsaukumu skaits pieaudzis). Aknīstes novadā iedzīvotāji biežāk izmanto NMPD pakalpojumus nekā citviet Pierobežas pašvaldību teritorijās. Visretāk NMPD pakalpojumi nepieciešami Rundāles novada iedzīvotājiem.

Attēls Nr. 6. NMPD veikto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās 2014.-2018.gadā⁹⁵

Iepriekšējās nodaļās minētā **robežsardzes pasākumu** samazināšanas politika atspoguļota arī datos – 2015. gadā VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta darbības teritorijā tika pārbaudīti 112 622 transportlīdzekļi, bet 2019. gadā – tikai 2 972.

Tabula Nr. 7. VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta darbību raksturojošie dati Latvijas – Lietuvas pierobežas teritorijā⁹⁶

	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Pārbaudītie transportlīdzekļi pierobežā</i>	112 622	103 052	62 125	49 593	2 972
<i>Pārbaudītās personas pierobežā</i>	34 340	35 476	25 486	19 090	1 013

⁹⁵Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

⁹⁶VRS Zemgales II kategorijas dienesta sniegtā informācija.

	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Konstatētie pārkāpumi (personu uzturēšanās Latvijas Republikā bez derīga ceļošanas dokumenta – LAPK 190.13 pants)</i>	726	858	568	418	21
<i>Konstatētie pārkāpumi (dažādi ceļu satiksmes pārkāpumi, nav derīgas OCTA, bez tehniskās apskates, nav nomaksāts naudas sods utt.)</i>	103	163	192	166	7
<i>Latvijas Republikas Imigrācijas likuma 51.panta kārtībā aizturētie ārzemnieki (personas bez ceļošanas dokumenta, vīzas. Personas, kas pēc tam tiek izraidītas no valsts)</i>	22	2	1	1	0
<i>Atklāti viltoti dokumenti (pases, vīzas, vadītāja apliecības)</i>	10	5	4	5	0
<i>Aizturētas meklēšanā esošas personas</i>	0	0	2	1	0
<i>Atklāti meklēšanā esoši dokumenti (pases, identifikācijas kartes)</i>	0	0	4	2	0
<i>Atklāti meklēšanā esoši transportlīdzekļi</i>	0	0	0	1	0

Lai arī pasākumu samazināšana uz ES iekšējām robežām ir saprotama, pēc to samazināšanas ir samazinājusies VRS klātbūtne Pierobežas pašvaldību teritorijās un tādēļ pieaudzis attālums no teritorijām līdz robežsardzei. Problēma pastiprināta imigrācijas kontroles laikā – pierobežas pagastos esošie mazie celiņi (pašu pagasta iedzīvotāju veidoti), kur likumpārkāpējiem iespējams šķērsot robežu izvairoties no imigrācijas kontroles. Aprikojums kontroles veikšanai ir apmierinošs, dienesta transportlīdzekļi pietiekošā daudzumā.

Tabula Nr. 8. VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta sadarbība ar citiem dienestiem pierobežā⁹⁷

	2017	2018	2019
<i>Pārbaudītie transportlīdzekļi pierobežā</i>	544	924	143
<i>Pārbaudītās personas pierobežā</i>	1 573	2 659	319
<i>Konstatētie pārkāpumi (personu uzturēšanās Latvijas Republikā bez derīga ceļošanas dokumenta – LAPK 190.13 pants)</i>	5	29	2
<i>Konstatētie pārkāpumi (dažādi ceļu satiksmes pārkāpumi, nav derīgas OCTA, bez tehniskās apskates, nav nomaksāts naudas sods utt.)</i>	6	10	3
<i>Latvijas Republikas Imigrācijas likuma 51.panta kārtībā aizturētie ārzemnieki (personas bez ceļošanas dokumenta, vīzas. Personas, kas pēc tam tiek izraidītas no valsts)</i>	0	1	0

Savukārt VRS DImD darbību raksturojošie dati attiecināmi uz visu dienesta teritoriju – tāpat lielākā daļa no veiktajiem uzdevumiem attiecināmi uz Latgales reģiona teritorijām.

⁹⁷VRS Zemgales II kategorijas dienesta sniegtā informācija

Tabula Nr. 9. VRS DImD sadarbība ar Lietuvas VRD 2016.-2019.gadā⁹⁸

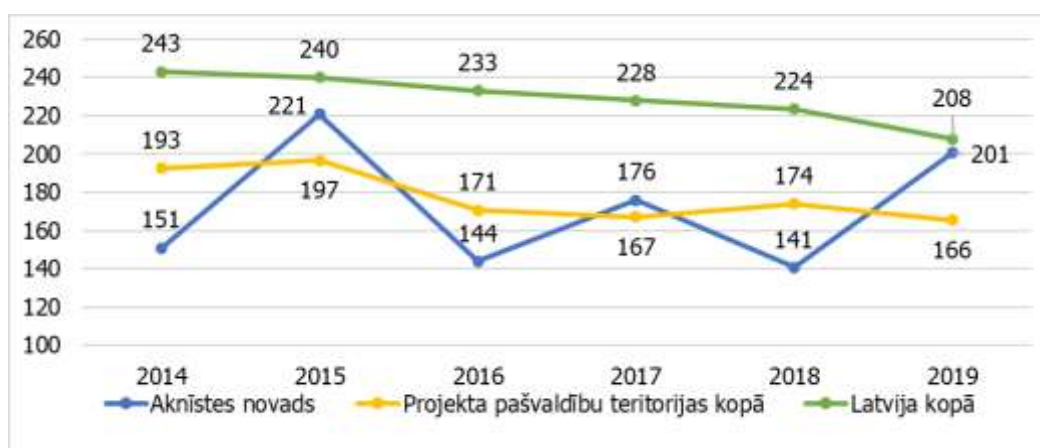
Kopējās patruļas ar Lietuvas robežsardzi	2016	2017	2018	2019
kopīgo patruļu skaits	2	10	23	24
pārbaudīto personu skaits	49	528	1380	1675
pārbaudīto transportlīdzekļu skaits	30	286	780	898
konstatēto pārkāpumu skaits	2	3	21	22

Tabulā apkopota informācija par sadarbību visā DImD teritorijā robežas tuvumā uz esošiem tranzīteļiem, tai skaitā – arī Aknīstes novadā.

Aknīstes novads

Sabiedriskās drošības un kārtības situāciju Aknīstes novadā ieskicē Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Informācijas centra apkoptie dati. No tiem iespējams spriest par noziedzības līmeni novadā. Aknīstes novadā noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju svārstās – katru otro gadu tas attiecībā pret iepriekšējo gadu pieaug, bet pārējos – samazinās.

Attēls Nr. 7. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Aknīstes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā⁹⁹

2019. gadā noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju novadā sasniedz 201, salīdzinājumā ar 2018. gadu, pieaugot par 60. Salīdzinājumā ar citām Pierobežas pašvaldību teritorijām, noziedzīgu nodarījumu rādītāji ir līdzīgi, bet, salīdzinot ar situāciju vidēji Latvijā - zemāki.

2014.-2019. gadā visbiežāk izdarītie noziedzīgie nodarījumi Aknīstes novadā ir:

- zādzība, kas izdarīta, iekļūstot transportlīdzeklī, dzīvoklī vai citā telpā, glabātavā vai arī transportlīdzekļa zādzība – 63 gadījumi (KL 175.p. 3.d.);
- svešas mantas tiša iznīcināšana vai bojāšana – 34 gadījumi (KL 185.p.1.d.);
- transportlīdzekļa vadīšana bez tiesībām vai transportlīdzekļa vadīšana alkohola vai citu vielu reibumā 19 gadījumi (KL 262.p.1.d.).

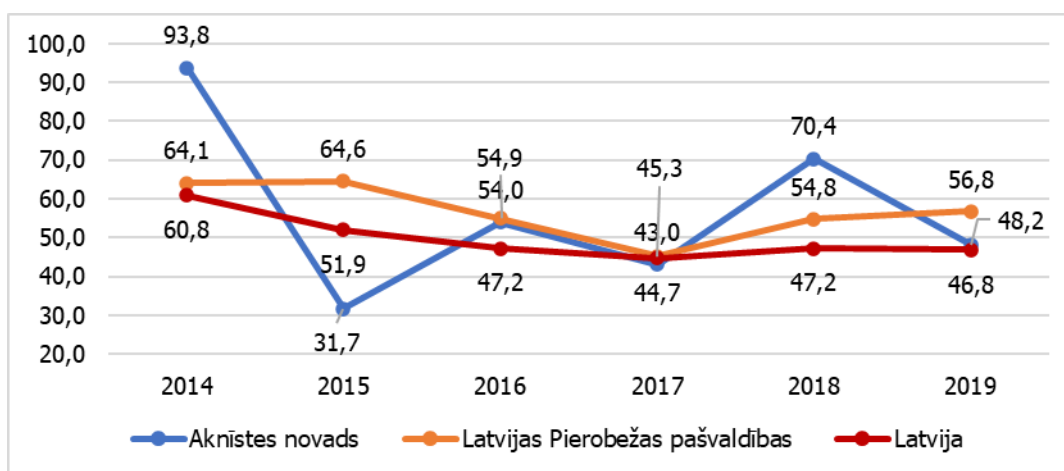
⁹⁸VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienesta sniegtā informācija

⁹⁹Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016.gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/lv/node/109>

Ugunsdrošības un glābšanas pakalpojumus Aknīstes novadā pārsvarā nodrošina VUGD Zemgales reģiona brigādes daļas, pēc nepieciešamības piesaistot citas brigādes. Kopumā 2014.-2019.gadā Aknīstes novadā dzēsti 93 ugunsgrēki, tostarp 29 – kūlas ugunsgrēki. To rezultātā laikā no 2014. līdz 2019. gadam nav gājis bojā neviens cilvēks, tomēr ir divi cietušie. Ugunsdzēsības darbos izglābts viens cilvēks¹⁰⁰. Meža ugunsgrēku, glābšanas darbu un saņemto maldinājumu zvanu statistika pieejama par 2017.-2019. gadu. Laikā no 2014. līdz 2019. gadam Aknīstes novadā reģistrēti pieci meža ugunsgrēki meža ugunsgrēki (attiecīgi 0, 2, 3), 37 glābšanas darbi (attiecīgi 11, 19 un 7), kā arī 10 maldinājumi par ugunsgrēkiem vai glābšanas darbiem (attiecīgi 2, 6 un 2)¹⁰¹.

Salīdzinot **ugunsgrēku skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju**, Aknīstes novada rādītāji (2014.-2019. g. vidēji 56,9) ir līdzīgi vidējiem Pierobežas pašvaldību teritoriju rādītājiem (2014.-2019. g. vidēji 56,7), kas ir nedaudz augstāk rādītājs nekā Latvijā kopā. **Ugunsgrēku dinamika** ir svārstīga – katru otro gadu to skaits samazinās un otrādi, tomēr kopš 2014. gada rādītājs samazinās.

Attēls Nr. 8. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. Iedzīvotāju Aknīstes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹⁰²

Neatliekamās medicīniskās palīdzības jomā Aknīstes novadu apkalpo NMPD Zemgales reģionālā centra Aknīstes punkts. 2014.-2019. gadā Aknīstes novadā NMPD izpildījis 2803 **izsaukumus**. Izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Aknīstes novadā (vidēji gadā 204) ir zemāks nekā Latvijā kopumā (vidēji gadā 220), bet augstāks nekā vidēji Pierobežas pašvaldību teritorijās (vidēji gadā 162), tomēr ne būtiski lielāks. 2014. gadā šis rādītājs nav būtiski mainījies, taču 2017.-2018. gadā tas pieaudzis.

¹⁰⁰Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/files/textdoc/stat/kulas%20ug.skaitis%202013-2018.pdf>
Centrālā statistikas pārvalde (2020). Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams:

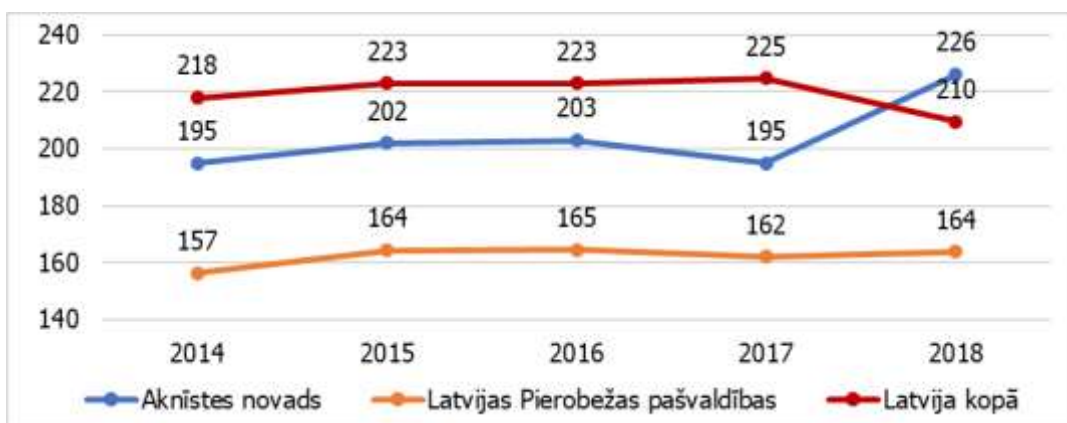
https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

¹⁰¹Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes sniegtā informācija.

¹⁰²Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

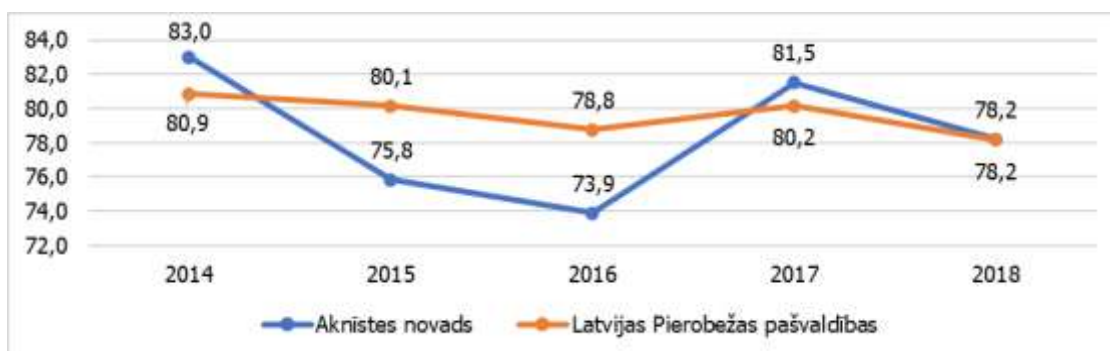
Attēls Nr. 9. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Aknīstes novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā¹⁰³

Savukārt NMPD **savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars** laikā no 2014. līdz 2019. gadam ir svārstīgs. 2014. un 2017. gadā šis rādītājs Aknīstes novadā ir lielāks nekā Pierobežas pašvaldību teritorijās, bet pārējos gados – mazāks.

Tomēr kopējās tendences nemainās – rādītāji gan Aknīstes novadā, gan Pierobežas pašvaldību teritorijās vispār salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinās un pieaug vienos un tajos pašos gados.

Attēls Nr. 10. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars (%) 2014.-2018. gadā Aknīstes novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās¹⁰⁴

Auces novads

Sabiedrisko drošību un kārtību raksturojošie rādītāji Auces novadā pēdējo gadu laikā ir diezgan stabili. Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju ir zemāks nekā Latvijā un Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā, pēdējo piecu gadu laikā tas ir saglabājis kopumā nemainīgs. 2019. gadā rādītājs novadā sasniedz 146 nodarījumus, salīdzinājumā ar 2018. gadu pieaugot par 11, bet, salīdzinājumā ar 2014. gadu, samazinoties par sešiem.

2014.-2019. gadā visbiežāk izdarītie noziedzīgie nodarījumi Auces novadā bija:

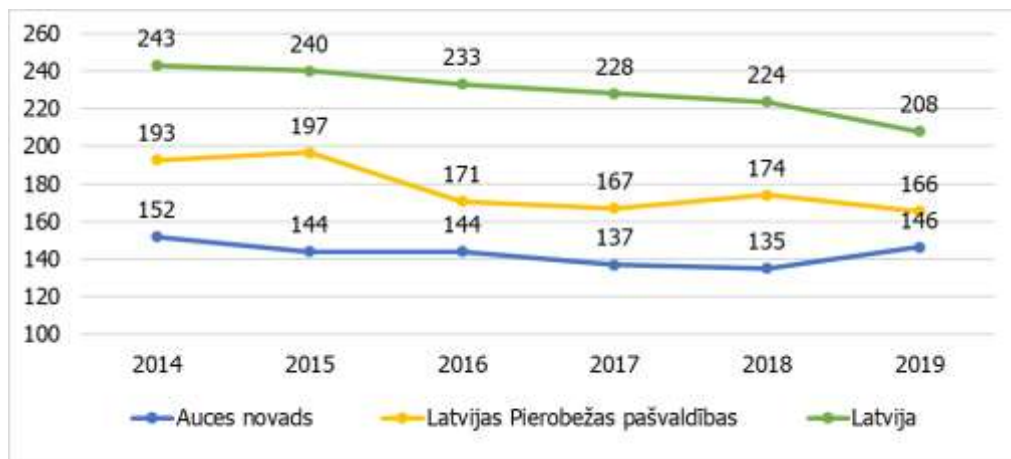
- zādzība, kas izdarīta, iekļūstot transportlīdzeklī, dzīvoklī vai citā telpā, glabātavā vai arī transportlīdzekļa zādzība – 117 gadījumi (KL 175.p. 3.d.);
- zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā – 39 gadījumi (KL 180.p.1.d.);

¹⁰³Slimību profilakses un kontroles centrs. (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

¹⁰⁴Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

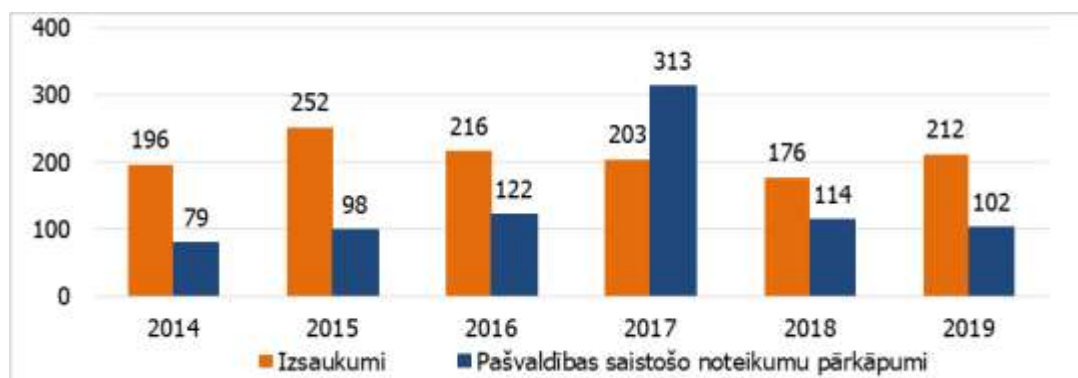
- svešas mantas tiša iznīcināšana vai bojāšana – 37 gadījumi (KL 185.p.1.d.);
- transportlīdzekļa vadīšana bez tiesībām vai transportlīdzekļa vadīšana alkohola vai citu vielu reibumā – 27 gadījumi (KL 262.p.1.d.)¹⁰⁵.

Attēls Nr. 11. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Auces novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹⁰⁶

Auces novada pašvaldības policija 2014.-2019. gadā izpildījusi kopumā 1255 izsaukumus un sastādījusi 828 administratīvos protokolus, tomēr to dinamika pa gadiem ir mainīga.

Attēls Nr. 12. Auces novada Pašvaldības policijas izsaukumu un saistošo saistošo noteikumu pārkāpumu skaits 2014.-2019. gadā¹⁰⁷

Ugunsdrošības un glābšanas pakalpojumus Auces novadā pārsvarā nodrošina VUGD Zemgales reģiona brigādes daļas, pēc nepieciešamības piesaistot citas brigādes. Kopumā 2014.-2019.gadā Auces novadā dzēsti 215 **ugunsgrēki**, tajos bojā gājis viens cilvēks, bet cietuši – divi. Reģistrēts 81 kūlas ugunsgrēks¹⁰⁸. 2017.-2019. gadā Auces novadā reģistrēti seši meža ugunsgrēki, 60

¹⁰⁵Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

¹⁰⁶Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

¹⁰⁷Auces novada pašvaldības policijas sniegtā informācija.

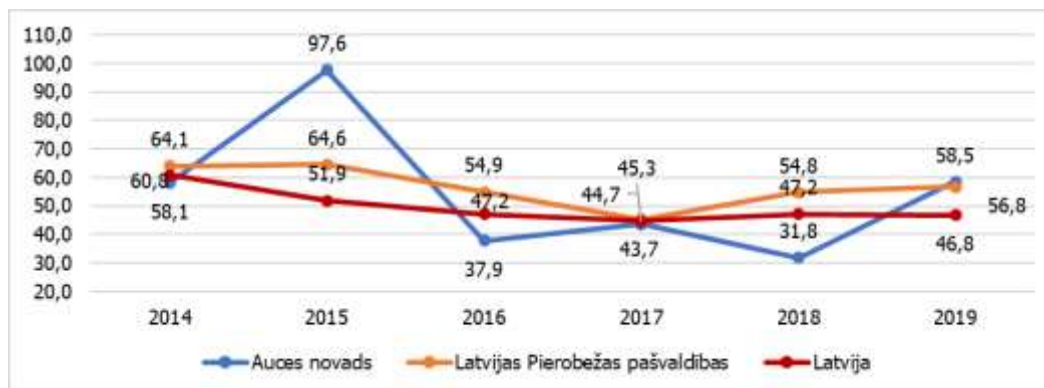
¹⁰⁸Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Statistika. Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/files/textdoc/stat/kulas%20ug.skaitis%202013_2018.pdf

Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

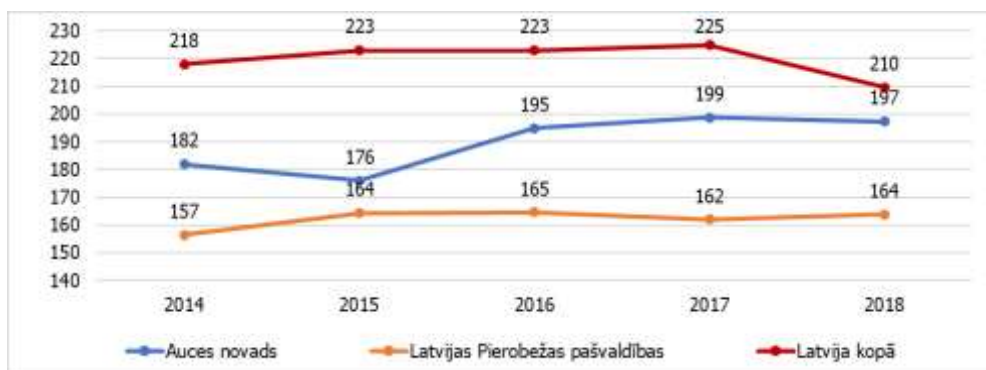
glābšanas darbi un 23 maldinājumi par ugunsgrēkiem vai glābšanas darbiem¹⁰⁹. Salīdzinot ugunsgrēku skaitu uz tūkstoš iedzīvotājiem, Auces novada rādītāji vidēji ir svārstīgi, bet atsevišķos gados – līdzīgi Pierobežas pašvaldību teritoriju vidējiem rādītājiem.

Attēls Nr. 13. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem Auces novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹¹⁰

Neatliekamās medicīniskās palīdzības jomā Auces novadu apkalpo NMPD Zemgales reģionālā centra Auces punkts. 2014.-2019. gadā Auces novadā **NMPD** izpildījis 6212 **izsaukumus**. **Izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem** Auces novadā ir mazāks nekā Latvijā kopumā, bet mazliet lielāks nekā vidēji Pierobežas pašvaldību teritorijās. Kopš 2015. gada rādītājs ir nedaudz (par 21) pieaudzis.

Attēls Nr. 14. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Auces novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā¹¹¹

Savlaicīgi izpildīto NMPD izsaukumu īpatsvars laikā no 2014. līdz 2018. gadam ir svārstīgs, tomēr kopumā Auces novadā pēdējo gadu laikā ir mazāks savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars nekā Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā.

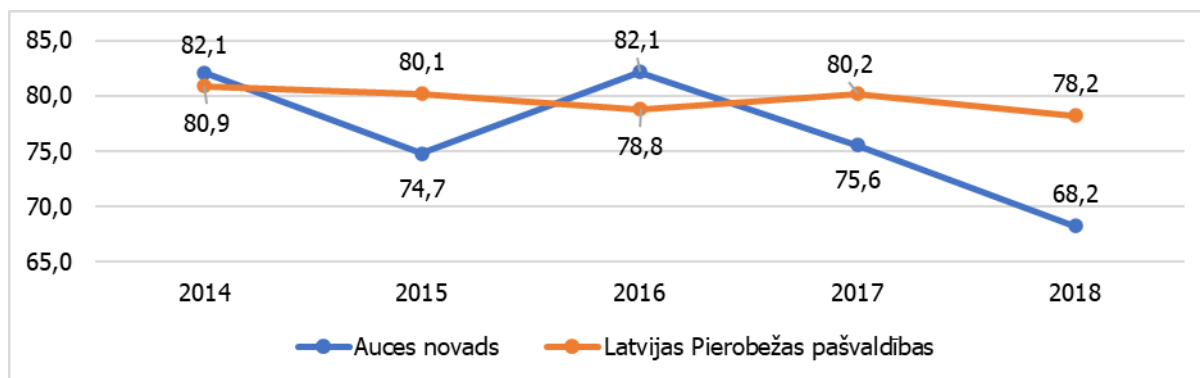
¹⁰⁹Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes sniegtā informācija.

¹¹⁰Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītājam sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vuqd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Centrālā statistikas pārvalde (2020). Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

¹¹¹Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

Attēls Nr. 15. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Auces novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldībās¹¹²

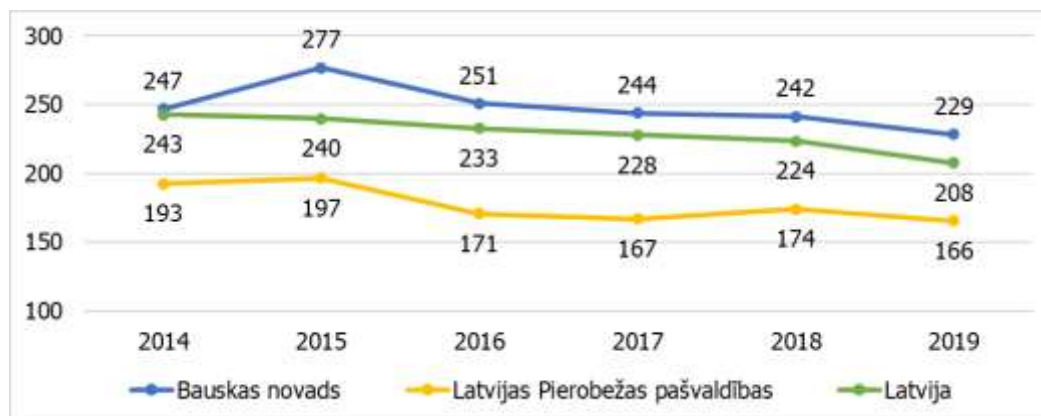
Kopumā Auces novads drošības pakalpojumu jomā nav īpaši problemātiska pašvaldība, tomēr jomas, kurās būtu rekomendējama situācijas uzlabošana, ir kūlas ugunsgrēki un NMPD izsaukumi.

Bauskas novads

Sabiedriskās kārtības un drošības pakalpojumus Bauskas novadā nodrošina novada pašvaldības policija un **VP Bauskas iecirknis**.

Bauskas novadā **noziedzīgu nodarījumu skaits** uz 10 tūkst. iedzīvotāju ir salīdzinoši liels (vidēji 248,2 gadā), pārsniedzot ne tikai Pierobežas pašvaldību līmeni (vidēji 177,8 gadā), bet arī Latvijas kopējo līmeni (vidēji 229,2 gadā). 2019. gadā rādītājs novadā sasniedza 229 nodarījumus, bet augstākais rādītājs novērojams 2015. gadā, kopš kura to skaits ir samazinājies par 48.

Attēls Nr. 16. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Bauskas novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹¹³

2014.-2019. gadā visbiežāk izdarītie noziedzīgie nodarījumi Bauskas novadā bija:

- zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā (180.p.1.d.);
- zādzība, kas izdarīta, iekļūstot transportlīdzeklī, dzīvoklī vai citā telpā, glabātavā vai arī transportlīdzekļa zādzība (175.p.3.d.);
- svešas mantas tiša iznīcināšana vai bojāšana (185.p.1.d.);
- zādzība (175.p.1.d.);

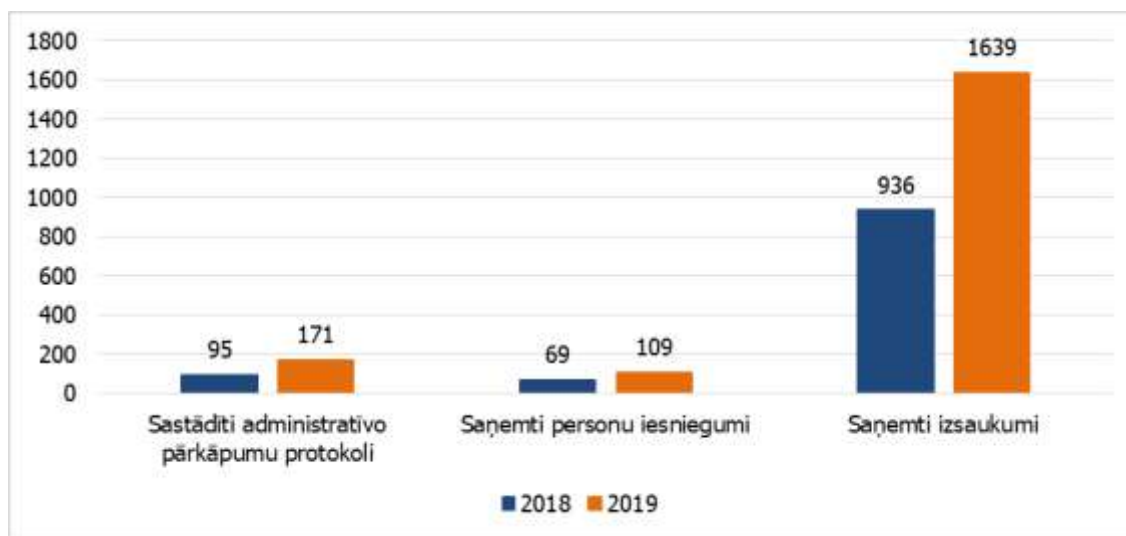
¹¹²Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

¹¹³Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

- viltotas naudas izgatavošana, izplatīšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, iegādāšanās un glabāšana (192.p.1.d.);
- transportlīdzekļa vadīšana bez tiesībām vai transportlīdzekļa vadīšana alkohola vai citu vielu reibumā (262.p1.d.)¹¹⁴.

Bauskas novada pašvaldības policija savu darbību uzsāka 2018.gada 1.martā, tāpēc 2019. gadā ir ievērojami lielāks izsaukumu skaits nekā 2018. gadā.

Attēls Nr. 17. Bauskas novada Pašvaldības policijas izsaukumu un saistošo noteikumu pārkāpumu skaits 2018.-2019. gadā¹¹⁵

Biežāk izdarītie administratīvie pārkāpumi Bauskas novadā ir:

- smēķēšana neatļautā vietā;
- sīkais huligānisms;
- maznozīmīga miesas bojājuma tiša nodarīšana;
- alkoholisko dzērienu vai citu apreibinošo vielu lietošana sabiedriskās vietās un atrašanās sabiedriskās vietās reibuma stāvoklī.

Pēc **ugunsdrošības un glābšanas** pakalpojumu datiem, kopumā 2014.-2019.gadā Bauskas novadā dzēsti 817 ugunsgrēki, tajos bojā gājuši trīs cilvēki, bet cietuši 22. Problēma ir kūlas ugunsgrēki: 2014.-2019. gadā Bauskas novadā reģistrēti 235 kūlas ugunsgrēki, tajos 2019. gadā nodegusi 108,35 ha liela platība¹¹⁶. 2017.-2019. gadā reģistrēti divi meža ugunsgrēki, 256 glābšanas darbi un 80 maldinājumi par ugunsgrēkiem vai glābšanas darbiem¹¹⁷.

Salīdzinot ugunsgrēku skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, Bauskas novada rādītāji (vidēji gadā 57,4 ugunsgrēki uz 10 tūkst. iedzīvotāju) ir līdzīgi Pierobežas pašvaldību teritoriju rādītājiem (vidēji gadā 56,7

¹¹⁴Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

¹¹⁵Bauskas novada pašvaldības policijas sniegtā informācija.

¹¹⁶Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vuqd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

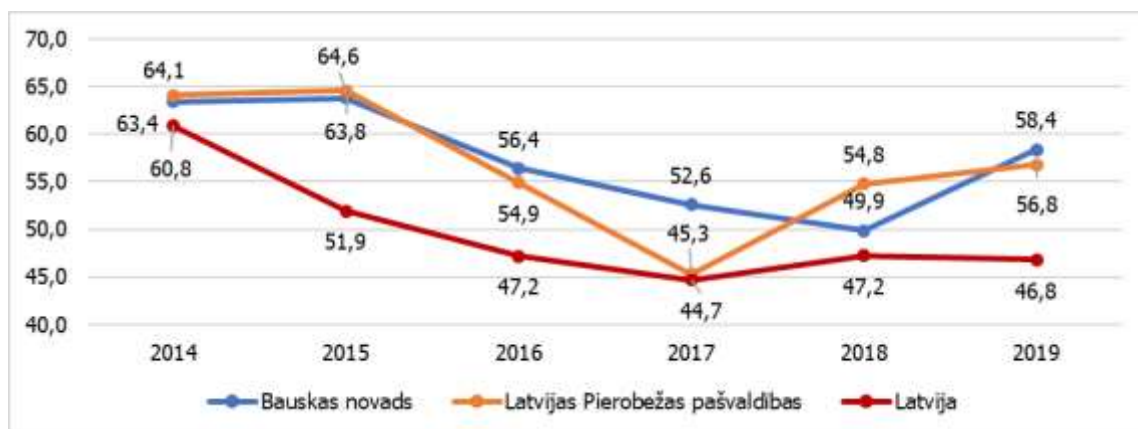
Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vuqd.gov.lv/files/textdoc/stat/kulas%20ug.skaitis%202013_2018.pdf

Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

¹¹⁷Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes sniegtā informācija.

ugunsgrēki uz 10 tūkst. iedzīvotāju), un tie ir augstāki nekā Latvijā (vidēji gadā 49,8 ugunsgrēki uz 10 tūkst. iedzīvotāju).

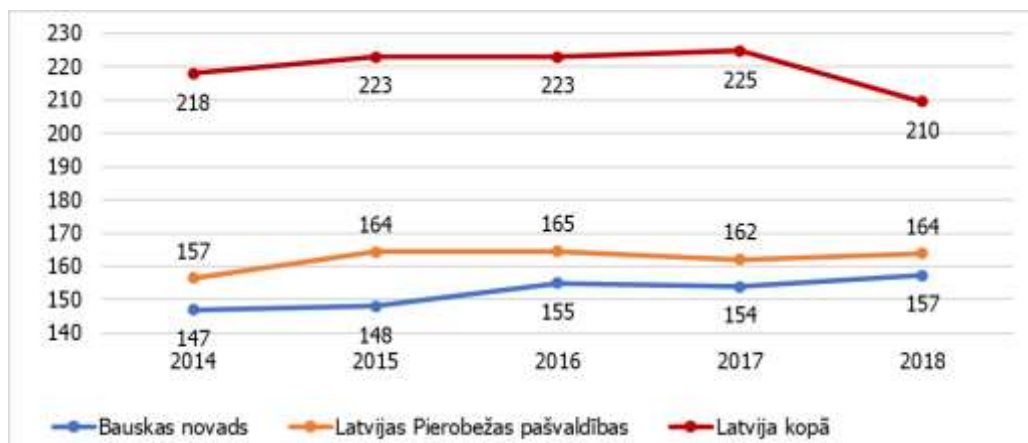
Attēls Nr. 18. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Bauskas novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹¹⁸

Neatliekamās medicīniskās palīdzības jomā Bauskas novadu apkalpo NMPD Zemgales reģionālā centra Bauskas punkts.

2014.-2019. gadā Bauskas novadā NMPD izpildījis 18074 izsaukumus. Izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Bauskas novadā ir mazāks nekā vidēji Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā kopumā. Laikā no 2014. līdz 2019. gadam tas pieaug nedaudz.

Attēls Nr. 19. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Bauskas novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā¹¹⁹

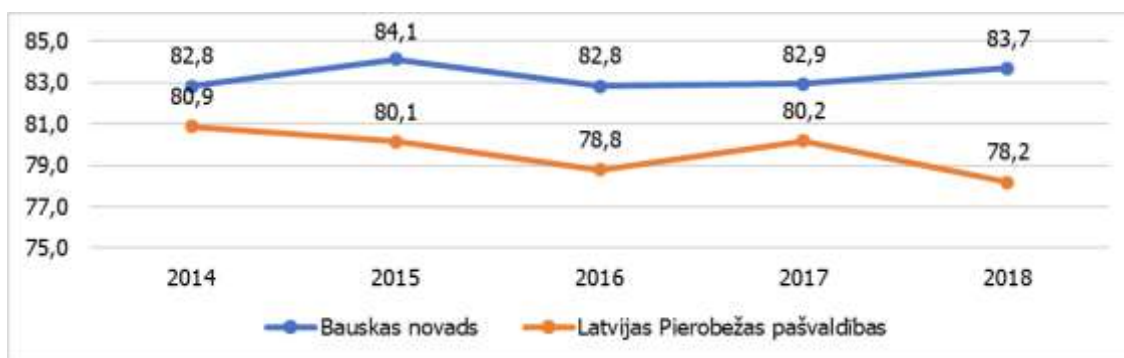
Savukārt NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars laikā no 2014. līdz 2018. gadam ir lielāks nekā Pierobežas pašvaldību teritorijās kopumā.

¹¹⁸Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vuqd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Centrālā statistikas pārvalde (2020). Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

¹¹⁹Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika>

Attēls Nr. 20. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Bauskas novadā un Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā ¹²⁰

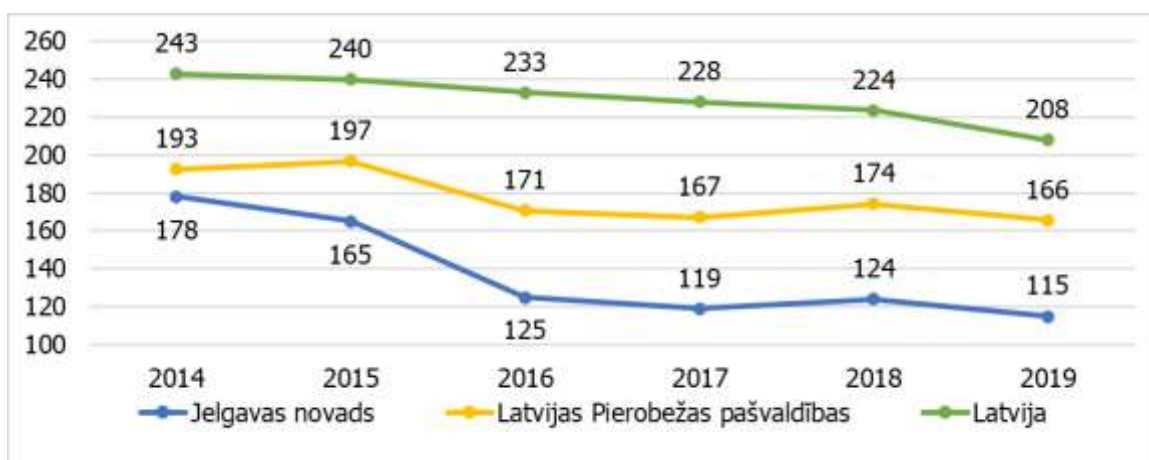

Jelgavas novads

Sabiedrisko kārtību Jelgavas novadā nodrošina VP Jelgavas iecirknis un Jelgavas novada pašvaldības policija.

2014.-2019. gadā Jelgavas novadā izdarīts 1881 noziedzīgs nodarījums. Tomēr Jelgavas novads ir salīdzinoši lielāks nekā lielākā daļa Pierobežas pašvaldību teritoriju un noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju pēdējo gadu laikā ir vidēji 138.

Attēls Nr. 21. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Jelgavas novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹²¹

Jelgavas novadā, neskatoties uz nelielo noziedzīgu nodarījumu pieaugumu 2018. gadā, laikā no 2014. līdz 2019. gadam **noziedzīgo nodarījumu skaits** kopumā samazinājies, 2019. gadā sasniedzot 115 uz 10 tūkst. iedzīvotāju, kas ir būtiski zemāks nekā Latvijas vidējais rādītājs, kā arī ir bijis zemākais rādītājs starp Pierobežas pašvaldībām 2019. gadā.

Pašvaldības policija 2014.-2019. gadā ir:

- saņēmusi 1039 izsaukumus;
- izskatījusi 933 iesniegumus;
- sastādījusi 682 administratīvā pārkāpuma protokolus;

¹²⁰Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

¹²¹Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, ar 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

- pieņēmusi lēmumus 365 administratīvo pārkāpumu lietās;
- nodrošinājusi kārtību 1413 atpūtas un sporta pasākumos;
- sniegusi palīdzību citiem dienestiem 2055 gadījumos;
- 987 gadījumos veikusi preventīvo darbu (oficiālā brīdinājuma protokoli, priekšraksti).

Biežāk izdarītie administratīvie pārkāpumi Jelgavas novadā pārsvarā saistīti ar īpašumu uzturēšanu un kūlas dedzināšanu, dzīvnieku neregistrēšanu, kam seko ar atrašanos publiskās vietās alkohola reibumā saistīti pārkāpumi.

Ugunsdrošības un glābšanas pakalpojumus Jelgavas novadā pārsvarā nodrošina VUGD Zemgales reģiona brigādes daļas, pēc nepieciešamības piesaistot citas brigādes. Kopumā 2014.-2019.gadā Jelgavas novadā dzēsti 826 ugunsgrēki, tajos bojā gājuši septiņi cilvēki, cilvēki, kas ir lielākais skaits starp Pierobežas pašvaldību teritorijām. Ugunsgrēkos cietuši 18 cilvēki, bet izglābti - 11. Arī Jelgavas novadā problēma ir kūlas ugunsgrēki: 2014.-2019. gadā novadā reģistrēti 250 kūlas ugunsgrēki, tajos 2019. gadā nodegusi 273326 m² liela platība¹²². 2017.-2019. gadā reģistrēti 16 meža ugunsgrēki, 222 glābšanas darbi un 94 maldinājumi par ugunsgrēkiem vai glābšanas darbiem¹²³.

Salīdzinot ugunsgrēku skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, Jelgavas novada rādītāji kopumā ir līdzīgi Bauskas novada rādītājiem – vidēji tie ir lielāki nekā Latvijas Pierobežas pašvaldībās un Latvijā.

Attēls Nr. 22. Ugunsgrēku skaits uz 1000 iedzīvotājiem Jelgavas novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹²⁴

Jelgavas novadu apkalpo **NMPD** Zemgales reģionālā centra Jelgavas punkts. 2014.-2019. gadā Jelgavas novadā NMPD izpildījis 16147 izsaukumus. Izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Jelgavas novadā ir mazāks nekā vidēji Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā kopumā. Laikā no 2014. līdz 2019. gadam tas ir pieaudzis par 2,7%.

¹²²Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītājam sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/files/textdoc/stat/kulas%20ug.skaitis%202013_2018.pdf

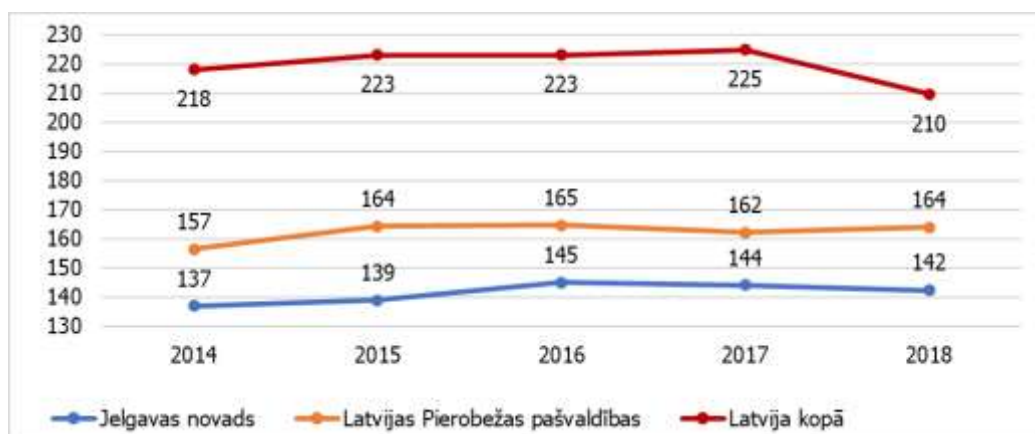
Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

¹²³Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes sniegtā informācija.

¹²⁴Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītājam sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

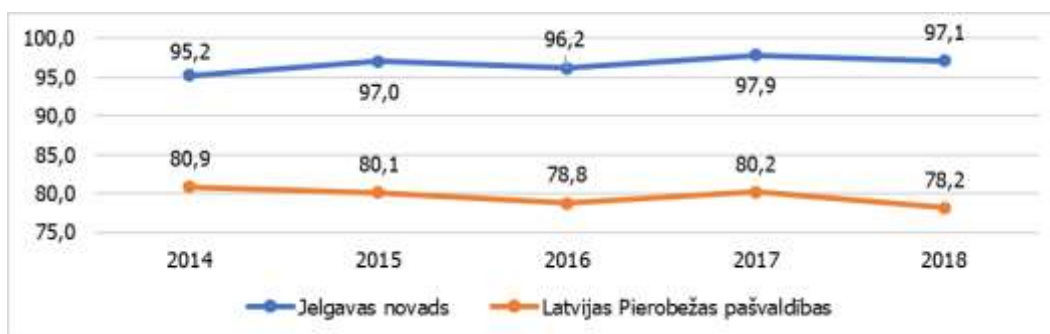
Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

Attēls Nr. 23. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Jelgavas novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā¹²⁵

Savukārt NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars laikā no 2014. līdz 2018. gadam ir ievērojami lielāks nekā Pierobežas pašvaldību teritorijās kopumā.

Attēls Nr. 24. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Jelgavas novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās¹²⁶

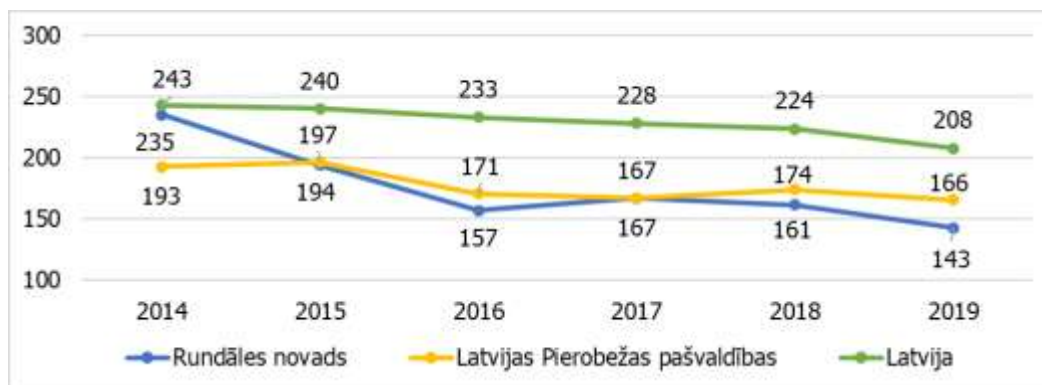
Rundāles novads

Arī Rundāles novadā izdarīto **noziedzīgo nodarījumu skaits** uz 10 tūkst. iedzīvotāju 2014.-2019. gadā kopumā samazinājies, paaugstinoties 2017. un 2018. gadā. Tomēr 2014. gadā tas bija līdzīgs Latvijas kopējam rādītājam, bet 2019. gadā ir par teju trešdaļu zemāks nekā Latvijas kopējais rādītājs.

¹²⁵Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

¹²⁶Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

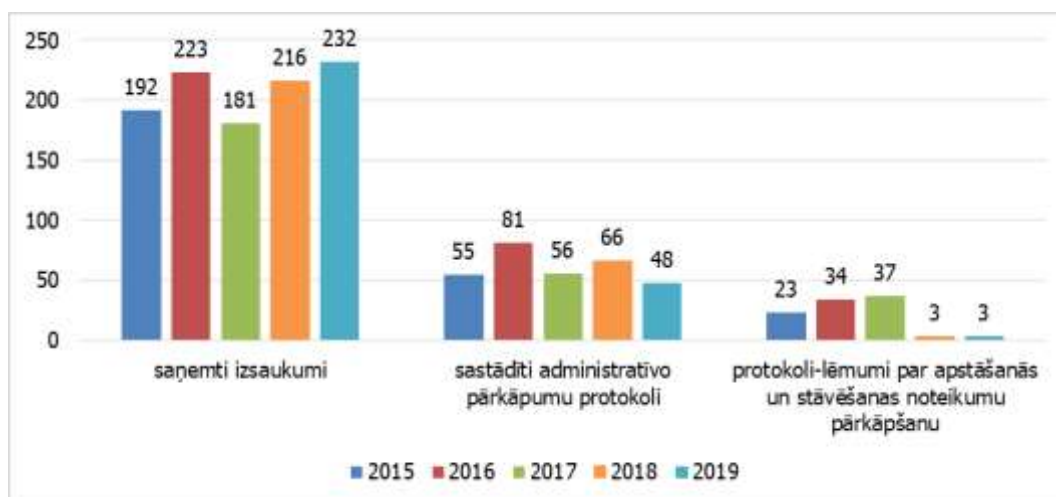
Attēls Nr. 25. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Rundāles novadā un Pierobežas pašvaldību teritorijās 2014.-2019. gadā ¹²⁷

Biežāk izdarītie noziedzīgie nodarījumi ir:

- zādzība, kas izdarīta, iekļūstot transportlīdzeklī, dzīvoklī vai citā telpā, glabātavā vai arī transportlīdzekļa zādzība (175.p.3.d.);
- zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā (180.p.1.d.);
- svešas mantas tiša iznīcināšana vai bojāšana (185.p.1.d.)

Attēls Nr. 26. Rundāles novada pašvaldības policijas darbību skaits 2015.-2019. gadā ¹²⁸

2015.-2019. gadā pašvaldības policijā pieaudzis saņemto izsaukumu skaits (par 40 kopš 2015. gada), ir svārstīgs administratīvo pārkāpumu protokolu skaits (no 48 2019.gadā līdz 81 2016. gadā), bet samazinās lēmumi par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu (2015.-2019.g.p. 20 gadījumiem).

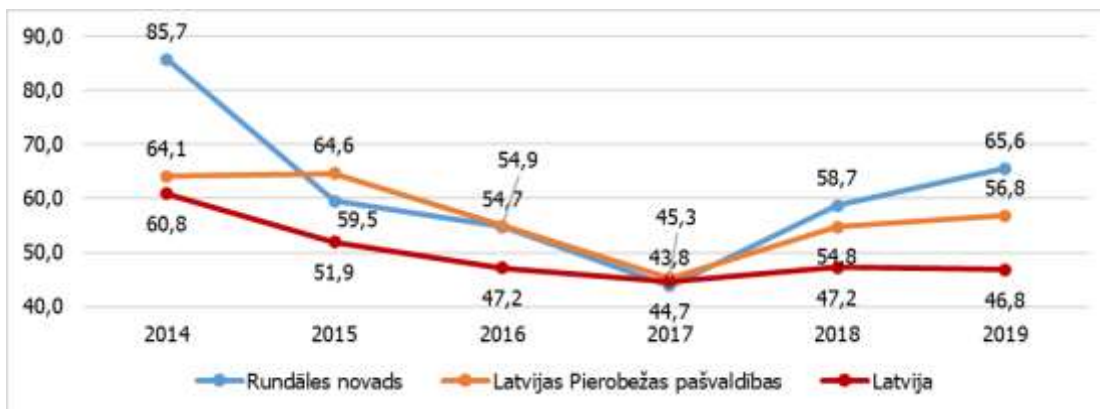
Ugunsdrošības un glābšanas pakalpojumus Rundāles novadā pārsvarā nodrošina VUGD Zemgales reģiona brigādes daļas, pēc nepieciešamības piesaistot citas brigādes.

¹²⁷Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, ar 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

¹²⁸Rundāles novada pašvaldības policijas sniegtā informācija.

Kopumā 2014.-2019.gadā Rundāles novadā dzēsti 128 ugunsgrēki, tajos nav bojāgājušo, bet ir cietuši trīs cilvēki. Reģistrēti 250 kūlas ugunsgrēki, tajos 2019. gadā nodegusi 273326 m² liela platība¹²⁹. 2017.-2019. gadā reģistrēts viens meža ugunsgrēks, 40 glābšanas darbi un 15 maldinājumi par ugunsgrēkiem vai glābšanas darbiem¹³⁰.

Attēls Nr. 27. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Rundāles novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹³¹

Salīdzinot ugunsgrēku skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, Rundāles novada rādītāji ir augstāki nekā Pierobežas pašvaldību rādītāji, tomēr tie ir lielāki nekā Latvijā.

Rundāles novadu apkalpo **NMPD** Zemgales reģionālais centrs. 2014.-2019. gadā Rundāles novadā NMPD izpildījis 2151 izsaukumus. Izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem novadā ir mazāks nekā vidēji Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā kopumā.

¹²⁹Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/files/textdoc/stat/kulas%20ug.skaitis%202013_2018.pdf

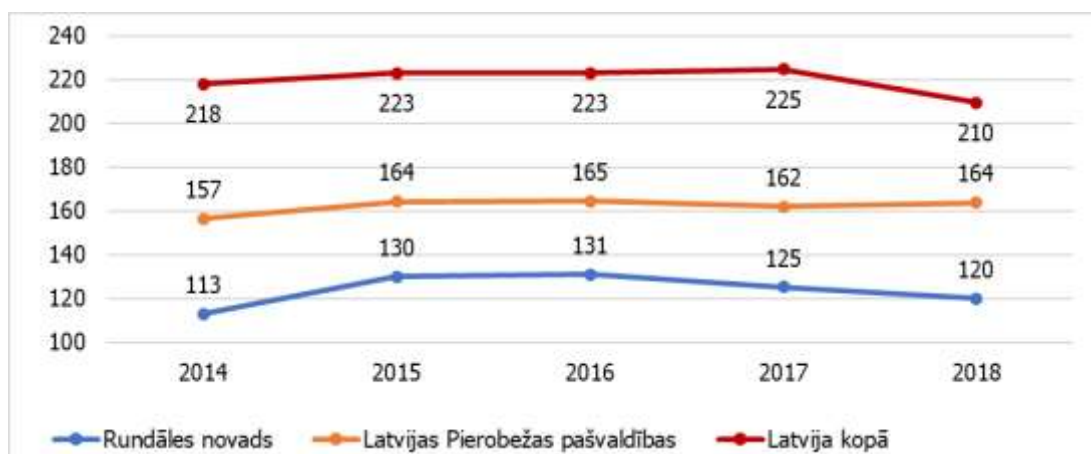
Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

¹³⁰Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes sniegtā informācija.

¹³¹Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

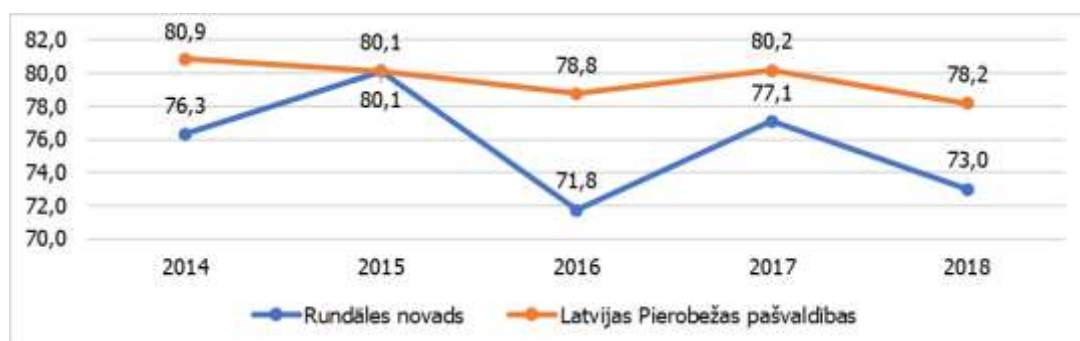
Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

Attēls Nr. 28. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Rundāles novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā¹³²

Savukārt NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars šajā laikā no 2014. līdz 2018. gadam ir mazāks nekā Pierobežas pašvaldību teritorijās kopumā, turklāt – tas ir svārstīgs.

Attēls Nr. 29. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Rundāles novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās¹³³

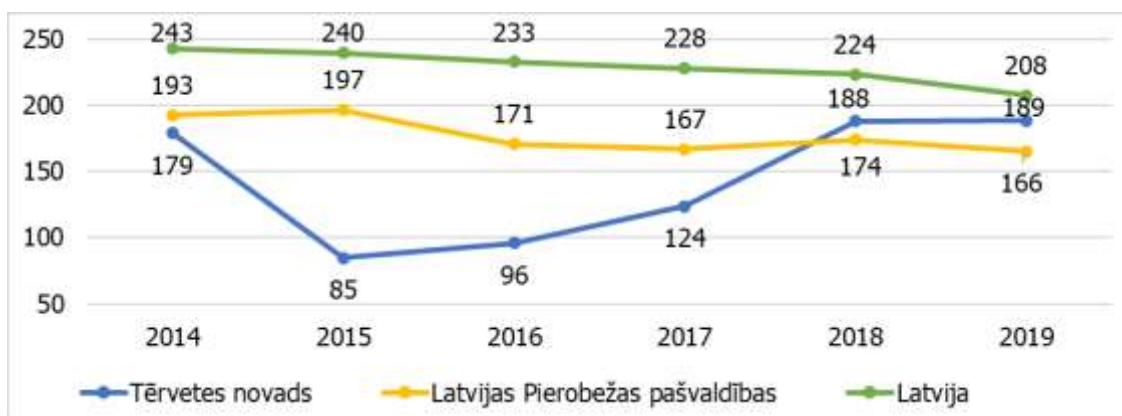
Tērvetes novads

Lai gan 2015. gadā Tērvetes novadā reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju bija zemākais starp visām Projekta teritorijām un laika posmā no 2014. līdz 2015. gadam rādītājā vērojams vairāk nekā 50% kritums, pēc 2015. gada noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju katru gadu pieaug, 2019. gadā par 10 pārsteidzot 2014. gada rādītāju.

¹³²Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

¹³³Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

Attēls Nr. 30. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Tērvetes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹³⁴

Biežāk izdarītie kriminālkodeksa pārkāpumi 2014.-2019. gadā:

- zādzība, kas izdarīta, iekļūstot transportlīdzeklī, dzīvoklī vai citā telpā, glabātavā vai arī transportlīdzekļa zādzība (KL 175.p. 3.d.);
- zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā (KL 180.p.1.d.);
- svešas mantas tiša iznīcināšana vai bojāšana (KL 185.p.1.d.);
- transportlīdzekļa vadīšana bez tiesībām vai transportlīdzekļa vadīšana alkohola vai citu vielu reibumā (KL 262.p.1.d.)¹³⁵.

Biežākie administratīvie pārkāpumi novadā ir:

- smēķēšana, ja to izdarījis nepilngadīgais (LAPK 42.p.1.d.);
- atrašanās sabiedriskās vietās reibuma stāvoklī (LAPK 171.p.);
- cietsirdīga izturēšanās pret dzīvniekiem (LAPK 106.p.1.d.)
- alkoholisko dzērienu iegādāšanās, ja pārkāpumu izdarījis nepilngadīgais (LAPK 171.p.2.d.)
- novada saistošo noteikumu pārkāpšana, tostarp - nekustamo īpašumu nesakopšana (Pašvaldības saistošie noteikumi)

Ugunsdrošības un glābšanas pakalpojumus novadā nodrošina ne tikai VUGD, bet arī Tērvetes novada Ugunsdzēsības dienests. Ugunsgrēku skaits uz 1000 iedzīvotājiem Tērvetes novadā ir mazākais Pierobežas pašvaldību vidū. 2014.-2019. gadā novadā reģistrēti 63 ugunsgrēki.

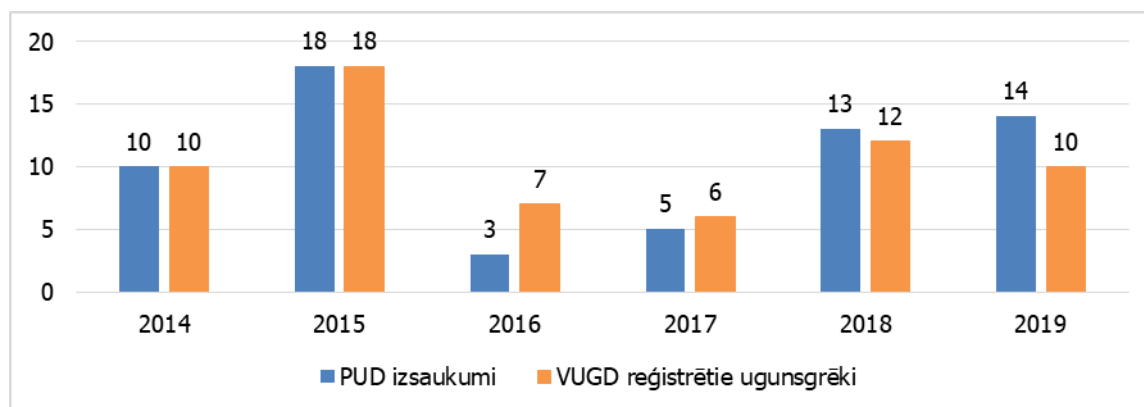
¹³⁴Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

¹³⁵Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

Attēls Nr. 31. Ugunsgrēku skaits uz 1000 iedzīvotājiem Tērvetes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹³⁶

Attēls Nr. 32. PUD izpildīto izsaukumu skaits un VUGD reģistrēto ugunsgrēku skaits Tērvetes novadā

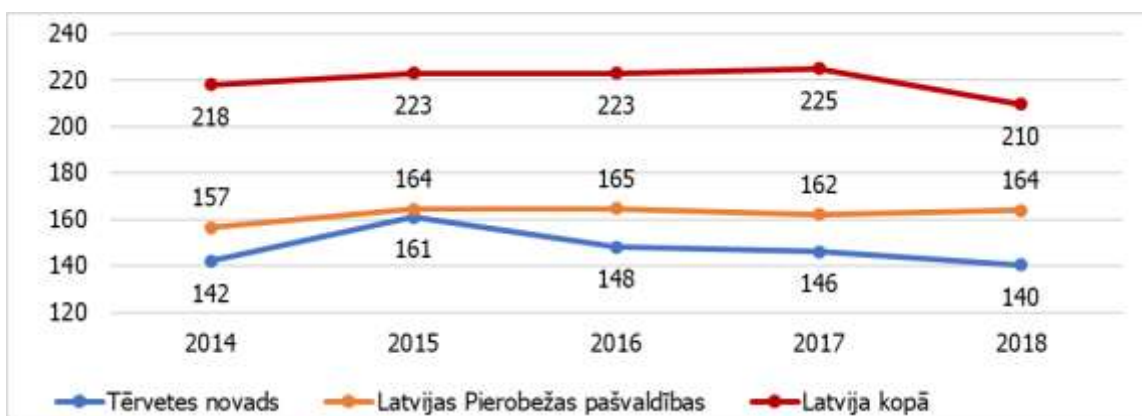

Visus izsaukumus uz ugunsgrēkiem koordinē VUGD un pēc nepieciešamības piesaista pašvaldību UD un brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības. Salīdzinot VUGD informāciju par visiem ugunsgrēkiem un PUD sniegtos datus, secināms, ka Tērvetes PUD 2014. un 2015. gadā piedalījies visos VUGD izsaukumos, 2016. un 2017. gadā VUGD nav iesaistījies PUD visos izsaukumos, bet 2018. un 2019. gadā PUD reģistrēti vairāk izsaukumi nekā VUGD – iespējams, tādēļ, ka daļa izsaukumu bijuši glābšanas darbi, bet VUGD dati atspoguļo ugunsdzēsšanas darbus.

NMPD izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Tērvetes novadā ir nedaudz zemāks nekā Pierobežas pašvaldībās kopumā.

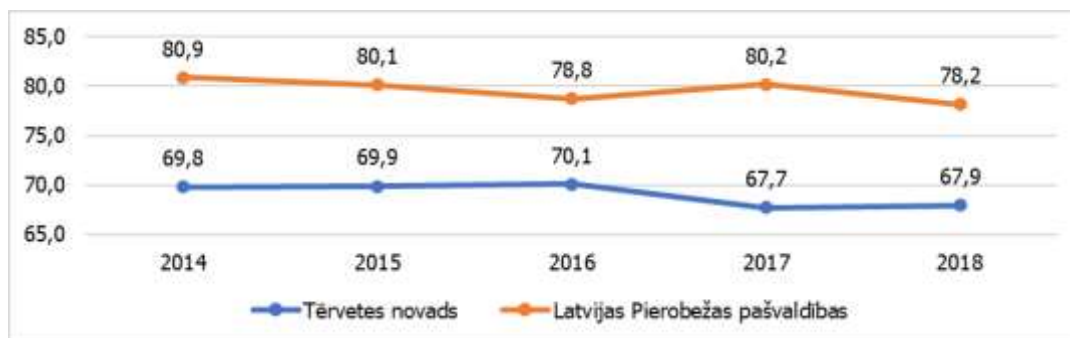
¹³⁶Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>
Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

Attēls Nr. 33. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Tērvetes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā¹³⁷

Savukārt NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars visu NMPD izsaukumu vidū 2014.-2018.gadā ir ievērojami mazāks nekā Pierobežas pašvaldību teritorijās kopumā.

Attēls Nr. 34. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Tērvetes novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās¹³⁸

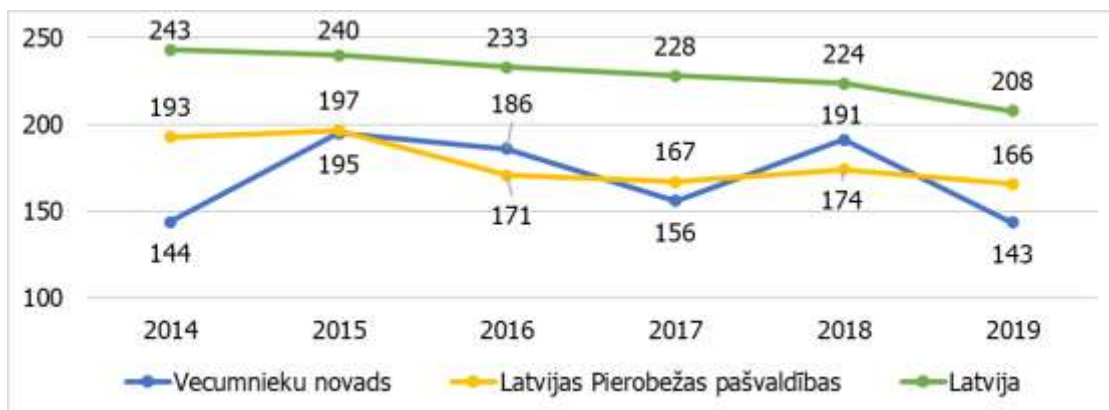
Vecumnieku novads

Vecumnieku novadā 2014. gadā vērojams zemākais reģistrēto noziedzīgo nodarījumu līmenis starp Pierobežas pašvaldībām – 144 noziedzīgi nodarījumi uz 10 tūkst. iedzīvotāju, tomēr pēc tam pieaudzis līdz 195 noziedzīgiem nodarījumiem uz 10 tūkst. iedzīvotāju, 2019. gadā atgriežoties 2014. gada līmenī.

¹³⁷Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

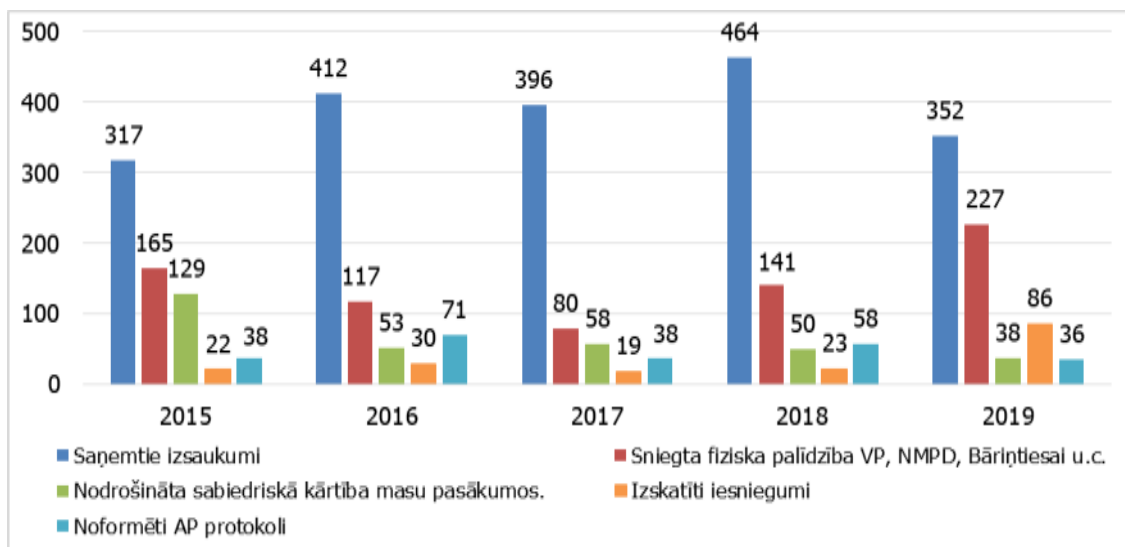
¹³⁸Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

Attēls Nr. 35. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Vecumnieku novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹³⁹

2014.-2019.gadā Vecumnieku novada domes Sabiedriskās kārtības nodaļa saņēmusi vidēji 388 izsaukumus gadā, vidēji 146 reizes gadā sniegusi palīdzību citām institūcijām, vidēji 65 reizes gadā nodrošinājusi sabiedrisko kārtību masu pasākumos (šis rādītājs gan 2015.-2019.gadā samazinājies par 70,5%). Izskatīti arī vidēji 36 iesniegumi gadā, to skaits visaugstākais bijis 2019. gadā, kad saņemti un izskatīti 86 iesniegumi. Gadā noformēti vidēji 48,2 administratīvo pārkāpumu protokoli, kuru skaits būtiski nemainās.

Attēls Nr. 36. Vecumnieku novada domes Sabiedriskās kārtības nodaļas sniegtie pakalpojumi 2015.-2019. gadā¹⁴⁰

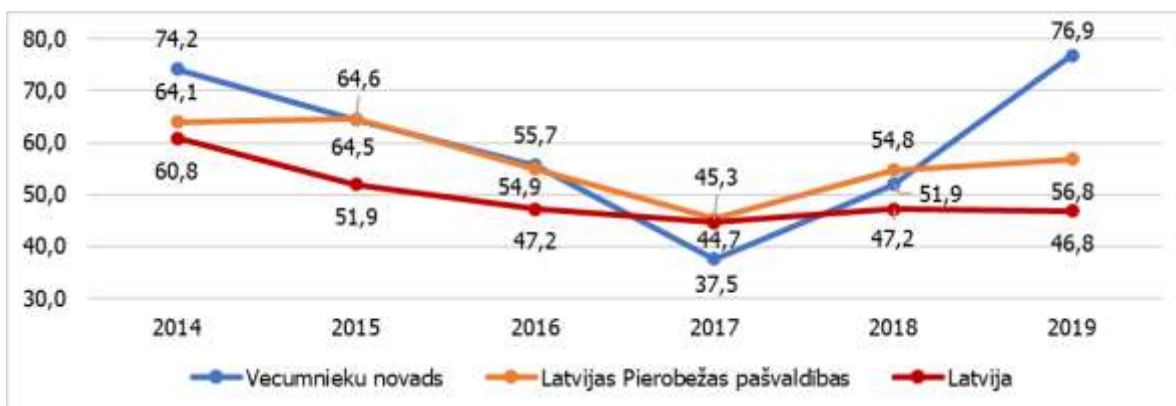
Vecumnieku novadā **ugunsdrošības un glābšanas** pakalpojumus nodrošina ne tikai VUGD, bet arī Bārbeles pagasta ugunsdzēsības dienests un Skaistkalnes pagasta ugunsdzēsības dienests. Kopumā novadā 2014.-2019. gadā dzēsti 294 ugunsgrēki, ugunsgrēkos bojā gājuši divi cilvēki, cietuši četri cilvēki. 2017.-2019. gadā reģistrēti 13 meža ugunsgrēki, 109 glābšanas darbi, saņemti 23 maldinājumi. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Vecumnieku novadā (vidēji 60,1 ugunsgrēks gadā) ir līdzīgs Pierobežas pašvaldību teritoriju kopējam rādītājam (vidēji 56,7 ugunsgrēki gadā). Arī

¹³⁹Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

¹⁴⁰Vecumnieku novads (2020). Publiskie pārskati. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vecumnieki.lv/pasvaldiba/dokumenti/publiskais-parskats>

izmaiņas ir līdzīgas Latvijas Pierobežas pašvaldību kopējam rādītājam – līdz 2017.gadam ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju samazinājies, bet pēc tam paaugstinājies.

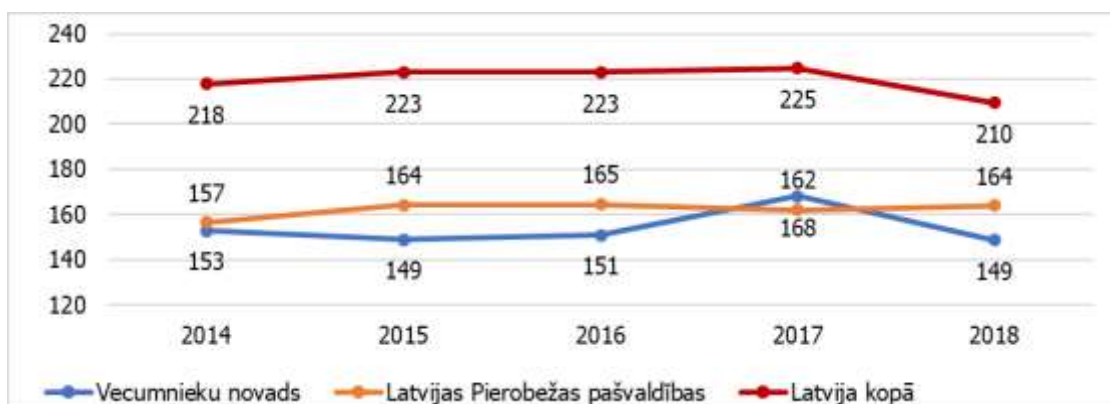
Attēls Nr. 37. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Vecumnieku novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹⁴¹

Bārbeles pagasta UD gada laikā apkalpo apmēram 15 ugunsgrēkus, bet Skaistkalnes pagasta UD izbrauc uz vidēji 10 ugunsgrēkiem gadā.

Vecumnieku novadā **NMPD izsaukumu** skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir līdzīgs (2014.-2018. gadā vidēji 15,4 izsaukumi) Pierobežas pašvaldību kopējam rādītājam (2014.-2018. gadā vidēji 16,2 izsaukumi).

Attēls Nr. 38. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Vecumnieku novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā¹⁴²

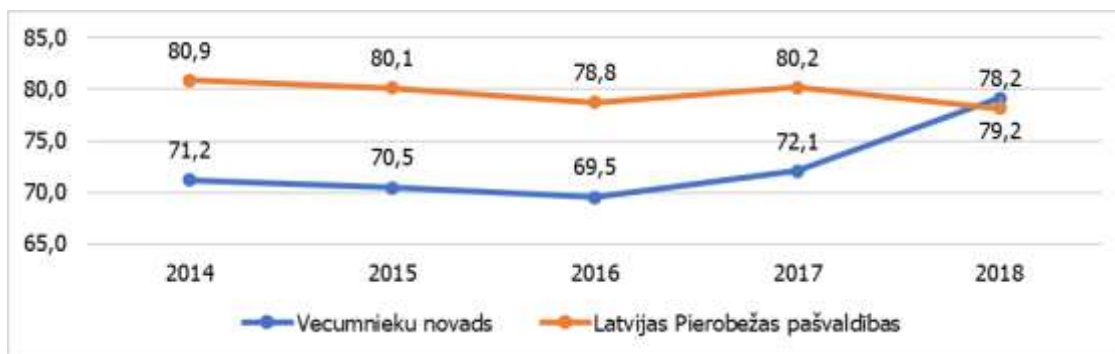
Savukārt NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars visu NMPD izsaukumu vidū laikā no 2014. līdz 2018. gadam ir bijis mazāks nekā vidēji Pierobežas pašvaldību teritorijās, tomēr 2018. gada laikā ievērojami uzlabojies.

¹⁴¹Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītājam sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vuod.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Centrālā statistikas pārvalde (2020). Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

¹⁴²Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

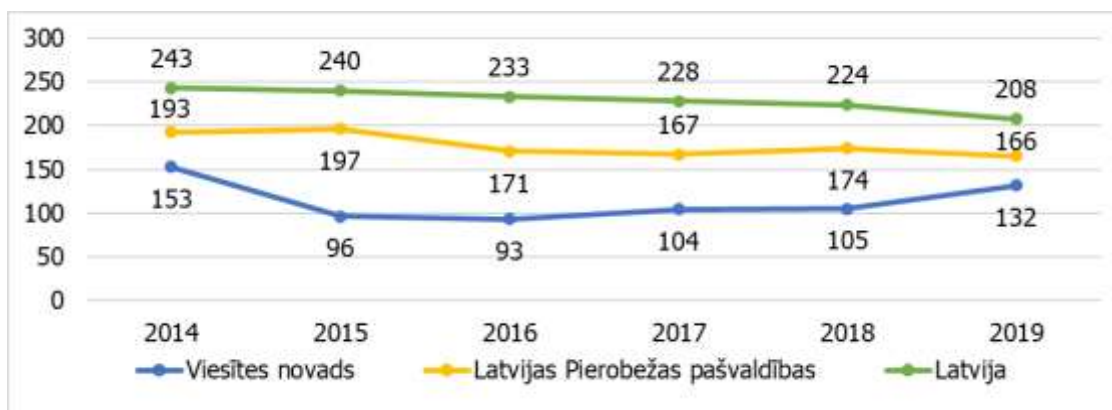
Attēls Nr. 39. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Vecumnieku novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldībās¹⁴³

Viesītes novads

Viesītes novadu var uzskatīt par **vismazāk noziedzīgo** starp Pierobežas pašvaldībām, jo tas trijos no analizējamajiem gadiem (2016., 2017. un 2018.) sasniedzis zemāko reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju starp Pierobežas pašvaldībām. Arī vidēji gadā izdarīto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju novadā ir zemāks nekā citās pašvaldībās (113,8 noziedzīgi nodarījumi). Tomēr pēdējos gados noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Viesītes novadā ir pieaudzis.

Attēls Nr. 40. Noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Viesītes novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹⁴⁴

Pašvaldības policija saņem vidēji astoņus izsaukumus dienā, tostarp – mutisku informāciju, visbiežāk bez oficiāla iesnieguma. Rakstveida iesniegumu skaits – vidēji pieci mēnesī. Konstatētie pārkāpumi visbiežāk tiek novērsti. Pēdējo piecu gadu laikā sastādīti 170 administratīvo pārkāpumu protokoli.

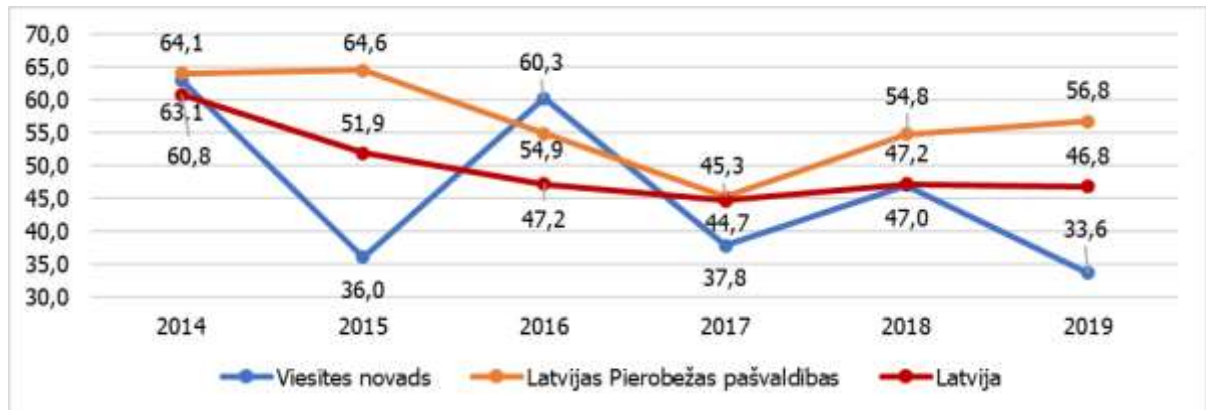
Ugunsdrošības un glābšanas pakalpojumus Viesītes novadā pārsvarā nodrošina VUGD Zemgales reģiona brigādes daļas, pēc nepieciešamības piesaistot citas brigādes. Kopumā 2014.-2019.gadā Viesītes novadā dzēsti 105 ugunsgrēki, tajos bojā gājuši divi cilvēki. Laikā no 2014. līdz 2019. gadam novadā nav ugunsgrēkos cietušu un izglābtu cilvēku. 2014.-2019. gadā novadā reģistrēti 43

¹⁴³Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

¹⁴⁴Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2015-2020). Kriminālā statistika par 2014. gadu, 2015. gadu, 2016. gadu, 2017. gadu, 2018. gadu, 2019. gadu. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/node/109>

kūlas ugunsgrēki, tajos 2019. gadā nodegusi 4,5 ha liela platība¹⁴⁵. 2017.-2019. gadā reģistrēti 3 meža ugunsgrēki, 37 glābšanas darbi un 6 maldinājumi par ugunsgrēkiem vai glābšanas darbiem¹⁴⁶. Salīdzinot ugunsgrēku skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, Viesītes novada rādītāji ir zemāki (vidēji 46,3 ugunsgrēki uz 10 tūkst. iedzīvotāju gadā) nekā Latvijas Pierobežas pašvaldībās kopā (vidēji 56,7 ugunsgrēki uz 10 tūkst. iedzīvotāju gadā) un Latvijā (vidēji 49,8 ugunsgrēki uz 10 tūkst. iedzīvotāju gadā).

Attēls Nr. 41. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Viesītes novadā, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Latvijā 2014.-2019. gadā¹⁴⁷

Viesītes novadu **Neatliekamās medicīniskās palīdzības jomā** apkalpo NMPD Zemgales reģionālais centrs. 2014.-2019. gadā Viesītes novadā **NMPD** izpildījis 3503 **izsaukumus**. Izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem novadā (vidēji 185 izsaukumi uz 1000 iedzīvotājiem gadā) ir lielāks nekā Pierobežas pašvaldību teritorijās (vidēji 162 izsaukumi uz 1000 iedzīvotājiem gadā), bet mazāks nekā Latvijā (vidēji 220 izsaukumi uz 1000 iedzīvotājiem gadā). Laikā no 2014. līdz 2019. gadam tas kopumā samazinās par 2,4%.

¹⁴⁵Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītājam sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/files/textdoc/stat/kulas%20ug.skaitis%202013_2018.pdf

Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

¹⁴⁶Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Zemgales reģiona brigādes sniegtā informācija.

¹⁴⁷Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītājam sekām 2014.gadā, 2015.gadā, 2016.gadā, 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

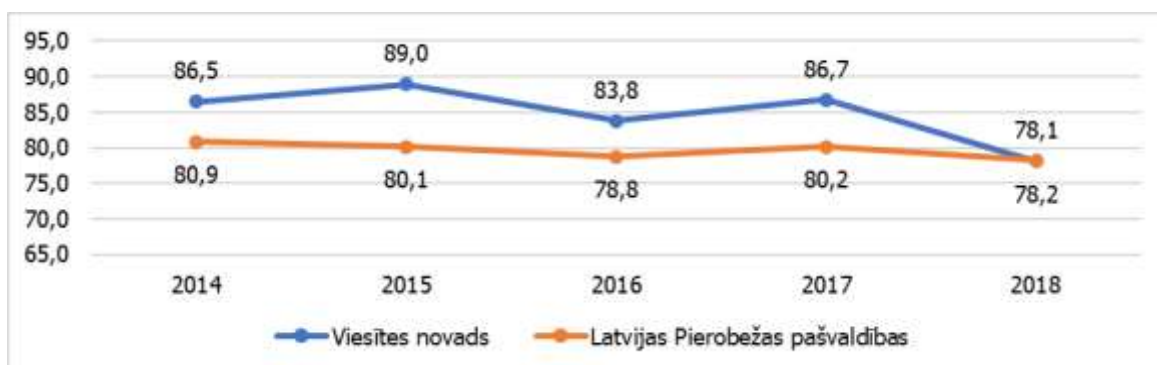
Centrālā statistikas pārvalde (2020). IRG080. Iedzīvotāju skaits pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, 21 attīstības centrā un novados gada sākumā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/iedz/iedz_iedzrakst/IRG080.px

Attēls Nr. 42. NMPD izpildīto izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Viesītes novadā, Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā un Latvijā¹⁴⁸

Savukārt **NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu** īpatsvars laikā no 2014. līdz 2018. gadam novadā ir lielāks (vidēji 84,8% no visiem NMPD izsaukumiem gadā) nekā Pierobežas pašvaldību teritorijās kopumā (vidēji 79,6% no visiem NMPD izsaukumiem gadā).

Attēls Nr. 43. NMPD savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars 2014.-2018. gadā Viesītes novadā un Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās¹⁴⁹

¹⁴⁸Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

¹⁴⁹Slimību profilakses un kontroles centrs (2019). Veselības statistika. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/statistika/veselibas-aprupes-statistika1>

1.2. Lietuvas drošības pakalpojumu joma

1.1.4. Valsts un pašvaldību drošības pakalpojumu institūciju raksturojums

Nodaļā raksturotas Lietuvas valsts un pašvaldību DPS institūcijas, kas darbojas Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās. Nodaļas izstrādē izmantota no DPS saņemtā informācija un publiski pieejamā informācija. Lietuvas Pierobežas pašvaldībās pakalpojumus sniedz vairāk pašvaldību DPS nekā Latvijas Pierobežas pašvaldībās.

Tabula Nr. 10. DPS institūcijas Lietuvas Pierobežas pašvaldībās

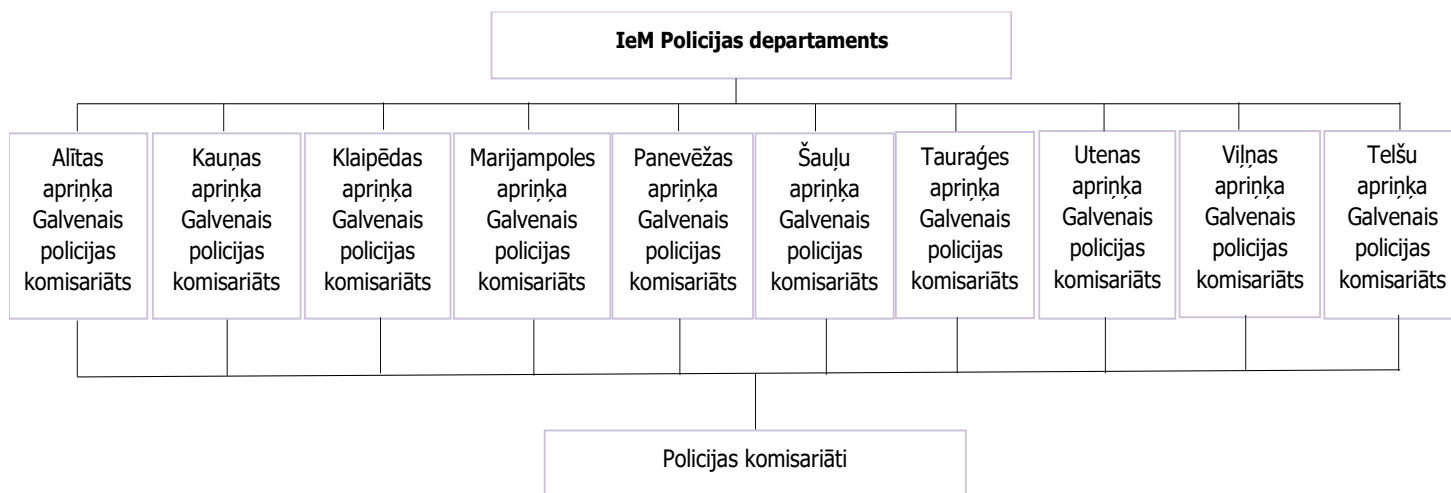
Rajons	Pašvaldības administrācijas Sabiedriskās kārtības nodaļa vai p.i.	Valsts policija	Pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests	Valsts Robežsardzes dienests	Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Pašvaldības ugunsdzēsības dienests	Brīvprātīgie ugunsdzēsēji
Akmenes rajons	Akmenes rajona pašvaldības Juridiskā un personāla nodaļa	Akmenes rajona policijas komisariāts	Akmenes rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības centrs	Valsts robežsardzes dienesta Pagēgu robežsardzes vienības Šauļu robežpostenis	Akmenes ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Akmenes rajona ugunsdzēsēju vienība	Akmenes rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība (asociācija)
Jonišķu rajons	Jonišķu rajona pašvaldības Infrastruktūras nodaļas Sabiedriskās kārtības apakšnodaļa	Jonišķu rajona policijas komisariāts	Jonišķu rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija	Valsts robežsardzes dienesta Pagēgu robežsardzes vienības Šauļu robežpostenis	Jonišķu ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Jonišķu rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienests	Jonišķu rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība (asociācija)
Pakrojas rajons	Pakrojas rajona pašvaldības Sabiedriskās kārtības speciālists	Pakrojas rajona policijas komisariāts	Pakrojas rajona primārās veselības aprūpes centrs	Valsts robežsardzes dienesta Pagēgu robežsardzes vienības Šauļu robežpostenis	Pakrojas ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Pakrojas rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienests	Brīvprātīgie ugunsdzēsēji darbojas Pakrojas rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienestā
Rokišķu rajons	Rokišķu rajona pašvaldības Sabiedriskās kārtības speciālists	Rokišķu rajona policijas komisariāts	Rokišķu primārās veselības aprūpes centrs	Valsts robežsardzes dienesta Viļņas robežsardzes vienības Pušķu robežpostenis	Rokišķu ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Rokišķu rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienests	Rokišķu brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība (asociācija)
Pasvales rajons	Pasvales rajona pašvaldības Vispārējā nodaļa	Pasvales rajona policijas komisariāts	Pasvales primārās individuālās veselības aprūpes centrs	Valsts robežsardzes dienesta Pagēgu robežsardzes vienības Šauļu robežpostenis	Pasvales ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Pasvales rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienests	Brīvprātīgie ugunsdzēsēji darbojas Pasvales rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienestā

Rajons	Pašvaldības administrācijas Sabiedriskās kārtības nodaļa vai p.i.	Valsts policija	Pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests	Valsts Robežsardzes dienests	Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Pašvaldības ugunsdzēsības dienests	Brīvprātīgie ugunsdzēsēji
Biržu rajons	Biržu rajona pašvaldības Sabiedriskās kārtības nodaļa	Biržu rajona policijas komisariāts	Biržu rajona pašvaldības poliklīnika	Valsts robežsardzes dienesta Paģēgu robežsardzes vienības Šauļu robežpostenis	Biržu ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Biržu pašvaldības ugunsdzēsības dienests	Nav brīvprātīgo ugunsdzēsēju

Sabiedriskās drošības un kārtības pakalpojumu sniedzēji

Ciņa ar noziedzību, sabiedriskās kārtības, personas drošības un autosatiksmes drošības nodrošināšana Lietuvā ir viena no lielākajām prioritātēm, lai nodrošinātu valsts drošību. Šos drošības pasākumus lielā mērā nodrošina **Lietuvas Republikas Valsts policija** (Lietuvas VP), kuras darbību regulē Lietuvas Republikas Policijas likums (2000. gada 17. oktobris, Nr. VIII-2048). Policijas darbība tiek organizēta saskaņā ar likuma 16. pantu "Policijas iestādes un to iekšējā struktūra". Policijas iestādes ir Policijas departaments un pārējās policijas struktūrvienības. Policijas struktūrvienības var būt birojs, apriņķa galvenais policijas komisariāts, pārvalde, policijas komisariāts, dienests, nodaļa, vienība, apakšnodaļa, rota, policijas iecirknis, vads, grupa. Lietuvas policijas galveno apakšnodaļu struktūrshēma sniegta 43. attēlā.

Attēls Nr. 44. Lietuvas policijas struktūra¹⁵⁰

Galveno policijas komisariātu padotībā atrodas rajonu policijas komisariāti, kas nodrošina policijas pakalpojumus Lietuvas Pierobežas pašvaldībās:

- Akmenes rajona policijas komisariāts (Telšu apriņķa Galvenā policijas komisariāta pakļautībā)
- Biržu rajona policijas komisariāts (Panevėžas apriņķa Galvenā policijas komisariāta pakļautībā)

¹⁵⁰LT IeM Policijas departaments

- Jonišķu rajona policijas komisariāts (Šauļu apriņķa Galvenā policijas komisariāta pakļautībā)
- Rokišķu rajona policijas komisariāts (Panevėžys apriņķa Galvenā policijas komisariāta pakļautībā)
- Pasvales rajona policijas komisariāts (Panevėžys apriņķa Galvenā policijas komisariāta pakļautībā)
- Pakrojas rajona policijas komisariāts (Šauļu apriņķa Galvenā policijas komisariāta pakļautībā)

Rajonu policijas komisariāti (turpmāk – PK) dibināti ar 2001. gada 31. augusta Lietuvas policijas ģenerālkomisāra rīkojumu Nr. 378 "Par policijas komisariātu dibināšanu un noteikumu apstiprināšanu". Policijas komisariāti reorganizēti ar Lietuvas policijas ģenerālkomisāra 2008. gada 29. maija rīkojumu Nr. 5-V-300 "Par zemākas pakāpes policijas komisariātu reorganizēšanu, pievienojot attiecīgas augstākas pakāpes policijas komisariātam, lēmuma pieņemšanu, reorganizācijas nosacījumu, apriņķu galveno policijas komisariātu noteikumu un iekšējo struktūru apstiprināšanu". Ar šo tiesību aktu rajonu policijas komisariāti tika pievienoti attiecīgo apriņķu galvenajiem policijas komisariātiem.

Visu Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās izvietoto PK organizatoriskā struktūra ir vienāda, to veido PK priekšnieks, administrators, Darbības un Reaģēšanas nodaļas.

PK biežāk pildītās **funkcijas** ietver:

- cilvēktiesību un cilvēka brīvības aizsardzība;
- personu, sabiedrības drošības un sabiedriskās kārtības nodrošināšana;
- neatliekamās palīdzības sniegšana personām, ja tā ir nepieciešama fiziskās vai psihiskās bezspēcības dēļ, kā arī personām, kuras cietušas no noziedzīgiem nodarījumiem, administratīvo tiesību pārkāpumiem, ekstremālām situācijām u.tml.;
- noziedzīgu nodarījumu un administratīvo tiesību pārkāpumu profilakse;
- noziedzīgu nodarījumu un administratīvo tiesību pārkāpumu atklāšana un izmeklēšana;
- ceļu satiksmes drošības uzraudzība.¹⁵¹

Lai saņemtu neatliekamu policijas palīdzību, personām jāzvana uz Vienotā palīdzības centra tālruna numuru 112 vai jāvērsas tuvākajā policijas komisariātā.

Pētījuma gaitā informāciju par PK snieguši tikai divi PK – Pasvales rajona PK, kurā **nodarbinātas** 50 personas un Pakrojas rajona PK, kurā nodarbināta 61 persona. Abu rajonu PK norādīja, ka to apkalpojamajās pašvaldībās situācija kopumā ir droša, ko nodrošina PK pildītās funkcijas.

Par sabiedriskās kārtības uzturēšanu īpašo un ekstremālo situāciju laikā Lietuvā ir atbildīgs **Sabiedriskās drošības dienests**. Sabiedriskās drošības dienests ir pakļauts Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijai. Tā ir valsts iestāde, kas pastāvīgi atrodas speciālā gatavībā. Iestādes mērķis – atjaunot un/vai nodrošināt sabiedrisko kārtību speciālo un ekstremālo situāciju gadījumos, kara laikā bruņoto spēku sastāvā aizstāvēt valsti, kā arī pildīt citas funkcijas. Sabiedriskās drošības dienesta darbību regulē Sabiedriskās drošības dienesta likums (2006. gada 19. septembris Nr. X-813), kurā ir noteikti darbības principi un tiesiskie pamati, uzdevumi, funkcijas, struktūra, finansēšana, darbības kontrole, sadarbības ar valsts un pašvaldību institūcijām un iestādēm, kā arī ar citām fiziskām un juridiskām personām, Dienesta amatpersonu pilnvaras, tiesības un pienākumi, atbildība un piespiedu līdzekļu izmantošanas likumīguma nosacījumi. Sabiedriskās drošības dienestam ir četras nodaļas:

- Viļņas nodaļa;
- Kauņas nodaļa;
- Klaipēdas nodaļa;

¹⁵¹DPS sniegtā informācija

- Visaginas nodaļa.¹⁵²

Lietuvā nav PP, tomēr Pierobežas pašvaldībās izveidotas Sabiedriskās kārtības nodaļas. Daļā gadījumu tās ir pašvaldību struktūrvienības, daļā gadījumu sabiedriskās kārtības funkcijas pilda atbildīgie pašvaldību speciālisti:

- Akmenes raj. pašvaldībā par sabiedrisko kārtību atbildīgs viens speciālists no Juridiskās un personāla nodaļas;
- Jonišķu raj. pašvaldībā sabiedriskās kārtības funkcijas pilda trīs Infrastruktūras nodaļas Sabiedriskās kārtības nodaļas speciālisti;
- Pakrojas raj. pašvaldībā par sabiedrisko kārtību atbild viens darbinieks;
- Biržu raj. pašvaldībā ir atsevišķa Sabiedriskās kārtības nodaļa ar pieciem darbiniekiem;
- Pasvales raj. pašvaldībā sabiedriskās kārtības funkcijas pilda viens speciālists no Vispārējās nodaļas;
- Rokišķu raj. pašvaldībā sabiedriskās kārtības nodrošināšanas funkcijas pilda viens speciālists.

Galvenās pašvaldību sabiedriskās kārtības speciālistu **funkcijas**:

- nodrošināt sabiedrisko kārtību, izstrādājot un realizējot noziegumu prevencijas programmas;
- pildīt pašvaldības iestādei uzdoto administratīvo pārkāpumu kontroli;
- organizēt un veikt reidus administratīvo tiesību pārkāpumu noskaidrošanai šādās jomās:
 - patvaļīga rakšana koplietošanas teritorijās,
 - ceļu seguma piesārņošana,
 - ceļa zīmju prasību neievērošana (par transportlīdzekļu stāvēšanas kārtību dzīvojamās zonās un pagalmos),
 - dzīvnieku uzraudzība,
 - trokšņa profilakse un kontrole u. c.;
- sadarboties ar iedzīvotājiem, nodrošinot sabiedrisko kārtību un iedzīvinot noziegumu profilakses un kontroles programmas.

Sabiedriskās kārtības speciālisti ir tiesīgi piemērot sankcijas, kas paredzētas Lietuvas Republikas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

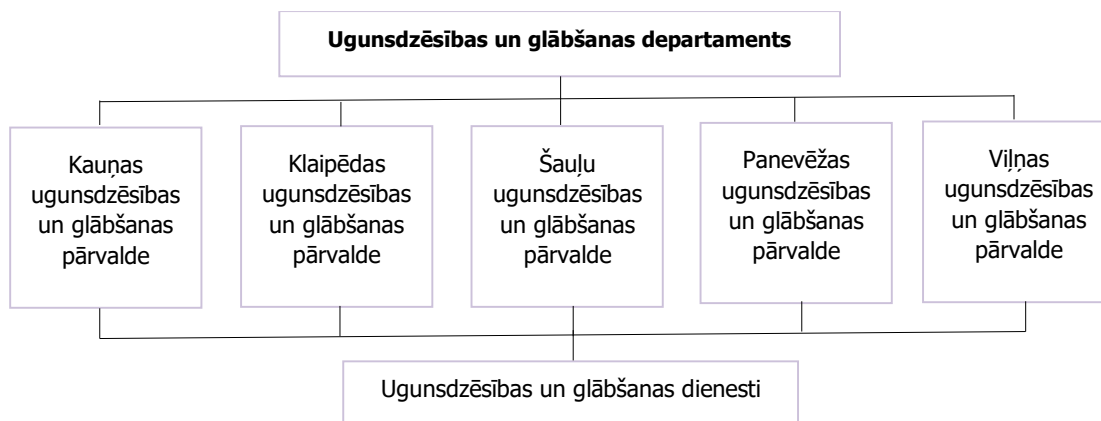
Ugunsdzēsības un glābšanas pakalpojumu sniedzēji

Lietuvā ugunsgrēku dzēšanas, avāriju, dabas katastrofu, ekstremālu situāciju seku likvidēšana un citas darbības uztotas pašvaldību ugunsdzēsības dienestu (turpmāk – PUD) un Valsts ugunsdzēsības glābšanas departamenta (turpmāk – VUGD) darbiniekiem. Ugunsdzēsības nodrošināšanas un organizēšanas tiesiskos pamatus regulē Lietuvas Republikas Ugunsdzēsības likums (2002. gada 5. decembris, Nr. IX-1225).

Ugunsdrošību noteiktās teritorijās nodrošina LT VUGD teritoriālās struktūrvienības – Ugunsdzēsības un glābšanas departamenta Ugunsdzēsības un glābšanas dienesti. LT VUGD pakļauto nodaļu struktūrshēma attēlota 45. attēlā.

¹⁵²Sabiedriskās drošības dienests

Attēls Nr. 45. Lietuvas VUGD struktūra¹⁵³

Viens no galvenajiem dokumentiem, kas reglamentē šo iestāžu darbību, ir Lietuvas Republikas Ugunsdzēsības likums. Lietuvas pašvaldību teritorijās ugunsdzēsību nodrošina Ugunsdzēsības un glābšanas dienesti, kas pakļauti Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, un pašvaldību dibinātie ugunsdzēsības dienesti. Lietuvas Pierobežas pašvaldībās izvietotie ugunsdzēsības dienesti:

- Akmenes ugunsdzēsības un glābšanas dienests (valsts)
- Jonišķu ugunsdzēsības un glābšanas dienests (valsts)
- Pakrojas ugunsdzēsības un glābšanas dienests (valsts)
- Rokišķu ugunsdzēsības un glābšanas dienests (valsts)
- Pasvales ugunsdzēsības un glābšanas dienests (valsts)
- Biržu ugunsdzēsības un glābšanas dienests (valsts)
- Akmenes rajona ugunsdzēsēju vienība (pašvaldības)
- Jonišķu rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienests
- Pakrojas rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienests, tostarp – brīvprātīgie ugunsdzēsēji
- Rokišķu rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienests
- Pasvales rajona pašvaldības ugunsdzēsības dienests, tostarp – brīvprātīgie ugunsdzēsēji
- Biržu pašvaldības ugunsdzēsības dienests
- Akmenes rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība (asociācija)
- Jonišķu rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība (asociācija)
- Rokišķu brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība (asociācija)

Pamatā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās par ugunsdrošību rūpējas ugunsdzēsības un glābšanas dienesti kas ir pašvaldības iestādes. Ugunsdzēsības dienestu dibināšanu reglamentē attiecīgie apstiprinātie noteikumi.

Visu Lietuvas Pierobežas pašvaldību ugunsdzēsības dienestu organizatoriskā struktūra ir vienāda. To veido Ugunsdzēsības dienesta priekšnieks/vadītājs, finansists, ugunsdzēsēju komanda un brīvprātīgie ugunsdzēsēji.

Ugunsdzēsības dienestu biežāk pildītās **funkcijas** ietver:

- ugunsgrēku preventīvo pasākumu īstenošanu;
- sabiedrības izglītošanu ugunsgrēku profilakses jomā;
- ugunsgrēku dzēšanu;
- primāros cilvēku un mantas glābšanas darbu veikšanu;
- brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbības organizatora funkciju pildīšanu.

Lietuvas Ugunsdzēsības dienest nodarbināto skaits svārstās no 36 līdz 81 darbiniekam.

¹⁵³LT VUGD

Tabula Nr. 11. Ugunsdzēsības dienestu darbinieku skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās¹⁵⁴

Pašvaldības Ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Akmenes raj.	Jonišķu raj.	Pakrojas raj.	Biržu raj.	Pasvales raj.	Rokišķu raj.
Darbinieku skaits	36	54	36	72	55	81

Ugunsdzēsības dienestu ugunsdzēsēju komandas darbības zona ir 12 km rādiusā no posteņa. Lai saņemtu ārkārtas ugunsdzēsības palīdzību, personām jāzvana uz Vienotā palīdzības centra tālruna numuru 112.

Pasvales raj., Akmenes raj., Pakrojas raj., Jonišķu raj. un Rokišķu raj. ugunsdzēsības dienestu pārstāvji ugunsdrošības situāciju pašvaldībās vērtē kā drošu. Biržu raj. Lietuvas Ugunsdzēsības dienestu pārstāvji ugunsdrošības situāciju rajonā vērtē tikai kā daļēji drošu, kas pamatots ar novecojušu ugunsdzēsības tehniku. Jonišķu raj. un Biržu raj. Lietuvas Ugunsdzēsības dienestu pārstāvji norādījuši, ka to pašvaldībās nav pietiekams neatliekamās medicīniskās palīdzības ekipāžu skaits, tāpēc nākas ilgāk gaidīt neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumus notikuma vietā.

Brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbība Lietuvā juridiski nostiprināta tikai no 2016. gada ar Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības un glābšanas departamenta direktora 2015. gada 23. decembra rīkojumu Nr. 1-390 "Par tipveida brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbības īstenošanas un brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbības organizatorisko funkciju pildīšanas kārtības apraksta apstiprināšanu". Tāpēc vairākās pašvaldībās šie brīvprātīgie ir tikai daži vai arī to nav vispār. Galvenais tiesību akts, kas regulē brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbību, ir Lietuvas Republikas Ugunsdzēsības likums. Dažās pašvaldībās, piemēram, Jonišķu raj., Akmenes raj. un Rokišķu raj., ir brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības/asociācijas (Jonišķu raj., Akmenes raj. un Rokišķu raj.), bet pārējās pašvaldībās brīvprātīgos ugunsdzēsējus koordinē PUD.

Brīvprātīgie ugunsdzēsēji nodrošina brīvprātīgu palīdzību profesionālajiem rajona ugunsdzēsējiem-glābējiem, dzēšot ugunsgrēkus un veicot glābšanas darbus, kā arī sniedz skurstenslauku pakalpojumus, uzstāda dūmu detektorus, konsultē iedzīvotājus un skolēnus par ugunsdrošības jautājumiem, ar rīcībā esošo tehniku veic dažādus darbus augstumā u. tml.

Biržu rajona teritorijā nav brīvprātīgo ugunsdzēsēju, Jonišķu rajonā tādi ir tikai divi, bet Akmenes rajonā brīvprātīgie ugunsdzēsēji ir izplatītāki – tur darbojas 65 brīvprātīgie ugunsdzēsēji.

Tabula Nr. 32. Brīvprātīgo ugunsdzēsēju skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās

Rajons	Akmenes raj.	Jonišķu raj.	Pakrojas raj.	Biržu raj.	Pasvales raj.	Rokišķu raj.
Brīvprātīgo ugunsdzēsēju skaits	65	2	10	0	30	14

Arī LT BUO darbību pašvaldību teritorijā regulē Lietuvas Republikas Ugunsdzēsības drošības likums (2002. gada 5. decembris, Nr. IX-1225). Lietuvas Republikas Brīvprātīgās darbības likuma (2011. gada 22. jūnija Nr. XI-1500) noteikumi brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem un to darbības organizatoriem piemērojami tiktāl, cik Lietuvas Republikas Ugunsdzēsības likums nenosaka citādi. Brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbības īstenošanas un brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbības organizatora funkcijas pildīšanas kārtības aprakstu, kas sagatavots saskaņā ar Ugunsdzēsības un glābšanas departamenta direktora noteikto tipveida kārtību, apstiprina pašvaldības.

¹⁵⁴DPS sniegtā informācija

Neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniedzēji

Lietuvā neatliekamo medicīnisko palīdzību notikuma vietā sniedz un, ja nepieciešams, slimojošās vai savainotās personas steidzami veselības aprūpes iestādē nogādā vai personām vērsties ambulatorā veselības aprūpes iestādē iesaka **neatliekamās medicīnas palīdzības dienesti** (turpmāk – PNMPD). PNMPD dibinātāji ir pašvaldību domes un citas juridiskās personas. Neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumus sniedz PNMPD brigādes, kas atbilst Lietuvas Republikas veselības aizsardzības ministrija apstiprinātajām prasībām. NMP brigādes tiek izvietotas vienmērīgi pa visu Lietuvas teritoriju, ņemot vērā nepieciešamās medicīniskās palīdzības pieprasījumu un teritorijas platību, kā arī tehniskas satiksmes iespējas.

Lietuvas Republikas neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumus sniežošo uzņēmumu, iestāžu un to apakšnodeļu iespējamās dibinātājus un darbību reglamentē Neatliekamās medicīniskās palīdzības pārkārtošanas vadlīnijas (apstiprinātas ar Lietuvas Republikas Veselības aizsardzības ministra 2002. gada 1. jūlija rīkojumu Nr. 324 (Lietuvas Republikas veselības aizsardzības ministra 2011. gada 3. maija rīkojuma Nr. V-435 redakcija)) un citi tiesību akti. PNMPD dibināti ar attiecīgās pašvaldības Padomes lēmumu. PNMPD iestāde darbību īsteno galvenokārt saskaņā ar šādiem tiesību aktiem:

- Lietuvas Republikas Sabiedrisko iestāžu likumu;
- Lietuvas Republikas Veselības aprūpes iestāžu likumu;
- Lietuvas Republikas Veselības sistēmas likumu;
- Lietuvas Republikas Veselības aizsardzības ministra 27.12.2010. rīkojumu Nr. V-1131 "Par neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniegšanu un to izdevumu apmaksas kārtības apraksta apstiprināšanu"
- Lietuvas Republikas veselības aizsardzības ministra 06.11.2007. rīkojumu Nr. V-895 "Par neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniegšanas prasību apstiprināšanu"
- Lietuvas Republikas Veselības aizsardzības ministra 31.01.2020. rīkojumu Nr. V-96 "Par Lietuvas Republikas Veselības aizsardzības ministra 28.08.2007. rīkojuma Nr. V-710" Par Lietuvas medicīnas normas MN 142:2007 "Neatliekamās medicīniskās palīdzības speciālists. Tiesības, pienākumi, kompetence un atbildība" apstiprināšanu".

Par PNMPD brigāžu izvietojumu ir atbildīga PNMPD. PNMPD līdz katra gada 1. decembrim sagatavoto PNMPD brigāžu izvietojuma pašvaldībās plānu un to iesniedz Veselības aizsardzības ministrijas Ekstremālo veselības situāciju centram.

Lietuvas Pierobežas pašvaldību PNMPD ir šādi:

- Akmenes rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības centrs
- Jonišķu rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības stacija
- Pakrojas rajona primārās veselības aprūpes centrs
- Rokišķu primārās veselības aprūpes centrs
- Pasvales primārās individuālās veselības aprūpes centrs
- Biržu rajona pašvaldības poliklīnika¹⁵⁵.

Visu analizējamo PNMPD organizatoriskā struktūra ir atkarīga no tā, vai PNMPD darbojas kā neatkarīga juridiska vienība vai ir iestādes struktūrvienība. Iestādes struktūru veido iestādes vadītājs, aprūpes administrators, medicīnas darbinieki un šoferi. Iestādes struktūrvienības struktūru veido tās vadītājs, vadītāja vietnieks un neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļa.

PNMPD visbiežāk pilda šādas **funkcijas**:

- sniedz neatliekamo medicīnisko palīdzību;
- saskaņā ar izdoto licenci sniedz citus veselības aprūpes pakalpojumus;
- īsteno nepieciešamos sabiedrības veselības aprūpes pasākumus.

¹⁵⁵Neatliekamās medicīniskās palīdzības iestādes

Lietuvas Pierobežas pašvaldību PNMPD strādā 18-26 **darbinieki** katrā.

Tabula Nr. 13. PNMPD darbinieku skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās¹⁵⁶

Rajons	Akmenes raj.	Jonišķu raj.	Pakrojas raj.	Biržu raj.	Pasvales raj.	Rokišķu raj.
PNMPD darbinieku skaits	26	24	18	22	ND	ND

Lai saņemtu neatliekamo medicīnisko palīdzību, iedzīvotājiem jāzvana uz Vienotā palīdzības centra tālruna numuru 112. Nepieciešamā medicīniskā palīdzība visiem iedzīvotājiem tiek sniegta bez maksas. Citu veselības aprūpes pakalpojumu izmaksas atkarīgas no situācijas – ja pacienta veselība ir apdrošināta, veselības aprūpes pakalpojumi tiek apmaksāti no Valsts slimo kases līdzekļiem, bet, ja apdrošināšanas nav, pacientam pašam jāsedz tam sniegto veselības aprūpes pakalpojumu izdevumi. Veselības aprūpes pakalpojumu cenas apstiprina Veselības aizsardzības ministrija vai pati veselības aprūpes iestāde.

Valsts robežsardze

Lietuvas sauszemes un jūras robežu aizsardzību, valstī iebraucošo un no tās izbraucošo personu pārbaudi uz robežas gaisa, jūras, upju ostu un sauszemes robežkontroles punktus veic robežsargi. Lietuvas Republikas valsts robežas un pierobežas tiesiskos režīmus regulē Valsts robežas un tās aizsardzības likums (2017. gada 4. jūlijs, Nr. XIII-593). Galvenie tiesību akti, kas regulē VRD darbību, ir Valsts robežas un tās aizsardzības likums un Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts robežsardzes dienesta komandiera 2019. gada 8. jūlija rīkojums Nr. 4-135 "Par Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts robežsardzes dienesta struktūrvienību likvidēšanu, dibināšanu un noteikumu apstiprināšanu".

Robežas tiesiskā režīma kontroli un robežas aizsardzību veic **Valsts robežsardzes dienests** (turpmāk – LT VRD), kas ir valsts institūcija. LT VRD funkcijas pilda noteiktās teritorijās nodibinātas Valsts robežsardzes dienesta struktūrvienības:

- Viļņas Pierobežas apsardzes vienība
- Varēnu Pierobežas apsardzes vienība
- Paģēģu Pierobežas apsardzes vienība

Vienību skaits un to darbības teritorijas noteiktas Valsts robežsardzes dienesta noteikumos. Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās robežsardzes funkcijas pilda **Viļņas robežsardzes vienība** un **Paģēģu Pierobežas apsardzes vienība**. Viļņas Pierobežas apsardzes vienības Pušku postenis sargā valsts robežu Rokišķu raj. pašvaldības teritorijā, bet pārējo Pierobežas pašvaldību teritorijās šīs funkcijas pilda Paģēģu Pierobežas apsardzes vienība.

Lietuvas VRD Viļņas Pierobežas apsardzes vienības Pušku sargposteņa organizatorisko struktūru veido posteņa komandieris, divi vecākajiem speciālisti, maiņu vecākie un piecas dienesta maiņas. Katrā maiņā strādā aptuveni 10–12 speciālistu pēc slidoša darba grafika. Maiņas komandē maiņu vecākie. Kopumā postenī, kas izvietots Rokišķu rajonā, nodarbinātas 76 personas. LT VRD Viļņas Pierobežas apsardzes vienības Pušku sargposteņa organizatorisko struktūru veido Posteņa komandieris, kam pakļauti vecākie speciālisti un maiņas vecākie. Maiņas vecākajiem pakļautas dienesta maiņas.¹⁵⁷ LT VRD Viļņas Pierobežas apsardzes vienības Pušku sargposteņa visbiežāk pildītās funkcijas ietver:

- fiziskas valsts robežas aizsardzības nodrošināšanu;
- patrulēšanu;

¹⁵⁶DPS sniegtā informācija, 2020

¹⁵⁷DPS sniegtā informācija, 2020

- valsts robežas pārkāpumu pazīmju meklēšanu;
- personu, transportlīdzekļu kontroles veikšanu pierobežas kontroles punktos;
- pierobežas tiesiskā režīma nodrošināšanu;
- nelegālās migrācijas kontroles veikšanu;
- ārvalstnieku lūgumu par patvēruma piešķiršanu pieņemšanu;
- komunikāciju ar pierobežas iedzīvotājiem par robežas aizsardzības jautājumiem;
- ceļu satiksmes drošības nodrošināšanu pierobežā atbilstoši savai kompetencei.

Ja nepieciešama LT VRD palīdzība, personām ir jāzvana uz Vienoto palīdzības tālruni 112. Ja iespējams, kompetences robežās jācenšas samazināt gadījuma negatīvo seku ietekmi (jāsniedz palīdzība, jāglābj īpašums u. tml.). Sargpostenis par izdarītiem administratīviem pārkāpumiem piemēro administratīvo sodu. Noziegumu gadījumā pirmstiesas izmeklēšanu veic Viļņas Pierobežas apsardzes vienības Pirmstiesas izmeklēšanu nodaļa. Sargpostenī sniedzamie sabiedriskās drošības pakalpojumi ir bezmaksas. Lai saņemtu pakalpojumus, personai jāuzrāda personas identitāti apliecinošs dokuments (pase vai identitātes karte). Biežākie LT VRD konstatētie pārkāpumi pie ES iekšējās robežas – personu došanās uz Lietuvas teritoriju bez personas identitāti apliecinoša dokumenta (brīdinājums vai sods no 70 līdz 300 EUR, pirmo reizi parasti tiek piemērots brīdinājums). Bieži konstatēti arī Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi – neapdrošināts transportlīdzeklis, tehniskās apskates trūkums u.c. Tā kā Lietuvas teritorijā ir administratīvo rīkojumu institūts (pirmo reizi izdarot pārkāpumu, pārkāpējs saņem pusi no noteiktā minimālā soda), tad par pirmo reizi izdarītu pārkāpumu parasti sods ir mazāks nekā Latvijā. Neskatoties uz pārkāpumiem, Pušku sargpostēņa speciālisti uzskata, ka, pildot robežsardzes funkcijas, tiek nodrošināta droša situācija pierobežā.

1.1.5. Drošības pakalpojumu sniedzēju institūciju sadarbības formas un iespējas

Lietuvas Valsts drošības vadlīnijas reglamentējošie dokumenti ir Nacionālās drošības stratēģija un Sabiedriskās drošības attīstības programma 2015.–2025. gadam. Ar Nacionālās drošības stratēģiju (apstiprināta ar Lietuvas Republikas Seima 2002. gada 28. decembra lēmumu Nr. IX-907 (Lietuvas Republikas Seima 2017. gada 17. janvāra lēmuma Nr. XIII-202 redakcija)) tiek noteiktas būtiskās un primārās nacionālās drošības intereses, galvenie riska faktori, briesmas un apdraudējumi šīm interesēm, nacionālās drošības sistēmas attīstības, ārvalstu, aizsardzības un iekšējās politikas prioritātes, ilgtermiņa un vidēja termiņa uzdevumi. Lietuvas Republikas nacionālās drošības politikas prioritāšu ilgtermiņa un vidēja termiņa uzdevumos paredzēta civilās aizsardzības un sabiedriskās drošības stiprināšana.

Sabiedriskās drošības attīstības programma 2015.–2025. gadam (apstiprināta ar Lietuvas Republikas Seima 2015. gada 7. maija lēmumu Nr. XII-1682) sagatavota, lai pildītu drošības nodrošināšanas politikas prioritātes un uzdevumus sabiedriskās drošības uzturēšanas un stiprināšanas jomā, kas noteikti Nacionālās drošības stratēģijā. Programmā sabiedriskā drošība traktēta kā nacionālās drošības daļa, kas aptver cilvēka, sabiedrības un valsts likumīgo interešu aizsardzību pret noziedzīgiem nodarījumiem un citiem pārkāpumiem, dabas vai cilvēku radītajām nelaimēm. Programma aptver Lietuvas policijas, Lietuvas Republikas valsts robežas aizsardzības un civilās aizsardzības sistēmu attīstības jautājumus.

Pašvaldību līmenī drošības profilakses un atbildības robežas noteiktas Vietējo pašvaldību likumā (1994. gada 7. jūlijs Nr. I-533). Viena no pašvaldību funkcijām ir līdzdalība un sadarbība sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, noziedzības novēršanas programmu izstrāde un ieviešana (6. pants, 34. punkts). Pašvaldībām ir nodotas arī valsts funkcijas: civilā aizsardzība, ugunsdrošība, radiācijas drošība (7. pants, 3., 4. un 36. punkts). Īstenojot Lietuvas Republikas Likumu par ugunsdrošību, pašvaldību iestādes piedalās ugunsgrēku novēršanas, ugunsdzēsšanas un izmeklēšanas pasākumos, sniedz valsts ugunsdrošības uzraudzības amatpersonām informāciju, kas nepieciešama ugunsgrēku novēršanas

pasākumu īstenošanai un atbalstam ugunsdrošības izglītībā, organizē pašvaldību ugunsdrošības izglītību, veicina pašvaldības iedzīvotāju, biedrību un brīvprātīgo ugunsdzēsēju aktivitātes ugunsdrošības jomā atbilstoši kompetencei pašvaldības teritorijā īsteno ugunsdrošības un ugunsgrēku novēršanas pasākumus regulējošo normatīvo aktu prasības.

Civilās aizsardzības likums (1998. gada 15. decembra Nr. VIII-971) uzliek pašvaldības administrācijas direktoram pienākumu veikt ārkārtas situāciju novēršanu, nodrošināt iespējamo ārkārtas situāciju prognozēšanu pašvaldībā, organizēt pašvaldības ārkārtas situāciju pārvaldības plāna sagatavošanu un publisku uzklauššanu, organizēt pašvaldības iedzīvotāju izglītošanu par civilo drošību un veic citas funkcijas, kas saistītas ar civilās aizsardzības sistēmas uzdevumu izpildi. Galvenās iedzīvotāju drošības problēmas, kurām nepieciešama pašvaldību darbība: noziedzība; satiksmes drošība; civilā aizsardzība un ugunsdrošība; sabiedrības veselība un nelaimes gadījumi; bērnu un jauniešu drošība. Veicot administratīvās funkcijas, kas saistītas ar pašvaldības drošības stiprināšanas politikas veidošanu, koordināciju, kontroli, sabiedrības informēšanu utt., identificētas galvenās drošības stiprināšanas darbību problēmas pašvaldībās:

- vietējā sabiedrība un pašvaldība nedrošību parasti pielīdzina noziedzībai, un drošības nodrošināšana un stiprināšana pašvaldībā parasti tiek saistīta tikai ar policijas un citu likumā noteikto struktūru darbībām;
- pašvaldību aktivitātes drošības nodrošināšanā un stiprināšanā pašvaldībā nav vērstas uz rezultātiem;
- pašvaldību struktūrvienības, kuras ir kompetentas veikt darbības noteiktās drošības jomās, darbojas izolēti, nekoordinēti, atšķiras ar savām administratīvajām spējām un tām trūkst komunikācijas un sadarbības iemaņu;
- netiek koncentrēti spēki tajās pašvaldības administrācijas struktūrvienībās (departamentos, nodaļās, atsevišķos posteņos), kuras pilda būtībā līdzīgas funkcijas. Tas ir īpaši svarīgi, novērtējot struktūrvienības, kas ir atbildīgas par atsevišķām sabiedrības drošības jomām - sabiedriskās kārtības uzturēšanu un vispārējo noziegumu novēršanu un kontroli, satiksmes drošību, civilo un ugunsdrošību.

Nosauktās problēmas saistībā ar drošības nodrošināšanu pašvaldībā ir cieši savstarpēji saistītas un ietekmē viena otras izpausmi. Svarīgi, lai tās tiktu risinātas nevis atsevišķi, bet kompleksi. Skatoties uz Lietuvas pašvaldību administratīvo vienību struktūrām, redzams, ka Lietuvā nav kopīgas prakses attiecībā uz drošības struktūru formēšanu. Lielo pilsētu pašvaldībās darbojas specializētas administrācijas apakšnodaļas, pildot ar iedzīvotāju drošību saistītas funkcijas, taču nelielās pašvaldībās personāls, kas pilda šīs funkcijas, nav apvienots specializētā apakšnodaļā.

Valdības līmenī ir parakstīti **divpusēji un trīspusēji nolīgumi** par valstu sadarbību robežu aizsardzības, ātrās palīdzības dienestu, cīņas pret organizēto noziedzību un citiem noziegumiem, savstarpējas palīdzības un sadarbības jomā katastrofu novēršanas, sagatavotības un reaģēšanas jomā. Noslēgtie pārrobežu sadarbības līgumi neparedz īpašas darbības, kā rīkoties atbildīgajām institūcijām, kas ir atbildīgas par to, kas notiek pašvaldību līmenī, un tāpēc nepieciešami papildu līgumi starp pierobežas pašvaldībām, dienestiem un citām organizācijām.

Sabiedriskās drošības un kārtības pakalpojumu sniedzēji

Droša vide – vide, kurā iespējama cilvēka tiesību un brīvību iedzīvināšana un attīstība. Drošība ietekmē valsts sociālo un politisko stabilitāti, iedzīvotāju uzticēšanos tajā funkcionējošiem tiesiskiem un institucionāliem mehānismiem. Lietuvas Republikas nacionālās drošības principu likumā definēts, ka Lietuvas nacionālās drošības politiku veido valsts ārvalstu, aizsardzības, ekonomikas, sabiedriskās drošības, sociālās, kultūras, veselības, vides aizsardzības, izglītības, zinātņu un citas valsts politikas nostādnes, kas nodrošina nacionālo drošību. Sabiedrības sabiedriskās drošības tiesisko regulējumu Lietuvas Republikā nosaka likumi, līgumi un citi tiesību dokumenti. Valsts un pašvaldību aizsardzības

iestāžu organizatoriskā shēma tiek veidota, ņemot vērā nozaru likumu (piemēram, Lietuvas Republikas Policijas likums, Lietuvas Republikas Ugunsdzēsības likums) vadlīnijas.

Kā minēts 1.1.2. nodaļā, nodrošinot sabiedrisko drošību un kārtību, PK sadarbojas ar Latvijas DPS. PK sadarbībā ar LV VP un LV VRS patrulē pie valsts robežas, veic noziedzīgu nodarījumu izdarījušo personu kriminālvajāšanu, apmainās ar aktuālo informāciju gan pa tālruni, gan ar centrālo iestāžu starpniecību, nodrošina sabiedrisko kārtību masu pasākumu laikā (piemēram, Pakrojas rajonā un Bauskas rajonā, Latvijā), kā arī satiksmes drošību. Tiek organizētas arī starpinstitutionālas tikšanās par tiesību pārkāpumiem un noziegumu izmeklēšanu, tiek īstenoti preventīvie pasākumi.

Sadarbību pamato Lietuvas Republikas un Latvijas Republikas Valdību nolīgums par sadarbību cīņā ar organizētu noziedzību un citiem noziegumiem, kā arī par kopīgām darbībām pierobežas teritorijās (identifikācijas kods: 106T001SUSIRG060607, pieņemšanas datums 07.06.2006.). Nolīgums regulē pušu saistības, stiprinot sadarbību cīņā ar organizētu noziedzību un citiem noziegumiem, kā arī veicot kopīgas darbības abu valstu pierobežas teritorijās.

PK pārstāvji pašreizējo sadarbību ar Latvijas DPS uzskata par labu. Visbiežāk sadarbība notiek ar LV VP un LV VRS. PK ar LV VP parasti sadarbojas, izsekojot noziedzīgus nodarījumus izdarījušas personas, pasākumu laikā nodrošinot sabiedrisko kārtību. Notiek arī informācijas apmaiņa. Savukārt PK un LV VRS sadarbojas, patrulējot pierobežā, nodrošinot robežas aizsardzību. Tiek organizētas arī starpinstitutionālas tikšanās par tiesību pārkāpumiem un noziegumu izmeklēšanu, tiek īstenoti preventīvie pasākumi. Sadarbība atkarībā no situācijas notiek gan formāli, gan neformāli. Noziedzīga nodarījuma gadījumā PK amatpersonas parasti neformāli sazinās ar Latvijas policiju un meklē sadarbības iespējas, lai gadījumu risinātu. Plānotie darbi, piemēram, patrulēšana, sabiedriskās kārtības nodrošināšana pasākumu laikā notiek formāli, parasti šādu sadarbības procesu saskaņo augstāka līmeņa policijas iestādes. Viens PK norādījis uz sadarbības trūkumu ar Latvijas VRS, jo, lai arī vienošanās par sadarbību oficiāli ir parakstīta, sadarbība praktiski netiek īstenota.

PK sadarbojas arī ar citiem Lietuvas DPS, īpaši – ar ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem, vides aizsardzības dienestu, LT VRD, armiju, seņūnijām, kopienu.

Savukārt Lietuvas Pierobežas pašvaldību sabiedriskās kārtības speciālisti norādījuši, ka nav attīstījuši sadarbību ar Latvijas DPS. Ja nepieciešams, notiek sazināšanās ar Latvijas PP zādzību, kautiņu, ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanas gadījumos, tomēr sadarbība ir īslaicīga un vienreizēja.

Ugunsdzēsības un glābšanas pakalpojumu sniedzēji

Lietuvas Ugunsdzēsības dienestu pārstāvji, kas snieguši informāciju pētījuma ietvaros, norādījuši, ka sadarbība starp Lietuvas un Latvijas ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem nenotiek. Daži dienesti uzsvēruši, ka sadarbība varētu notikt, apmainoties ar operatīvo informāciju par konstatētiem ugunsgrēkiem vai esošām ekstremālām situācijām pierobežā (lai sagatavotos reaģēt no abu valstu puses). Kā norādījis viens no Lietuvas Ugunsdzēsības dienestu pārstāvjiem, saskaņā ar ugunsdzēsības spēku noteikumiem, ugunsdzēsēju komandas darbības zona ir 12 km. Tāpēc abu valstu ugunsdzēsēju dienestu sadarbība būtu vairāk vērsta uz pieredzes un informācijas apmaiņu nevis praktisku palīdzību ugunsdzēsībā.

Tomēr, kā minēts 1.1.2. nodaļā, Latvijai un Lietuvai ir sadarbības iespējas ugunsdzēsības un glābšanas jomā īpašās situācijās, ko pamato šādi nolīgumi:

- 2017. gada 23. novembrī parakstīts Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības nolīgums par sadarbību katastrofu novēršanas,

gatavības un reaģēšanas jomā (identifikācijas kods: 2018-16161, pieņemšanas datums 23.11.2017.)¹⁵⁸

- 2006. gada 25. oktobrī parakstīts Operatīvās sadarbības līgums starp Latvijas Republikas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības un glābšanas departamentu¹⁵⁹.

Lietuvas ugunsdzēsības dienestu pārstāvji norādījuši, ka pašreiz sadarbība starp Lietuvas un Latvijas ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem nenotiek. Sadarbību iespējams attīstīt, apmainoties ar operatīvo informāciju par konstatētiem ugunsgrēkiem vai esošām ekstremālām situācijām pierobežā (lai sagatavotos reaģēt no abu valstu pusēm). Par lietderīgu tiek uzskatīta iespēja sagatavot pierobežas pašvaldībās esošo riskanto (no ugunsdrošības viedokļa) uzņēmumu un lielo saimniecību ugunsdzēsības plānus un organizēt mācības, jo pierobežas posms ir ļoti mežains. Tāpat jānoskaidro, kā īstenot nosliukušu personu meklēšanu ūdenstilpēs, kuru viena krasta puse pieder Lietuvai un otra – Latvijai. Sakārtojami arī finansējuma un veselības apdrošināšanas jautājumi praktiskas sadarbības gadījumā. Lietuvas UD sadarbojas arī ar citiem Lietuvas DPS – policiju, Valsts robežsardzes dienestu, kā arī ar seņūnijām un kopienām.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniedzēji

Lietuvas Pierobežas pašvaldību PNMPD pārsvarā sadarbojas ar citiem Lietuvas DPS, piemēram, gadījumā, ja pastāv aizdomas par normatīvo aktu pārkāpumiem, informācija tiek nodota tiesībsargājošām iestādēm.

Lietuvas Pierobežas pašvaldību PNMPD pārstāvji norādījuši, sadarbība starp Lietuvas un Latvijas neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestiem nenotiek. Tomēr Biržu raj. un Jonišķu raj. PNMPD vajadzības vai ekstremālas situācijas gadījumā redz sadarbības ar LV NMPD nepieciešamību.

Sadarbībai būtu arī juridisks pamats, jo, kā minēts 1.1.2. nodaļā, 2018. gada 3. oktobrī Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas valdības parakstījušas Nolīgumu par pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas pierobežas teritorijā (spēkā ar 21.09.2018). Nolīgumā ir ietverti principi un jautājumi, kas attiecas uz pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniegšanas jomā ārkārtas gadījumos pierobežas teritorijā, kā ārkārtas situāciju definējot notikumu, kad personai/personām ir tūlītēji jāsniedz neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumi dzīvībai kritiskā situācijā. Pagaidām gan nolīgumā no Lietuvas puses kā kompetentā iestāde noteikts tikai valsts institūcija "Šauļu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests".

Sadarbības iespējas tiek saskatītas ekstremālu situāciju gadījumos. Arī lielo veicamo attālumu dēļ un cilvēkresursu trūkuma dēļ iespējams sadarboties gadījumos, kad ātrā notikuma vietā var nokļūt otras valsts NMPD. Vēl būtiska iespējamās sadarbības joma ir apmācības un pieredzes apmaiņa.

Valsts robežsardze

Nodrošinot sabiedrisko drošību, LT VRD Viļņas Pierobežas apsardzes vienības Pušku sargpostenis sadarbojas ar Latvijas DPS. Pamatojoties uz starpvalstu vienošanos, tiek īstenota kopīga robežsargu patrulēšana pie Latvijas un Lietuvas robežas. Patrulēšanas mērķis – kopīga nelegālās migrācijas kontrole, starpvalstu noziegumu novēršana. Notiek gan divpusējas (abu valstu robežsargi), gan četrpusējas (abu valstu robežsargi un valsts policiju ekipāžas) patrulēšanas. Notiek arī apmaiņa ar

¹⁵⁸Raksturots 1.1.2. nodaļā

¹⁵⁹Raksturots 1.1.2. nodaļā

informāciju par kaimiņvalsts pilsoņiem, kuri izdarījuši pārkāpumus, un valsts robežas bojājumu gadījumiem.

Sadarbību regulē 1.1.2. nodaļā uzskaitītās vienošanās, kā arī pamato Lietuvas Republikas, Igaunijas Republikas un Latvijas Republikas Valdību nolīgums par sadarbību valsts robežas aizsardzības jomā (identifikācijas kods: 094T001SUSIRG942714, pieņemšanas datums 23.11.1994.), kas reglamentē sadarbību valstu robežas aizsardzības jomā kopumā.

LT VRD sadarbojas ar Latvijas DPS:

- tiek veiktas konsultācijas un īstenotas apmācības par Lietuvas un Latvijas tiesībsargājošo iestāžu sabiedriskās drošības nodrošināšanas jautājumiem;
- tiek veiktas divpusējas (Lietuvas un Latvijas robežsardzes dienestu) un četrpusējas (Lietuvas un Latvijas robežsardzes un policijas dienestu) patruļas gar robežu. Lietuvas amatpersonas dodas patrulēt uz Latviju un otrādi;
- tiek sastādīti kopīgi patrulēšanas gar iekšējo robežu grafiki starp Lietuvas un Latvijas robežsardzes dienestiem, lai nenotiktu funkciju dublēšana; tādējādi efektīvāk tiek nodrošināta funkciju pildīšana;
- ar Kalvju-Meitenes kontaktpunkta starpniecību notiek apmaiņšanās ar operatīvo informāciju, tiek atbildēts uz otras valsts amatpersonu pieprasījumiem, tiek palīdzēts valstu tiesībsargājošām iestādēm;
- Austrumlietuvas un Latvijas pierobežā veiksmīgi iedzīvināts daļēji no ES fonda līdzekļiem finansētais projekts "Sinergija drošībai". Minētajā projektā piedalījušies astoņi partneri – četri – Lietuvā (LT VRD, Utenas VRD un Utenas un Molētu pašvaldības) un četri – Latvijā (Latgales policijas pārvalde, Valsts robežsardzes Daugavpils pārvalde, Krāslavas un Kārsavas pašvaldības). Projekta galvenais mērķis: uzstādīt video novērošanas kameras ar transportlīdzekļu atpazīšanas sistēmām. Tāpat robežsardzes amatpersonas apgādātas ar mobilām datorizētām darba vietām. Pateicoties tām, darbs padarīts efektīvāks un ergonomiskāks. Noorganizētas tikšanās ar vietējiem iedzīvotājiem, skolām, lai sniegtu sabiedrībai informāciju par projekta tehniskām iespējām, kā arī – kur vērsties, ja notiek sabiedriskās kārtības pārkāpumi vai, lai tos novērstu. Projekts veiksmīgi īstenots. Redzot šādu projektu noderīgumu pierobežas iedzīvotājiem, robežsardzes darbiniekiem un kopējas sabiedriskās drošības nodrošināšanai, šobrīd notiek gatavošanās darbi pie Lietuvas-Latvijas-Baltkrievijas 2014-2020 programmas projekta īstenošanas, kas daļēji finansējama no ES fondu līdzekļiem. Projektā paredzēti ļoti svarīgi sabiedriskās drošības nodrošināšanas mērķi, ar kuru palīdzību dienesti varēs ne tikai novērst nelikumīgas darbības, bet arī būs iespēja ekstremālu situāciju gadījumā veikt glābšanas, evakuācijas un ugunsgrēku izplatīšanās apstādināšanas darbus pierobežas reģionā.
- pamatojoties uz starpvalstu vienošanos, īstenojama kopīga robežsargu patrulēšana pie Latvijas un Lietuvas robežas. Patrulēšanas mērķis – kopīga nelegālās migrācijas kontrole, starpvalstu noziegumu novēršana. Notiek gan divpusējas (abu valstu robežsargi), gan četrpusējas (abu valstu robežsargi un policijas ekipāžas) patrulēšanas. Notiek arī apmaiņšanās ar informāciju par kaimiņvalsts pilsoņiem, kuri izdara pārkāpumus, un valsts robežas bojājumu gadījumiem.

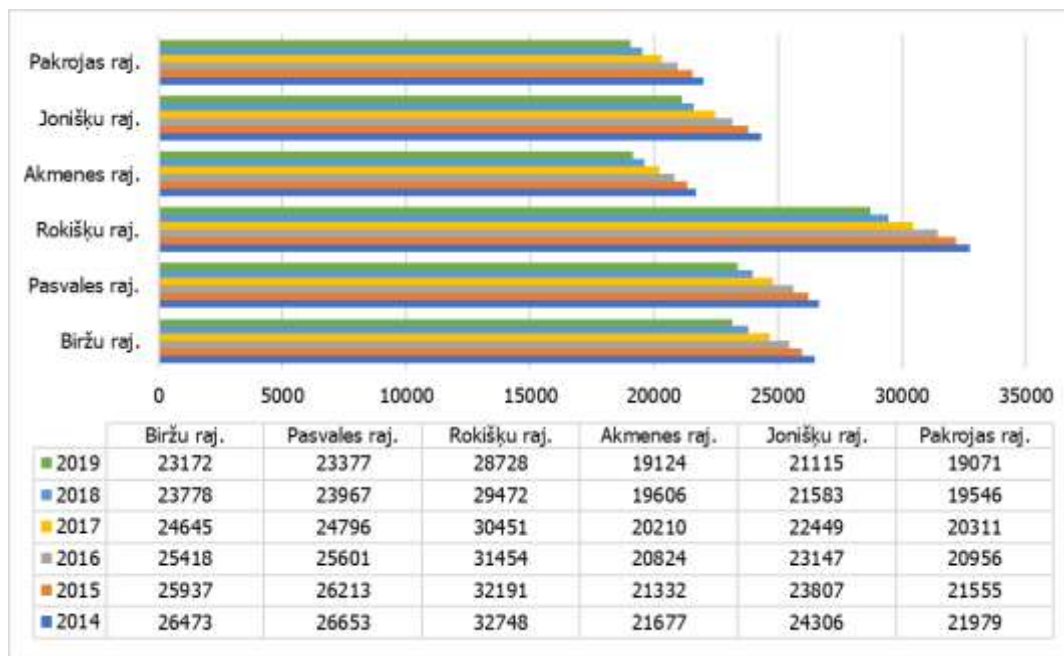
LT VRD pārstāvji uzskata, ka joma, kurā šobrīd nenotiek sadarbība, taču šāda vajadzība būtu, ir vides aizsardzība. Veicot pierobežas zonas kontroli, iespējams piesaistīt vides aizsardzības dienesta speciālistus. LT VRD pārstāvji par vērtīgu uzskata ideju attīstīt kopīgu Lietuvas-Latvijas sabiedriskās drošības nodrošināšanas organizāciju.

1.1.6. Drošības pakalpojumu jomu raksturojošie statistikas dati

Lietuvas Pierobežas pašvaldību vidū iedzīvotāju skaits ir daudz līdzīgāks nekā Latvijas Pierobežas pašvaldību vidū. Lielākais iedzīvotāju skaits reģistrēts Rokišķu rajonā, mazākais – Akmenes rajonā un

Pakrojas rajonā. 2014.-2019. gadā Akmenes rajonā iedzīvotāju skaits samazinājies par vairāk nekā 11 %, Biržu rajonā, Pasvales rajonā un Rokišķu rajonā iedzīvotāju skaits samazinājies par vairāk nekā 12 %, savukārt lielākās iedzīvotāju skaita izmaiņas reģistrētas Jonišķu rajonā un Pakrojas rajonā, kur iedzīvotāju skaits samazinājies par vairāk nekā 13 %. Tas ir ievērojami lielāks iedzīvotāju skaita kritums nekā Lietuvā kopā (5,07%).

Attēls Nr. 46. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.–2019. gadā¹⁶⁰

Policijas komisariātu darbība

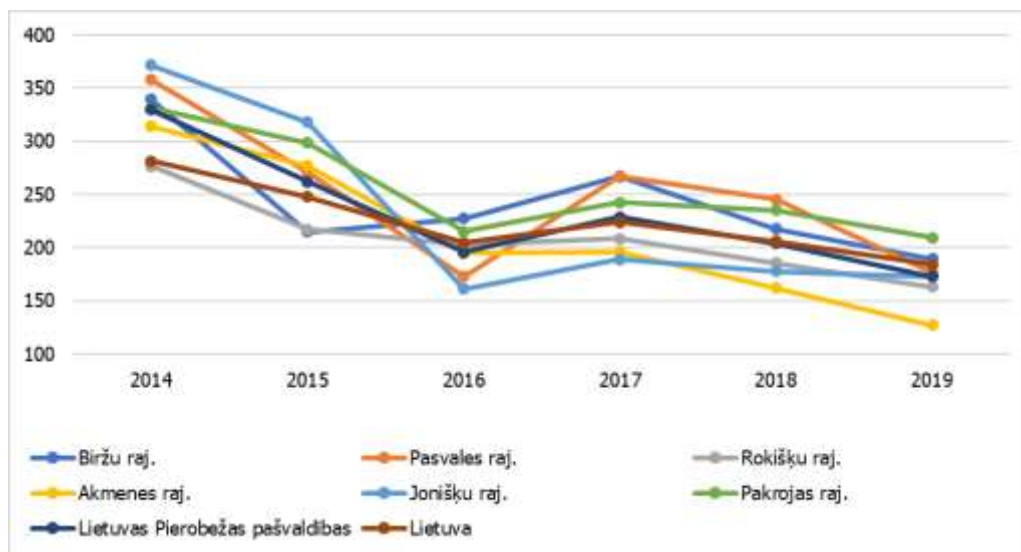
Lielākais noziedzīgu nodarījumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.–2019. gadā reģistrēts 2014. gadā (45. att.). Biržu raj. Pasvales raj., Jonišķu raj. un Pakrojas raj. pašvaldībās noziedzīgu nodarījumu skaits no 2014. gada līdz 2016. gadam samazinājies¹⁶¹, 2017. gadā noziedzīgu nodarījumu skaits pieauga, taču vēlākos gados līdz pat pētāmā perioda beigām atkal samazinājies. Rokišķu raj. un Akmenes raj. pašvaldībās noziedzīgu nodarījumu skaits visā pētāmajā periodā tikai mazinājās.

Salīdzinot Lietuvā kopā un Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās reģistrēto noziedzīgu nodarījumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, nav konstatējama viennozīmīga tendence – situācija katru gadu mainās. Līdz 2015. gadam Pierobežas pašvaldībās kopā reģistrēto noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju pārsniedzis Lietuvas noziedzīgu nodarījumu rādītāju, bet vēlākos gados šis rādītājs tuvinājies Lietuvas apmēram. 2014. gadā tikai Rokišķu rajonā reģistrētais noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju bijis zemāks nekā Lietuvā kopumā, bet 2015. gadā – Biržu rajonā Rokišķu rajonā. Savukārt 2016. gadā tikai Biržu rajona un Pakrojas rajona rādītāji pārsnieguši Lietuvas noziedzīgu nodarījumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotājiem. Kopumā šis rādītājs krities un 2019. gadā visu Lietuvas Pierobežas pašvaldību reģistrēto noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju līdzinājās vai bija zemāki nekā šis rādītājs Lietuvā kopumā (46. att.).

¹⁶⁰Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

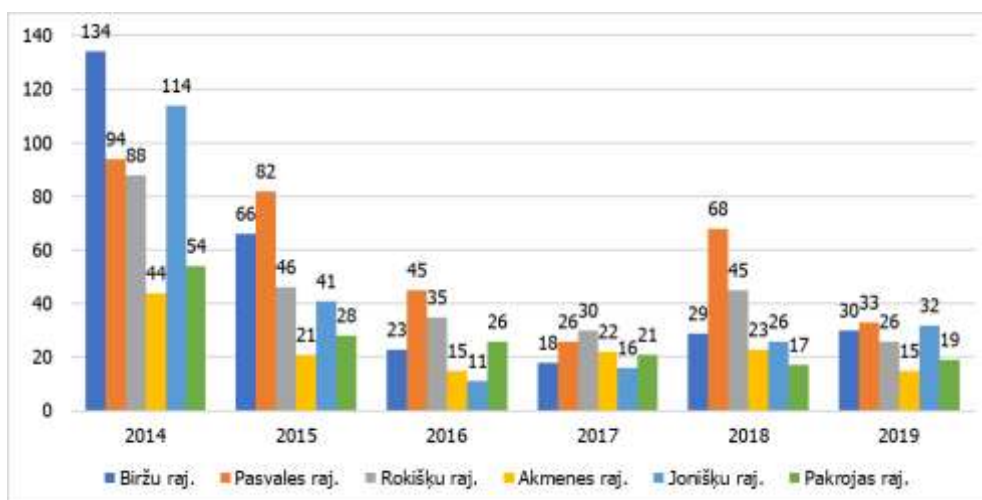
¹⁶¹Jāņem vērā, ka noziedzīgu nodarījumu statistiku līdz 2016.gadam nevar tiešā veidā salīdzināt ar statistiku pēc tam, jo kopš 2016. gada mainījies noziedzīgu nodarījumu reģistrēšanas kārtība.

Attēls Nr. 47. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019. gadā¹⁶²

Līdzīga situācija vērojama arī reģistrēto **kriminālpārkāpumu** dinamikā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās (47. att.). Nav vērojama viena izmaiņu tendence – situācija katru gadu mainās. Lielākā daļa kriminālpārkāpumu visās pašvaldībās reģistrēta novērojumu sākumā – 2014. gadā. Pasvales rajonā kriminālpārkāpumu skaits katru gadu samazinājies, Pakrojas rajonā kriminālpārkāpumu skaits mazinājies līdz 2018. gadam, savukārt 2019. gadā tas pieaudzis. Joniškų rajonā līdz 2016. gadam kriminālpārkāpumu skaits mazinājies, tomēr kopš 2017. gada - tikai pieaudzis. Pārējās pašvaldībās situācija bijusi mainīga ik gadu.

Attēls Nr. 48. Reģistrēto kriminālpārkāpumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.–2019. gadā¹⁶³

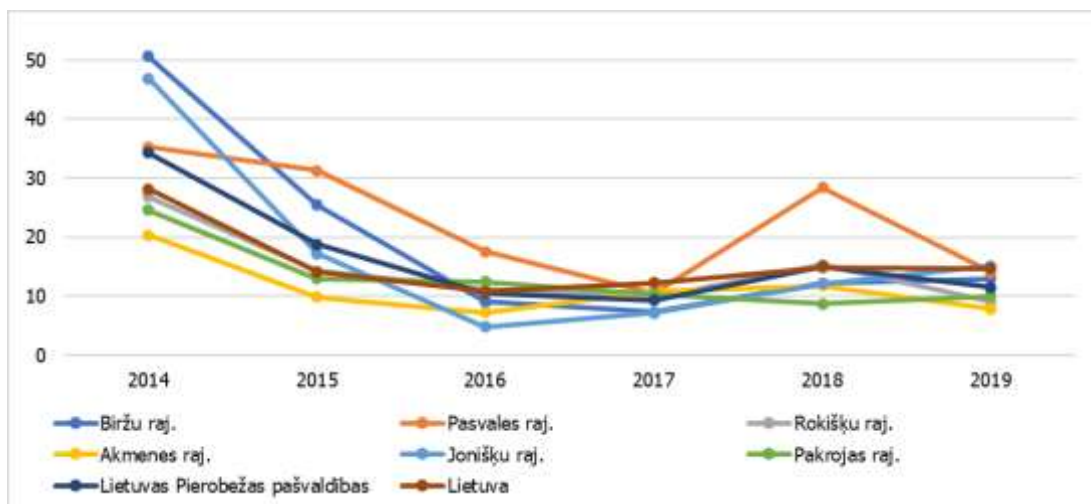
Vērtējot Lietuvas Pierobežas pašvaldībās kopā un Lietuvā kopā reģistrētu **kriminālpārkāpumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju**, vērojamas vairākas atšķirības. 2014. gadā un 2015. gadā rādītājs Pierobežas pašvaldībās pārsniedzis Lietuvas rādītāju. 2016. un 2018. gadā rādītājs Pierobežas pašvaldībās un Lietuvas rādītājs gandrīz izlīdzinājās, savukārt 2017. gadā un 2019. gadā Lietuvas kriminālpārkāpumu rādītājs bija augstāks nekā kopējais pašvaldību rādītājs. Vērtējot atsevišķu

¹⁶²Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

¹⁶³Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

pašvaldību un kopējo Lietuvā reģistrēto kriminālpārkāpumu rādītāju, rēķinot uz 10 tūkst. iedzīvotājiem, konstatēts, ka 2014. gadā Biržu raj. un Jonišķu raj. pašvaldību, un 2015. gadā Biržu raj. un Pasvales raj. pašvaldību rādītāji gandrīz divas reizes pārsniedza Lietuvas kriminālpārkāpumu rādītāju. No 2016. gada visu pašvaldību reģistrēto kriminālpārkāpumi rādītāji gandrīz izlīdzinājās ar Lietuvas kriminālpārkāpumu rādītāju, izņemot 2018. gada Pasvales raj. rādītāju, kas gandrīz divas reizes pārsniedza Lietuvas kriminālpārkāpumu rādītāju (6. att.).

Attēls Nr. 49. Reģistrēto kriminālpārkāpumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019. gadā¹⁶⁴

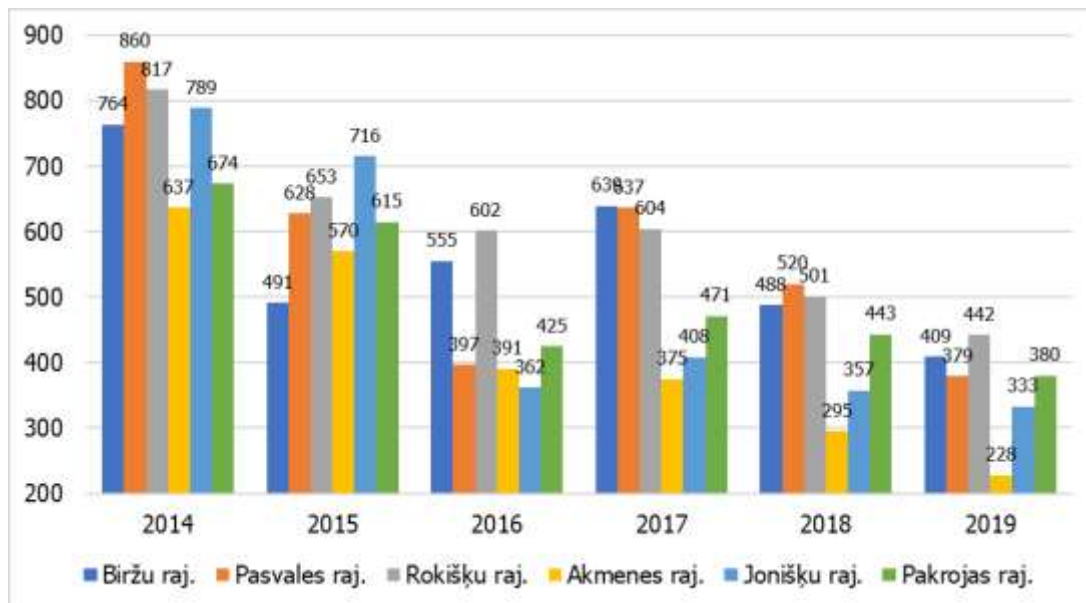

Reģistrēto **noziegumu** skaita dinamika Lietuvas Pierobežas pašvaldībās ir diezgan atšķirīga (48.att.). Rokišķu rajonā un Akmenes rajonā 2014.-2019. gadā reģistrēto noziegumu skaits tikai mazinājies. Līdz 2016. gadam pārsvarā vērojama noziegumu skaita mazināšanās, 2017. gadā – palielināšanās attiecībā pret iepriekšējo gadu, kam atkal seko skaita kritums.

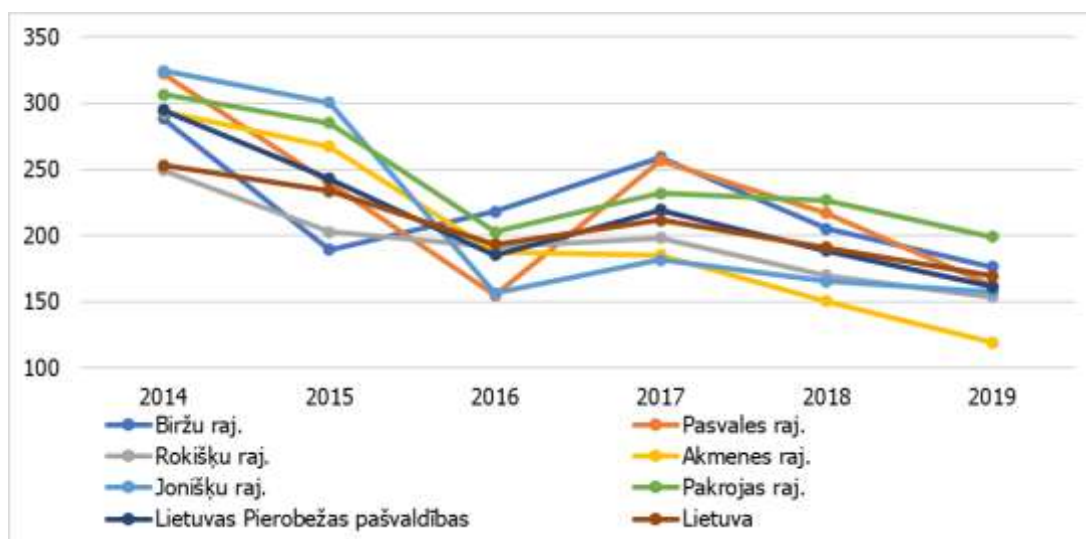
Apskatot reģistrēto noziegumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, secināms, ka daļa izmaiņu noziegumu skaitā saistāmas ar iedzīvotāju skaita izmaiņām. (49. att.). Salīdzinot reģistrēto noziegumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās un Lietuvā kopumā, nav vērojama viennozīmīga tendence. 2014.-2019.gadā rādītāji ir līdzīgi, tomēr šī perioda beigās vairāk Pierobežas pašvaldību rādītāji ir zem Lietuvas līmeņa nekā perioda sākumā. 2014. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās reģistrēto noziegumus skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju bijis ievērojami augstāks par Lietuvas rādītāju. Vērtējot atsevišķu pašvaldību un Lietuvas noziegumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju, vērojams, ka 2014. gadā tikai Rokišķu raj., 2015. gadā Biržu raj. un Rokišķu raj. reģistrēto noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju bijis zemāks nekā Lietuvā kopumā. Savukārt 2016. gadā tikai Biržu raj. un Pakrojas raj. reģistrēto noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju pārsniedzis Lietuvā kopā reģistrēto noziegumu skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju. 2017. un 2018. gadā Biržu raj., Pasvales raj. un Pakrojas raj. reģistrēto noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju pārsnieguši Lietuvas kopējo rādītāju. Savukārt 2019. gadā visu Lietuvas Pierobežas pašvaldību reģistrēto noziegumu rādītāji gandrīz izlīdzinājās vai bija zemāki par Lietuvas rādītāju.

¹⁶⁴ Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

Attēls Nr. 50. Noziegumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019.gadā

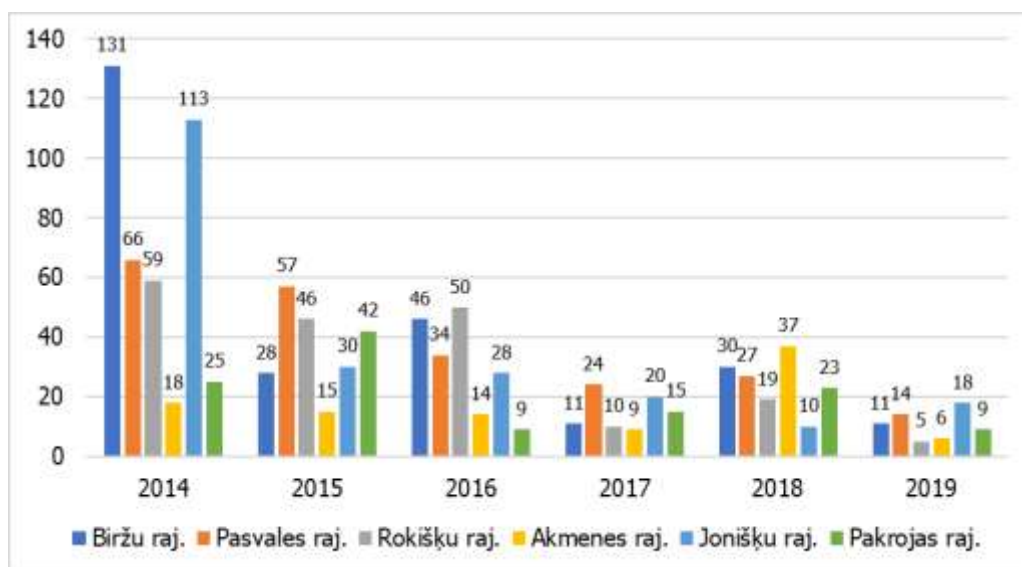
Attēls Nr. 51. Reģistrēto noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju¹⁶⁵

Nepilngadīgo noziedzības statistika 2014.-2019. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās ir ļoti līdzīga kopējai noziedzības statistikai. Augstākais nepilngadīgo noziedzības līmenis vērojams 2014. gadā, izņemot Akmenes rajonu, kurā augstākais nepilngadīgo noziedzības līmenis reģistrēts 2018. gadā. Pasvales rajonā nepilngadīgo noziedzības līmenis katru gadu samazinājies, tomēr pārējās pašvaldībās situācija ir dažāda – parasti ik pēc diviem gadiem reģistrēts nepilngadīgo noziedzības pieaugums (51.att.).

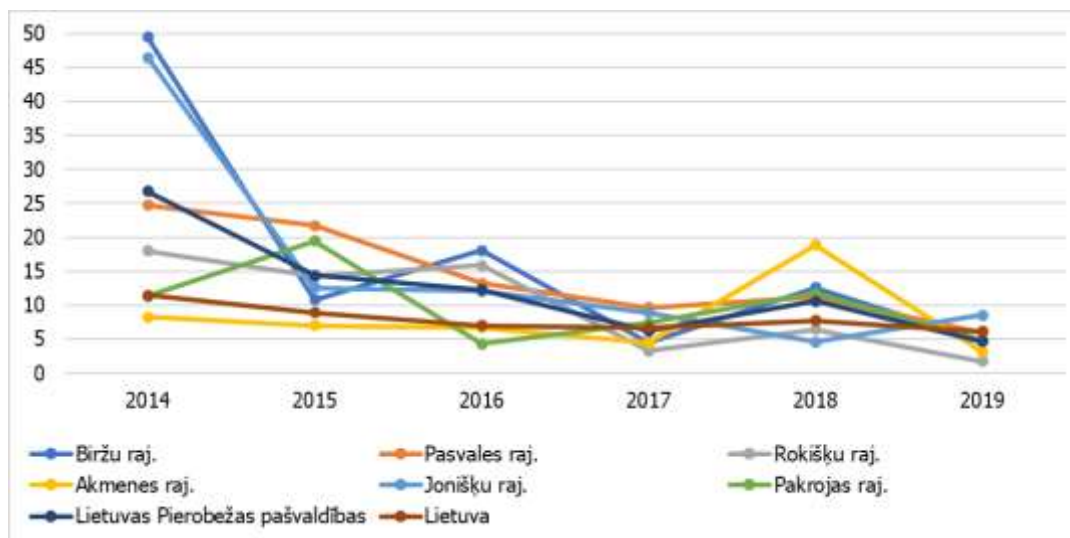
¹⁶⁵ Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

Attēls Nr. 52. Nepilngadīgo izdarīto noziegumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.–2019. gadā¹⁶⁶

2014.-2018. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās kopumā reģistrētais nepilngadīgo noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju pārsniedzis Lietuvas kopējo līmeni, izņemot 2017. gadu, kad situācija Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā kopumā šajā ziņā bija teju vienāda. Arī 2019. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldību un Lietuvas rādītāji ir līdzīgi, tomēr Lietuvas Pierobežas pašvaldībās kopā reģistrēti mazāk nepilngadīgo noziedzības gadījumi uz 10 tūkst. iedzīvotāju nekā Lietuvā kopumā. Būtiski izceļas Pasvales raj., Biržu raj. un Joniškų raj. nepilngadīgo noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju 2014. gadā, kad tas pat vairākkārt pārsniedzis Lietuvas rādītāju. Kopumā situācija nepilngadīgo noziedzības jomā ir samazinājusies (52. att.).

Attēls Nr. 53. Nepilngadīgo izdarīto noziegumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2019. gadā¹⁶⁷

Gada laikā izmeklēto noziedzīgu nodarījumu īpatsvara¹⁶⁸ dinamika 2014.-2019. gadā Pierobežas pašvaldībās ir līdzīga. Tas svārstījies starp apmēram 55% un 90% pašvaldību vidū (53. att.).

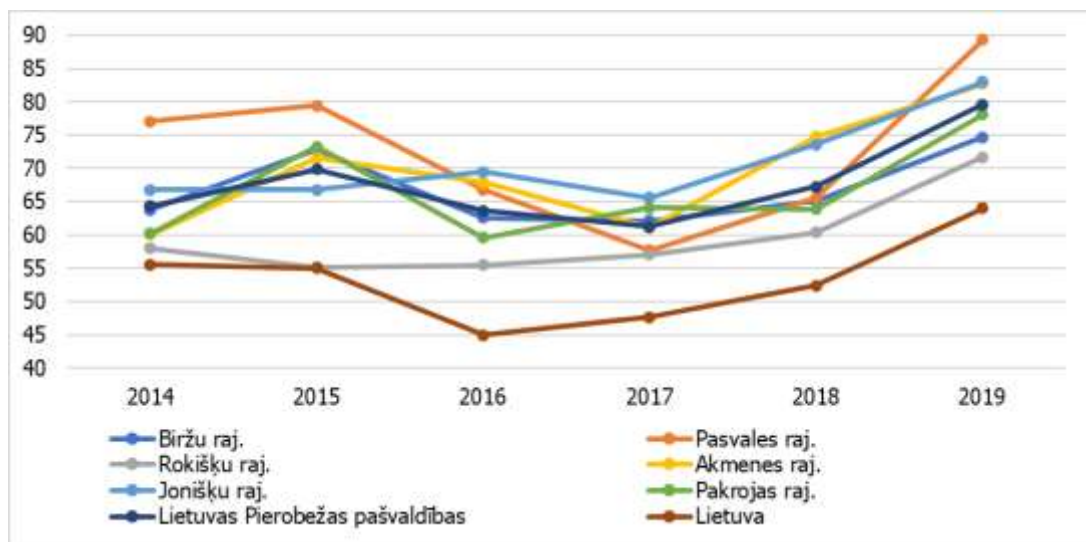
¹⁶⁶Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

¹⁶⁷ Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

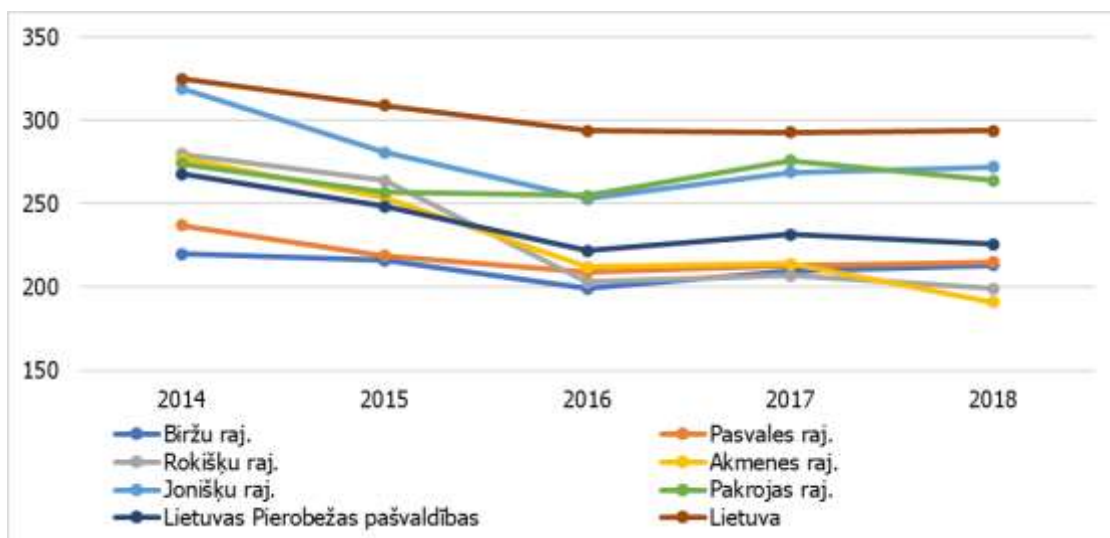
¹⁶⁸ Noziedzīgo nodarījumu skaits, kas reģistrēti un izmeklēti viena kalendārā gada ietvaros, pret visu gada laikā reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaitu

Lielākais gada laikā izmeklēto noziedzīgu nodarījumu īpatsvara kritums vērojams 2016.-2017. gadā, pēc tam tas pārsvarā kāpis. 2019. gadā visās teritorijās vērojams augstākais gada laikā izmeklēto noziedzīgu nodarījumu īpatsvars 2014.-2019.gada periodā. Būtiski, ka visā 2014.-2019. gada periodā visās Lietuvas Pierobežas pašvaldībās gada laikā izmeklēto noziedzīgu nodarījumu īpatsvars bijis lielāks nekā Lietuvā kopumā. Lielākais gada laikā izmeklēto noziedzīgu nodarījumu īpatsvars bijis Pasvales raj. un Jonišķu raj., mazākais – Rokišķu raj..

Attēls Nr. 54. Gada laikā izmeklēto noziedzīgu nodarījumu īpatsvars (%) Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2019. gadā¹⁶⁹

Attēls Nr. 55. Policijas amatpersonu skaits uz 100 tūkst. iedzīvotājiem Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2018. gadā¹⁷⁰

Vērtējot policijas amatpersonu skaitu uz 100 tūkst. iedzīvotājiem, vērojams, ka līdz 2016. gadam visās Lietuvas Pierobežas pašvaldībās samazinājies policijas amatpersonu skaits uz 100 tūkst. iedzīvotājiem, bet kopš 2017. gada tas nedaudz pieaudzis. Tikai Rokišķu raj. un Pakrojas raj. 2018. gadā vērojama policijas amatpersonu skaita uz 100 tūkst. iedzīvotājiem samazināšanās. Lielākais policijas amatpersonu skaits uz 100 tūkst. iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā bijis Jonišķu raj. un Pakrojas

¹⁶⁹ Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

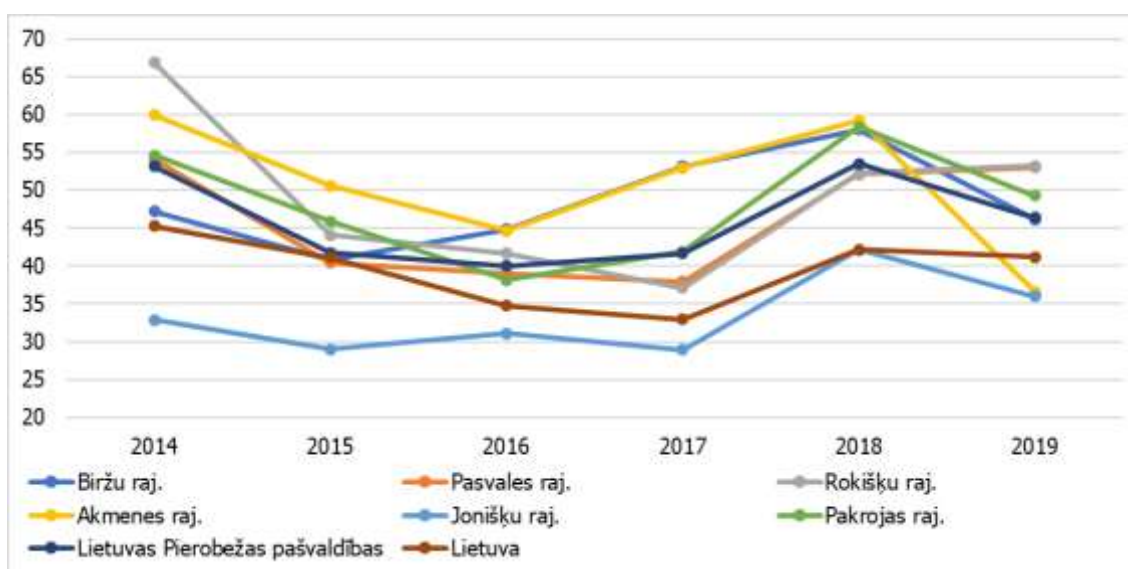
¹⁷⁰ Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

raj., mazākais – Biržu raj. un Pasvales raj. (54. att.). Vienlaikus kopējais Lietuvas policijas amatpersonu skaits uz 100 tūkst. iedzīvotājiem līdz 2016. gadam samazinājās un līdz pat 2019.gadam saglabājās teju nemainīgs. Visā pētāmajā periodā nevienas pašvaldības policijas amatpersonu skaita rādītājs nesasniedz kopējo Lietuvas policijas amatpersonu skaita rādītāju.

Ugunsdzēsības un glābšanas pakalpojumi

Reģistrēto ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019. gadā nav būtiski mainījies (55. att.). Akmenes raj. un Pakrojas raj. ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju līdz 2016. gadam samazinājies, no 2017. gada sācis pieaugt un 2019. gadā atkal samazinājies. Biržu raj. ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju līdz 2015. gadam samazinājies, no 2016. gada pieaudzis un 2019. gadā atkal samazinājies. Pasvales raj. un Rokišķu raj. ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju līdz 2017. gadam samazinājies, 2018. gadā pieaudzis un saglabājies vienmērīgs līdz 2019. gadam. Savukārt Jonišķu raj. visā pētāmajā periodā ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju bijis svārstīgs – šajā rajonā gan tas ik gadu ir zemāks nekā citās Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā. Kopējais Lietuvas Pierobežas pašvaldībās reģistrēto ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju 2014.-2019. gadā ik gadu pārsniedzis Lietuvas ugunsgrēku skaitu uz 10 tūkst. iedzīvotāju.

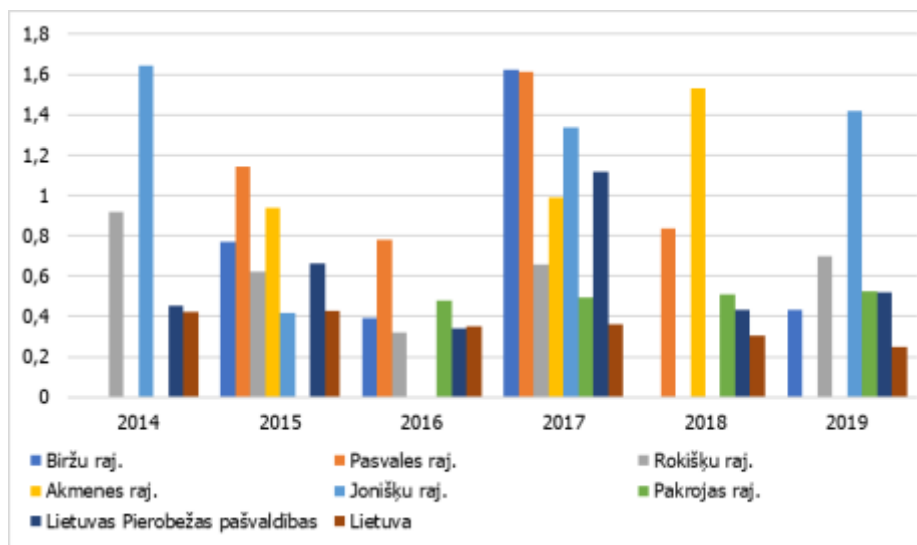
Attēls Nr. 56. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2019. gadā¹⁷¹

Ugunsgrēkos bojā gājušo skaits uz 100 tūkst. iedzīvotāju atšķiras atkarībā no gada. katru gadu bija atšķirīgs (56. att.). Kopumā lielākais bojā gājušo personu skaits reģistrēts 2017. gadā. 2019. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās kopumā bijis vairāk nekā trīs reizes vairāk ugunsgrēkos bojā gājušo uz 100 tūkst. iedzīvotāju nekā Lietuvā. Turklāt pētāmajā periodā šis rādītājs vairumā Lietuvas Pierobežas pašvaldību vairumā gadu bijis augstāks nekā Lietuvā.

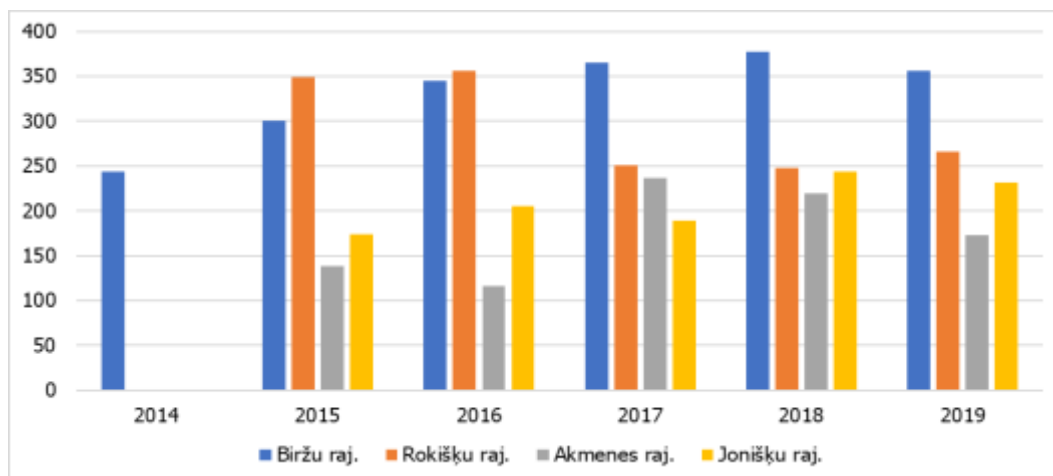
¹⁷¹Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

Attēls Nr. 57. Ugunsgrēkos bojā gājušo skaits uz 100 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.–2019. gadā

Dati par ugunsdzēsības dienestu izsaukumiem Lietuvas Pierobežas pašvaldībās pieejami tikai par dažiem ugunsdzēsības dienestiem. Tāpat kā ugunsgrēku skaits, arī izsaukumu skaits ir atšķirīgs. Biržu rajonā ugunsdzēsības dienestu izsaukumu skaits līdz 2018. gadam ik gadu palielinājies, bet 2019. gadā – samazinājies. Rokiškų rajonā izsaukumu skaits 2015. un 2016. gadā bijis vienmērīgi augsts, bet pēc tam samazinājies un palicis vienmērīgs. Akmenes rajonā izsaukumu skaits kopumā bijis ievērojami zemāks nekā Biržu un Rokiškų rajonos. Joniškų rajonā izsaukumu skaits bijis salīdzinoši vidēji zems un vienmērīgs (58.attēls). Savukārt Pakrojas rajonā ugunsdzēsības dienests gada laikā saņem no 180 līdz 250 izsaukumu – līdzīgi kā Joniškų rajonā (precīzi dati gadu griezumā nav iegūti).

Attēls Nr. 58. Ugunsdzēsības dienestu izsaukumu skaits gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2019.gadā¹⁷²

Kopumā 2014.-2019.gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās gan ugunsgrēku, gan ugunsgrēkos bojā gājušo personu skaits uz noteiktu iedzīvotāju skaitu bijis augstāks nekā Lietuvā. Tomēr atsevišķos gados atsevišķās pašvaldībās rādītāji bijuši labāki nekā Lietuvā. Piemēram, Joniškų rajonā ik gadu reģistrēts mazāks ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju nekā Lietuvā. Lielākais bojā gājušo personu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās kopumā reģistrēts 2017. gadā, vienlaikus šajā gadā ugunsgrēku skaita statistika neizcēlās, salīdzinot ar pārējo gadu statistiku. Arī izsaukumu šajā gadā

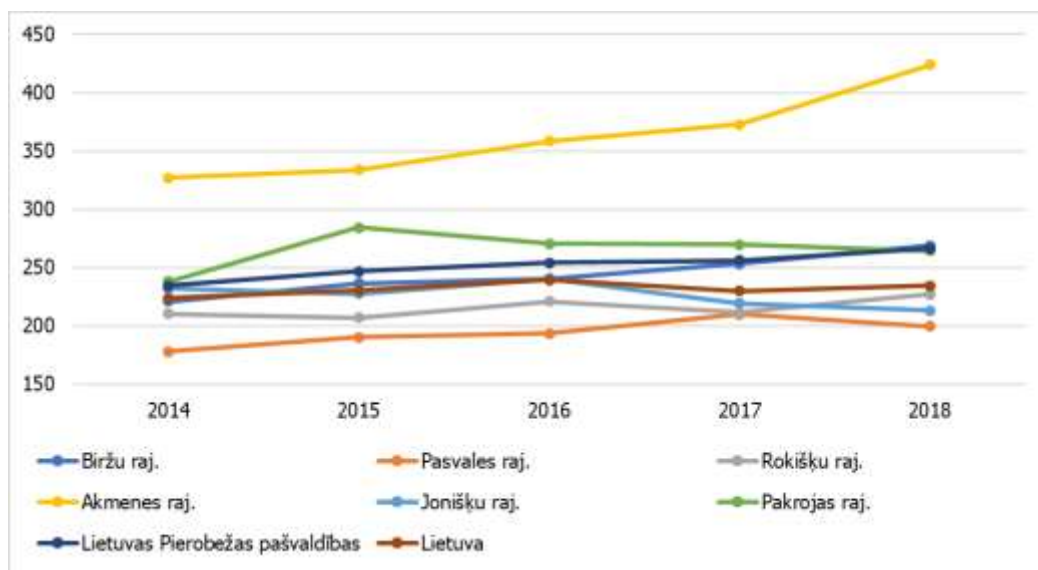
¹⁷²LT PUD sniegtie dati. Izsaukumu statistika par 2014. gadu sniegta tikai Biržu raj.

nav bijis vairāk nekā citkārt. No pieejamiem datiem nav iespējams noteikt faktorus, kas ietekmējuši ugunsgrēku izraisītās sekas.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumi

2014.-2019.gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās ik gadu palielinājies pieprasījums pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumiem – pieaudzis PNMPD izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem.

Attēls Nr. 59. PNMPD izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās¹⁷³

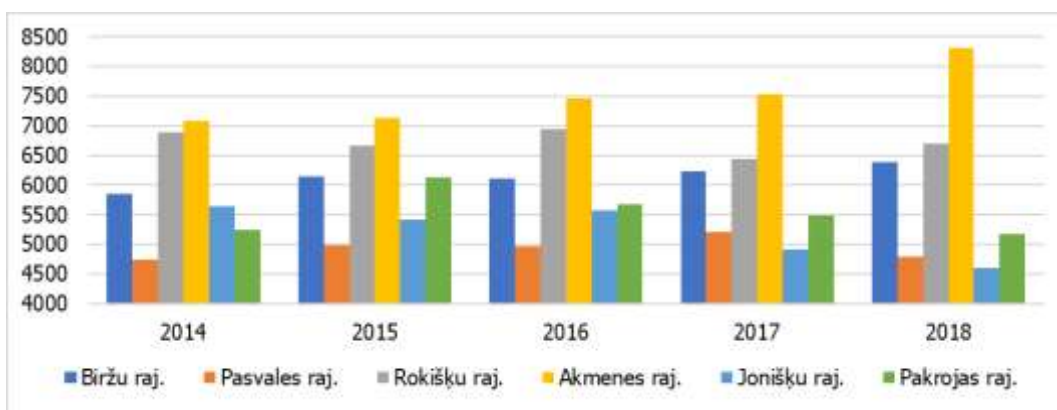

Akmenes rajonā ik gadu tiek veikti vairāk PNMPD izsaukumu uz 1000 iedzīvotājiem nekā citviet. Kopumā Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās veikti nedaudz vairāk PNMPD izsaukumi nekā Lietuvā. Pasvales rajonā 2014.-2018. gadā ik gadu izpildīti mazāk PNMPD izsaukumi uz 1000 iedzīvotājiem nekā Lietuvā kopumā (58.att.).

Kopējais PNMPD izsaukumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās 2014.-2018. gadā bijis diezgan nemainīgs (59.att.).

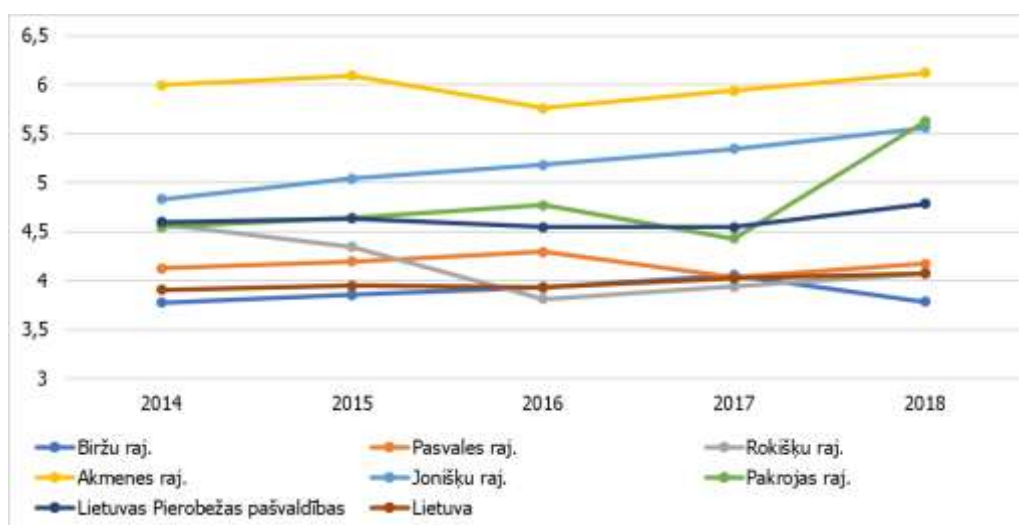
¹⁷³ Lietuvas statistikas departamenta Oficiālās statistikas portāla dati

Attēls Nr. 60. Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu izsaukumu skaits 2014.-2018.gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās¹⁷⁴

Neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku skaita dinamika Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās ir atšķirīga (60.att.). Pasvales un Pakrojas rajonos līdz 2016. gadam neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju pieaudzis, 2017. gadā – samazinājies un 2018. gadā atkal pieaudzis. Biržu rajonā neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju līdz 2017. gadam pieaudzis, pēc tam – samazinājies. Rokiškų rajonā neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju 2015. gadā samazinājies, pēc tam – sācis pieaugt. Visā pētāmajā periodā vislielākais neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju novēroti Akmenes rajonā. Tur līdz 2015. gadam novērojams rādītāja pieaugums, 2016. gadā rādītājs neaudz samazinājies, pēc tam – pieaudzis. Savukārt Joniškų rajonā neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju 2014.-2018.gadā pakāpeniski pieaudzis. Kopumā Lietuvā 2014.-2018.gadā neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju katru gadu nedaudz pieaug. Visā pētāmajā periodā Pasvales, Akmenes, Pakrojas un Joniškų rajonos neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku medicīnas skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju pārsniedzis Lietuvas rādītāju.

Attēls Nr. 61. Neatliekamās medicīniskās palīdzības darbinieku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un Lietuvā 2014.-2018. gadā¹⁷⁵

¹⁷⁴ Pašvaldību un iestāžu darbības plānos un atskaitēs sniegtie dati. Nav apkopota informācija par neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu skaitu Pasvales raj. pašvaldībā un Biržu raj. pašvaldībā ar 2014. gadu.

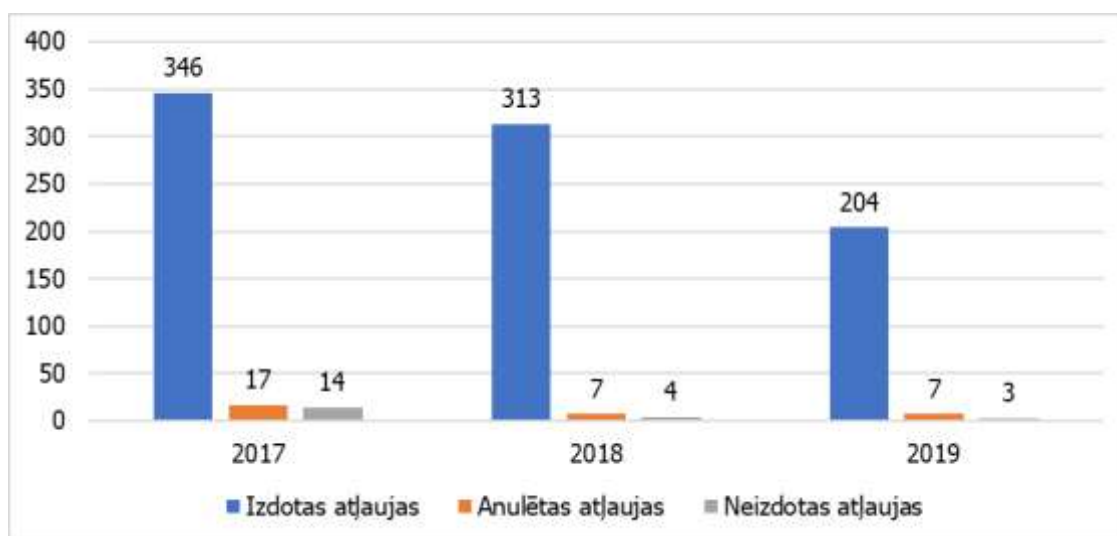
¹⁷⁵ Higiēnas institūta Veselības informācijas centra dati

Kopumā 2014.-2018. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās pieprasījums pēc neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumiem svārstījies, tomēr palielinājies. Palielinājies arī neatliekamās medicīniskās palīdzības medicīnas darbinieku skaits, tomēr tas nemainās proporcionāli pieprasījumam pēc pakalpojumiem.

Valsts Robežsardzes pakalpojumi

LT VRD Viļņas Pierobežas apsardzes vienības Pušku sargpostenī 2017. gadā atļaujas atrasties Valsts robežsardzes zonā izdotas 346 personām. 2018. un 2019. gadā izdoto atļauju skaits samazinājies: 2018.gadā – 313, 2019. gadā – 204. 2017. gadā atļaujas anulētas 17 personām, bet 2018. un 2019. pa septiņām atļaujām ik gadu Lēmumi par šo atļauju neizsniegšanu 2017. gadā pieņemti – 14, 2018. gadā – četri, bet 2019. gadā – trīs (19. att.).

Attēls Nr. 62. Informācija par atļauju izsniegšanu, anulēšanu, neizsniegšanu Pušku sargpostenī 2017.–2019. gadā (personām, kurām ir tiesības atrasties valsts pierobežas zonā)¹⁷⁶

Statistikas datu trūkuma dēļ nav iespējams izdarīt secinājumus par LT VRD darbību.

¹⁷⁶LT VRD sniegtā informācija

2. ESOŠO UN IESPĒJAMO PROBLĒMU RAKSTUROJUMS

Nodaļā apkopota informācija par esošajām un iespējamām problēmām DPS darbības jomās Projekta aptveramajā teritorijā Latvijā un Lietuvā, balstoties uz esošās situācijas analīzi.

2.1. Problēmas Latvijas Pierobežas pašvaldībās

Nodaļā raksturotas esošās un iespējamās problēmas drošības pakalpojumu sniedzēju jomās Latvijas Pierobežas pašvaldībās, balstoties uz iepriekš veikto esošās situācijas raksturojumu, kas izstrādāts, pētot normatīvos aktus, publiski pieejamos datus, iepriekš notikušo apaļā galda diskusiju rezultātus, no Pierobežas pašvaldībām un valsts DPS institūcijām saņemto informāciju. Problēmas un iespējamo uzlabojumu jomas kārtotas dalījumā pa DPS jomām.

Sabiedriskā kārtība un drošība

Cilvēkresursu trūkums DPS kopumā

Gan valsts iestāžu publiskie pārskati, gan iepriekš notikušās diskusijas un iesaistīto pušu sniegtā informācija liecina, ka DPS institūcijās (Valsts policijā, robežsardzē, pašvaldību policijās, VUGD, NMPD) ir ievērojams vakanču skaits – darbinieku trūkums. Šo problēmu papildus pastiprina atšķirīgais darbinieku atalgojuma apmērs pašvaldības un Valsts policijā un principi tā noteikšanai, kā arī tas, ka pašvaldības policistiem, atšķirībā no Valsts policijas darbiniekiem, nav izdienas pensijas (tādējādi palielinās arī pašvaldības policistu vidējais pensionēšanās vecums). Turklāt ne visiem pašvaldību policiju darbiniekiem tiek nodrošināta veselības un cita veida apdrošināšanas. Kopumā cilvēkresursu trūkums palielina esošo policiju darbinieku slodzi un tādējādi var ietekmēt darba kvalitāti un drošību.

Vakanču nepietiekamība pašvaldību policijās

Pašvaldības policistu darbu ietekmē gan novada iedzīvotāju skaits, gan teritorijas lielums, jo jāapkalpo ne tikai iedzīvotāju izsaukumi, bet arī jāapseko novada teritorija. Salīdzinot, cik iedzīvotāju jāapkalpo vienam pašvaldības policistam, secināms, ka pastāv lielas atšķirības pašvaldību policistu slodzē. Iedzīvotāju skaits uz vienu pašvaldības policistu svārstās no 1115 Vecumnieku novadā līdz 5089 Viesītes novadā. Arī aptveramā teritorija ievērojami atšķiras. Bauskas novadā vienam policistam vidēji jāapseko 52 km², bet Viesītes novadā – 651 km². Tādēļ veidojas vairāki riski:

- darbinieku pārslodzes risks;
- darba kvalitātes samazināšanās risks (gadījumos, kad vienam vai dažiem darbiniekiem jāapseko ievērojama apjoma teritorija);
- darbinieku motivācijas samazināšanās risks (kas var mazināt interesi par darbu arī potenciālajos darbiniekos).

Rezultātā veidojas iedzīvotāju neapmierinātība un neuzticība tiesībsargājošajām iestādēm.

Cilvēkresursu kompetences trūkums

Iepriekš organizētajās iesaistīto pušu diskusijās atklāta problēma, kas saistīta ar pašvaldības policijas darbinieku kompetenci un kvalifikācijas trūkumu. Pastāv gadījumi, kad policistiem ir nepietiekama fiziskā sagatavotība un neatbilstošas komunikācijas prasmes (kā kolektīvā, tā arī sabiedrībā), kas veicina pašvaldības policiju negatīva tēla veidošanos.

Informācijas analīze un atklātība

Atbilstoši Valsts kontroles 2018. gada 22. februāra Revīzijas kopsavilkuma ziņojumam "Kā pašvaldībās tiek nodrošināta sabiedriskā kārtība?", pašvaldībās netiek pietiekami apzināta un analizēta esošā situācija un risināmās problēmas, kā arī pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos nenorāda

risināmos uzdevumus un sasniedzamos rezultātos rādītājus, papildus arī to, ka pašvaldību policijas strādā bez darba plāniem, kā arī tajos nav noteikti konkrēti uzdevumi un sasniedzamie rezultātie rādītāji, tādējādi bremzējot sabiedriskās kārtības nodrošināšanas un arī pašas pašvaldības policijas attīstību.

Arī informācijas atspoguļošanas kārtība jāpilnveido. Šobrīd pašvaldību policiju kompetencē esošā informācija (paveiktie un plānotie darbi) netiek atspoguļota pēc vienotas sistēmas, vairākos gadījumos – netiek atspoguļota vispār. Tas apgrūtina ne tikai informācijas un notikumu analīzi pašvaldību starpā, bet arī ierobežo informācijas pieejamību novadu esošajiem vai potenciāliem iedzīvotājiem. Skaidras informācijas par sabiedrisko drošību un kārtību atspoguļošana pašvaldību publiskajos pārskatos un koncentrētā veidā arī pašvaldību mājaslapās veicinātu izpratni par drošības situāciju novados.

Izmaiņas normatīvajā regulējumā

Būtisks izaicinājums kā pašvaldību policijām, tā arī VP būs Administratīvās atbildības likuma ieviešana. Likuma ieviešana paredz, ka LAPK, kur līdz šim atrodamas dažādas administratīvo pārkāpumu jomas, zaudēs spēku. Tā vietā Administratīvās atbildības likumā ir noteikti:

- administratīvo sodu sistēmas pamatprincipi,
- administratīvā pārkāpuma jēdziena un administratīvās atbildības nosacījumi,
- administratīvo sodu veidi un to piemērošanas kārtība,
- administratīvo pārkāpuma procesa kārtība no procesa uzsākšanas brīža līdz nolēmuma izpildei,
- administratīvo sodu pārrobežu izpilde.

Vienlaikus sodi par konkrētiem administratīviem pārkāpumiem būs atrodami dažādu nozaru regulējumā (piemēram, Ceļu satiksmes likumā, Zvejniecības likumā utt.)¹⁷⁷.

Līdz ar to likuma ieviešana radīs izaicinājumus darbinieku spējai pielāgoties jaunajām likuma prasībām un spējai mainīt līdzšinējo organizatorisko kārtību. Vienlaikus pastāv risks, ka policiju rīcībā nebūs pietiekams tehniskais nodrošinājums un atbalsts, lai tās varētu pilnvērtīgi darboties ar nepieciešamajām datu bāzēm un sistēmām.

Aprīkojums un ekipējums

Valsts policijas un pašvaldību policiju aprīkojums un ekipējums ir novecojis, vai arī nepieciešamā ekipējuma nav, vai arī tas ir nepietiekams, lai pasargātu iedzīvotājus no iespējamajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un aizsargātu pašus policijas darbiniekus. Būtiska problēma ir tā, ka nav pieejams mūsdienīgs un inovatīvs aprīkojums, kā, piemēram, navigācijas sistēmas, planšetdatori, dienesta vajadzībām atbilstoši aprīkoti operatīvie transportlīdzekļi, kā arī atbilstoši izveidotas un izmantojamas videonovērošanas sistēmas, ieskaitot bezpilota lidaparātus, kas uzlabotu darba pienākumu efektīvu veikšanu gan Valsts policijas, gan pašvaldības policistiem un Valsts robežsardzes darbiniekiem tieši pierobežas zonā.

Informācijas aprīte

Pierobežas pašvaldību policiju pārstāvju sniegtajā informācijā norādīts, ka pašvaldību policijas nav pilnvarotas sadarboties, tostarp – apmainīties ar informāciju ar Lietuvas DPS vai citām Latvijas DPS, tāpēc informācijas apmaiņa un aicinājumi sadarboties notiek ar VP starpniecību. Situācija kopumā bremzē Valsts policijas un pašvaldības policiju koordinētu rīcību un resursu ekonomiju.

Tas noslogo VP, jo VP cita starpā atbild arī par informācijas apriti starp Latvijas valsts institūcijām un pašvaldību institūcijām, kā arī nepieciešamības gadījumā - Lietuvas DPS; tāpat šī situācija

¹⁷⁷ Nikona L. (2020). Administratīvās atbildības regulējumu visās jomās pieņemt var arī nepagūt. Pieejams: <https://lvportals.lv/skaidrojumi/316369-administrativas-atbildibas-regulejumu-visas-jomas-pienemt-var-ari-nepagut-2020>

ierobežo pašvaldību policijas pārstāvju iespējas rīkoties – lai iegūtu informāciju, jāsaazinās ar VP; arī pašvaldību policijas iesaiste tādu situāciju risināšanā, kas nav pašvaldību policijas tiešajos pienākumos, dažkārt notiek tikai pēc VP pieprasījuma. Tādējādi var rasties situācijas, kad pašvaldības policijas pārstāvji varētu būt noderīgi kāda jautājuma risināšanā, bet netiek tajā iesaistīti.

Funkciju sadalījuma skaidrība

Lai arī VP un pašvaldību policijām ir skaidri noteiktas funkcijas un pašvaldību policiju funkcijas ir krietni šaurākas nekā VP funkcijas, tomēr sabiedrībā ne vienmēr ir izpratne par katras policijas atbildību. Tāpēc pastāv tā sauktā birokrātijas futbola iespēja gadījumā, kad persona, kura vērsusies pie vienas no policijām, tiek novirzīta vērsties pēc palīdzības pie otras policijas. Tāpat var rasties situācijas, kad nepieciešama sadarbība ar VRS, bet VRS pārstāvji atrodas fiziski tālu no notikuma vietas.

Iepriekš veiktajās apaļā galda diskusijās tika iegūta informācija, ka pastāv gadījumi, kad atšķiras valsts un pašvaldību policistu viedoklis par viņu funkciju un atbildību sadalījumu.

Sadarbība ar Lietuvas institūcijām

Pagaidām pierobežas teritorijā nav izveidojusies sadarbība starp Latvijas un Lietuvas tiesībsargājošo institūciju pārstāvjiem pašvaldības policiju līmenī, sadarbība ar Lietuvu notiek tikai sadarbībā ar VP. Jāpiebilst, ka Lietuvā nav pašvaldības policiju, tomēr Lietuvas pašvaldībās ir sabiedriskās kārtības nodaļas, kuras daļēji veic arī pašvaldības policijas funkcijas. Sadarbības nav ne pieredzes apmaiņu jomā, ne arī sabiedriskās kārtības nodrošināšanā lielāku pasākumu laikā, kurus apmeklē arī pierobežā dzīvojošie iedzīvotāji no kaimiņvalsts. Pierobežas pašvaldību policijas informāciju par notikumiem Lietuvā iegūst, sadarbojoties ar VP, kas var kavēt pašvaldības policiju darbu. Iepriekš organizētajās diskusijās iesaistītās puses norādījušas, ka normatīvais regulējums attiecībā uz pašvaldības sabiedrības drošības dienestiem vērtējams kā bremsējošs faktors.

Pierobežas pašvaldību policiju pārstāvji norāda, ka vēlētos sadarboties ar Lietuvas institūcijām, īpaši – apmainoties ar informāciju. Šobrīd problēmas rada zādzības pierobežā – kamēr pašvaldības policija caur VP iegūst informāciju no Lietuvas policijas, zaglis ir šķērsojis robežu un nav atrodams.

Ugunsdzēsība un glābšana

Cilvēkresursu trūkums

Līdzīgi kā citās DPS institūcijās, UD vērojams darbaspēka trūkums un nepietiekams motivējošu instrumentu klāsts, lai ieinteresētu kandidātus pieteikties darbā. Tostarp trūkst cilvēku, kuriem ir "c" kategorijas autovadītāju tiesības. Situāciju ietekmē arī citi faktori, kas raksturoti zemāk (tostarp brīvprātīgo ugunsdzēsēju jomā – sociālo garantiju trūkums brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem, prasmju paaugstināšanas un kvalifikācijas celšanas iespēju trūkums, nepietiekams tehniskais aprīkojums un nepieciešamība rēķināties ar neviennozīmīgu darba devēju attieksmi, vienlaikus esot darba attiecībās un darbojoties brīvprātīgo ugunsdzēsēju un glābšanas dienestā¹⁷⁸)

PUD un BUO tehniskais aprīkojums

2017.gada janvārī valstī kopumā bija 70 pašvaldību ugunsdzēsības dienesti, kuru rīcībā bija 32 ugunsdzēsības transporta vienības ar operatīvā transportlīdzekļa statusu, taču obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas polišu un tehniskās apskates neesamība šai ugunsdzēsības tehnikai neļauj to visu iekļaut kopējā valsts ugunsdzēsības sistēmā.

Pašvaldību ugunsdzēsības dienestu un BUO rīcībā ir ugunsdzēsības tehnika, kas saņemta kā palīdzība vai iepirkta no ārvalstīm, pārņemta no VUGD vai palikusi no iepriekšējiem gadiem.

¹⁷⁸Iepriekš organizēto apaļā galda diskusiju rezultāti

Daļā Pierobežas pašvaldību, vismaz Vecumnieku novadā, trūkst labiekārtotu ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietu teritorijā.

PUD un BUO dalībnieku apmācība

Ne pašvaldību ugunsdzēsības dienestu, ne BUO ugunsdzēsēji nav attiecīgi apmācīti reaģēt uz notikumiem, kas saistīti ar glābšanas darbiem, zemūdens meklēšanas darbiem, ceļu satiksmes negadījumiem vai darbu veikšanu elpošanai nepiemērotā vidē.

Šobrīd brīvprātīgie ugunsdzēsēji nevar nodrošināt reaģēšanu uz visiem notikumiem, ņemot vērā tehniskā aprīkojuma līmeni un personāla sagatavotību, salīdzinot ar VUGD iespējām. BUO un pašvaldību ugunsdzēsības dienestu reaģēšanas spējas ir ugunsgrēku dzēšanas darbu veikšana (izņemot ugunsgrēku dzēšanas darbus augstumā¹⁷⁹ un elpošanai nepiemērotā vidē). Savukārt VUGD:

- vada un veic ugunsgrēku dzēšanu;
- vada un veic glābšanas darbus, dzēšot ugunsgrēkus;
- vada un veic glābšanas darbus pēc ceļu satiksmes negadījumiem;
- vada un veic glābšanas darbus iekšējos ūdeņos;
- vada un veic zemūdens meklēšanas darbus ;
- vada un veic citus glābšanas darbus (tai skaitā darbus augstumos, dzīvnieku glābšanu u.c.);
- sadarbībā ar citām institūcijām veic neatliekamās reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām radiācijas drošības un kodoldrošības prasībām;
- sadarbībā ar citām institūcijām veic un vada neatliekamās avāriju seku likvidēšanas pasākumus (tai skaitā darbus ķīmiskajās avārijās);¹⁸⁰

Latvijā pašlaik nav noteiktas prasības attiecībā uz brīvprātīgo ugunsdzēsēju veselības stāvokli un fizisko sagatavotību, kā arī apmācību. Visbiežāk brīvprātīgie ugunsdzēsēji vispār nav apmācīti ugunsdzēsības jomā.

PUD un BUO dalībnieku sociālās garantijas

PUD un BUO dalībnieki nepietiekamā apmērā ir apdrošināti pret iespējamajiem veselības un dzīvības riskiem, piedaloties ugunsdzēsības darbos.

BUO dalības un izlietoto materiālo kompensācija

Pašlaik jomas regulējumā nav skaidri noteikta kārtība, kā tiek apmaksāta BUO un pašvaldību ugunsdzēsēju vienību dalība ugunsgrēku dzēšanā un kā tiek kompensēti izlietotie materiāli.

Informācijas analīze

Kopumā ugunsdzēsības jomā trūkst situācijas analīzes pēc negadījuma – iespējamās nepilnības netiek konstatētas, līdz ar to tiek kavēta ugunsdzēsības attīstība kopumā.

Ņemot vērā VUGD un citu UD sadarbības problēmas, īpaši būtiski analizēt situāciju pašvaldību griezumā, lai BUO un PUD attīstības veicināšana noritētu efektīvi.

UD funkciju sadalījums un pilnvaras

Iepriekš veiktajās iesaistīto pušu diskusijās secināts, ka valstī izstrādātās politikas ugunsdrošības jomā nostādņu īstenošana ris gausi. Joma nav sakārtota un tās sakārtošanai trūkst politiskās gribas. Šobrīd VUGD koordinē izsaukumus, tomēr ugunsdzēsības dienestu pārstāvju viedokli par efektīvu

¹⁷⁹Strādāšana vietās, kas atrodas vismaz 1,5 m augstumā no zemes vai jebkuras citas drošas virsmas, tai skaitā darbs pazemē, ja ir iespējams kritiens, uz sastatnēm, kāpnēm, jumtiem, kā arī izmantojot virves un stiprinājumus (Ministru kabineta 2014.gada 18.marta noteikumi Nr.143 "Darba aizsardzības prasības, strādājot augstumā" 2.punkts.).

¹⁸⁰Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 27.aprīļa noteikumos Nr.398 "Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums" noteikto

sadarbību dalās. No vienas puses, par mērķi uzstādīts stiprināt PUD un BUO, bet, no otras puses, secināts, ka PUD un BUO nav pietiekami kvalificēti, kompetenti un šiem dienestiem nav tiesību reaģēt uz izsaukumiem bez VUGD ziņas. No VUGD perspektīvas raugoties, nav iespējams pilnībā paļauties uz PUD un BUO, jo (1) ne vienmēr ir skaidrs, kādas ir PUD vai BUO darbības ģeogrāfiskās robežas, (2) ne vienmēr ir skaidrs, vai PUD un BUO ugunsdzēsēji ir pieejami, (3) nav pārliecības par pietiekamu visu UD kompetenci.¹⁸¹ No BUO perspektīvas raugoties, VUGD nepietiekami uzticas BUO, ne pietiekami ātri izsauc palīgā BUO, kā arī BUO netiek pietiekami atbalstīti valstiski. Arī PUD, kas snieguši informāciju Pētījuma ietvaros, norādījuši, ka ne vienmēr, kad spētu reaģēt efektīvi, tiek izsaukti uz notikuma vietu. Šobrīd Latvijā uzstādīts mērķis stiprināt BUO un PUD, tomēr vienlaikus pagaidām šie UD nav pietiekami sakārtoti, lai tos pilnvarotu reaģēt uz izsaukumiem bez VUGD dalības. Tādēļ pastāv risks, ka tiek stiprināti PUD un BUO, bet netiek paplašinātas viņu pilnvaras, kas var novest pie resursu izšķērdības (pašreizējā kārtība paredz, ka izsaukumā jāpiedalās arī VUGD). VUGD brigāžu izsūtīšanas sarakstā ir iekļauta daudzu PUD un BUO tehnika, taču ugunsgrēku dzēšanā piedalās tikai nedaudzi BUO un PUD, kuru galvenais uzdevums - uzsākt aktīvu ugunsgrēku dzēšanu, ar mērķi neļaut izplatīties ugunsgrēkam, taču uz jebkuru notikumu neatkarīgi no šo dienestu aktivitātes, VUGD reaģē un izsūta nepieciešamo VUGD tehniku.

Nemot vērā to, ka BUO un pašvaldību ugunsdzēsības dienesti nav profesionāli formējumi, to izbraukumi ir atkarīgi no citiem faktoriem, piemēram, no brīvprātīgā ugunsdzēsēja atrašanās vietas izsaukuma laikā un iespējām iesaistīties ugunsgrēka dzēšanā, turklāt brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem nav noteikti laika kritēriji, kādos jāierodas notikuma vietā. Būtiskākā problēma, kas konstatēta iepriekš organizētajās diskusijās ir tā, ka pastāv UD vienotas rīcības trūkums, lai konkrētā situācijā rīkotos iespējami ātri ugunsnelaimē cietušo interesēs. Papildus UD vidū vērojama neskaidrība par nākotni saistībā ar administratīvo reformu.

Nepietiekama BUO loma ugunsdrošības nodrošināšanā

Lai arī pēdējos gados ir vērojama ugunsgrēku skaita samazināšanās, ugunsdrošības jomā Latvijas rādītāji, salīdzinot ar citām Eiropas Savienības valstīm, nav sevišķi augsti. Saskaņā ar Starptautiskās ugunsdzēsības un glābšanas dienestu asociācijas datiem par periodu no 2011. gada līdz 2015. gadam, Latvijā vidējais ugunsgrēkos bojā gājušo skaits uz 100 tūkst. iedzīvotāju ir 5,1 cilvēks gadā (Lietuvā – 4,8, Igaunijā – 4,2, Polijā – 1,4, Zviedrijā – 1, Somijā – 1,3). Viena no problēmām, ko raksturo šie rādītāji, ir VUGD nespēja ierasties normatīvos noteiktajā laikā vienlīdz ātri visā Latvijas teritorijā.

VUGD daļas un posteņi Latvijas teritorijā ir izvietoti ar aprēķinu, lai uz notikuma vietu pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, VUGD amatpersonas nokļūtu 23 minūšu laikā (23 km rādiuss). Vienlaikus Latvijā ir teritorijas ("baltie plankumi"), kurās prognozējamais ierašanās laiks no tuvākās VUGD daļas vai posteņa pārsniedz Ministru kabineta 2016.gada 17.maija noteikumos Nr.297 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus" noteikto ierašanās laiku, un kur būtu nepieciešama pašvaldību ugunsdzēsības dienestu un BUO izveidošana vai jau esošo atbalsts. No Projekta teritorijām šāds "baltais plankums" atrodas tikai Skaistkalnes pagastā, kur jau darbojas divi pagasta ugunsdzēsēji. Nepārklāto teritoriju problēmu daļēji var risināt ar lokālajiem BUO un pašvaldību UD spēkiem.

Starpvalstu sadarbība

Pierobežas pašvaldību UD nav tiešas sadarbības ar Lietuvas dienestiem, bet tā būtu nepieciešama vairākās jomās:

- datu apmaiņa (tiešā veidā)

¹⁸¹Pēc VUGD pārstāvja telefoniski sniegtās informācijas

- par sabiedriskās kārtības un par ugunsdrošības situāciju pierobežā (pārkāpumu iespējamība, zādzības, meži, lauki, apdzīvotās vietas)
- ar informāciju par ikdienas dzīvi – sporta, kultūras pasākumiem utt.
- palīdzības sniegšana ārkārtas situācijās, nelaimes gadījumos, glābšanas darbos
- kopīga reaģēšanas kārtība
- dzīvībai bīstamās situācijās
- nozagtas automašīnas, lauksaimniecības tehnika
- vides piesārņojums.

Viena no situācijām, kur būtu jāuzlabo starpvalstu sadarbība ugunsdrošības jomā, ir cīņa ar kūlas ugunsgrēkiem pierobežas zonā. 2019. gadā kūlas ugunsgrēki Latvijā ir pirmā lielākā ugunsgrēku grupa (rēķinot pēc ugunsgrēku skaita) - 30,82% ugunsgrēku reģistrēti kā kūlas ugunsgrēki.¹⁸² Pierobežas pašvaldību teritorijās 2019.gadā reģistrēti 148 kūlas ugunsgrēki un to rezultātā kopā izdegušas 163,7 hektārus plašas teritorijas, lielākā daļa no tām – Bauskas novadā. 2014.-2019.gadā kopā Pierobežas pašvaldību teritorijās reģistrēti 808 kūlas ugunsgrēki.¹⁸³ UD trūkst informācijas, lai sadarbotos ar Lietuvas kolēģiem.

Neatliekamā medicīniskā palīdzība

Pierobežas pašvaldības teritorijās nav identificētas problēmas, kas saistītas ar NMPD darbu. Normatīvie akti jomā ir skaidri, neatliekamās medicīniskās palīdzības jomā darbojas tikai valsts dienests, pašvaldībām savu dienestu, kas sniegtu izbraukumu neatliekamo medicīnisko palīdzību, nav, līdz ar to nav funkciju pārklāšanās un koordinācijas problēmu. NMPD ir noslēgti sadarbības līgumi ar kaimiņu valstīm, un reāli tiek sniegta un saņemta neatliekamā medicīniskā palīdzība kaimiņu valstīs. Izsaukumi tiek koordinēti valsts dienestu līmenī, bez pašvaldības iestāžu iesaistīšanās.

Arī pašvaldību un valsts institūcijas, kas sniegušas informāciju par DPS, nav norādījušas uz problēmām šajā jomā, visi pašvaldību DPS sniedzēji situāciju novados neatliekamās palīdzības pakalpojumu jomā vērtē kā drošu.

Neskatoties uz iepriekš minēto, jāņem vērā vairāki riski, kas saistīti ar neatliekamās medicīniskās palīdzības jomu Pierobežas pašvaldību teritorijās:

- Iedzīvotāju vispārējā novecošanās var palielināt nepieciešamību pēc NMPD pakalpojumiem.
- Lielie attālumi, kas nereti veicami, izpildot izsaukumus novados, palielina NMPD izsaukuma izpildīšanas laiku.
- Nepieciešamību pēc NMPD pakalpojumiem ietekmē primārās veselības aprūpes pieejamība, kas mazāk blīvi apdzīvotās vietās ne vienmēr ir atbilstoša.

Lai riskus mazinātu, regulāri vispusīgi jāizvērtē NMPD izsaukumu dinamika un iemesli, jānodrošina pasākumi, kas nodrošinātu efektīvu veselības aprūpi teritorijās. Piemēram, Aknīstes novadā pēdējos gados ir liekāks NMPD izsaukumu īpatsvars uz iedzīvotāju skaitu nekā citās Pierobežas pašvaldībās.

¹⁸²Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Statistika. Pārskats par ugunsgrēkiem un to radītajām sekām 2019.gadā. [skatīts 2020.gada 23.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

¹⁸³Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Kūlas ugunsgrēku statistika Latvijā no 2013. līdz 2019.gadam. [skatīts 2020.gada 23.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/aktualitates/statistika>

Robežsardze

Sadarbības problēmas robežsardzes jomā nav konstatētas (ne no robežsardzes perspektīvas, ne citu iesaistīto pušu perspektīvas).

Izmaiņas VRS klātbūtnē

Kopumā Valsts Robežsardzē vērojams darbinieku trūkums tāpat kā citās DPS institūcijās, tomēr tā nav izteikta problēma pierobežā, jo pēdējos gados atbilstoši ES politikai ir samazinātas robežsardzes aktivitātes uz ES iekšējām robežām. Robežsardzes trūkums jūtams ārkārtas situācijas (COVID-19) laikā kad Lietuvas pusē darbojas robežsardze, Latvijas pusē – nē.

Izkliedētība

Reformas, kuras mērķis bija īstenot ES politiku un samazināt robežsardzes pasākumus uz ES iekšējām robežām, rezultātā, dienesta vietu skaits Pašvaldību teritorijās ir samazināts. Gan no pašvaldību, gan robežsargu perspektīvas problemātisks ir attālums – robežsargiem jāmēro lieli attālumi no dienesta vietas līdz pierobežas pagastiem. Ir pagasti, kas atrodas ļoti tālu no VRS dienesta vietām (piemēram, Neretas pagasts – 300 km attālumā), kas nozīmē, ka riska situācijas gadījumā ceļā jāpavada 2,5 stundas. Tāpat pastiprinātas imigrācijas kontroles laikā pierobežas pagastos esošie daudzi mazie celiņi (pašu pagasta iedzīvotāju veidoti) ļauj likumpārkāpējiem šķērsot Latvijas-Lietuvas robežu, izvairoties no imigrācijas kontroles.

Vēl kā problēmas identificētas:

- Kopīgu iesaistīto pušu tikšanos trūkums;
- pieredzes apmaiņas aktivitāšu trūkums;
- koordinējoša centra vai koordinatora neesamība;
- finansējuma trūkums;
- vienotas digitālas informācijas platformas trūkums;
- dažādā likumdošana Latvijā un Lietuvā, kas var radīt nevajadzīgus pārpratumus starp kaimiņvalsts tūristiem tieši pierobežas teritorijās. Nav viegli saprotamā vietējā un kaimiņvalsts valodā sniegta informācija par dažādiem sabiedriskās kārtības noteikumiem un citiem drošības jautājumiem.

2.2. Problēmas Lietuvas Pierobežas pašvaldībās

Nodaļā apkopotas esošās un iespējamās problēmas drošības pakalpojumu sniedzēju jomās Lietuvas Pierobežas pašvaldībās, balstoties uz iepriekš veikto esošās situācijas raksturojumu, kā arī veiktās DPS pārstāvju intervijas un DPS pārstāvju sniegto informāciju.

Sabiedriskā kārtība un drošība

Ceļu satiksmes negadījumi ("Via Baltica"¹⁸⁴)

Problēma nav saistīta ar Pierobežas pašvaldību ģeogrāfisko novietojumu tieši pierobežā, tomēr PK pārstāvji norāda to kā aktuālu šajās pašvaldībās. Īpaši būtiski tas ir Pasvales rajonā. Lai problēmu mazinātu, nepieciešams Piemērot satiksmes drošības uzlabošanas pasākumus un paplašināti informēt iedzīvotājus par drošas satiksmes priekšnoteikumiem (jāsagatavo un jāizplata informatīvi materiāli par satiksmes drošību). Tā iespējams samazināt satiksmes negadījumu skaitu.

Noziedzība

Noziedzīgu nodarījumu skaits Lietuvas Pierobežas pašvaldībās pēdējo gadu laikā ir bijis svārstīgs un, lai arī kopumā tas ir krities, tomēr noziegumu un kriminālpārkāpumu skaits ir pārāk augsts (līdzīgs Lietuvas līmenim). Būtiska ir nepilngadīgo noziedzības problēma, kas Lietuvas Pierobežas pašvaldībās ir augstāka nekā Lietuvā kopumā. Neskatoties uz to, ka dažādu noziegumu apmērs pastāvīgi mainās, PK un LT SKN pārstāvji kā būtiskas problēmas norāda, ka problēma ir tieši vardarbīgi noziegumi, kuru skaits pēdējā laikā pieaug, kā arī mantiski noziegumi. Ar noziedzības līmeni saistīta problēma ir pārāk lēna noziedzīgu nodarījumu atklāšana. To, savukārt, ietekmē:

- videonovērošanas kameru trūkums pašvaldībās un PK komunikācija ar pašvaldību iedzīvotājiem (vairāk videokameru ierīkošana uzticama pašvaldību administrācijām, savukārt PK jāstiprina komunikācija ar sabiedrību, kas vairotu uzticēšanos policijai un radītu drošības sajūtu)
- adrešu datubāzes un navigācijas sistēmu trūkumi (PK grūti noteikt precīzu izsaukuma vietu, ja notikuma vieta ir mazā apdzīvotā vietā vai viensētā);
- rajonu teritoriālais plašums (iespējamā lielā attāluma no policijas ekipāžas līdz notikuma vietai dēļ policija ne vienmēr spēj savlaicīgi sniegt palīdzību).

Iedzīvotāju pasivitāte personisku drošības pasākumu piemērošanā

PK pārstāvji norāda, ka Lietuvas Pierobežas pašvaldību iedzīvotāji ikdienā paši piemēro pārāk maz drošības pasākumu, lai izvairītos no nodarījumiem. Lai to mainītu, PK un pašvaldībām nepieciešams komunicēt ar iedzīvotājiem un veicināt pašu iedzīvotāju vēlmi sargāties, piemēram, ierīkojot signalizācijas sistēmas mājās. Papildus nepieciešams attīstīt drošas kaimiņattiecības.

Resursu trūkums sabiedriskās kārtības nodrošināšanai

LT SKN pārstāvji kā būtiskas problēmas norāda cilvēkresursu, tehniskā nodrošinājuma un finansējuma problēmas. Lai problēmas risinātu, nepieciešama pašvaldību administrāciju Sabiedriskās kārtības apakšnodaļu darbinieku darba algu paaugstināšana, apmācības, apgādāšana ar darbam nepieciešamiem līdzekļiem (ar tehniku, aprīkojumu, apģērbiem). Papildus nepieciešams labāk koordinēt iestāžu sadarbību un funkciju saskaņotību, nodrošinot sabiedrisko drošību. Vērojams arī komunikācijas trūkums, piemēram, bieži vien iedzīvotāju paziņojumi par palīdzības nepieciešamību tiek saņemti pārāk vēlu vai arī iedzīvotāju sniegtā informācija ir neprecīza.

Vienlaikus sabiedriskās kārtības nodrošināšanā **trūkst arī sadarbības starp Latvijas un Lietuvas pašvaldībām**. SKN darbinieku pilnvaras ir pārāk mazas, lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību.

¹⁸⁴Eiropas autoceļš E67, posmā starp Tallinu un Varšavu

Tāpēc rodas situācijas, kurās SKN speciālisti nevar īstenot nekādus reālus/fiziskus pasākumus sabiedriskās kārtības pārkāpēju aizturēšanai pirms PK amatpersonu ierašanās. Savukārt PK pienākumi ietver arī smagu un sevišķi smagu noziegumu gadījumus, tāpēc PK neaktīvi reaģē uz sīkiem pārkāpumiem, jo tādi administratīvie pārkāpumi, ko izdara, piemēram, personas alkohola reibumā, nav LT VP prioritāte. Šādos gadījumos LT SKN varētu risināt problēmu, bet tām nav attiecīgu pilnvaru.

Ugunsdzēsība un glābšana

Ugunsdzēsības tehniskā nodrošinājuma nepilnības

Lietuvas DPS pārstāvji norādījuši, ka ar ugunsdrošību saistītās problēmas Lietuvas Pierobežas pašvaldībās neatšķiras no problēmām pārējā Lietuvas teritorijā. Tomēr, lai veiksmīgi novērstu ugunsgrēkus, jāpilnveido ugunsdzēsības dienestu tehniskais nodrošinājums, tostarp:

- esošā ugunsdzēsības tehnika ir novecojusi, nepieciešama autotransporta parka atjaunošana, kas palīdzētu ātrāk nokļūt izsaukuma vietā;
- tehniskais nodrošinājums ir nepietiekams – trūkst elpošanas aparātu, kas ļauj dzēst ugunsgrēkus un īstenot glābšanas darbus ēkās ugunsgrēka laikā. Bez šī aprīkojuma ugunsdzēsēji, sargājot savu veselību, nevar pienācīgi dzēst ugunsgrēku. Tāpēc DPS pārstāvji norādījuši, ka nepieciešams lielāks finansējums ugunsdzēsības aprīkojuma un līdzekļu iegādei.
- ugunsdzēsības darbinieki bāzes ēkas nav adekvāti aprīkotas un uzturētas – nepieciešams palielināt finansējumu ēku pienācīgai aprīkošanai un atjaunošanai.
- brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem nav speciālo iekārtu un apģērba, kas nepieciešams ugunsgrēku dzēšanai, tāpēc īpaša uzmanība pievēršana brīvprātīgo ugunsdzēsēju finansējuma palielināšanai aprīkojuma un līdzekļu iegādei.

Ugunsgrēki un to prevencija

UD kā būtisku apdraudējumu sabiedriskajai drošībai saskata uzņēmumus, kuru darbības raksturs saskaņā ar ugunsdrošības novērtējumu ir augsta riska, piemēram, kokapstrādes rūpnīcas, mēslojuma ražotnes. Papildu apdraudējums ir ugunsdzēsības dienestu izvietojums – nereti attālums līdz notikuma vietai ir liels un nokļūšana galamērķī prasa daudz laika. Laiku palielina novecojusī tehnika – ir gadījumi, kad netiek paspēts savlaicīgi sniegt palīdzību.

Pašlaik preventīvais darbs ugunsdrošības jomā netiek veikts pietiekamā apjomā un kvalitātē. Preventīvā darba attīstīšana un pilnveidošana ievērojami samazinātu ugunsgrēku skaitu.

Cilvēkresursu trūkums

Arī cilvēkresursu trūkums ugunsdzēsības jomā ir būtisks. Lai to risinātu, nepieciešams palielināt finansējumu ugunsdzēsības dienestu pārstāvju darba algām, kā arī risināt pārējās problēmas, padarot darbu vieglāku.

Sadarbības trūkums

Pašreiz vispār nav sadarbības starp Lietuvas un Latvijas ugunsdzēsības dienestiem. Sadarbojoties varētu efektīvāk uzlabot ugunsdrošību Latvijas un Lietuvas pierobežā. Tāpēc nepieciešams sagatavot plānu sadarbībai starp Lietuvas un Latvijas ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem, lai noteiktu sadarbības gadījumus un veidus.

Brīvprātīgo ugunsdzēsēju izsaukšanas sistēmas trūkums

Šobrīd Lietuvas Pierobežas pašvaldībās nav brīvprātīgo ugunsdzēsēju izsaukšanas sistēmas. Pašlaik Vienotais palīdzības centrs (112) katru dienu informē dežurējošos brīvprātīgos ugunsdzēsējus. Ārkārtas gadījumā Vienotajam palīdzības centram jāizsauc atsevišķi katrs dežurējošais brīvprātīgais ugunsdzēsējs. Tāpēc esošā sistēma jāmodernizē, izstrādājot iespēju izsaukt brīvprātīgos ugunsdzēsējus kopā ar ugunsdzēsības dienestu speciālistiem.

Neatliekamā medicīniskā palīdzība

Cilvēkresursu trūkums

Arī neatliekamās medicīniskās palīdzības jomā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās trūkst cilvēkresursu, īpaši – augstas kvalifikācijas speciālistu. Tāpēc nepieciešams pārskatīt pašreizējās personāla piesaistes prakses, novēršot galvenos cilvēkresursu trūkuma iemeslus.

Medicīnas aprīkojuma un līdzekļu trūkums

Šobrīd Lietuvas Pierobežas pašvaldību PNMPD trūkst medicīnas aprīkojuma un līdzekļu. Tāpēc nepieciešams atvēlēt lielāku finansējumu aprīkojuma un līdzekļu iegādei.

Reagēšanas ātrums

Šobrīd Lietuvas Pierobežas pašvaldību PNMPD nereti nepietiekami ātri reaģē uz izsaukumiem. Liela attāluma dēļ no PNMPD brigādes līdz notikuma vietai un slikta ceļu stāvokļa dēļ dažkārt nav iespējams savlaicīgi sniegt palīdzību. Papildus aukstajā un mitrajā sezonā, piesniegot ceļiem vai attīstoties apledojumam un slīdamībai uz ceļiem, ceļi netiek uzturēti adekvātā braukšanas kārtībā, tāpēc nokļūt notikuma vietā ir ļoti sarežģīti. Lai problēmu risinātu, būtiski uzlabot ceļu infrastruktūru.

Sadarbības trūkums ar Latvijas NMPD

Šobrīd sadarbība neatliekamās palīdzības jomā starp abām valstīm praktiski nenotiek. Lietuvas DPS pārstāvji saskata sadarbības iespējas starp abu valstu DPS šajā jomā, ko varētu izmantot gadījumos, kad līdz notikuma vietai veicams liels attālums. Papildus nepieciešams attīstīt sadarbību ekstremālu situāciju laikā, izstrādājot precīzu sadarbības kārtību.

Robežsardze

Kontrabanda un nelegālā migrācija

Lietuvas DPS pārstāvju viedokļi par nelegālās migrācijas un kontrabandas problēmu būtiskumu atšķiras. PK pārstāvji nelegālo migrāciju un kontrabandu nesaskata kā tieši pierobežas problēmu, jo Latvijas-Lietuvas robeža ir ES iekšējā robeža un problēma ir vienlīdz liela kā pierobežas, tā citu pašvaldību teritorijās. Vienlaikus daļa LT VRD pārstāvju nelegālo migrāciju redz kā vidēja līmeņa drošības apdraudējumu, kas pierobežas pašvaldības izceļ kopējā Lietuvas sabiedriskās drošības kontekstā, bet daļa – uzskata, ka sabiedriskās drošības situācija gan pierobežas pašvaldībās, gan kopumā Lietuvā ir līdzīga. Lietuvas Pierobežas pašvaldību SKN pārstāvji nelegālo migrāciju uzskata par drošības problēmu. Lai problēmu risinātu, iespējams attīstīt Lietuvas un Latvijas kompetento iestāžu kopīgu pasākumu organizēšanu nelegālās migrācijas un kontrabandas novēršanai. Būtiski arī preventīvie pasākumi un tehnisko līdzekļu nodrošināšana.

Cilvēkresursu trūkums

Arī LT VRD vērojams cilvēkresursu trūkums. Lai to novērstu, nepieciešams pārskatīt pašreizējās personāla piesaistes prakses, novēršot galvenos cilvēkresursu trūkuma iemeslus.

Tehniskā nodrošinājuma trūkums

LT VRD vērojama tehnikas, aprīkojuma un līdzekļu, kas paredzēti sabiedriskās drošības nodrošināšanai, nepietiekamība, kas ietekmē drošības problēmu risināšanu.

Lieli attālumi līdz notikuma vietai

Nereti LT VRD pārstāvjiem jāveic liels attālums līdz notikuma, kur nepieciešama LT VRD iesaiste, vietai. Saistībā ar lieliem attālumiem no robežposteņa līdz attālākiem posmiem pie iekšējās robežas, iespējams attīstīt attālinātu darba organizēšanu. Problēmas risināšanai būtiski arī preventīvie pasākumi,

tehnikas un iekārtu nodrošināšana, finansējums tehnisko iespēju ieviešanai (video novērošanas kameras uz ceļiem u. c.), kā arī attīstāma sadarbība ar vietējiem iedzīvotājiem.

Sadarbība ar citiem Lietuvas DPS un iedzīvotājiem

Šobrīd pastāvošā sadarbība Lietuvā kompetento institūciju starpā ir uzlabojama. DPS darbu būtiski ietekmē informācijas trūkums. DPS jāattīsta sadarbība ar pašvaldībām, mācību iestādēm, sociālajiem darbiniekiem.

Sadarbība ar Latvijas DPS

Šobrīd sadarbība starp Latvijas un Lietuvas Robežsardzes dienestiem notiek, tomēr sadarbība ir paplašināma. Būtiski sadarboties dažādiem DPS. Nepieciešama sadarbība preventīvo pasākumu izstrādē un īstenošanā, kā arī ieteicams rīkot kopīgus pasākumus Lietuvas un Latvijas DPS nelegālās migrācijas novēršanai. Iespējama arī citu kopīgu pasākumu organizēšana.

Pēc LT VRD pārstāvju domām, būtiska joma, kurā šobrīd nenotiek sadarbība, taču šāda vajadzība būtu, ir vides aizsardzība. Veicot pierobežas zonas kontroli, iespējams piesaistīt vides aizsardzības dienesta speciālistus.

LT VRD pārstāvji uzskata par nepieciešamu veidot vienotu Lietuvas-Latvijas sabiedriskās drošības nodrošināšanas organizāciju. Funkcijas, ko varētu pildīt šāda institūcija, ietver:

- pastāvīgu informācijas apmaiņu starp ieinteresētām pusēm
 - riskanto jomu (sociālo, ekonomisko u. c.) identificēšana atbilstoši atsevišķiem pierobežas reģioniem,
 - šo jomu analizēšana, lai koordinētu valstu iestāžu preventīvās un citas mērķtiecīgas darbības pierobežas reģionos;
- sadarbību ar pierobežas iedzīvotājiem:
 - pierobežas iedzīvotāju iesaistīšana preventīvos pasākumos saistībā ar noziedzības samazināšanu pierobežas reģionos;
 - juridiski konsultatīva palīdzība pierobežas iedzīvotājiem, kuri cenšas veikt saimnieciski-komerciālu darbību abu valstu teritorijās, lai pierobežas iedzīvotāji varētu izmantot abās robežas pusēs sniegtās iespējas, šādā veidā uzlabojot savu ekonomisko un sociālo statusu, to salīdzinot ar valstu centros dzīvojošo personu.
- ārkārtas palīdzības organizēšanu:
 - attīstīt DPS iespējas reaģēt blakus valsts teritorijā noteiktā attālumā, pēc kaimiņvalsts izsaukuma glābjot cilvēku dzīvības, reaģējot uz gadījumiem, kuros rodas apdraudējums cilvēku drošībai, ja tajā laikā nevar operatīvi ierasties tās valsts, kurā noticis gadījums, atbildīgie DPS (NMPD, policija, ugunsdzēsības dienesti), bet blakus valsts strādājošie spēki atrodas tuvu.

3. ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

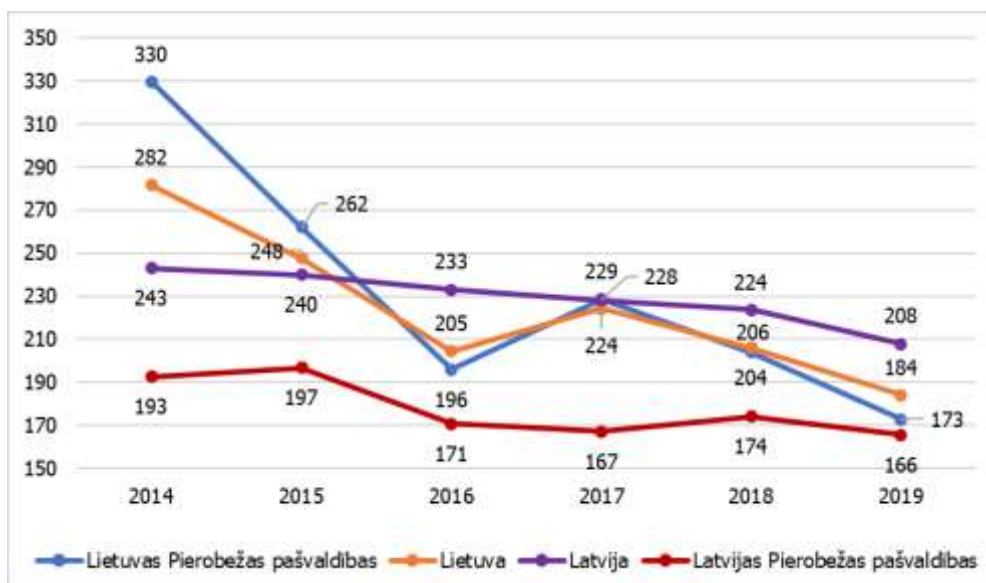
Nodaļā identificētas savstarpējās sakarības starp dažādiem drošības pakalpojumu jomu ietekmējošiem faktoriem Pierobežas pašvaldību teritorijās Latvijā, Lietuvā. Sniegta arī kopējās Projekta aptveramās teritorijas analīze, salīdzinot un apkopojot abu valstu raksturojošo informāciju.

3.1. Sabiedriskā kārtība un drošība

Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās sabiedriskā kārtība un drošība ir apmierinošā līmenī, tomēr ir jomas un teritorijas, kurās iespējami uzlabojumi. Pierobežai raksturīgas kaimiņvalsts iedzīvotāju izdarītās zādzības. Pierobežas pašvaldību teritorijās kopā noziedzīgo nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju ir mazāks nekā Latvijā kopā, izņēmums ir Bauskas novada pašvaldība. Par problēmu sabiedriskās kārtības un drošības jomā liecina arī liels ugunsgrēku, īpaši – kūlas ugunsgrēku skaits. To skaits un radītie postījumi pārāk lieli, kas nozīmē, ka tie ne tikai operatīvi jādzēš, bet arī jāpastiprina preventīvais darbs to samazināšanai.

Lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un drošību – aizsargātu personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvību, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem pretiesiskiem apdraudējumiem¹⁸⁵, Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās darbojas gan četri VP iecirkņi ar kopā 20 inspektoriem (ko atbalsta papildu VP personāls), gan Pašvaldību policijas un viena novada domes Sabiedriskās kārtības nodaļa, kurās kopumā nodarbināti 47 darbinieki. Tomēr, izvērtējot nepieciešamo policijas darbinieku skaitu, jāņem vērā ne tikai noziedzīgo nodarījumu un administratīvo pārkāpumu skaits teritorijā, bet arī iedzīvotāju skaits un teritorijas platība. Pašvaldību policistiem nereti ir liela slodze, īpaši pašvaldībās, kurās ir liela platība un maz policistu, piemēram, Viesītes novadā. Salīdzinājumam, Viesītes novadā viens pašvaldības policists apkalpo vairāk nekā piecus tūkstošus iedzīvotāju (uz 1000 iedzīvotājiem ir 0,2 pašvaldības policisti), bet Vecumnieku novadā – 1115 iedzīvotāju (0,9 novada domes sabiedriskās kārtības darbinieku uz 1000 iedzīvotājiem). Arī Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās sabiedriskās drošības un kārtības situācija ir apmierinoša, tomēr uzlabojama.

Attēls Nr. 63. Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 tūkst. iedzīvotāju Latvijas Pierobežas pašvaldībās un valstī, Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un valstī 2014.-2019.gadā

¹⁸⁵Latvijas Republikas tiesību akti (2016.) Likums "Par policiju" [skatīts 2020.gada 08.06.] Pieejams: <https://m.likumi.lv/ta/id/67957-par-policiju/redakcijas-datums/2016/05/26>

Samazināms noziedzīgu nodarījumu skaits, kas, rēķinot uz 10 tūkst. iedzīvotājiem, Lietuvas Pierobežas pašvaldībās ir līdzīgs Lietuvas kopējam līmenim, tomēr augstāks nekā Latvijas Pierobežas pašvaldībās (62.att.). Izaicinājums Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās ir arī nepilngadīgo noziedzība.

Lietuvas Pierobežas pašvaldībās par sabiedrisko kārtību un drošību rūpējas Valsts policijas Rajonu policijas komisariāti un Pašvaldību sabiedrības kārtības speciālisti. Pašvaldību policiju Lietuvā nav un sabiedriskās kārtības speciālistu pilnvaras ir ļoti ierobežotas. Pakrojas rajona PK nodarbināta 61 policijas amatpersona, bet Pasvales rajona PK – 50 policijas amatpersonas¹⁸⁶. Kopumā Lietuvas Pierobežas pašvaldībās policijas amatpersonu skaits uz 100 tūkst. iedzīvotājiem ir zemāks nekā Lietuvā vispār. Lietuvas Pierobežas pašvaldībās policijas amatpersonu skaits uz 100 tūkst. iedzīvotājiem līdz 2016. gadam visās Lietuvas Pierobežas pašvaldībās samazinājies, bet kopš 2017. gada tas nedaudz pieaudzis. 2018. gadā policijas amatpersonu skaits uz 100 tūkst. iedzīvotāju Lietuvā bija 294, bet Lietuvas Pierobežas pašvaldībās – tikai 226, svārstoties no 191 Akmenes rajonā līdz 272 Jonišķu rajonā. Arī pašvaldību sabiedriskās kārtības speciālistu skaits ir nevienlīdzīgs. Pētījuma veikšanas brīdī Lietuvas Pierobežas pašvaldībās kopā bija nodarbināti 12 sabiedriskās kārtības speciālisti, pieci no tiem – Biržu rajona pašvaldībā. Savukārt Rokišķu rajonā, kas ir lielākais rajons Pierobežas pašvaldību vidū pēc iedzīvotāju skaita, sabiedriskās kārtības nodrošināšanas funkcijas pilda tikai viens speciālists. Papildus jāņem vērā, ka sabiedriskās kārtības speciālistu pilnvaras ir stipri ierobežotas, ir problēmas ierobežot administratīvos pārkāpumus, kā arī sabiedriskās kārtības nodrošināšanai atvēlētais finansējums kopumā ir nepietiekams. Vienlaikus Lietuvas Pierobežas pašvaldībās gada laikā izmeklēto noziedzīgu nodarījumu īpatsvars ir lielāks nekā Lietuvā kopumā.

Policistu un sabiedriskās kārtības speciālistu trūkumu ietekmē gan atalgojuma apmēri un tā noteikšanas politika, apdrošināšana, kas mazina potenciālo policistu skaitu, gan arī vakanču/amata vietu skaita nenoteikšana pašvaldībās finansējuma vai, iespējams, citu faktoru dēļ. To pašu faktoru ietekmē vērojami gadījumi, kad policistiem trūkst nepieciešamo prasmju, sagatavotības vai motivācijas.

Drošības situācijas uzlabošanā būtiska ir informācijas analīze – lai izvērtētu, kā situāciju uzlabot, jāiegūst skaidra informācija par esošo situāciju un tās problēmām. Šajā jomā ir vairāki ierobežojumi. Latvijas Pierobežas pašvaldībām ir atšķirīgas informācijas atspoguļošanas tradīcijas – kamēr daļa pašvaldību gada pārskatos publicē detalizētu informāciju par sabiedriskās drošības un kārtības jomu atbilstoši pašvaldību policijas līmeņa kompetencei (t.i. par jomām, par kurām atbild pašvaldības policija – pašvaldības saistošo noteikumu ievērošanas tendences, kompetencē esošo LAPK pārkāpumu dinamika, sadarbība ar citām DPS institūcijām u.c.), daļa pašvaldību atspoguļo ļoti skopu informāciju vai to neatspoguļo vispār. Otrkārt, VP kompetencē esošos jautājumus (kriminālpārkāpumi, ceļu satiksmes negadījumu skaits, daļa LAPK pārkāpumu u.c.) atspoguļojoši dati nereti netiek apkopoti novadu griezumā. Piemēram, ceļu satiksmes pārkāpumu dati novadu griezumā pieejami, bet pārējo administratīvo pārkāpumu dati pieejami tikai LV VP iecirkņu griezumā. Novadu griezumā nav pieejami arī VP izsaukumu un kopējais sastādīto protokolu skaits. Tādējādi, lai arī ir iespējams vērot atsevišķas tendences, datus balstīta informācija par drošības situāciju novados nav pilnībā pieejama. Papildus iespējas analizēt situāciju lielā mērā ietekmē arī darbinieku noslogojums un kompetence.

Vēl situācijas analīzei, bet arī specifisku problēmu risināšanai, nepieciešama pašvaldību policistu un sabiedriskās kārtības speciālistu sadarbība ar Valsts policijām. Pētījuma ietvaros uzrunātie Latvijas PP pārstāvji esošo sadarbību ar VP pārsvarā vērtē kā labu. Tomēr PP un VP funkciju dalījums nozīmē, ka kompetences ievērojami atšķiras un tādēļ atšķiras arī PP sadarbība ar citām DPS – lielākoties sadarbībai aktuālo jautājumu risināšana prasa VP dalību. PP pārstāvju vidū jaušama vēlme sadarboties ar citām DPS institūcijām arī tiešā veidā, īpaši gadījumos, kad tas uzlabotu darbības efektivitāti, piemēram, samazinātu policijas reaģēšanas laiku vai informācijas iegūšanas laiku. Īpaši nepieciešams sadarboties ar Lietuvas DPS, piemēram, ārkārtas situāciju risināšanā un informācijas apmaiņā. Tā kā PP

¹⁸⁶Precīzs PK darbinieku skaits pārējās Lietuvas Projekta pašvaldībās nav pieejams

kompetencē ir ziņošana VP par drošību apdraudošiem gadījumiem teritorijās, pierobežas teritorijās tieša Latvijas PP sadarbība ar Lietuvas DPS būtu attīstāma, jo tādējādi iespējams iegūt pilnīgāku informāciju par gadījumiem, kas saistīti arī ar Lietuvas teritoriju vai iedzīvotājiem. Šobrīd sadarbība ar Lietuvas DPS ir lielākoties VP, kura veic kopīgus reidus ne tikai ar Lietuvas valsts policiju, bet arī ar Latvijas un Lietuvas robežsardzes dienestiem. VRS sadarbību vērtē kā labu.

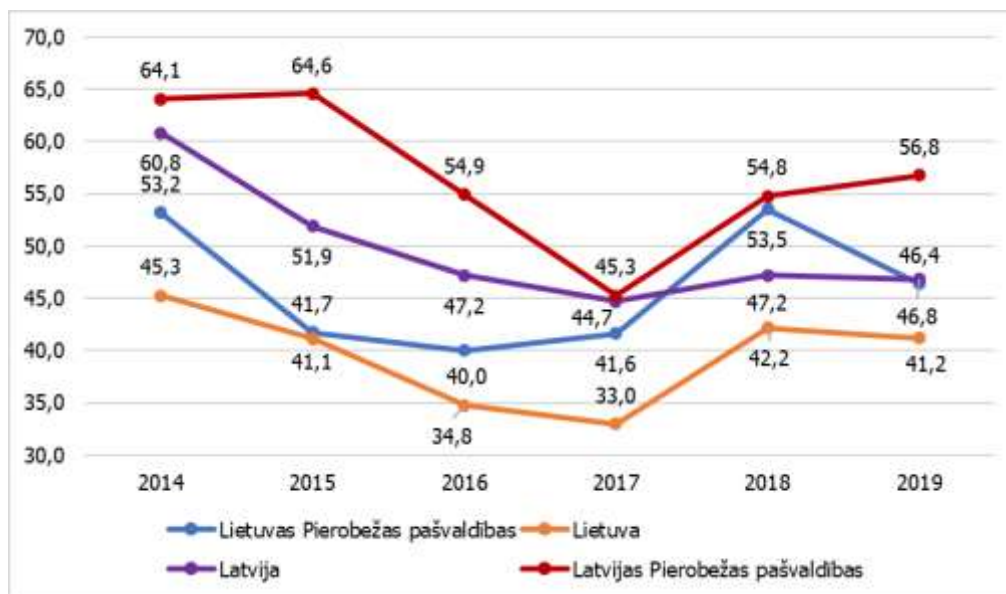
Arī sadarbība starp abu valstu DPS sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanas jomā attīstāma. Lietuvas un Latvijas valstu policijas sadarbojas, pēc nepieciešamības iesaistot arī citus speciālistus, nodrošinot sabiedrisko drošību, apmainoties ar informāciju. Gan Latvijas pašvaldības policisti, gan Lietuvas sabiedriskās kārtības speciālisti saredz sadarbības attīstības iespējas starp abu valstu pārstāvjiem. Kaut gan sadarbības gadījumi un formas izvērtējami pašvaldību policistu un sabiedriskās kārtības speciālistu atšķirīgo pilnvaru dēļ, kā arī normatīvā regulējuma dēļ, sadarbība ir attīstāma, īpaši – informācijas apmaiņas jomā, jo ar sabiedrisko drošību saistītās problēmas pierobežas pašvaldībās ir līdzīgas. Līdz ar to, pat kamēr nav iespējama DPS funkciju daļēja deleģēšana otras valsts pārstāvjiem, attīstāma sadarbība vismaz informācijas apmaiņā un pieredzes apmaiņā. LT SKN pārstāvji saskata sadarbības iespējas vides piesārņojuma jomā – lietderīgi būtu organizēt kopīgas apmācības un izstrādāt kopīgu darbību plāns ekstremālas situācijas gadījumā, kā varētu tikt galā ar radušos apdraudējumu, piemēram, reaģējot uz piesārņojuma gadījumiem Mūsas upē.

Pēdējo gadu laikā Lietuvas policija ļoti daudz uzmanības velta informācijas tehnoloģiju ieviešanai un attīstībai, lai uzlabotu ikdienas funkciju pildīšanu. Tiek atjaunots policijas izmantotais aprīkojums, līdzekļi, autoparks, izveidotas mobilas darba vietas policistiem, kas ļāvis ātrāk sniegt pakalpojumus un uzlabot policijas darba rezultātus. Vienlaikus abu valstu DPS pārstāvji norādījuši uz nepieciešamību palielināt videonovērošanas kameru skaitu Pierobežas pašvaldību teritorijās. Iespējams attīstīt arī vietējo iedzīvotāju iesaistišanos sabiedriskās drošības nodrošināšanā ar personīgiem video novērošanas līdzekļiem. Sakārtojams arī veids, kādā abu valstu DPS pārstāvji nepieciešamības gadījumā apmainās ar videoierakstiem – tā kā process notiek ar Valsts policiju starpniecību, bet Latvijas Pierobežas pašvaldībās par ierakstu glabāšanu atbildīgi pašvaldību policisti, informācijas apmaiņa dažkārt prasa pārāk ilgu laiku.

3.2. Ugunsdzēsība un glābšana

Latvijas Pierobežas pašvaldībās ugunsdrošība ir uzlabojama. Daļā pašvaldību teritoriju reģistrētais ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem ir lielāks nekā Latvijā kopumā, daļā – mazāks, tomēr kopumā šis rādītājs Pierobežas pašvaldībās mazinās lēnāk nekā Latvijā. Ugunsnedrošākās pašvaldības Latvijas Pierobežas pašvaldību vidū ir Bauskas un Jelgavas novadi, kur vērojams lielāks ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem un arī vairāk vērojamas ugunsgrēku izraisītās sekas. Īpaši izteikta ir kūlas ugunsgrēku problēma, kur vērojams ne tikai liels ugunsgrēku skaits, bet arī lielas izdegušās platības. Lietuvas Pierobežas pašvaldībās ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. iedzīvotājiem ir mazāks nekā Latvijas Pierobežas pašvaldībās, bet lielāks nekā Lietuvā kopumā.

Attēls Nr. 64. Ugunsgrēku skaits uz 10 tūkst. Iedzīvotāju Latvijas Pierobežas pašvaldībās un valstī, Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un valstī 2014.-2019.gadā

Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās ugunsdzēsības un glābšanas darbus pamatā veic LV VUGD, kas koordinē arī pārējo – LV PUD un LV BUO iesaisti darbos¹⁸⁷. Latvijas Pierobežas pašvaldībās darbojas LV VUGD Zemgales reģiona brigāde, Tērvetes novada UD, Bārbeles pagasta UD, Skaistkalnes pagasta UD. Teritorijā darbojas arī Zemgales Reģionālā BUO un Bauskas ugunsdzēsēju biedrība. Jāņem vērā ka UD darbību nav korekti vērtēt tikai novadu griezumā, jo reaģēšana uz izsaukumiem notiek pēc citiem principiem – būtiski nevis, kādā teritoriālajā vienībā atrodas UD postenis/brigāde, bet kuras vienības spēj konkrētā brīdī ātri reaģēt. LV VUGD koordinē visu UD izsaukumus, tādēļ pārējiem Latvijas UD šobrīd ir vairāk asistējoša loma, piemēram, ugunsdzēsības darbu uzsākšana. Neskatoties uz to, LV PUD un LV BUO plānots stiprināt, lai veicinātu vienmērīgu pakalpojumu nodrošināšanas pārklājumu, kas īpaši būtiski ir lauku teritorijās, kur, reaģējot uz izsaukumu, vērojami lieli attālumi, kā arī kur vērojama liela kūlas ugunsgrēku gadījumu izplatība, kā tas ir Pierobežas pašvaldību teritorijās. LV PUD darbību finansē pašas pašvaldības. Tātad pašvaldībās, kurās nav LV PUD, ugunsdzēsības izmaksas sedz tikai valsts. Tādējādi veidojas situācija, ka pašvaldības, kuras ir entuziastiskas un uztur LV PUD, tādējādi atvieglojot LV VUGD pienākumu pildīšanu, uzņemas lielākas izmaksas nekā pašvaldības, kas ugunsdzēsību atstājušas tikai LV VUGD pārziņā.

Arī Lietuvas Pierobežas pašvaldībās darbojas dažādi ugunsdzēsības dienesti. Katrā rajonā darbojas gan VUGD, gan PUD. Lietuvas VUGD brigādes izvietotas rajonu centros, bet mazāk blīvās teritorijās lielāka loma ir PUD. Teju visās Lietuvas Pierobežas pašvaldībās darbojas arī brīvprātīgie ugunsdzēsēji, daļā gadījumu – kā nevalstiskās organizācijas, daļā gadījumu – kā atsevišķi ugunsdzēsēji, ko koordinē PUD.

Gan Latvijā, gan Lietuvā sakārtojami brīvprātīgo ugunsdzēsēju darbības jautājumi. BUO attīstību lielā mērā ietekmē cilvēkresursi – to pietiekamība, kompetence, kompensēšanas apjoms un kārtība, kā arī citi faktori, piemēram, tehniskais nodrošinājums. Kopumā PUD un BUO cilvēkresursi attīstāmi, sakārtojot sociālo garantiju, apmācības un materiālā izlietojuma kompensēšanas kārtību. Šobrīd PUD un BUO Latvijā un Lietuvā kopumā būtiski visi nosauktie faktori. Latvijā jāveic PUD un BUO revīzija, jo būtiskākais nepieciešamais uzlabojums UD darbībā ir skaidras informācijas par dažādu UD iespējām reaģēt sakārtošana. Šobrīd VUGD nav skaidrības par visu UD reaģēšanas robežām (t.i. – cik

¹⁸⁷Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Darbības jomas. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/lat/par_vugd/darbibas_sferas

tālu dienests izbrauc uz notikuma vietu) un par laiku, kādā UD spēj reaģēt¹⁸⁸. Visu UD sadarbības sakārtošana uzlabotu darbu efektivitāti, samazinot patērējamos resursus. Īpaši tāpēc, ka, lai arī daļai UD nav pietiekama tehniskā aprīkojuma, neskaidrības par to var radīt situācijas, kurās pieejamie resursi netiek izmantoti, jo par tiem VUGD nav pieejama skaidra informācija.

Arī Lietuvā jāpārlicinās par brīvprātīgo ugunsdzēsēju reaģēšanas iespējas. Visiem ugunsdzēsības dienestiem jāstiprina arī tehniskais nodrošinājums, kas kopumā nav situācijai atbilstošā līmenī. Sakārtojama LV PUD un BUO, kā arī Lietuvas brīvprātīgo ugunsdzēsēju izsaukšanas sistēma, lai ugunsdzēsēji netiktu izsaukti novēloti. Lietuvā brīvprātīgie ugunsdzēsēji šobrīd nereti jāizsauc individuāli, kas prasa ievērojamus laika resursus, savukārt Latvijā VUGD ne vienmēr ir skaidras PUD un BUO izsaukšanas iespējas, traucē arī tas, ka nav vienmēr dežurējošu vienību. Tāpat uzmanība pievēršama apmācībai, jo šobrīd PUD un BUO ugunsdzēsēji var reaģēt uz ugunsgrēkiem, bet nevar reaģēt uz notikumiem, kas saistīti ar glābšanas darbiem, zemūdens meklēšanas darbiem, ceļu satiksmes negadījumiem vai darbu veikšanu elpošanai nepiemērotā vidē. Nodrošinot apmācību un tehnisko aprīkojumu, kā arī sakārtojot informācijas pieejamību par UD iespējām, būtu iespējams paplašināt ne tikai to gadījumu loku, uz kādiem PUD un BUO spēj reaģēt, bet būtu iespējams arī paplašināt šo UD pilnvaras, vismaz daļā gadījumu ļaujot reaģēt uz izsaukumiem bez VUGD klātbūtnes (šobrīd VUGD ierodas notikuma vietā visos gadījumos, teorētiski – arī tādos, kur citi UD spējīgi veikt darbus bez VUGD palīdzības).

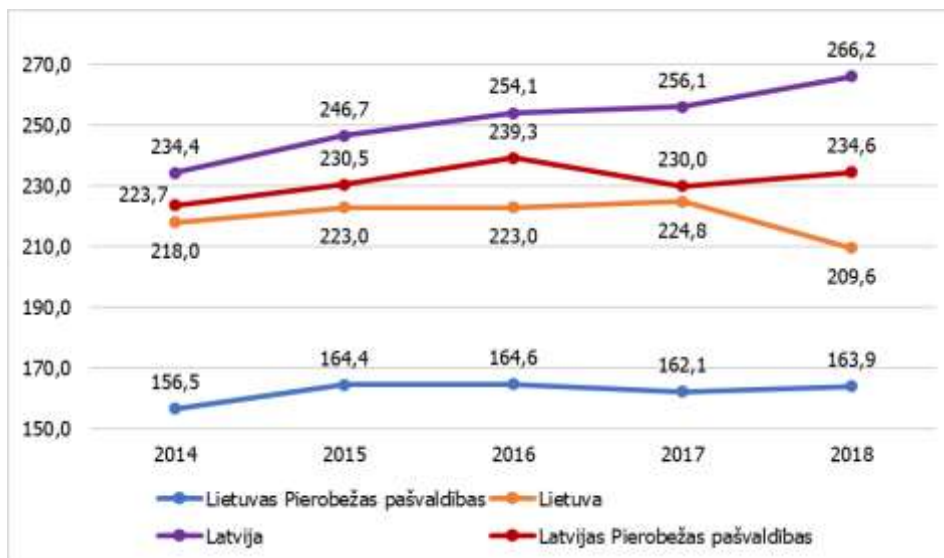
Latvijas un Lietuvas UD sadarbība šobrīd nenotiek, kaut gan tā ir iespējama atbilstoši noslēgtajiem līgumiem, kas paredz, ka LV VUGD sniedz palīdzību Lietuvas pusei pēc tās lūguma un otrādi, ja lēmumu par palīdzības sniegšanu vai lūgšanu pieņem iestādes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona. Kārtība neattiecas uz katastrofu gadījumiem. Savukārt PUD un BUO bez VUGD aicinājuma neiesaistās nekādos ugunsdzēsības darbos. Tādējādi Lietuvas un Latvijas sadarbība, pēc pašreizējās informācijas, ir birokrātiski apgrūtināta un tās kārtību būtu iespējams un nepieciešams pilnveidot. Vienkāršojot Latvijas un Lietuvas UD sadarbību, iespējams uzlabot reaģēšanas ātrumu, piemēram, gadījumos, kad otras valsts UD atrodas tuvāk notikuma vietai. Jāņem vērā, ka abu valstu UD sadarbības attīstīšanai būtiski pirmām kārtām sakārtot UD problēmas katrā valstī atsevišķi. Sākotnēji sadarbība iespējama informācijas apmaiņas, pieredzes apmaiņas un apmācību jomā. Būtiski apmainīties ar informāciju, piemēram, brīdinot par ugunsdrošības riskiem, situācijām, kas var ietekmēt drošību otras valsts teritorijā. Īpaši attīstāma sadarbība kūlas ugunsgrēku likvidēšanā un mazināšanā, izglītojot sabiedrību (papildus policijas darbam tos laikus novēršot). Pēc tam iespējams izskatīt gadījumus, kādos sadarboties un noteikt kārtības, kā sadarbība notiek, kas to finansē utt.

3.3. Neatliekamā medicīniskā palīdzība

Latvijas Pierobežas pašvaldībās NMPD darbības rādītāji kopumā ir labi. NMPD šajās teritorijās nav pārslogots, jo tā pakalpojumus Pierobežas pašvaldībās izmanto retāk nekā pārējā Latvijā. 2014.-2018.gadā NMPD izsaukumu skaits gadā uz 1000 iedzīvotājiem katrā pašvaldībā visos gadījumos, izņemot vienu, bijis zemāks nekā visā Latvijā kopā. Visbiežāk NMPD pakalpojumus, rēķinot pret iedzīvotāju skaitu, izmantojuši Aknīstes novadā iedzīvotāji, bet visretāk – Rundāles novada iedzīvotāji. Lietuvas Pierobežas pašvaldībās neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumi ir vairāk pieprasīti, tie pārsniedz arī Lietuvas kopējos rādītājus. Visvairāk neatliekamās palīdzības dienestu izsaukumu uz 1000 iedzīvotājiem 2014.-2018. gadā Lietuvas Pierobežas pašvaldību vidū reģistrēts Akmenes rajonā, vismazāk – Pasvales rajonā.

¹⁸⁸VUGD Zemgales reģiona brigādes sniegtā informācija

Attēls Nr. 65. Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu izsaukumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Latvijas Pierobežas pašvaldībās un valstī, Lietuvas Pierobežas pašvaldībās un valstī 2014.-2019.gadā

Pētījuma ietvaros nav identificētas ar LV NMPD darbību saistītas problēmas, kas raksturīgas tikai pierobežas teritorijai. LV NMPD valstī kopumā vērojams darbaspēka trūkums, līdzīgi kā jomas pārstāvjiem citviet Eiropā. Tomēr jāņem vērā, ka pierobežas teritorijās ar mazāku iedzīvotāju blīvumu un lielāku attālumu no galvaspilsētas nekā, piemēram, Rīgas reģionā, pastāv risks, ka cilvēkresursu nepietiekamība var būt lielāka nekā citviet. Riska mazināšanai nepieciešams lietot motivējošus mehānismus, kādi jau tiek lietoti, piesaistot darbiniekus tieši reģioniem. Darbaspēka trūkumu NMPD papildina risks palielināties nepieciešamajiem resursiem darbam Pierobežā. Ņemot vērā vispārējo iedzīvotāju novecošanos, primārās veselības aprūpes pieejamības faktorus (iespējams, novadu iedzīvotājiem līdz tiem veicami lielāki attālumi, tie pieejami retāk vai mazāk pieejams transports), kā arī abu faktoru savstarpējo ietekmi (vecākiem iedzīvotājiem palielinās pārvietošanās grūtību risks un nabadzības risks), NMPD savlaicīgi jāplāno cilvēkresursu piesaiste reģionam un jāizvērtē arī citu risku iespējamība un to novēršanas, mazināšanas iespējas.

Lietuvas PNMPD apkalpojamo pašvaldību sabiedriskās drošības problemātika neizceļas Lietuvas sabiedriskās drošības kontekstā. Tomēr arī Lietuvā PNMPD trūkst cilvēkresursu, īpaši – augstas kvalifikācijas speciālistu. Būtiski risināt arī aprīkojuma trūkumu. Izsaukumu izpildes laiku ietekmē slikti ceļu segumi un uzturēšana, kā arī lieli attālumi līdz notikuma vietai.

Pašlaik sadarbība starp abu valstu neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestiem nenotiek, lai gan ir noslēgts viens sadarbības nolīgums. Lietuvas DPS pārstāvji saskata nepieciešamību attīstīt sadarbību, īpaši – ekstremālu situāciju gadījumos. Tas palīdzētu izsaukumus veikt savlaicīgāk. Sadarbība būtu nepieciešama arī informācijas apmaiņā un pieredzes apmaiņā, kā arī mācībās. Iespējams apsvērt Lietuvas un Latvijas DPS dispečeru sadarbību īpašos gadījumos, par kuriem jāvienojas, tomēr jāņem vērā, ka katras valsts dispečeriem būtu jākoordinē savas valsts neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu darbs. Lai sadarbība attīstītos veiksmīgi, būtiski to kvalitatīvi koordinēt, kā arī attīstīt DPS pārstāvju valodu prasmes gan savstarpējās sadarbības nodrošināšanai, gan – sniedzot palīdzību otras valsts iedzīvotājiem. Iespējams, jāpārskata arī neatliekamās palīdzības dienestu iespējas sadarboties arī ar tādiem otras valsts DPS, kas nesniedz neatliekamās medicīniskās palīdzības, bet citus pakalpojumus.

3.4. Robežsardze

Robežsardzes darbību Latvijas Pierobežas pašvaldībās raksturojošie dati 2015.-2019. gadā ir piesardzīgi vērtējami, jo šo gadu laikā veikta robežsardzes reforma, pēc kuras, lai īstenotu ES un valsts politiku, kas paredz robežsardzes pasākumu samazināšanu uz ES iekšējām robežām, LV VRS klātbūtne – dienesta pārstāvju un veikto pasākumu skaits Pierobežas pašvaldību teritorijās – ir ievērojami samazinājusies, kas ņemams vērā, skaidrojot datus. Tā, piemēram, 2015. gadā LV VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests Latvijas – Lietuvas pierobežas teritorijā pārbaudījis vairāk nekā 12 tūkst. transportlīdzekļus, bet 2019. gadā – tikai 2 972 transportlīdzekļus. Līdzīgas tendences vērojamas arī citos rādītājos – samazinājies reģistrēto pārkāpumu skaits¹⁸⁹. Tomēr minēto iemeslu dēļ nevar apgalvot, ka teritorijās faktiski tiek izdarīti mazāk pārkāpumu. Arī Lietuvas VRD darbību raksturojošie dati ir ierobežoti.

Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās drošības pakalpojumus nodrošina VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests, kas atbild par robežsardzes jautājumiem Auces, Bauskas, Jelgavas, Rundāles, Tērvetes un Vecumnieku novados un VRS Daugavpils pārvalde, kas atbild par Aknīstes un Viesītes novadiem. Lietuvas Pierobežas pašvaldībās robežsardzes funkcijas pilda Viļņas Pierobežas apsardzes vienības Pušku robežpostenis Rokišķu rajona pašvaldības teritorijā, bet pārējo Pierobežas pašvaldību teritorijās šīs funkcijas pilda Paģeģu Pierobežas apsardzes vienība.

Lai arī ar LV VRS darbība notiek atbilstoši politikai, izmaiņas iezīmē arī iespējamus riskus. Līdz ar robežsardzes pasākumu samazināšanu Latvijas Pierobežas pašvaldību teritorijās ir samazinājusies LV VRS klātbūtne un gadījumos, kad nepieciešama LV VRS iesaiste problēmu risināšanā, LV VRS pārstāvju nokļūšana līdz notikuma vietai var prasīt daudz laika. Arī Lietuvas DPS pārstāvji norādījuši, ka problēmas sagādā attālumā, kādi LT VRD jāveic līdz notikuma vietai. Lietuvas VRD pārstāvji saskata iespējas attīstīt attālinātu gadījumu risināšanu. LT VRD darbību ietekmē arī cilvēkresursu trūkums.

Darbības specifikas dēļ abu valstu robežsardzes dienestu sadarbība ir attīstītāka nekā citu DPS sniedzēju sadarbība. Latvijas un Lietuvas sadarbība robežsardzes jomā ir labi attīstīta, skaidri noteikta un abu valstu pārstāvji to vērtē kā labu. Abu valstu robežsardzes dienesti sadarbojas ne tikai regulāri patrulējot kopā (tostarp – arī ar abu valstu valsts līmeņa policijām), bet arī – regulāri tiekoties informācijas apmaiņas un situācijas izvērtēšanas nolūkos. Patrulēšanas mērķis – kopīga nelegālās migrācijas kontrole, starpvalstu noziegumu novēršana. Notiek arī apmaiņšanās ar informāciju par kaimiņvalsts pilsoņiem, kuri izdarīja pārkāpumus, un valsts robežas bojājumu gadījumiem.

Tomēr, pārskatot dažādu Latvijas un Lietuvas pierobežas DPS sadarbības kārtību, jāizvērtē nepieciešamības stiprināt robežsardzes dienestu sadarbību ar cita veida DPS. LT VRD īpašu sadarbības potenciālu saskata vides aizsardzības jomā. Veicot pierobežas zonas kontroli, iespējams apsvērt arī vides aizsardzības speciālistu iesaistīšanu. Būtiska uzmanība pievēršama abu valstu sadarbības koordinācijai.

¹⁸⁹Savukārt VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils dienesta dati liecina, ka palielinājies sadarbībā ar citiem veikto patruļu un, atbilstoši, arī reģistrēto pārkāpumu skaits. Tomēr jāņem vērā, ka VRS Daugavpils dienests, lai arī atbild par robežsardzi divos no Projekta pašvaldību novadiem, lielākoties pārklāj citas teritorijas, tostarp darbojas arī netālu no Latvijas-Lietuvas-Krievijas robežas. Tātad, iespējams, pasākumi attiecināmi uz ES ārējās robežas apsardzes pasākumiem.

4. SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

Nodaļā īsi raksturots Pētījuma gaitā secinātais un sniegtas rekomendācijas esošās situācijas uzlabošanai. Rekomendācijas iezīmē Rīcības plānā (turpmāk – RP) paredzēto darbību kopumu.

4.1. Sabiedriskā kārtība un drošība

Pētījuma ietvaros nav novēroti būtiski trūkumi Latvijas VP un PP darbā, kā arī šo institūciju savstarpējā sadarbībā un Latvijas VP sadarbībā ar citām DPS institūcijām. Tomēr sadarbība ir uzlabojama – piemēram, PP sadarbība ar citām DPS ir stipri ierobežota. Arī Lietuvā sabiedriskās drošības kārtības jomā nepieciešams attīstīt sadarbību gan valsts līmenī, gan uzlabot sadarbību ar Latviju.

Kopumā sabiedriskās kārtības un drošības jomā Latvijas un Lietuvas pierobežā rekomendējams pilnveidot darbības jomas, kas raksturotas turpinājumā.

- Rekomendējams pilnveidot Latvijas un Lietuvas valsts policiju sadarbību:
 - jāstiprina abu valstu policistu valodu prasmes (RP 1.1.1.)
 - jānodrošina abu valstu policiju sakaru savienojamība (RP 1.1.2.)
 - jānodrošina iespēja abu valstu VP redzēt otras valsts aktīvās patruļas tiešsaistes kartē (RP 1.1.3.)
 - jānosaka konkrētas LV VP un PK kontaktpersonas pārrobežas sadarbības koordinēšanai (RP 1.1.4.)
- Rekomendējams veikt preventīvo darbu administratīvo pārkāpumu novēršanai, nodrošināt visiem pierobežas iedzīvotājiem informāciju par sabiedriskās kārtības noteikumiem Latvijā un Lietuvā, lai samazinātu administratīvo pārkāpumu skaitu kaimiņvalsts teritorijās:
 - jāveic esošās situācijas izpēte, tostarp – gadījumu analīze, lai izprastu, kādi ir biežāk izdarītie pārkāpumi (RP 1.4.1.)
 - jāpagatavo informatīvie materiāli (RP 1.4.2.)
 - jāinformē sabiedrība (1.4.3.)
- Rekomendējams attīstīt Latvijas PP un SKN speciālistu un Lietuvas SKN speciālistu sadarbību (RP 1.5.1.)
- Rekomendējams uzlabot Latvijas PP un VP sadarbību, attīstot to pēc līdzīgiem principiem visās Pierobežas pašvaldībās, kā arī stiprināt sadarbību starp Lietuvas PK un sabiedriskās kārtības speciālistiem (RP 1.8.1.)
- Rekomendējams uzlabot drošību Pierobežas pašvaldībās kopumā:
 - veikt preventīvus pasākumus noziedzības mazināšanai (RP 1.9.1.)
 - veikt preventīvus pasākumus, lai samazinātu ceļu satiksmes negadījumu skaitu (īpaši ar autoceļu "Via Baltica" saistītos) (RP 1.9.3.)
 - samazināt nelegālās migrācijas riskus (RP 1.9.6.)
 - samazināt kontrabandas apriti (RP 1.9.7.)
 - uzlabot sabiedrisko kārtību (RP 1.9.8.); Latvijas Pierobežas pašvaldībās īpaši nepieciešams uzlabot sabiedriskās kārtības un drošības situāciju Bauskas novadā, pastiprinot preventīvo darbu noziedzīgu nodarījumu mazināšanā un kūlas ugunsgrēku novēršanā. Policistiem un sabiedriskās kārtības speciālistiem jāstiprina preventīvais darbs kūlas ugunsgrēku novēršanā kopumā, vairāk uzmanības pievēršot savlaicīgai īpašumu apsekošanai un īpašnieku brīdināšanai par īpašuma nepietiekamas apsaimniekošanas prasību neievērošanu, kā arī kopumā pastiprināti izglītojot sabiedrību par kūlas ugunsgrēku novēršanas iespējām un riskiem, kas saistīti ar ugunsdrošību; tostarp ieteicams sadarboties ar kaimiņvalstu DPS un pašvaldībām, daloties pieredzē un informācijā par jomas riskiem.
- Rekomendējams nodrošināt drošību raksturojošas informāciju Rajonu un novadu līmenī:

- nosakot vienotus kritērijus situācijas atspoguļojumam un atspoguļošanas veidiem pašvaldībās (RP 2.1.1.)
 - padarīt pieejamus LV VP uzkrātos datus novadu griezumā situācijas analīzei un finansējuma pamatojumu izstrādei (RP 2.1.2.)
 - izveidot vienotu tiešsaistes notikumu karti, lai redzētu biežākos pārkāpumus pa notikumu vietām (RP 2.1.3.)
- Rekomendējams izveidot kontakttīklu un tā ietvaros – kontaktu datu bāzi ar Latvijas un Lietuvas DPS un Pierobežas pašvaldību pārstāvjiem, kompetentiem speciālistiem (raksturots RP 5. daļa).
- Rekomendējams attīstīt otras valsts DPS informēšanu:
 - precizēt gadījumus, kuros Latvijas PP sazinās ar Lietuvas VP vai SKN un kuros Lietuvas SKN vai VP sazinās ar Latvijas PP (RP 2.5.1.)
 - precizēt gadījumus un veidus, kādos saziņa par drošības jomu abu valstu starpā notiek ar VP starpniecību (RP 2.5.1.)
- Lai virzītos uz vienotām kopējām Latvijas un Lietuvas DPS reaģēšanas kārtībām nepieciešamības gadījumos, vispirms rekomendējams uzlabot DPS reaģēšanas iespējas:
 - jālīdzsvaro policiju darbinieku skaits un izvietojums pašvaldībās (RP 3.1.1.)
 - jāpiesaista atbilstoši PP darbinieki (3.1.2.)
 - jānodrošina atbilstošs tehniskais nodrošinājums (visiem DPS, tostarp PP) (RP 3.1.3.)
- Rekomendējams uzlabot DPS reaģēšanu problemātiskās situācijās, vienojoties par abu valstu sadarbību nepieciešamības gadījumos, tostarp – izstrādājot vienotas reaģēšanas taktikas aizdomīgu personu un personu grupu kontrolei, pazudušu personu meklēšanai, zagtu automašīnu aizturēšanai, lauksaimniecības tehnikas zādzību gadījumiem, mednieku pārbaudēm, autovadītāju kontrolei, kravu pārbaudei, vides piesārņojuma apkarošanai, nelaimes gadījumu seku novēršanai, nelegālās zvejniecības apkarošanai, narkotiku tirdzniecības apkarošanai un kontrabandas apkarošanai. (RP 3.daļa).

4.2. Ugunsdzēsība un glābšana

Ugunsgrēku skaits un to izraisītās sekas Pierobežas pašvaldībās ir jāsamazina. Lai to izdarītu, rekomendējams galvenokārt preventīvais darbs, ugunsdzēsības jomu sakārtošana Latvijā un Lietuvā kopumā, kā arī sadarbības attīstīšana starp abu valstu UD ne tikai ugunsgrēku dzēšanā, bet arī informācijas un pieredzes apmaiņā. Turpinājumā sniegtas konkrētas rekomendācijas.

- Rekomendējams pilnveidot Latvijas VUGD un citu ugunsdzēsības dienestu sadarbību (RP 1.8.2.), tostarp:
 - izveidot vienotu un ērti pieejamu informāciju par pašvaldību ugunsdzēsēju vienību un BUO izvietojumu, to tehniskajām spējām un kontaktiem (RP 2.2.1).
 - precizēt Latvijas ugunsdzēsības dienestu datus. Veicama visu UD aprīkojuma, cilvēkresursu un reaģēšanas rādītāju precīza revīzija un uzskaitē. Skaidrība par dažādu UD tehniskajām un cilvēkresursu iespējām ļautu attīstīt visu UD efektīvu sadarbību Latvijā. Bez šādas informācijas skaidrības nav iespējams arī pilnvērtīgi attīstīt Latvijas PUD un BUO sadarbību ar Lietuvas DPS. Pierobežas PUD un BUO tehnisko un cilvēkresursu iespēju revīzija veicama pirmām kārtām, jo pierobežas teritorijās ir potenciāls uzlabot kopējo Latvijas un Lietuvas UD reaģēšanas efektivitāti (t.i. reaģēšanas laiks un citi patērētie resursi).
- Rekomendējams pilnveidot Lietuvas brīvprātīgo ugunsdzēsēju izsaukšanas sistēmu, kas pašlaik ne vienmēr ir efektīva – ir gadījumi, kuros dispečeru centram brīvprātīgie ugunsdzēsēji par izsaukumiem jāinformē individuāli.
- Rekomendējams attīstīt Latvijas un Lietuvas ugunsdzēsības dienestu sadarbību:
 - VUGD un Lietuvas ugunsdzēsības dienestu sadarbība vienkāršojama, nosakot, ka pierobežā dienesti var sadarboties bez īpašas vadītāja atļaujas.

- attīstot sadarbību starp LV VUGD un LT valsts un pašvaldību UD, papildinot esošo sadarbības līgumu ar konkrētām sadarbības taktikām (RP 1.2.1)
- vienojoties par gadījumiem, kādos DPS ziņo otras valsts DPS par ugunsgrēkiem (RP 1.2.2.)
- Precizējot informācijas apmaiņas gadījumus un formas starp abām valstīm ugunsdrošības jomā (RP 2.5.3.)
- Rekomendējams attīstīt Latvijas un Lietuvas ugunsdzēsības dienestu sadarbību pašvaldību līmenī:
 - attīstot brīvprātīgo ugunsdzēsēju un pašvaldību ugunsdzēsības dienestu sadarbību, piemēram, informācijas un pieredzes apmaiņā (RP 1.5.2.)
- Rekomendējams uzlabot ugunsdzēsības dienestu darba rezultātus:
 - samazināt ugunsgrēku skaitu (RP 1.9.3.)
 - uzlabot UD reaģēšanas laiku (RP 1.9.4.)
- Rekomendējams uzlabot ugunsdzēsības dienestu reaģēšanas iespējas:
 - stiprinot ugunsdzēsības dienestu kapacitāti (RP 3.1.4.). Ugunsdzēsēji apmācāmi pēc vienotiem standartiem, pakāpeniski paplašinot veicamo darbu loku. Tā kā visi Latvijas UD neattīstīsies vienādi, jo pieejamais finansējums un dažādi institucionālie veidi (PUD, BUO), kā arī citi faktori var ietekmēt UD motivāciju attīstīties, ieteicams apsvērt iespēju klasificēt LV UD pēc to reaģēšanas iespējām. Tādā gadījumā varētu pakāpeniski paplašināt dažādu LV UD pilnvaras – t.i. iespējas reaģēt uz dažāda veida notikumiem/reaģēt bez VUGD iesaistes/sadarboties tieši ar Lietuvas UD utt.
 - vienojoties par abu valstu sadarbību (taktikām) nepieciešamības gadījumos, tostarp gadījumos, kad nepieciešams veikt glābšanas darbus un ugunsgrēku gadījumos (RP 3.3.1.). Vienota reaģēšanas kārtība, kas ļautu abu valstu pierobežas UD būt vienlīdz reaģēt spējīgiem jebkurā gadījumā, kad nepieciešama UD iesaiste neatkarīgi no valsts, kurā gadījums notiek, ļautu ne tikai ātrāk reaģēt uz izsaukumiem, bet arī ietaupītu resursus. Piemēram, gadījumos, kad kaimiņvalsts UD atrodas tuvāk notikuma vietai, izdevīgāk ir darbos iesaistīt tās resursus nevis tērēt vairāk resursu uz savu UD iesaisti.

4.3. Neatliekamā medicīniskā palīdzība

Latvijas un Lietuvas neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestiem formāli ir iespējas sadarboties, jo noslēgts sadarbības nolīgums¹⁹⁰. Nolīgumā ir ietverti principi un jautājumi, kas attiecas uz pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniegšanas jomā ārkārtas gadījumos pierobežas teritorijā, kā ārkārtas situāciju definējot notikumu, kad personai/personām ir tūlītēji jāsniedz neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumi dzīvībai kritiskā situācijā. Vienlaikus Lietuvas PNMPD norādījuši, ka sadarbība, lai arī ir iespējama, nenotiek. Lai attīstītu neatliekamās medicīniskās palīdzības sniedzēju sadarbību un uzlabotu pakalpojumu sniegšanas efektivitāti, turpinājumā sniegtas rekomendācijas.

- Rekomendējams attīstīt abu valstu neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniedzēju sadarbību,
 - precizējot informācijas apmaiņas gadījumus starp abu valstu NMPD (RP 2.5.4.)
 - vienojoties par precīzām rīcībām sadarbības gadījumos (RP 1.3.1.)
- Rekomendējams uzlabot abu valstu neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniedzēju reaģēšanas laikus (RP 1.9.5.), tostarp – nodrošinot atbilstošu tehnisko un medicīnisko aprīkojumu, kā arī sakārtojot ceļu infrastruktūru un to pastāvīgi uzturot adekvātā kārtībā (RP 3.1.5.)

¹⁹⁰2018. gada 3. oktobrī Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas valdības parakstīja Nolīgumu par pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas pierobežas teritorijā (spēkā ar 21.09.2018).

- Precizēt informācijas apmaiņas gadījumus starp abu valstu NMPD (RP 2.5.4.)
- Rekomendējams uzlabot cilvēkresursu piesaistes iespējas abu valstu neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniedzēju institūcijās. Nepieciešams regulāri apsteidzoši veikt pārkārtojumus, lai nodrošinātu nākotnē nepieciešamo cilvēkresursu piesaisti NMPD Pierobežas pašvaldību teritorijās:
 - izvērtējot iespējamās izmaiņas pakalpojumu pieprasījumā, ņemot vērā novecošanās, primārās veselības aprūpes pieejamības un citus faktorus;
 - izvērtējot paredzamo cilvēkresursu trūkumu, ņemot vērā izglītības programmu pieprasījumu un absolventu paradumu tendences;
 - izvērtējot iespējas un nepieciešamību attīstīt papildus cilvēkresursu piesaistes pasākumus.

4.4. Robežsardze

Robežsardzes jomā Latvijas un Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās nav novērotas būtiskas nepilnības. No visiem pētītajiem DPS abu valstu Robežsardzes pakalpojumu nodrošinātāju sadarbība ir visattīstītākā, kas skaidrojams ar robežsardzes jomas specifiku. Turpinājumā sniegtas rekomendācijas LV VRS un LT VRD darbības pilnveidošanai un sadarbības attīstīšanai.

- Rekomendējams pārskatīt LV VRS un LT VRD reaģēšanas laika paātrināšanas nepieciešamību Latvijas un Lietuvas Pierobežas pašvaldībās:
 - izvērtējot gadījumu skaitu, kādos nepieciešama VRS iesaiste (bez plānotajām patruļām) un veicamie attālumi, reaģēšanas ātrums;
 - nepieciešamības gadījumā izstrādājot mehānismus, kas efektīvizētu VRS reaģēšanas ātrumu, piemēram, mainot VRS dienesta vietas vai deleģējot funkcijas citām DPS institūcijām, vai apsverot attālinātas gadījumu risināšanas iespējas.
- Rekomendējams pārskatīt nepieciešamību attīstīt/paplašināt robežsardzes dienestu sadarbību ne tikai savā starpā un ar abu valstu policijām, bet arī citiem DPS, pašvaldībām, zemessardzi un iedzīvotājiem (RP 1.6.1.).
- Rekomendējams attīstīt kontrabandas un nelegālās migrācijas lietu risināšanu un prevenciju, attīstot Lietuvas un Latvijas kompetento iestāžu kopīgu pasākumu organizēšanu nelegālās migrācijas un kontrabandas novēršanai.
- Rekomendējams novērst cilvēkresursu trūkumu robežsardzes dienestos, pārskatot pašreizējās cilvēkresursu piesaistes prakses, novēršot galvenos cilvēkresursu trūkuma iemeslus.
- Rekomendējams novērst tehniskā nodrošinājuma trūkumu LT VRD.
- Rekomendējams paplašināt preventīvos pasākumus pārkāpumu mazināšanai robežsardzes jomā (nelegālā migrācija, kontrabanda u.c.).
- Rekomendējams attīstīt DPS sadarbību vides aizsardzības jomā, pēc nepieciešamības veicot pierobežas zonas kontroli, piesaistot vides aizsardzības speciālistus.

4.5. Sadarbības koordinēšana

Pašlaik Latvijas un Lietuvas DPS sadarbība tiek koordinēta tikai atsevišķu DPS līmenī. ņemot vērā, ka drošības problēmas Latvijas un Lietuvas pierobežas pašvaldībās ir līdzīgas, kā arī saistošas dažādiem DPS, rekomendējams izveidot vienotu sadarbības koordinēšanas komisiju. Tādējādi sadarbība tiktu padarīta efektīvāka gan iesaistot pēc iespējas vairāk DPS un pašvaldības, gan – uzlabojot informācijas apmaiņas efektivitāti.

Lai efektīvi organizētu RP paredzēto sadarbību, rekomendējams izveidot Sabiedriskās drošības komisiju (turpmāk - SDK). SDK ir paredzēts apvienot visu Latvijas un

Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijās¹⁹¹ darbojošos DPS pārstāvjus¹⁹². SDK uzdevums ir organizēt un veicināt gan pārrobežu sadarbību, gan sadarbību katras valsts pārstāvju starpā - **būtiski paralēli Latvijas un Lietuvas sadarbības attīstīšanai sakārtot DPS sadarbību katras valsts ietvaros, lai drošības pakalpojumi pierobežā būtu efektīvi un pieejami.**

Kopēja visu pierobežas pašvaldību, to DPS un tajās pakalpojumus sniedzošo valsts DPS sadarbības attīstīšana ir būtiska, jo problēmas pierobežas pašvaldībās ir līdzīgas. Tāpēc kopīgi apmainoties ar pieredzi un meklējot pēc vienotiem principiem veidotos vai saistītus risinājumus, tiks:

- ietaupīts laiks, kas tiek patērēts problēmu risināšanai;
- uzlabota jaunu ideju aprīte;
- palielināts analizējamo pieredzēto situāciju daudzums un analīzes kvalitāte.

Lai sadarbība būtu efektīva, SDK darbā nepieciešams iesaistīt RP norādīto institūciju pārstāvjus (RP 4.3.1.2.). Kopēja sadarbība:

- ļaus visām DPS institūcijām un pašvaldībām veidot kopīgu redzējumu par drošības pakalpojumiem pierobežā;
- veicinās valsts politikas sakārtotību un/vai vietēju risinājumu veidošanu valsts drošības pakalpojumu uzlabošanai pierobežā.

Nemot vērā iepriekš minēto, būtiska ir tieši vienas, kopējas SDK izveide, tomēr tā neizslēdz atsevišķu sadarbību starp divām pašvaldībām jautājumos, kas pārējiem SDK dalībniekiem nav aktuāli. Papildus iespējama dažādu dalībnieku kombināciju tikšanās arī SDK ietvaros.

Par civilās aizsardzības jautājumu risināšanu Latvijas pašvaldību teritorijās atbild arī Civilās aizsardzības komisijas (CAK), kurās iesaistīto institūciju pārstāvji būtu iesaistāmi arī SDK sastāvā un darbībā, tomēr **CAK un SDK būtiski atšķiras**. Galvenās atšķirības norādītas 13.tabulā.

Tabula Nr. 44. CAK un SDK salīdzinājums

	CAK ¹⁹³	SDK
Aptveramā teritorija	Katrā CAK – viena vai vairākas Pierobežas pašvaldības (tikai Latvijas) kopā ar pašvaldību/-ām, kas nav pierobežas pašvaldības	Visas Pierobežas pašvaldības Latvijas un Lietuvas teritorijā
Mērķis	Koordinēt pasākumus katastrofas un katastrofas draudu gadījumā, kā arī veicināt civilās aizsardzības, katastrofas pārvaldīšanas vai katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas jautājumu risināšanu	Koordinēt Latvijas un Lietuvas pierobežas DPS sadarbību, uzraudzīt, aktualizēt un attīstīt Rīcības plānā paredzētās darbības Latvijas un Lietuvas DPS sadarbību Projekta teritorijās, lai uzlabotu drošības pakalpojumu efektivitāti un pieejamību Latvijas un Lietuvas pierobežā
Dalībnieki	Atšķirīgi, bet iespējami šādi:	

¹⁹¹Latvijas-Lietuvas pierobežas novadi un rajoni, kas Latvijas teritorijā ietver Aknīstes, Auces, Bauskas, Jelgavas, Rundāles, Tērvetes, Vecumnieku un Viesītes novadus un Lietuvas teritorijā ietver Akmenes, Biržu, Jonišķu, Pakrojas, Pasvales un Rokišķu rajonus.

¹⁹²Pakalpojuma aptveramās DPS institūcijas Latvijā ir Valsts policija (LV VP), Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (LV VUGD), Valsts robežsardze (LV VRS), Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (LV NMPD), aptveramās teritorijas pašvaldību policijas vai Sabiedriskās kārtības nodaļa (Rīcības plānā kopā – PP), pašvaldību ugunsdzēsības dienesti (LV PUD) un Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas (LV BUO). Lietuvā - Valsts policijas departaments (LT VP) un tā komisariāti pašvaldībās (PK), Valsts ugunsdzēsības un glābšanas departaments (LT VUGD), Lietuvas pašvaldību ugunsdzēsības un glābšanas dienesti (LT PUD), Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas (LT BUO), Lietuvas Valsts robežsardzes dienests (LT VRD), pašvaldību neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti (PNMPD)

¹⁹³Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 582 "Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām" Pieejami: <https://likumi.lv/ta/id/293820-noteikumi-par-pasvaldibu-sadarbibas-teritorijas-civilas-aizsardzibas-komisijam>

	CAK ¹⁹³	SDK
	- NMPD - SPKC - Veselības inspekcija - Pārtikas un veterinārais dienests - Valsts policija - Pašvaldību policijas - Valsts robežsardze - Nacionālie bruņotie spēki - Valsts meža dienests - Valsts vides dienests - A/S "Latvenergo" - A/S "Sadales tīkls - A/S "Augstsprieguma tīkls" - ārstniecības iestādes un pašvaldības sociālajās institūcijas - citas institūcijas vai komersanti, ja tas veicina komisijas darbības efektivitāti.	- Visu Latvijas un Lietuvas pierobežas pašvaldību pārstāvji - Latvijas un Lietuvas pierobežas pašvaldību DPS pārstāvji - Latvijas un Lietuvas valsts DPS pārstāvji
Uzdevumi	- izstrādāt komisijas nolikumu; - analizēt informāciju par katastrofas draudiem, katastrofas iespējamo attīstību, kā arī par situāciju katastrofas vietā (apdraudējums cilvēku dzīvībai vai veselībai, nodarītais kaitējums cilvēkam, videi vai īpašumam, radītie materiālie un finansiālie zaudējumi); - koordinēt papildu resursu piesaisti, ņemot vērā reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāja lēmumus; - koordinēt evakuācijas pasākumus, kā arī cita veida pasākumus, lai pēc iespējas nodrošinātu sabiedrībai minimāli nepieciešamās pamatvajadzības katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā; - organizēt preses konferences elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, lai informētu sabiedrību par katastrofas draudiem, notikušām katastrofām un veiktajiem pasākumiem; - pēc apdraudējuma pārvarēšanas novērtēt veiktos pasākumus; - piedalīties vietēja, reģionāla un valsts mēroga civilās aizsardzības mācībās; - izskatīt citus ar attiecīgās pašvaldības (pašvaldību) drošību saistītos civilās aizsardzības, katastrofas pārvaldīšanas vai katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas jautājumus.	- izstrādāt komisijas nolikumu; - koordinēt Rīcības plānā paredzēto darbību izpildi; - analizēt informāciju par esošo drošības situāciju un drošības pakalpojumu kvalitāti un pieejamību Latvijas un Lietuvas pierobežā; - analizēt iespējas uzlabot drošības pakalpojumu efektivitātes un pieejamības uzlabošanas iespējas Latvijas un Lietuvas pierobežā; - izstrādāt vienas kopējas reaģēšanas taktikas dzīvībai bīstamās un problemātiskās situācijās Latvijas un Lietuvas pierobežā; - organizēt regulārus pasākumus kontakttīklā iesaistītajiem: - tikšanās - tiešsaistes - tikšanās/diskusijas - apmācības - saliedēšanās aktivitātes - Organizēt un veicināt informācijas apmaiņu starp kontakttīklā iesaistītajām pusēm un, nepieciešamības gadījumā – citām ieinteresētajām pusēm; - Izveidot, uzturēt un regulāri atjaunināt kontakttīklā iekļauto pušu datus.

Projekta ietvaros slēdzamie divpusējie sadarbības līgumi starp pašvaldībām izmantojami ne tikai kā divpusējas sadarbības pamats, bet arī kā pirmais solis SDK izveidē (kurā ir būtiska citu partneru – valsts institūciju – iesaiste). Sadarbības līgumu slēgšanai ir vairākas priekšrocības – to noslēgšana ļauj sadarbību strukturēt un nodrošināt tās pēctecību. Tāpēc līgumos ieteicams paredzēt arī šādus sadarbības aspektus:

- apņemšanos sadarboties SDK ietvaros;
- apņemšanos iesaistīt sadarbībā un SDK citas pašvaldības;

- apņemšanos iesaistīt sadarbībā un SDK valsts DPS;
- apņemšanos organizēt/koordinēt sadarbību;
- būtiskākās jomas, kurās paredzēta sadarbība;
- līguma pielikumos jāformulē rīcības, kuras pašvaldības apņemas pildīt atbilstoši RP, norādot arī, kādus partnerus vēl plānots iesaistīt to izpildē:
 - sadarbība pašvaldību starpā – aktualizējot un slēdzot papildu līgumus, iesaistot arī citas pašvaldības, uzturot kontakttīklu;
 - SDK aktīvas darbības nodrošināšana – pašvaldību pārstāvju dalība, koordinējošās lomas nodrošināšana, pašvaldību DPS pārstāvju iesaiste (atbalstīt no pašvaldībām organizatoriski), valsts DPS iesaiste, tikšanās, attālinātas tikšanās, sarakste, sekošana līdz termiņiem;
 - kontakttīkla uzturēšana kā daļa no SDK darba – visu pierobežas DPS un pašvaldību kontaktu, pienākumu u.c. datu apkopošana, uzturēšana un atjaunošana, saziņa ar kontakttīkla pārstāvjiem,
 - pašvaldību UD atbalstīšana: stiprināšana (ne tikai materiāli, bet arī organizatoriski), revīzija, sadarbība ar VUGD un citiem DPS, starpvalstu DPS – tikšanās, pieredzes apmaiņas, attālināta sadarbība u.c.
 - PP un LT SKN atbalstīšana – tikšanās, DPS mācības, valodas mācības, saziņa, slodze, aprīkojums u.c.;
 - pašvaldību DPS dalība OVC – jāvienojas, kā tieši iesaistīts pašvaldības DPS;
 - datu uzkrāšana un koplietošana/informācijas apmaiņa, valsts institūciju datu pieprasīšana.

Lai arī Latvijā paredzētā administratīvi teritoriālā reforma iesaistīto pušu starpā tiek uzskatīta par risku sadarbības līgumu izpildē, paredzēts, ka reforma sadarbības līgumu izpildi būtiski neietekmēs, jo jauno pašvaldību dome būs esošo pašvaldību tiesību un saistību pārņēmēja. Jāņem vērā, ka pašvaldību apvienošanai paredzēts arī pārejas laiks un plānots, ka jaunās pašvaldību domes apvienotajos novados darbu uzsāks 2021.gada 1.jūlijā¹⁹⁴. Tātad arī sadarbības līgumu izpildē aptuveni gadu nav paredzamas pārmaiņas, tomēr pārejas periodā ieteicams nodrošināt pēctecību. **SDK izveide detalizēti raksturota RP 4. daļā.**

Lai uzlabotu informācijas apmaiņu, rekomendējams izveidot arī Latvijas-Lietuvas DPS kontakttīklu, kurā tiktu apvienoti pēc iespējas visu Latvijas-Lietuvas pierobežas pašvaldību un DPS dati. Kontakttīkla izveide sīkāk raksturota RP 5. daļā.

Lai nodrošinātu visu Lietuvas un Latvijas pierobežas DPS operatīvu sadarbību, rekomendējams apsvērt arī vienota operatīvās vadības centra (turpmāk – OVC) izveidi pierobežā, kuru raksturotu šādi aspekti:

- mērķis – nodrošināt saskaņotu un efektīvu DPS darbību Latvijas-Lietuvas pierobežā apvienojot resursus no Latvijas un Lietuvas;
- izmantojamie cilvēkresursi:
 - esošie DPS dežūrdaļu cilvēkresursi, kuru pienākumi pašreiz ietver zvanu pieņemšanu, operatīvās vadības nodrošināšanu, kā arī darbu koordinēšanu, līdz ar to vienota pierobežas OVC izveide neparedz papildu izmaksas operatīvās vadības nodrošināšanai nepieciešamajiem cilvēkresursiem
 - esošos cilvēkresursus pārstrukturējot, jānodrošina darbinieku apmācība¹⁹⁵
- iekļaujamie DPS:
 - visi Pierobežas pašvaldību DPS (sk. RP 5. daļu)
- funkcijas:
 - pieņemt DPS izsaukumus

¹⁹⁴Lai iegūtu detalizētāku informāciju, ieteicams griezties pie Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvjiem un VARAM Pašvaldību departamenta pārstāvjiem

¹⁹⁵Apmācības visiem darbiniekiem kopā nevis katra dienesta darbiniekiem atsevišķi, kas nerada lielas papildu izmaksas

- nodot izsaukumus atbilstīgajam DPS, informēt iespējami iesaistāmos DPS un koordinēt to darbu
 - ievadīt informāciju Vienotā notikuma reģistrā
 - uzturēt kopēju videonovērošanas sistēmu un veikt videonovērošanu diennakts režīmā
 - uzturēt sistēmu, kas atspoguļo visu DPS brigāžu aktivitāti (aktīvs/neaktīvs) un atrašanās vietu (nodrošinot visus operatīvos transportlīdzekļus ar GPS)
- Finansējums
 - esošo OV funkciju izpildē izmantotais finansējums
 - ES struktūrfondu finansējums
 - Valsts un pašvaldību līdzfinansējums
- Nepieciešamības gadījumā sākotnēji OVC var iesaistīt tikai policijas.
- Ieguvumi:
 - vieglāk saskaņot sadarbību starp LV un LT (pagaidām gan ir maz sadarbības gadījumu, kamēr nesarunā, kā tieši sadarboties vairāk (kas noteikti būtu efektīvi))
 - iespēja pēc ciešākas LV un LT DPS sadarbības attīstīšanas izsūtīt otras valsts brigādi uz notikuma vietu, ja notikuma vietas valsts DPS tobrīd ir ilgāks iespējamās reaģēšanas laiks
 - iespēja efektīvāk reaģēt uz izsaukumiem un sniegt nepieciešamo palīdzību
 - iespēja lietderīgāk izmantot DPS resursus

Ieteicams apsvērt iespēju OVC izveidot kādās no bijušajām VRS telpām, kas atbrīvotas pēc VRS pārstrukturēšanas. Līdzīga formāta OVC darbojas arī citās valstīs (tiesa gan, valsts ietvaros). Piemēram, Igaunijā ir izveidoti četri OVC, kas aptver visu Igaunijas teritoriju un tajos ir izvietoti visi operatīvo dienestu zvanu pieņēmēji un izsaukumu koordinētāji, kā arī papildus tiek veikta videonovērošana reģionā. Papildus šajos Igaunijas OVC tiek nodrošināta iespēja arī civilās aizsardzības komisiju darba nodrošināšanai ārkārtējās un krīzes situāciju laikā. **Veidojot OVC, jāņem vērā tā saistība ar ERAF projektu "Vienota kontaktu centra platforma operatīvo dienestu darba atbalstam un publisko pakalpojumu piegādei", kura ietvaros līdz 2021. gada 4. jūnijam paredzēts nodrošināt vienota zvanu kontaktu centra funkcionalitāti valsts publiskās pārvaldes vajadzībām Latvijā. Jāsalīdzina plānotā OVC funkcijas ar 112 pakalpojuma funkcijām un jāizvērtē to pārklāšanās. Ja OVC funkcijas, kas saistītas ar Latvijas darbību, nodrošina 112 pakalpojums, tad ieteicams izvērtēt tā komunikāciju ar Lietuvas DPS¹⁹⁶.**

¹⁹⁶Informācija par minēto projektu: <http://www.vp.gov.lv/?id=879>

RĪCĪBAS PLĀNS

Rīcības plānā lietotos saīsinājumus skatīt ziņojuma sākumā.

Rīcības plānu veido piecas daļas:

- katrā no tām sniegts īss esošās situācijas apraksts (esošā situācija detalizēti raksturota Pētījuma daļā) un sasniedzamais mērķis;
- tabulu formā apkoptas rīcības, kas veicamas, lai sasniegtu mērķi. Norādīti arī soļi rīcību īstenošanai, to īstenošanā iesaistītās puses un atbildīgie par soļu īstenošanu;
- soļiem, kas saistīti ar kādu citu rīcību, norādīta atsauce uz tām. Sasaiste ar citām rīcībām norādīta, jo **visas RP sadaļas ir savstarpēji saistītas un papildinošas, t.i. – rīcības vienā sadaļā ietekmē arī citas sadaļas rīcību izpildi.**

Lai nodrošinātu vienotu DPS darbību, būtiski risināt tās ar DPS darbību saistītās problēmas, kas nav saistītas ar sadarbību – cilvēkresursu un tehniskā nodrošinājuma problēmas. Rīcības šo aspektu uzlabošanai apkopotas pirmajā RP sadaļā, bet ietekmē arī darbības citās sadaļās. Savukārt, lai attīstītu starpvalstu sadarbību, īpaši – kopēju reaģēšanas kārtību izstrādi, būtiski pirmām kārtām sakārtot DPS sadarbību katras valsts ietvaros. Savukārt DPS sadarbībā – gan nacionālā, pārrobežu līmenī –, būtiskākais ir dažāda veida informācijas apmaiņa. Efektīvai informācijas apmaiņas nodrošināšanai nepieciešams gan veidot tiešus kontaktus personu līmenī (viens pret viens), gan organizēt sadarbību – tikšanās, apmācības. Tāpēc informācijas apmaiņas uzlabošanai paredzētās rīcības apkopotas gan RP otrajā sadaļā (informācijas apmaiņa kopumā), gan piektajā sadaļā (DPS kontakttikla veidošana), gan citās. Tā kā viss rīcības plāns vērsts uz DPS sadarbības stiprināšanu, pirmajā RP sadaļā iekļautas arī darbības, kuras detalizētas citās sadaļās.

1. KĀRTĪBA CIEŠĀKAI DROŠĪBAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU SADARBĪBAI PIEROBEŽAS PAŠVALDĪBĀS

Īss esošās situācijas apraksts: Pašreiz sadarbība starp Lietuvas un Latvijas valsts DPS institūcijām ir apmierinoša, tomēr tā ir paplašināma, virzoties uz vienotu DPS tīklu pierobežā. Nav attīstījusies sadarbība starp Latvijas un Lietuvas DPS pašvaldību līmenī. Arī nacionālā līmenī DPS savstarpējā sadarbība ir sakārtojama.

Ciešākas DPS sadarbības pierobežā mērķis: DPS pakalpojumu efektivitātes un pieejamības palielināšana Latvijas un Lietuvas projekta pierobežu pašvaldībās un kopējās drošības situācijas uzlabošana tajās, ar efektivitāti saprotot veiksmīgu DPS uzdevumu izpildi ar pēc iespējas mazākiem patērētajiem resursiem (teorētiski, piemēram, uz notikumu LV reaģē LT vienība, ja ir tuvāk) vai uzdevumu izpilda ātrāk un ar mazāk sekām, resursus apvienojot (piemēram, abu valstu ugunsdzēsības dienesti nodzēš ugunsgrēku, mazāk platības skartas)), bet ar pieejamības palielināšanu saprotot, ka pakalpojumi kļūst pieejamāki, ja abu valstu dienesti vairāk iesaistās gadījumu risināšanā. **Lai sasniegtu mērķi un īstenotu turpinājumā raksturotās darbības,** būtiski nodrošināt visu iesaistīto pušu sadarbību,

vienotu situācijas izpratni un saskaņotu darbību. Lai efektīvi organizētu sadarbību, izveidojama apvienība, kurā iesaistāmi RP norādīto darbību izpildei nepieciešamie dalībnieki – Sabiedriskās drošības komisiju (turpmāk – SDK). SDK izveide detalizēti raksturota ziņojuma 4. nodaļā un RP 4. daļā.

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
1.1. Latvijas un Lietuvas valsts policiju sadarbības pilnveide						
Pašreiz Latvijas un Lietuvas valsts policiju starpā sadarbība notiek, formāli un neformāli. Tomēr informācijas apmaiņas un gadījumu risināšanas laiku iespējams uzlabot. Rīcību mērķis: uzlabot valsts policiju kompetencē esošo jautājumu risināšanas efektivitāti.						
1.1.1.	LV un LT valsts policistu angļu valodas prasmju attīstīšana	1.1.1.1.	Saskaņot abu valstu angļu valodas apmācības stratēģijas (līmenis, pedagoģiskā pieeja, terminoloģija), tostarp – vienādu noslēguma pārbaudījumu abu valstu pārstāvjiem	LV VP, LT VP, PP un LT SKN	LV VP, LT VP	1.5.1. 1.7.2.
		1.1.1.2.	Izstrādāt apmācību materiālus Latvijas policistiem	LV VP	LV VP	
		1.1.1.3.	Izstrādāt apmācību materiālus Lietuvas policistiem	LT VP	LT VP	
		1.1.1.4.	Organizēt regulāru apmācību Latvijas policistiem	LV VP	LV VP	
		1.1.1.5.	Organizēt regulāru apmācību Lietuvas policistiem	LT VP	LT VP	
1.1.2.	LV VP un LT VP sakaru savienojamības nodrošināšana	1.1.2.1.	Iegādāties savstarpēji savienojumus sakaru līdzekļus LV VP un LT VP	LV VP, LT VP	LV VP, LT VP	
		1.1.2.2.	Nodrošināt Sakaru līdzekļu lietošanas apmācību	LV VP, LT VP	LV VP, LT VP	
1.1.3.	Nodrošināta iespēja abu valstu VP redzēt otras valsts aktīvās patruļas tiešsaistes kartē	1.1.3.1.	Aprīkot katru LV VP un LT VP operatīvo transportlīdzekli ar GPS raidītāju	LV VP, LT VP	LV VP, LT VP	1.7.1.
		1.1.3.2.	Izstrādāt/iegādāties sistēmu transportlīdzekļu atrašanās vietu atspoguļošanai reāllaikā (paredzot iespēju uzkrāt datus)	LV VP, LT VP	LV VP, LT VP	
1.1.4.	Konkrētu VP kontaktpersonu noteikšana pārrobežas sadarbības koordinēšanai	1.1.4.1.	Izraudzīt kontaktpersonas katrā LT VP komisariātā Pierobežas pašvaldību teritorijās	LT VP	LT VP	2.4.2.1. 5.1.2.1. 5.1.3.1.
		1.1.4.2.	Izraudzīt kontaktpersonas katrā LV VP iecirknī Pierobežas pašvaldību teritorijās	LV VP	LV VP	
		1.1.4.3.	Iekļaut kontaktpersonas Vienotā DPS Kontakttīklā	LV VP, LT VP	SDK ¹⁹⁷	
		1.1.4.4.	Organizēt visu kontaktpersonu tikšanās/attālinātas tikšanās, lai vienotos par komunikācijas gadījumiem, formām, taktikām	LV VP, LT VP	SDK	

¹⁹⁷Sabiedriskās drošības komisija – jaunizveidojama organizācija, kas apvieno visas pierobežas pašvaldības (detalizēti skatīt 4.sadaļā)

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
1.2. Latvijas un Lietuvas ugunsdzēsības dienestu sadarbības pilnveide						
Pašreiz Latvijas un Lietuvas ugunsdzēsības starpā sadarbība ir reta, pastāv neizmantots sadarbības potenciāls. Rīcību mērķis: uzlabot ugunsdrošību pierobežā, ātrāk novēršot un likvidējot ugunsgrēkus						
1.2.1.	Paplašināt sadarbību starp LV VUGD un LT pašvaldību UD, papildinot esošo sadarbības līgumu ar konkrētām sadarbības taktikām	1.2.1.1.	Vienoties par gadījumiem, kādos prasāma un sniedzama palīdzība otras valsts teritorijā paātrinātā kārtībā (tūlītēji gadījumi, piemēram, pamanīts ugunsgrēks ar strauju izplatību utml.)	LV VUGD, LT pašvaldību UD	LV VUGD, LT UD	
		1.2.1.2.	Nepieciešamības gadījumā veikt izmaiņas normatīvajos aktos	LV VUGD, LT pašvaldību UD	LV VUGD, LT UD	
1.2.2.	Vienoties par gadījumiem, kādos DPS ziņo otras valsts DPS par ugunsgrēkiem	1.2.2.1.	Izstrādāt vienošanos par ziņošanu otras valsts dienestiem gadījumos, kad: - Pastāv risks ugunsgrēkam izplatīties otras valsts teritorijā - Ugunsgrēku savas valsts teritorijā dzēšanu ievērojami atvieglot (vai tā sekas būtiski mazinātu) tūlītēja otras valsts DPS iesaiste	LV VUGD, LT pašvaldību UD	LV VUGD, LT UD	
1.3. Latvijas un Lietuvas NMPD sadarbība						
Pašreiz abu valstu NMPD nesadarbojas ¹⁹⁸ Rīcību mērķis: uzlabot NMP pakalpojumu efektivitāti un pieejamību pierobežā						
1.3.1.	Attīstīt sadarbību, vienojoties par precīzām rīcībām sadarbības gadījumos	1.3.1.1.	Apkopot informāciju par gadījumiem, kādos tiktu uzlabota reaģēšanas efektivitāte, abu valstu NMPD sadarbojoties	LV NMPD, LT pašvaldību NMPD	LV NMPD, LT pašvaldību NMPD	
		1.3.1.2.	Vienoties par precīzu sadarbību konkrētos gadījumos (izsaukšana, izmaksu kompensēšanas kārtība u.c.)	LV NMPD, LT pašvaldību NMPD	LV NMPD, LT pašvaldību NMPD	
1.4. Informācijas nodrošināšana iedzīvotājiem						
Pašreiz Latvijas un Lietuvas iedzīvotājiem nav pietiekamas informācijas par saistošajiem noteikumiem, kas ievērojami otras valsts teritorijā						

¹⁹⁸Pēc Lietuvas pašvaldību NMPD sniegtās informācijas. Latvijas NMPD nav sniedzis informāciju

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
Rīcību mērķis: Izglītēt un informēt pierobežas iedzīvotājus, lai samazinātu iespējamo pārkāpumu skaitu, veicinātu sadarbību ar sabiedrību, veicinātu sabiedrības uzticēšanos DPS un uzlabotu drošību kopumā						
1.4.1.	Esošās situācijas izpēte, tostarp – gadījumu analīze	1.4.1.1.	Regulāri un pastāvīgi apkopot informāciju par gadījumiem, kad ārvalstnieki pārkāpj noteikumus katras pašvaldības teritorijā, t.sk. administratīvā kodeksa pārkāpumi, pašvaldību saistošie noteikumi, kriminālpārkāpumi)	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	SDK	
		1.4.1.2.	Vienoties par informācijas atspoguļošanas veidiem, lai ieviestu iespējami labākos risinājumus	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	SDK	
		1.4.1.3.	Apkopot materiālus par katram novadam atbilstošajiem gadījumiem un vietām, kurās nepieciešams izvietot informāciju	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	Pašvaldības	3.2.1. 3.3.1.
1.4.2.	Informatīvo materiālu sagatavošana	1.4.2.1.	Sagatavot informatīvas plāksnes (vietām, kurās iespējami pārkāpumi) vairākās valodās (latviešu, lietuviešu, vēlams arī krievu, angļu un vācu).	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	Pašvaldības	
		1.4.2.1.	Sagatavot informatīvus bukletus vairākās valodās (latviešu, lietuviešu, vēlams arī krievu, angļu un vācu).	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	Pašvaldības	
		1.4.2.3.	Sagatavot informatīvus semināru materiālus	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	Pašvaldības	
1.4.3.	Sabiedrības informēšana	1.4.3.1.	Uzstādīt informatīvas plāksnes	LV pašvaldības, LT pašvaldības	Pašvaldības	
		1.4.3.2.	Izplatīt informatīvus bukletus	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	Pašvaldības	
		1.4.3.3.	Organizēt informatīvas kampaņas	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	Pašvaldības	
1.5. Latvijas un Lietuvas DPS sadarbības attīstīšana pašvaldību līmenī						
Pašreiz Latvijas un Lietuvas DPS sadarbība pašvaldību līmenī nav attīstīta						
Darbību mērķis: uzlabot administratīvo pārkāpumu novēršanas un fiksēšanas efektivitāti						
1.5.1.	Pašvaldību DPS sadarbības attīstīšana kopumā	1.5.1.1.	Slēgt sadarbības līgumus starp Pierobežas pašvaldībām, paredzot: daļēju drošības pakalpojumu deleģēšanu kaimiņu pašvaldību DPS (nepieciešamības gadījumos, definējot precīzas sadarbības robežas) – ar	Pašvaldības, pašvaldību DPS	SDK	

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
			mērķi atļaut kaimiņu pašvaldības pārstāvjiem iebraukt un pašvaldības interesēs rīkoties pašvaldības teritorijā gadījumus un veidus, kādos veicama informācijas apmaiņa			
		1.5.1.2.	Izvērtēt nepieciešamās sadarbības jomas un veidus	Pašvaldības, pašvaldību DPS	Pašvaldības	
		1.5.1.3.	Iesaistīt pašvaldību DPS pārstāvjus kopīgās apmācībās	Pašvaldības, pašvaldību DPS	SDK	
		1.5.1.4.	Organizēt kopīgus preventīvus pasākumus	Pašvaldības, pašvaldību DPS	SDK	
1.5.2.	LV PP un LT PK sadarbības pašvaldību līmenī attīstīšana	1.5.2.1.	Izstrādāt vienkāršotu kārtību kopējai patrulēšanai publiskos pasākumos (nodrošinās ne tikai papildu fiziskus resursu, bet arī samazinās valodas barjeru ar apmeklētājiem)	LV PP, LT PK	SDK	
		1.5.2.2.	Attīstīt PP policistu un SKN darbinieku valodu zināšanas	LV pašvaldības, LT pašvaldības, PP, LT SKN	Pašvaldības	1.1.1.
		1.5.2.3.	Stiprināt PP policistu un SKN speciālistu kompetenci, nodrošinot regulāras, ar citiem dienestiem apvienotas apmācības (taktika, likumdošana, sadarbība, psiholoģija, saskarsme, u.c.)	PP, LT SKN	SDK	
		1.5.2.4.	Izstrādāt vienkāršotu kārtību palīdzības sniegšanai nepieciešamības gadījumā (gadījumos, kad LV PP var iesaistīties darbā LT bez VP starpniecības)	LV pašvaldības, LT pašvaldības PP, LV VP, LT VP	Pašvaldības , LV VP, LT VP	
1.5.3.	Brīvprātīgo UD sadarbības attīstīšana pašvaldību līmenī (PUD, BUO)	1.5.3.1.	Veikt visu Latvijas un Lietuvas Pierobežas pašvaldību teritorijā esošo UD (tostarp - PUD un BUO) revīziju, precizējot pieejamo tehnisko nodrošinājumu, ģeogrāfiskās izbraukšanas iespējas, gadījumos, kādos iespējams palīdzēt, reaģēšanas ātrumu dažādos laikos u.c. ¹⁹⁹ . Revīzijas dati jāpublisko, veidojot vienotu platformu, iespējams, sadaļu VUGD mājaslapā.	LV PUD, LV BUO, LV VUGD, LBUBA, LT VUGD, LT BUO, LT PUD	LV PUD, LV BUO, LBUBA, LT PUD, LT BUO	1.8.2.1.
		1.5.3.2.	Stiprināt UD darbinieku un dalībnieku kompetenci, sagatavotību	LV PUD, LV BUO LV pašvaldības	LV PUD, LV BUO LV	
		1.5.3.3.	Izstrādāt sarakstu ar gadījumiem, kādos iespējams sniegt palīdzību otras valsts DPS	LV PUD, LV BUO LV pašvaldības	LV PUD, LV BUO LV	
		1.5.3.4.	Izstrādāt PUD un BUO starpvalstu sadarbības kārtību	LV PUD, LV BUO LV pašvaldības	LV PUD, LV BUO LV	

¹⁹⁹Šobrīd tiek realizēts pilotprojekts, kura laikā tiek izvērtētas BUO un PUD attīstības iespējas. Pilotprojekts tiks noslēgts š.g. 31.decembrī un līdz 2021. gada 1. maijam paredzēts iesniegt MK informatīvo ziņojumu par pilotprojekta rezultātiem. Paredzams, ka informatīvajā ziņojumā tiks skarti jautājumi par nepieciešamajām izmaiņām normatīvajā regulējumā attiecībā uz brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijām un pašvaldību ugunsdzēsības formējumiem. **Rīcības plānā minētā revīzija Latvijas teritorijā veicama nekavējoties un par rezultātiem jāinformē pilotprojekta vadītāji.**

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
		1.5.3.5.	Veikt izmaiņas Normatīvajos aktos, ja nepieciešams (izvērtējot nepieciešamās izmaiņas, ņemami vērā Pilotprojekta rezultāti)	LV PUD, LV BUO LV pašvaldības	LV VUGD, LV IeM	
1.6. Latvijas Robežsardzes un pašvaldību sadarbības attīstīšana						
Pašreiz iespējams LV VRS klātbūtnes trūkums citu LV DPS ikdienas darbā						
Rīcību mērķis: Attīstīt, stiprināt sadarbību starp LV VRS un PP, LV VP						
1.6.1.	Sadarbības pārskatīšana un stiprināšana starp PP un VRS, kā arī starp VP un VRS	1.6.1.1.	Slēgt sadarbības vienošanos starp VRS un PP	LV VRS, PP	LV VRS	
		1.6.1.2.	Pārskatīt VRS un VP sadarbības līgumu izpildi ²⁰⁰	LV VRS, PP	VRS, PP	
		1.6.1.3.	Organizēt kopējas apmācības	LV VRS, PP, LV VP	LV VRS	
		1.6.1.4.	Izstrādāt vienveidīgas rīcības aprakstus dažādu (biežāko, iespējamo) situāciju risināšanai (piemēram, aizturētās personas nogādāšana uz tuvāko VRS).	LV VRS, PP, LV VP	LV VRS	
1.7.Latvijas un Lietuvas DPS darbības vienotības uzlabošana						
Pašreiz vērojams vienotas LV un LT DPS darbības trūkums pierobežā						
Rīcību mērķis: samazināt DPS reaģēšanas laiku visā reģionā, uzlabot gadījumu risināšanas kvalitāti						
1.7.1.	Izskatīt tehniskās, organizatoriskās un finansiālās iespējas izveidot Vienotu operatīvās vadības centru (OVC) Zemgales pierobežas reģionam	1.7.1.1.	Aprīkot visus operatīvos transportlīdzekļus (PP un VP, NMPD, arī LT partnerus) ar GPS raidītājiem un atainot vienā kartē ar reāllaika atrašanās vietām	DPS, pašvaldības	DPS, pašvaldības	1.1.3.
		1.7.1.2.	OVC darbā iesaistīt DPS pārstāvjus	DPS	SDK	
		1.7.1.3.	Noslēgt vai pārskatīt sadarbības līgumus starp VP, PP un pašvaldībām	LV VP, PP, LV pašvaldības	LV pašvaldības	
		1.7.1.4.	Izstrādāt vienveidīgas rīcības aprakstus dažādu (biežāko, iespējamo) situāciju risināšanai (piemēram, informācijas nodošanas formāts, saturs).	DPS	LV VP	
		1.7.1.5.	Organizēt OVC darbību	DPS	DPS	
1.7.2.	Pieredzes apmaiņas pasākumu organizēšana	1.7.2.1.	Organizēt DPS pieredzes apmaiņas pasākumus, tostarp – kopēji risinātu gadījumu izvērtēšanu	DPS	SDK	
1.7.3.	Kopēju vietējo un pārrobežas DPS mācību organizēšana	1.7.3.1.	Izstrādāt apmācību materiālus par reaģēšanas taktikām (pašaizsardzība, aizturēšana, sadarbība, pakļautība, u.c.)	DPS	SDK	1.1.1.
		1.7.3.2.	Izstrādāt apmācību materiālus par juridiskiem jautājumiem un normatīvo aktu skaidrojumiem	DPS	SDK	

²⁰⁰Lietuvas VP norādījusi, ka ir gadījumi, kad līgums ir, bet sadarbības nav

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
	vienotas izpratnes un rīcības veicināšanai	1.7.3.3.	Izstrādāt svešvalodu apmācību materiālus (tostarp – saziņa, terminoloģija)	DPS	SDK	
		1.7.3.4.	Izstrādāt apmācību materiālus par saskarsmes, pārrunu vešanas un ētikas jautājumiem	DPS	SDK	
		1.7.3.5.	Izstrādāt apmācību materiālus par psiholoģisko noturību un izdegšanas riskiem	DPS	SDK	
		1.7.3.6.	Izstrādāt apmācību materiālus par padziļinātas pirmās palīdzības sniegšanu	DPS	SDK	
		1.7.3.7.	Organizēt apmācības par situāciju analīzi	DPS	SDK	
		1.7.3.8.	Piesaistīt nepieciešamos speciālistus un organizēt apjomīgas apmācības (tostarp – izmantojot projektu iespējas)	DPS	SDK	
1.7.4.	Regulāras DPS tikšanās	1.7.4.1.	Organizēt pierobežas pašvaldībās esošo DPS pārstāvju tikšanās reizi ceturksnī (norise – viena diena, katru reizi organizē cita DPS pārmijus LV un LT)	DPS	SDK	
		1.7.4.2.	Organizēt projektu pieteikumu iesniegšanu papildus finansējuma saņemšanai, lai organizētu tikšanās	DPS	SDK	
		1.7.4.3.	Izstrādāt sanāksmju plānus/grafiku un tēmas vismaz gadam	DPS	SDK	
1.8.Latvijas DPS savstarpējās sadarbības uzlabošana						
Pašreiz Latvijas DPS sadarbība notiek, tomēr tā dažkārt ir segregēta starp valsts un pašvaldību DPS Rīcību mērķis: uzlabot DPS sadarbību valsts līmenī, lai varētu attīstīt starptautisko sadarbību						
1.8.1.	LV PP un VP sadarbības uzlabošana, vienādošana	1.8.1.1.	Izvērtēt katrai pašvaldības policijai aktuālākos sadarbības jautājumus ar VP (piemēram, zādzības, informācijas apmaiņa, kopīga patrulēšana sabiedriskos pasākumos)	LV pašvaldības, PP	LV pašvaldības	
		1.8.1.2.	Vienoties un slēgt sadarbības līgumus starp pašvaldībām un VP, vienojoties par: - Konkrētiem informācijas apmaiņas veidiem un tēmām - Konkrētu praktisko sadarbību (piemēram, PP iesaisti VP darbā, kad nepieciešams labi pārzināt pašvaldības teritoriju)	LV pašvaldības, LV VP	LV pašvaldības , LV VP	
1.8.2.	LV VUGD un citu UD sadarbības sakārtošana	1.8.2.1.	Veikt PUD un BUO revīziju (kā noteikts 1.5.3.1. punktā). Tā kā LV projekta teritorijā ir 3 PUD un 2 BUO, revīzija veicama ātrāk nekā pilotprojekta rezultāti un rezultāti iesniedzami VUGD zināšanai un izmantojami sadarbības ar LV VUGD uzlabošanai un tālākai PUD un BUO attīstībai un stiprināšanas pamatošanai.	LV PUD, LV BUO, LV VUGD, LBUBA, LT VUGD, LT BUO, LT PUD	LV PUD, LV BUO, LBUBA, LT PUD, LT BUO	1.5.3.1. 2.2.1.3.
		1.8.2.2.	Precizēt PUD dalībnieku lomas, nodrošinot skaidru informācijas apmaiņu ar VUGD	LV pašvaldības, PUD	LV pašvaldības	

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
		1.8.2.3.	Uzlabot savstarpējo informācijas apmaiņu, vienojoties par gadījumiem, kādos VUGD izsauc PUD, kādos – neizsauc un veidiem, kā iespējams uzlabot ziņošanas ātrumu, lai uzlabotu ugunsdrošību pašvaldību teritorijās	LV Pašvaldības, LV PUD, LV VUGD	LV VUGD	1.5.3.1. 1.8.2.1. 2.2.1.3.
		1.8.2.4.	Apsvērt iespējas uzlabot un paplašināt sadarbību, ņemot vērā revīzijā secināto.	LV Pašvaldības, LV PUD, LV VUGD	LV VUGD	
1.9. Drošības uzlabošana Latvijas un Lietuvas pierobežā						
Šobrīd drošība kopumā Lietuvas un Latvijas pierobežā ir uzlabojama – īpaši jāmazina noziedzīgu nodarījumu un ugunsgrēku skaits un apmērs						
Darbību mērķis: uzlabot drošību pierobežas iedzīvotājiem, samazināt problemātisku situāciju skaitu						
1.9.1.	Veikt preventīvus pasākumus noziedzības mazināšanai	1.9.1.1.	Iesaistīt iedzīvotājus preventīvos pasākumos, īpaši – sociālā riska grupu pārstāvjus un personas ar noslieci uz atkārtotiem recidīvu	PP, SKN, LV VP, LT PK, LV pašvaldības, LT pašvaldības	LT PK, LV VP	
		1.9.1.2.	Veikt preventīvos pasākumus, lai mudinātu pilsoņus aktīvi īstenot privātus drošības pasākumus (signalizācijas ierīkošana, līdzdalība iniciatīvā "Drošas kaimiņattiecības" u. tml.)			
		1.9.1.3.	Palielināt publiskās telpas novērošanas pārklājumu, palielināt video novērošanas kameru tīklu (piemēram, publiskās telpās ierīkot video novērošanas kameras, kā arī pilsoņu līdzdalība ar personīgām video novērošanas kamerām).	LV pašvaldības, LT pašvaldības	LV pašvaldības , LT pašvaldības	
		1.9.1.4.	Uzlabot kopīgu Lietuvas-Latvijas policijas spēku darbību koordinēšanu nepieciešamības gadījumos	LT VP LV VP	LT VP LV VP	3.2.1.
1.9.2.	Veikt preventīvos pasākumus, lai samazinātu ceļu satiksmes negadījumu skaitu (īpaši ar autoceļu "Via Baltica" saistītos)	1.9.2.1.	Satiksmes drošības kontroles pasākumu piemērošana, lai samazinātu satiksmes negadījumu skaitu	LT VP LV VP	LT VP LV VP	
		1.9.2.2.	Preventīvi informēt iedzīvotājus par drošas satiksmes priekšnosacījumiem	LV pašvaldības, LT pašvaldības, PP, LT SKN, LT VP, LV VP	LT VP, LV VP	
1.9.3.	Samazināt ugunsgrēku skaitu	1.9.3.1.	Veikt preventīvus pasākumus ugunsgrēku samazināšanai, iesaistot vietējos iedzīvotājus	Pašvaldības, LV PUD, LT PUD, LV VUGD, LV BUO, LT BUO	Pašvaldības , LV VUGD, LT PUD	
		1.9.3.2.	Īstenot pastāvīgus ugunsgrēku preventīvos pasākumus riskantos (no ugunsdrošības viedokļa) uzņēmumos un saimniecībās.			
		1.9.3.3.	Organizēt ugunsgrēka dzēšanas mācības riskanto (no ugunsdrošības viedokļa) uzņēmumu un saimniecību darbiniekiem.			

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
1.9.4.	Uzlabot UD reaģēšanas laiku	1.9.4.1.	Apgādāt ugunsdzēsējus ar aprīkojumu un līdzekļiem, kas nepieciešami ugunsgrēku dzēšanai (elpošanas aparāti, brīvprātīgo ugunsdzēsēju apgādāšana ar speciālo darba apģērbu).	Pašvaldības, LV PUD, LT PUD, LV VUGD, LV BUO, LT BUO	Pašvaldības, LV VUGD, LT PUD	
		1.9.4.2.	Nomainīt novecojušo ugunsdzēsības tehniku pret jaunu, lai saīsinātu ierašanās laiku notikuma vietā.			
		1.9.4.3.	Ugunsdzēsības spēku izvietojums apkalpojamajā teritorijā tā, lai tiktu nodrošināts reaģēšanas laiks saskaņā ar normatīvu.	LV VUGD, LT VUGD, LT PUD	LV VUGD, LT VUGD	
		1.9.4.4.	Vairot cilvēkresursus (nav iespējas novērtēt finanšu avotus).			
		1.9.4.5.	Uzlabot dežurējošo brīvprātīgo ugunsdzēsēju izsaukšanas uz sistēmu, lai tos izsauktu laicīgi, vai arī lai izsauktu tuvāk notikuma vietai esošos brīvprātīgos ugunsdzēsējus	LT VUGD, LT PUD, LT BUO, LT brīvprātīgie ugunsdzēsēji	LT VUGD, LT PUD,	1.5.3.1. 1.8.2.1.
		1.9.4.6.	Uzlabot kopīgu Lietuvas un Latvijas ugunsdzēsības un glābšanas dienestu darbību koordinēšanu pierobežā			3.3.1.
		1.9.4.7.	Satiksmes infrastruktūras uzlabošana (piemēram, ceļu ar uzlabotu segumu daļas palielināšana no visiem ceļa segumiem pašvaldībās).	Pašvaldības	Pašvaldības	3.1.5.1.
1.9.5.	Uzlabot NMPD reaģēšanas laikus	1.9.5.1.	Izvietot Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes teritorijā tā, lai tiktu nodrošināts reaģēšanas laiks saskaņā ar normatīvajiem aktiem	LT Veselības aizsardzības ministrija, pašvaldību administrācijas	LT Veselības aizsardzības ministrija, pašvaldību administrācijas	
		1.9.5.2.	Uzlabot kopīgu Lietuvas un Latvijas neatliekamo medicīnisko brigāžu darbību koordinēšanu ekstremālu situāciju laikā pierobežā			3.2.1.
		1.9.5.3.	Atrisināt Lietuvas divu dispečeru centru (NMP un Vispārīgās palīdzības centrs (VPC)) problēmu, pārejot tikai uz VPC dispečeru centra darbu (vai iesaistot apvienotā OVC)			
		1.9.5.4.	Uzlabot satiksmes infrastruktūru – ceļu segumu (piemēram, palielinot ceļu ar uzlabotu segumu īpatsvaru visu ceļu kopgarumā pašvaldībās)			3.1.5.1.
		1.9.5.5.	Apgādāt NMP speciālistus ar aprīkojumu un līdzekļiem, kas nepieciešami to funkciju pildīšanai			
		1.9.5.6.	Vairot cilvēkresursus			
1.9.6.	Samazināt nelegālās migrācijas riskus	1.9.6.1.	Organizēt Lietuvas un Latvijas kompetento iestāžu pieredzes apmaiņas pasākumus nelegālās migrācijas novēršanai	DPS, LV pašvaldības, LT pašvaldības	SDK	1.7.2.1. 4.5.1.1.
		1.9.6.2.	Veicināt preventīvos pasākumus, lai iesaistītu pēc iespējas vairāk cilvēku nelegālās migrācijas mazināšanā		Pašvaldības	
		1.9.6.3.	Robežsardzes speciālistu apgādāšana ar nepieciešamiem tehniskiem līdzekļiem		LV VRS, LT VRD	
		1.9.6.4.	Palielināt video novērošanas kameru skaitu pierobežā		Pašvaldības	1.9.1.3. 2.3.1.1.

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
						5.1.2.1.
1.9.7.	Samazināt kontrabandas apriti	1.9.7.1.	Organizēt Lietuvas un Latvijas kompetento iestāžu pieredzes apmaiņas pasākumus nelegālās migrācijas novēršanai	DPS	SDK	1.7.2.1. 4.5.1.1.
		1.9.7.2.	Uzlabot satiksmes infrastruktūru – ceļu segumu (piemēram, palielinot ceļu ar uzlabotu segumu īpatsvaru visu ceļu kopgarumā pašvaldībās)	Pašvaldības	Pašvaldības	3.1.5.1.
		1.9.7.3.	Vairot cilvēkresursus robežsardzes dienestos	LV VRS, LT VRD	LV IeM, LT IeM	
1.9.8.	Uzlabot sabiedrisko kārtību	1.9.8.1.	Palielināt Lietuvas pašvaldību Sabiedriskās kārtības nodaļu speciālistu pilnvaras	LT pašvaldības, LT IeM	LT pašvaldības , LT IeM	
		1.9.8.2.	Celt Lietuvas pašvaldību Sabiedriskās kārtības nodaļu darbinieku kvalifikāciju	LT pašvaldības	LT pašvaldības	
		1.9.8.3.	Apgādāt Lietuvas pašvaldību Sabiedriskās kārtības nodaļu darbiniekus ar darbam nepieciešamiem līdzekļiem (tehniku, aprīkojumu, apģērbu).	LT pašvaldības	LT pašvaldības	
		1.9.8.4.	Uzlabot kopīgu Lietuvas un Latvijas darbību koordinēšanu sabiedriskās kārtības pārkāpumu gadījumā.	LV VP, LT VP, PP, LT SKN	LV VP, LT VP, PP, LT SKN	3.2.1.

2. KĀRTĪBA INFORMĀCIJAS APMAIŅĀ UN KOMUNIKĀCIJĀ STARP DROŠĪBAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJIEM PIEROBEŽAS PAŠVALDĪBĀS

Īss pašreizējās situācijas raksturojums: pašreiz informācijas aprīte starp Latvijas un Lietuvas DPS notiek ar valsts institūciju starpniecību, turklāt tā ir ierobežota, nepietiekami ātra un informācijas atspoguļošanas veids/forma nav salāgots. Lai iegūtu informāciju no Lietuvas institūcijām, pašvaldību policijas sazinās ar valsts policijas starpniecību, kas pagarina reaģēšanas laiku. Nav skaidras un klasificētas būtiskākās problēmas un risināmie jautājumi starp pārrobežu pašvaldībām (arī prioritātes DPS). Informācijas apmaiņa starp VUGD un BUO sakārtojama.

Mērķis kārtības komunikācijas un informācijas apmaiņas kārtības izveidei: DPS pakalpojumu efektivitātes palielināšana Latvijas un Lietuvas pierobežu pašvaldībās, veicinot plašāku informācijas aprīti un samazinot tās aprītei patērēto laiku

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
2.1.Drošību raksturojošas informācijas nodrošināšana						
Šobrīd trūkst publiski pieejamas informācijas, kas raksturotu drošības situāciju novados						
Rīcību mērķis: nodrošināt datus pamatotu iesaistīto pušu izpratni par drošības situāciju						
2.1.1.	Vienotu kritēriju noteikšana situācijas atspoguļojumam un atspoguļošanas veidiem pašvaldībās	2.1.1.1.	Noteikt vienotu standartu un kritērijus statistikas atskaitēm PP līmenī	LV PP, LV VP, LT VP, LT SKN	LV VP, LT VP	
		2.1.1.2.	Noteikt par obligātu publicēt informāciju pašvaldību mājaslapās (vieglāk lasāma versija)	PP, LT SKN, LV pašvaldības, LT pašvaldības	LV pašvaldības, LT pašvaldības	
		2.1.1.3.	Noteikt par obligātu publicēt informāciju pašvaldību publiskajos pārskatos (analītiskāka versija) un uzkrāt elektroniski rediģējamā formātā	PP, LV un LT SKN, LV un LT pašvaldības	LV un LT pašvaldības	
2.1.2.	Padarīt pieejamus VP uzkrātos datus pieejamību novadu griezumā situācijas analīzei un finansējuma pamatojumu izstrādei	2.1.2.1.	Noteikt kritērijus detalizētām VP atskaitēm par drošības situāciju novados	VP, pašvaldības	VP	
		2.1.2.2.	Regulāri sagatavot detalizētas atskaites par VP kompetencē esošo drošības situāciju novados	LV VP	LV VP	
		2.1.2.3.	Vismaz reizi gadā nodot pašvaldībām detalizētās novadu atskaites (iespēja publicēt pašvaldību gada pārskatā un mājaslapā)	LV VP	LV VP	
2.1.3.	Izveidot vienotu tiešsaistes notikumu	2.1.3.1.	Automatizēt informācijas pārneši no Vienotā notikumu reģistra (automatizēta) uz vienotu tiešsaistes notikumu karti (pieejama tikai DPS un pašvaldības pārstāvjiem)	LV VP, PP, LV pašvaldības	LV VP, LV IeM	1.1.3. 1.7.1.

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
	karti, lai redzētu biežākos pārkāpumus pa to notikumu vietām	2.1.3.2.	Aicināt PP sākt lietot Vienoto notikumu reģistru ātrāk nekā noteikts galējais termiņš (2025.gads)	LV VP, LV pašvaldības	LV pašvaldības	
2.2.Latvijas ugunsdzēsības dienestu datu precizēšana						
Šobrīd nav apkopotas precīzas informācijas par visu PUD un BUO iespējām						
Darbību mērķis: nodrošināt iespēju izmantot PUD un BUO pilnu potenciālu						
2.2.1.	Izveidot vienotu un ērti pieejamu informāciju par pašvaldību ugunsdzēsēju vienību un BUO izvietojumu, to tehniskajām spējām un kontaktiem	2.2.1.1.	Noteikt vienotu standartu un kritērijus statistikas atskaitēm VUGD līmenī par pašvaldību UD un BUO aktivitātēm	LV PUD, LV BUO, LV VUGD	SDK	
		2.2.1.2.	Pašvaldību līmenī regulāri atspoguļot informāciju par ugunsbīstamības rādītājiem novadā, kā arī par pašvaldību UD un BUO aktivitātēm	LV pašvaldības, LV PUD, LV BUO	LV pašvaldības	
		2.2.1.3.	Regulāri (vismaz reizi ceturksnī vai jebkurā brīdī, kad notiek izmaiņas) atjaunot revīzijā uzkrātos un VUGD datus, kas precīzi raksturo PUD un BUO reaģēšanas spējas	LV pašvaldības, LV PUD, LV BUO	LV PUD, LV BUO	1.5.1.2. 1.8.1.2.
2.3.Latvijas pašvaldību policistu pārrobežu sadarbības attīstīšana						
Šobrīd Latvijas PP ar Lietuvas DPS sadarbības pārsvarā tikai citu dienestu iesaistīti						
Darbību mērķis: paātrināt PP kompetencē esošo jautājumu risināšanu						
2.3.1.	Izveidot kontakttīklu un tā ietvaros – kontaktu datu bāzi ar LT un LV kompetentiem DPS speciālistiem (raksturots 5. RP daļā)	2.3.1.1.	Noteikt nepieciešamo informāciju saziņai, iekļaujot vismaz: • Institūciju • Vārdu, uzvārdu • Amatu • Tālruna numuru • e-pasta adresi • juridisko adresi • institūcijas/dienesta vai darba vietas faktisko adresi • galvenos pienākumus • sadarbības jomas u.c. • vai uztur videonovērošanas sistēmu ○ kāda teritorija tiek novērota ○ cik ilgi videoieraksti tiek uzglabāti ○ kā iespējams saņemt videoierakstus	DPS	SDK	5.1.2.1.

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
			- saziņas valodu iespējas - saziņas veidi - iespējamie sazināšanās laiki			
		2.3.1.2.	Regulāri (vismaz reizi ceturksnī vai jebkad, kad notiek izmaiņas) aktualizēt kontaktinformāciju par DPS speciālistiem	DPS	SDK	
		2.3.1.3.	Izstrādāt vadlīnijas par sadarbības formām starp Latvijas PP un Lietuvas VP	LV PP, LT VP	SDK	
2.4.Latvijas un Lietuvas DPS sadarbību raksturojošās informācijas atspoguļošana						
Šobrīd trūkst informācijas par LV un LT DPS sadarbību un sadarbības iespējām Projekta teritorijā						
Darbību mērķis: uzlabot iesaistīto pušu zināšanas par sadarbības iespējām						
2.4.1.	Izveidot kopīgu platformu sadarbības aktivitāšu un iespēju atainošanai	2.4.1.1.	Regulāri publicēt DPS sadarbības aktualitātes savās mājaslapās, izsūtīt preses relīzes (informācija par sadarbību un tās ietvaros veiktajām aktivitātēm)	Pašvaldības, DPS	Pašvaldības, DPS	
		2.4.1.2.	Atainot kopīgā platformā (vai Zemgales plānošanas reģiona un alternatīvā LT puses mājaslapā) sadarbības struktūru un sadarbības aktualitātes (veiktās aktivitātes, plānotās aktivitātes, iespējamā attīstība)	Pašvaldības, DPS	SDK	
		2.4.1.3.	Izveidot iesaistīto pašvaldību un DPS kontaktu sarakstu (t.sk. e-pastu adreses), kurā arī tiek publicētas aktualitātes par aktivitātēm.	Pašvaldības, DPS	SDK	
2.5.Otras valsts DPS informēšana						
Šobrīd Latvijas un Lietuvas DPS ne vienmēr ir skaidrs, kādos gadījumos un kam ziņot par notikumiem vai draudiem otras valsts teritorijā						
Darbību mērķis: uzlabot gadījumu risināšanas efektivitāti pierobežā						
2.5.1.	Precizēt gadījumus, kuros Latvijas PP sazinās ar Lietuvas VP vai SKN un kuros Lietuvas SKN vai VP sazinās ar Latvijas PP	2.5.1.1.	Vienoties par gadījumiem, kādos Latvijas PP vai Lietuvas SKN tiešā veidā jāziņo otras valsts atbildīgajai iestādei, ietverot vismaz administratīvos pārkāpumus (vai administratīvo pārkāpumu draudus), kas pamanīti otras valsts teritorijā	PP, LV VP, LT SKN, LT VP	SDK	3.
		2.5.1.2.	Izplatīt vienošanās rezultātus visām iesaistītajām PP, SKN, un VP	LV PP, LV VP, LT SKN, LT VP	SDK	3.
2.5.2.	Precizēt gadījumus un veidus, kādos saziņa par drošības jomu abu valstu starpā notiek ar VP starpniecību	2.5.2.1.	Vienoties par gadījumiem, kādos katras valsts DPS informāciju otrai valstij nodod ar savas valsts VP starpniecību, iekļaujot vismaz: - kriminālpārkāpumu gadījumus, kuros pastāv pamatotas aizdomas par otras valsts pilsoņa iesaisti - gadījumus, kuros draud briesmas cilvēkam vai īpašumam otras valsts teritorijā (aizdomīgas personas)	LV VP, LT VP	LV VP, LT VP	

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
			gadījumus, kad nepieciešama otras valsts VP iesaiste notikuma risināšanā			
		2.5.2.2.	Izplatīt vienošanās rezultātus visām iesaistītajām PP, SKN, un VP	LV PP, LV VP, LT SKN, LT VP	SDK	
2.5.3.	Precizēt informācijas apmaiņas gadījumus un formas starp abām valstīm ugunsdrošības jomā	2.5.3.1.	Vienoties par gadījumiem, kādos katras valsts UD nodod informāciju otras valsts UD, iekļaujot vismaz: - gadījumus, kad ugunsgrēks draud izplatīties otras valsts teritorijā (uzskaitot kritērijus, pēc kā tas nosakāms) - gadījumus, kad pamanīts ugunsgrēks vai ugunsdrošības risks kaimiņvalsts teritorijā - gadījumus, kad nepieciešama otras valsts UD iesaiste - palīdzība	Abu valstu UD	Abu valstu UD	
		2.5.3.2.	Izplatīt vienošanās rezultātus visiem iesaistītajiem UD (VUGD, PUD, BUO)	Abu valstu UD	Abu valstu UD	
		2.5.3.3.	Savas valsts ietvaros vienoties par veidu, kā tiek nodota informācija otras valsts UD	Katras valsts UD atsevišķi	Katras valsts UD atsevišķi	
		2.5.3.4.	Izplatīt informāciju iesaistītajām pusēm	SDK	SDK	
2.5.4.	Precizēt informācijas apmaiņas gadījumus starp abu valstu NMPD	2.5.4.1.	Vienoties par gadījumiem, kādos katras valsts NMPD nodod informāciju otras valsts NMPD, iekļaujot vismaz: gadījumus, kuros būtu nepieciešama otras valsts NMPD palīdzība	LV NMPD, LT PNMPD	SDK	
		2.5.4.2.	Izplatīt informāciju visām iesaistītajām pusēm	SDK	SDK	

3. KOPIĢA DROŠĪBAS PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU REAĢĒŠANAS KĀRTĪBA DZĪVĪBAI BĪSTAMĀS SITUĀCIJĀS UN PROBLEMĀTISKĀS SITUĀCIJĀS

Īss pašreizējās situācijas raksturojums: Pašreiz Latvijas un Lietuvas DPS sadarbības kārtība noteikta ārkārtas situācijās, bet sadarbība noziegumu, nelaimes gadījumu, zādzību u.c. notikumu risināšanā nav pilnvērtīgi attīstīta. Pašvaldību policijās nav konsekvences starp pašvaldības policistu skaitu uz vienu iedzīvotāju (vakanču skaits, darbinieku skaits). Valsts policijas un pašvaldību policiju aprīkojums un ekipējums ir novecojis, vai arī neeksistējošs, kā arī ir nepietiekams, lai pasargātu kā civiliedzīvotājus no iespējamajiem noziedzīgiem nodarījumiem, tā arī pašus policijas darbiniekus. Īpaši nav pieejams mūsdienīgs un inovatīvs aprīkojums. Pašvaldību ugunsdzēsēju vienību un BUO reaģēšanas laiku var būtiski ietekmēt dalībnieku spēja atstāt pamatdarbu. Pašvaldību ugunsdzēsēju vienību un BUO dalībnieku veselība un dzīvība nav apdrošināta.

Mērķis Kopīgas DPS reaģēšanas kārtības izveidei: DPS pakalpojumu efektivitātes palielināšana Latvijas un Lietuvas pierobežu pašvaldībās, novēršot funkciju dublēšanos, nodrošinot ātru reakciju un labāku DPS pārklājumu

Nemot vērā, ka efektīvai kopējai DPS sadarbībai nepieciešams ne tikai sadarbības plāns, bet arī sakārtotība katrā DPS institūcijā iekšēji, sadaļā apkopoti **ne tikai priekšlikumi kopējas reaģēšanas taktiku izstrādei, bet arī katra DPS kapacitātes stiprināšanai.**

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
3.1. DPS reaģēšanas iespēju uzlabošana						
Šobrīd DPS kapacitāte, tehniskās iespējas un darbības vide nav pietiekami labā līmenī						
Darbību mērķis: Nodrošināt resursus efektīvai DPS pakalpojumu sniegšanai Pierobežas pašvaldībās, lai nodrošinātu efektīvu DPS sadarbību un reaģēšanu						
3.1.1.	Jālidzvaro policiju darbinieku skaits un izvietojums pašvaldībās	3.1.1.1.	Izvērtēt un sadarbībā ar PP un VP noteikt optimālo PP darbinieku skaita attiecību pret iedzīvotāju skaitu. Papildus pie izvērtēšanas jāņem vērā iedzīvotāju blīvums, teritorijas platība, sabiedrisko/publisko objektu skaits un apjoms.	LV pašvaldības, PP, LV VP	LV pašvaldības	
		3.1.1.2.	Izvērtēt un, nepieciešamības gadījumā, mainīt policijas spēku izvietojums apkalpojamajā teritorijā tā, lai tiktu nodrošināts reaģēšanas laiks saskaņā ar normatīvajiem aktiem	LT VP LV VP LV PP LV pašvaldības, LT pašvaldības	LT VP LV VP LV PP LV pašvaldības, LT pašvaldības	
3.1.2.	Jāpiesaista atbilstoši PP darbinieki	3.1.2.1.	Noteikt vienotus kritērijus PP darbinieku atlasēm, kas ir augstāki nekā noteikts likumā Par policiju.	PP, LV pašvaldības	LV pašvaldības	

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
		3.1.2.2.	Nodrošināt regulāras fiziskās un pašsargsardzības apmācības PP darbiniekiem savas iestādes ietvaros.	PP	PP	
3.1.3.	Jānodrošina atbilstošs tehniskais nodrošinājums (Visiem DPS, tostarp PP)	3.1.3.1.	Regulāri pilnveidot un uzlabot DPS tehnisko nodrošinājumu atbilstoši mūsdienu tendencēm (tostarp Dienesta a/m aprīkošana ar GPS, lai ir iespēja izsekot (Operatīvam vadības centram) atrašanās vietu un saņemot izsaukumu, piesūtīt tuvāko patruļu, samazinot reaģēšanas laiku, rācījas savstarpējo patruļu saziņai, nakts redzamības ierīces, glābšanas pakas (lauznis, cirtnis, virve, glābšanas veste), dienesta moblais tālrunis, vēlams – dators un printeris dienesta a/m veidlapu izdrukāšanai, paskaidrojumu/ iesniegumu pieņemšanai.	DPS, Pašvaldības	Pašvaldības, LV IeM, LT IeM	1.1.3. 1.7.1.
		3.1.3.2.	Izstrādāt vadlīnijas tehnisko nodrošinājumu specifikācijām, lai tās būtu ar vienotiem standartiem.	DPS	DPS	
		3.1.3.3.	Izmantot iespējamus projektu konkursus, lai varētu piesaistīt papildus finansējumu tehniskā nodrošinājuma uzlabošanai, pilnveidošanai un iegādei, papildus veicinot sadarbību.	DPS	DPS	
3.1.4.	Jāstiprina PUD un BUO kapacitāte	3.1.4.1.	Paredzēt stabilu valsts finansējumu BUO	LT, LV IeM	LT, LV IeM	
		3.1.4.2.	Paredzēt stabilu pašvaldību finansējumu PUD	Pašvaldības	Pašvaldības	
		3.1.4.3.	Organizēt saliedēšanās pasākumus ugunsdzēsējiem	Pašvaldības	Pašvaldības	
		3.1.4.4.	Organizēt brīvprātīgo ugunsdzēsību popularizējošus pasākumus, tostarp – pasākumus izglītības iestādēs	Pašvaldības	Pašvaldības	
		3.1.4.5.	Veicināt sadarbību ar uzņēmējiem, apsverot iespējas sadarboties brīvprātīgo ugunsdzēsēju vienību uzturēšanā, paredzot abpusēji izdevīgus noteikumus	Pašvaldības, uzņēmēji	Pašvaldības	
		3.1.4.6.	Paredzēt izdevīgus noteikumus brīvprātīgo ugunsdzēsēju piesaistei: • apdrošināšana • nodokļu atlaides • izdevumu atlīdzināšana u.c.	LV pašvaldības	LV pašvaldības	
3.1.5.	Jāveicina DPS reaģēšanas iespējas, uzturot nepieciešamo infrastruktūru	3.1.5.1.	Uzturēt valsts autoceļus UD vajadzībām atbilstošā kārtībā	LV, LT	LV, LT	1.9.4.7., 1.9.5.4., 1.9.7.2.
		3.1.5.2.	Uzturēt pašvaldību autoceļus UD vajadzībām atbilstošā kārtībā	LV pašvaldības, LT pašvaldības	LV pašvaldības, LT pašvaldības	
		3.1.5.3.	Nodrošināt UD vajadzībām atbilstošas ūdens ņemšanas vietas, nepieciešamības gadījumā vienojoties ar uzņēmējiem vai privātpersonām par privātpašumu resursu izmantošanas iespējām	LV pašvaldības, LT pašvaldības	LV pašvaldības, LT pašvaldības	

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
		3.1.5.4.	Veicināt UD un uzņēmēju sadarbību, vienojoties par abpusēji izdevīgiem noteikumiem uzņēmēju tehnisko ugunsdzēsības resursu izmantošanai	LV IeM, LV pašvaldības, LV BUO, LV VUGD, uzņēmēji	LV VUGD	
		3.1.5.5.	Precizēt adresu datu bāzi, lai izvairītos no kļūdainas notikuma vietas noteikšanas.	LT pašvaldības	LT pašvaldības	
3.2. Reaģēšanas problemātiskās situācijās uzlabošana						
Šobrīd LT un LV VP sadarbojas pēc vajadzības, bet noziedzīgu nodarījumu un administratīvo pārkāpumu novēršanas un apkarošanas iespējas ir uzlabojamas Darbību mērķis: uzlabot drošību Latvijas un Lietuvas pierobežā, efektīvi sadarbojoties noziedzīgu nodarījumu un administratīvu pārkāpumu apkarošanā un novēršanā						
3.2.1.	Jāvienojas par abu valstu sadarbību (taktikām) nepieciešamības gadījumos: - aizdomīgu personu un personu grupu kontrolē - pazudušu personu meklēšanā - zagto automašīnu aizturēšanā - lauksaimniecības tehnikas zādzību gadījumos - mednieku pārbaudēs - autovadītāju kontrolē, kravu pārbaudē - vides piesārņojuma apkarošanā - nelaimes gadījumu seku novēršanā	3.2.1.1.	Izvērtēt pašreiz lietotās taktikas, kas tiek izmantotas reaģēšanā uz konkrētiem gadījumiem	LT VP, LV VP	SDK	
		3.2.1.2.	Precizēt kritērijus, pēc kādiem, nosakāms, vai par gadījumu jāziņo otras valsts VP, apsverot, piemēram, šādus kritērijus: - Vai personas pamanītas vai devušās uz otras valsts teritoriju? - Vai ir pamatotas aizdomas, ka gadījums saistīts ar otras valsts pilsoņiem?	LT VP, LV VP	SDK	
		3.2.1.3.	Par gadījumiem, kuros nepieciešama abu valstu sadarbība, vienoties par dažādām reaģēšanas taktikām un kritērijiem, pēc kuriem noteikt, kuru taktiku izmantot, izvērtējot, piemēram: - vai gadījums ir steidzams – vai tam ir tūlītējas sekas? - Vai gadījumu iespējams/nepieciešams novērst un paziņot atbildīgajai struktūrvienībai? - Vai gadījumu iespējams/nepieciešams sākt novērst un tad paziņot atbildīgajai struktūrvienībai - Vai gadījumu iespējams/nepieciešams novērot un paziņot kompetentajai iestādei? - u.c.	LT VP, LV VP, VRS	SDK	
		3.2.1.4.	Vienoties par gadījumiem, kādos nepieciešama informācijas apmaiņa par gadījuma risināšanas gaitu vai atrisinājumu pēc paziņošanas otras valsts Policijai	LT VP, LV VP, VRS	SDK	
		3.2.1.5.	Par pārskatītiem kritērijiem un reaģēšanas taktikām informēt PP un SKN	LT VP, LV VP	LT VP, LV VP	
		3.2.1.6.	Iekļaut pārskatīto informāciju DPS apmācību programmās.	LT VP, LV VP, PP, SKN	SDK	
		3.2.1.7.	Vienoties par sadarbības gadījumu gaitas un pielietotās taktikas izvērtēšanu, lai veicinātu kopējas reaģēšanas efektivitātes uzlabošanu	LT VP, LV VP, PP, SKN	SDK	

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
- nelegālās zvejniecības apkarošanā - narkotiku tirdzniecības apkarošanā - kontrabandas apkarošanā	3.2.1.8.	Iekļaut pārskatīto informāciju atbilstošajos sadarbības līgumos vai to papildinājumos, tostarp: - LV pašvaldību un VP sadarbības līgumos - LV un LT VP sadarbības līgumā - Pierobežas pašvaldību sadarbības līgumos		LT VP, LV VP, PP, SKN	SDK	
	3.2.1.9.	Regulāri analizēt sadarbības gadījumu risināšanu un atjaunināt pielietojamās taktikas		LT VP, LV VP, PP, SKN	LT VP, LV VP	
3.3. Reaģēšanas dzīvībai bīstamās situācijās uzlabošana						
Šobrīd Lietuvas un Latvijas DPS sadarbība dzīvībai bīstamās situācijās ir ierobežota						
Darbību mērķis: novērst dzīvībai bīstamo situāciju iespējamās sekas						
3.3.1. Jāvienojas par abu valstu sadarbību (taktikām) nepieciešamības gadījumos: - gadījumos, kad nepieciešams veikt glābšanas darbus - ugunsgrēku gadījumos	3.3.1.1.	Izvērtēt situācijas, kurās būtu nepieciešama abu valstu sadarbība, iekļaujot vismaz informācijas apmaiņu		VUGD, PUD, BUO	SDK	
	3.3.1.2.	Precizēt kritērijus, pēc kādiem, nosakāms, vai par gadījumu jāziņo otras valsts UD, apsverot: - Vai gadījums noticis otras valsts teritorijā? - Vai gadījums ietekmē otras valsts drošību? - Vai sekas, ko var izraisīt gadījums, palīdzētu novērst otras valsts UD iesaiste?		LV VUGD, LV PUD, LV BUO, LT VUGD, LT PUD, LT BUO	LV VUGD, LT VUGD	
	3.3.1.3.	Par gadījumiem, kuros nepieciešama abu valstu sadarbība, vienoties par dažādām reaģēšanas taktikām un kritērijiem, pēc kuriem noteikt, kuru taktiku izmantot, izvērtējot, piemēram: - vai gadījums ir steidzams – vai tam ir tūlītējas sekas? - Vai gadījumu iespējams/nepieciešams novērst un paziņot atbildīgajai struktūrvienībai? - Vai gadījumu iespējams/nepieciešams sākt novērst un tad paziņot atbildīgajai struktūrvienībai - Vai gadījumu iespējams/nepieciešams novērot un paziņot kompetentajai iestādei? - u.c.		LV VUGD, LV PUD, LV BUO, LT VUGD, LT PUD, LT BUO	LV VUGD, LT VUGD	
	3.3.1.5.	Par pārskatītiem kritērijiem un reaģēšanas taktikām informēt visus projekta teritoriju UD un citus DPS			SDK	
	3.3.1.6.	Iekļaut pārskatīto informāciju DPS apmācību programmās			SDK	

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
		3.3.1.7.	Vienoties par sadarbības gadījumu gaitas un pielietotās taktikas izvērtēšanu, lai veicinātu kopējas reaģēšanas efektivitātes uzlabošanu		SDK	
		3.3.1.8.	Iekļaut pārskatīto informāciju reaģēšanas kārtības dokumentā, kas izveidojams esošā Latvijas-Lietuvas sadarbības līguma ugunsdrošības jomā ietvaros. Dokumentā ietveramas dažādu UD tiesību un funkciju atrunas.		SDK	
		3.3.1.9.	Regulāri analizēt sadarbības gadījumu risināšanas gaitu un atjaunināt pielietojamās taktikas		SDK	

4. LATVIJAS – LIETUVAS PIEROBEŽAS PAŠVALDĪBU SABIEDRISKĀS DROŠĪBAS KOMISIJAS IZVEIDE

Īss pašreizējās situācijas raksturojums: Paredzētās sadarbības iespējamo attīstību ierobežo vienota koordinatora trūkums.

Sabiedriskās drošības komisijas izveides mērķis: uzraudzīt, aktualizēt un attīstīt iepriekšējos punktos norādītās darbības Latvijas un Lietuvas DPS sadarbību Projekta teritorijās.

Kā minēts Ziņojuma 4. nodaļā un RP 1. daļā, lai efektīvi organizētu RP paredzēto sadarbību, izveidojama Sabiedriskās drošības komisija (SDK). SDK paredzēts apvienot visu Pierobežas pašvaldību teritorijās²⁰¹ darbošos DPS pārstāvjus²⁰². SDK uzdevums ir organizēt un veicināt gan pārrobežu sadarbību, gan sadarbību katras valsts pārstāvju starpā - **būtiski paralēli Latvijas un Lietuvas sadarbības attīstīšanai sakārtot DPS sadarbību katras valsts ietvaros, lai drošības pakalpojumi pierobežā būtu efektīvi un pieejami.**

Rīcība (Risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
4.1.Sadarbības iespēju nodrošināšana						
Šobrīd saziņa abu valstu pārstāvju starpā šobrīd norit četrās dažādās valodās – angļu, krievu, latviešu un lietuviešu, atkarībā no iesaistīto pušu prasmēm; iesaistīto pušu tehniskās saziņas iespējas ir atšķirīgas ²⁰³						
Darbību mērķis: nodrošināt iesaistāmo pušu iespējas sadarboties efektīvi						
4.1.1.	Jāveicina iesaistīto pušu saziņa pēc iespējas vienā valodā (efektīvāka saziņa)	4.1.1.1.	Izvērtēt institūcijas pārstāvju spējas sazināties angļu valodā	Visi DPS, pašvaldības	Visi DPS, pašvaldības	1.1.1.
		4.1.1.2.	Izvēlēties institūcijas kontaktpersonu, kura spēj sazināties angļu valodā vai otras valsts valodā	Visi DPS, pašvaldības	Visi DPS, pašvaldības	
		4.1.1.3.	Nodrošināt angļu valodas apmācību DPS un pašvaldību darbiniekiem – kontaktpersonām	Visi DPS, pašvaldības	Visi DPS, pašvaldības	

²⁰¹Latvijas-Lietuvas pierobežas novadi un rajoni, kas Latvijas teritorijā ietver Aknīstes, Auces, Bauskas, Jelgavas, Rundāles, Tērvetes, Vecumnieku un Viesītes novadus un Lietuvas teritorijā ietver Akmenes, Biržu, Jonišķu, Pakrojas, Pasvales un Rokišķu rajonus.

²⁰²Pakalpojuma aptveramās DPS institūcijas Latvijā ir Valsts policija (LV VP), Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (LV VUGD), Valsts robežsardze (LV VRS), Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (LV NMPD), aptveramās teritorijas pašvaldību policijas vai Sabiedriskās kārtības nodaļa (Rīcības plānā kopā – PP), pašvaldību ugunsdzēsības dienesti (LV PUD) un Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas (LV BUO). Lietuvā - Valsts policijas departaments (LT VP) un tā komisariāti pašvaldībās (PK), Valsts ugunsdzēsības un glābšanas departaments (LT VUGD), Lietuvas pašvaldību ugunsdzēsības un glābšanas dienesti (LT PUD), Brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācijas (LT BUO), Lietuvas Valsts robežsardzes dienests (LT VRD), pašvaldību neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti (PNMPD)

²⁰³Darbības veicamas paralēli SDK izveidei

Rīcība (Risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
4.1.2.	Jānodrošina attālinātu tikšanos iespējas visiem dalībniekiem (noderīgi ne tikai krīzes situācijā, bet arī resursu efektīvai izmantošanai)	4.1.2.1.	Nodrošināt pārstāvjiem kvalitatīvas videokameras, mikrofonus	Visi DPS, pašvaldības	Visi DPS, pašvaldības	
		4.1.2.2.	Vienoties par programmatūru, ko izmanto	Visi DPS, pašvaldības	Visi DPS, pašvaldības	
		4.1.2.3.	Izplatīt saprotamas instrukcijas (kā izmantot programmu, nosacījumi uzvedībai sanāksmju laikā)	Visi DPS, pašvaldības	Visi DPS, pašvaldības	
4.2. Valsts un pašvaldību DPS sadarbības stiprināšana						
Šobrīd Latvijas pašvaldību un valsts atbildības drošības pakalpojumu jomā ir segregētas ²⁰⁴						
Darbību mērķis: Veicināt efektīvu visu pušu sadarbību						
4.2.1.	Jāattīsta Latvijas pierobežas pašvaldību sadarbība ar valsts institūcijām	4.2.1.1.	Noformēt oficiālu vienošanos par ciešāku un konkrētāku sadarbību – slēgt sadarbības līgumus, vienošanās apņemšanās	Latvijas pašvaldības LV VP LV VUGD LV VRS LV NMPD	Latvijas pašvaldības	
		4.2.1.2.	Vienoties par abpusēji pieņemamām sadarbības formām, nepieciešamo informācijas apmaiņu un iespējamo biežumu			
		4.2.1.3.	Vienoties par abpusēji pieņemamām Valsts DPS iesaistes formām un biežumu SDK			
4.3. Sadarbības uzsākšana						
Šobrīd nav Lietuvas un Latvijas pierobežas DPS un pašvaldību sadarbību koordinējošas institūcijas						
Darbību mērķis: veidot pamatu SDK izveidei						
4.3.1.	Uzsākt sadarbību Projektā iesaistīto pašvaldību starpā	4.3.1.1.	Organizēt kopēju tiešsaistes tikšanos Projektā iesaistīto pašvaldību starpā un vienoties par tālāko rīcības soļu izpildi	Aknīstes novads Rokišķu rajons Tērvetes novads Jonišķu rajons Vecumnieku novads	Pašvaldības	
		4.3.1.2.	Noteikt precīzas SDK pamatdarbībā iesaistāmās puses, tostarp vismaz: - Pašvaldību pārstāvji (kontaktpersona katrā pašvaldībā) - Pašvaldību DPS pārstāvji (ja nepieciešams, Latvijā nelielu pašvaldību/nelielu DPS gadījumā šo pārstāvju pienākumus var pildīt pašvaldības kontaktpersona) - Valsts DPS pārstāvji			

²⁰⁴Darbības veicamas paralēli SDK izveidei

Rīcība (Risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
			- Latvijas pārstāvji – vismaz viens pārstāvis no LV VP, LV VUGD, LV VRS un LV NMPD; - Lietuvas pārstāvji – vismaz viens pārstāvis no katras pašvaldības PK, vismaz viens pārstāvis no LT VRD	Biržu rajons, pēc iespējas – citas pašvaldības		5.1.1.1.
		4.3.1.3.	Noskaidrot viedokļus par SDK funkciju izpildi un vēlmi iesaistīties no DPS institūcijām, uzrunājot visas iesaistītās puses (sk. 5.1.1.1. rīcības aprakstā)			
4.4. Sadarbības nostiprināšana						
Šobrīd nav Lietuvas un Latvijas pierobežas DPS un pašvaldību sadarbību koordinējošas institūcijas						
Darbību mērķis: lai sadarbību nostiprinātu, nepieciešams juridisks pamats						
4.4.1.	Juridiski nostiprināt SDK darbību	4.4.1.1.	Organizēt Komisijas 1.sanāksmi, kurā tiktu apzināti nepieciešamie nolikuma punkti. Nolikumā jāietver SDK: - mērķis; piedāvājums: Koordinēt Latvijas un Lietuvas pierobežas DPS sadarbību, uzraudzīt, aktualizēt un attīstīt Rīcības plānā paredzētās darbības Latvijas un Lietuvas DPS sadarbību Projekta teritorijās, lai uzlabotu drošības pakalpojumu efektivitāti un pieejamību Latvijas un Lietuvas pierobežā; - Funkcijas/uzdevumi; piedāvājums: - izstrādāt komisijas nolikumu; - koordinēt Rīcības plānā paredzēto darbību izpildi; - analizēt informāciju par esošo drošības situāciju, riskiem un drošības pakalpojumu kvalitāti un pieejamību Latvijas un Lietuvas pierobežā, tostarp: - identificēt riskantās jomas katrā pašvaldībā, - analizēt šīs jomas, lai koordinētu DPS preventīvās un citas mērķtiecīgas darbības pierobežas reģionos. - analizēt iespējas uzlabot drošības pakalpojumu efektivitātes un pieejamības uzlabošanas iespējas Latvijas un Lietuvas pierobežā; - izstrādāt vienotas un kopējas reaģēšanas taktikas dzīvībai bīstamās un problemātiskās situācijās Latvijas un Lietuvas pierobežā;	Visi DPS, pašvaldības	Aknīstes novads Rokišķu rajons Tērvetes novads Jonišķu rajons Vecumnieku novads Biržu rajons, pēc iespējas – citas pašvaldības	4.3.1.2.

Rīcība (Risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
			○ organizēt regulārus pasākumus kontakttīklā iesaistītajiem, tostarp: ▪ tikšanās ▪ tiešsaistes tikšanās/diskusijas ▪ apmācības ▪ saliedēšanās aktivitātes ○ organizēt un veicināt informācijas apmaiņu starp kontakttīklā iesaistītajām pusēm un, nepieciešamības gadījumā – citām ieinteresētajām pusēm; ○ organizēt DPS ārkārtas palīdzības sniegšanu: ▪ attīstot DPS iespējas reaģēt blakus valsts teritorijā noteiktā attālumā, pēc kaimiņvalsts izsaukuma, ja konkrētajā laikā operatīvi nevar ierasties tās valsts, kurā noticis gadījums, atbildīgais DPS, bet blakus valsts strādājošie spēki atrodas tuvu; ○ izveidot, uzturēt un regulāri atjaunināt kontakttīklā iekļauto pušu datus; ○ uzturēt komunikāciju ar iedzīvotājiem: ▪ iesaistot pierobežas iedzīvotājus preventīvos pasākumos (pārkāpumu mazināšana, ugunsgrēku samazināšana u.c.); ▪ juridiski konsultējot iedzīvotājus, kuri veic vai vēlas veikt saimnieciski-komerčiālo darbību abu valstu teritorijās, lai pierobežas iedzīvotāji varētu izmantot abās robežas pusēs sniegtās iespējas, šādā veidā uzlabojot savu ekonomisko un sociālo statusu, to salīdzinot ar valstu centros dzīvojošo personu. • Struktūru, ietverot vismaz koordinējošo funkciju izpildes sadalījumu: ○ Komisijas priekšsēdētājs (vada komisijas darbu); ○ Komisijas priekšsēdētāja asistents – palīgs (praktiski atbalsta komisijas priekšsēdētāju – sarakste, protokoli, sekošana līdzi aktivitātēm); ○ Komisijas dalībnieki (sk. 4.3.1.2.) • Komisijas priekšsēdētāja un priekšsēdētāja asistenta noteikšanas veidu (ieteicams abas lomas rotējošā kārtībā pildīt vienas pašvaldības pārstāvjiem).			

Rīcība (Risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
		4.4.1.2.	Noteikt atbildīgo par nolikuma izstrādi			
		4.4.1.3.	Organizēt darbu pie nolikuma izstrādes tiešsaistes režīmā			
		4.4.1.4.	Apstiprināt Komisijas nolikumu			
		4.4.1.5.	Iestrādāt komisijas nolikumā terminēto Komisijas vadību, kura uzticēta kādam no dalībniekiem			
4.5.Darba uzsākšana						
Šobrīd nav Lietuvas un Latvijas pierobežas DPS un pašvaldību sadarbību koordinējošas institūcijas Darbību mērķis: attīstīt vienotu DPS sadarbību						
4.5.1.	Organizēt SDK darbu	4.5.1.1.	Vienoties par turpmākām sadarbības formām: • tikšanās reizi ceturksnī visiem SDK dalībniekiem kopā (tiešsaistē vai klātienē – pēc vajadzības) • jautājumi, kas skar visu pierobežu • jautājumi, kas būtiski dažādiem DPS • jautājumi, kuros nepieciešams vienoties par tālāku sadarbību atsevišķās grupās • jautājumi, kas skar plašas aktivitātes • Tikšanās (ja iespējams – tiešsaistē) biežāk, pēc vajadzības (dažādos sastāvos) • atsevišķu jautājumu risināšanā – pusēm, kuras iesaistītas šo problēmu risināšanā • jautājumos, kas skar tikai noteiktas pašvaldības • jautājumi, kas skar tikai vienu no valstīm (piemēram, PUD un VUGD sadarbība Latvijā) • pieredzes apmaiņas un saliedēšanās pasākumi klātienē DPS darbiniekiem un brīvprātīgajiem – biežums atkarīgs no pieejamiem resursiem • sarakste • vienotajā platformā, kas minēta 2.4.1. rīcībā (Izveidot kopīgu platformu sadarbības aktivitāšu un iespēju atainošanai) un kurā atspoguļoti visi kontakttīkla pārstāvji, jāparedz iespējas nosūtīt ziņas visiem kontakttīkla dalībniekiem vai tikai SDK kontaktpersonām	SDK	SDK	
		4.5.1.2.	Vienoties par rīcību izpildes termiņiem un konkrētām atbildīgajām personām	SDK	SDK	Viss RP

Rīcība (Risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām rīcībām
		4.5.1.3.	Vienoties par rīcību izpildes izvērtēšanas veidiem un atspoguļojumu atskaitēs: Izstrādāt regulāras atskaites (reizi gadā) (izvērtēšana kā atgriezeniskā saite)	SDK	SDK	Viss RP

5. SADARBĪBAS KONTAKTTĪKLA IZVEIDE

Īss pašreizējās situācijas raksturojums: Šobrīd sazināšanās pārsvarā notiek, balstoties uz esošo kontaktu bāzes.

Kontakttikla izveides procedūras mērķis: Atvieglot visu iesaistīto pušu sadarbību.

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām darbībām
5.1. Kontakttīkla izveide						
Šobrīd visām iesaistītajām pusēm nav zināma visu abu valstu DPS kontakttinformācija un nav konkrētu kontaktpersonu						
Darbību mērķis: noteikt sadarbības kontakttīklā iesaistāmās puses un to kontakt-informāciju						
5.1.1.	Iesaistīt kontakttīklā visas ieinteresētās puses	5.1.1.1.	<u>Dalība kontakttīklā vēlama pēc iespējas vairāk DPS pārstāvjiem, tomēr dalībai jābūt brīvprātīgai. Gadījumā, ja DPS pārstāvju interese nav liela, noteikt kontaktpersonas vismaz pašvaldību līmenī un būtiskāko valsts DPS līmenī. Izteikt aicinājumu iesaistīties kontakttīklā visiem DPS:</u> 1. Latvijas valsts policija - VP Zemgales reģiona pārvalde un tās iecirkņi – - VP Jēkabpils iecirknis, - VP Dobeles iecirknis, - VP Bauskas iecirknis 2. Lietuvas valsts policija - Akmenes rajona komisariāts - Biržu rajona komisariāts - Jonišķu rajona komisariāts - Pakrojas rajona komisariāts - Pasvales rajona komisariāts - Rokišķu rajona komisariāts 3. Latvijas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests, galvenokārt - Zemgales reģiona brigāde 4. Akmenes rajona pašvaldības Ugunsdzēsības un glābšanas dienests 5. Biržu rajona pašvaldības Ugunsdzēsības un glābšanas dienests 6. Jonišķu rajona pašvaldības Ugunsdzēsības un glābšanas dienests 7. Pakrojas rajona pašvaldības Ugunsdzēsības un glābšanas dienests 8. Pasvales rajona pašvaldības Ugunsdzēsības un glābšanas dienests	Visi DPS, pašvaldības	SDK	

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām darbībām
			9. Rokišķu rajona pašvaldības Ugunsdzēsības un glābšanas dienests 10. Latvijas Valsts robežsardze (VRS Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienests un VRS Daugavpils pārvaldes Daugavpils I kategorijas dienests) 11. Lietuvas Valsts robežsardzes dienests 12. Latvijas Valsts neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 13. Akmenes rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 14. Biržu rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 15. Jonišķu rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 16. Pakrojas rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 17. Pasvales rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 18. Rokišķu rajona pašvaldības neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 19. Aknīstes novada pašvaldības policija 20. Auces novada pašvaldības policija 21. Bauskas novada pašvaldības policija 22. Jelgavas novada pašvaldības policija 23. Rundāles novada pašvaldības policija 24. Tērvetes novada pašvaldības policija 25. Vecumnieku novada domes Sabiedriskās kārtības nodaļa 26. Viesītes novada pašvaldības policija 27. Tērvetes novada pašvaldības ugunsdzēsības dienests 28. Vecumnieku novada Bārbeles pagasta ugunsdzēsības dienests 29. Vecumnieku novada Skaistkalnes pagasta ugunsdzēsības dienests 30. Zemgales Reģionālā BUB 31. Bauskas ugunsdzēsēju biedrība 32. Akmenes rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju asociācija 33. Jonišķu rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju asociācija 34. Pakrojas rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācija 35. Pasvales rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizācija 36. Rokišķu rajona brīvprātīgo ugunsdzēsēju asociācija 37. Akmenes rajona pašvaldības sabiedriskās kārtības nodaļa 38. Biržu rajona pašvaldības sabiedriskās kārtības nodaļa 39. Jonišķu rajona pašvaldības sabiedriskās kārtības nodaļa			

Rīcība (risinājums)		Soļi rīcības īstenošanai		Iesaistītās puses	Atbildīgie	Saistība ar citām darbībām
			40. Pakrojas rajona pašvaldības sabiedriskās kārtības nodaļa 41. Pasvales rajona pašvaldības sabiedriskās kārtības nodaļa 42. Rokišķu rajona pašvaldības sabiedriskās kārtības nodaļa			
5.1.2.	Noteikt visu iesaistīto pušu kontaktinformāciju	5.1.2.1.	Noteikt nepieciešamo informāciju saziņai un apkopot to datubāzē, iekļaujot vismaz: • Institūciju • Vārdu, uzvārdu • Amatu • Tālruņa numuru • e-pasta adresi • juridisko adresi • institūcijas/dienesta vai darba vietas faktisko adresi • galvenos pienākumus • sadarbības jomas u.c. • policiju/SKN pārstāvjiem – vai uztur videonovērošanas sistēmu, kādai teritorijai, cik ilgi pieejami videoieraksti, kā iespējams iegūt videoierakstus u.c. • saziņas valodu iespējas • saziņas veidi • iespējamie sazināšanās laiki	Visi DPS, pašvaldības	SDK	
5.1.3.	Noteikt iesaistīto pušu iespējas sadarboties	5.1.3.1.	Precizēt katra iesaistītā iespējas sadarboties un iespējamās sadarbības formas – fiksēt datus kontakttīkla sarakstā – datubāzē (vienuviet ar 2.4.2.1. darbībā minēto informāciju)	Visi DPS, pašvaldības	SDK	2.4.2.1.
5.1.4.	Nodrošināt Kontakttīkla datubāzē iekļauto datu uzturēšanu un atjaunināšanu	5.1.4.1.	Par kontakttīklā iekļautās informācijas regulāru atjaunināšanu atbildīgs katrs kontakttīklā iekļautais DPS un pašvaldība. Izmaiņas veicamas nekavējoties, kad rodas tāda vajadzība (nomainās personāls, funkcijas u.tml.). Tomēr SDK regulāri jāatgādina iesaistītajām pusēm par informācijas atjaunošanas nepieciešamību (reizi ceturksni).	Visi DPS, pašvaldības	SDK	

PIELIKUMI

Pasūtītājam elektroniski nosūtīti šādi pielikumi MS Excel formātā:

- **1. pielikums Drošības pakalpojumu sniedzēju tālruņa numuri, uz kuriem zvanīt ārkārtas gadījumos aptveramajā teritorijā**
- **2. pielikums Drošības pakalpojumu sniedzēju iecirkņu adreses un to atrašanās vietas fiksācija kartē aptveramajā teritorijā**
- **3. pielikums Informācija par drošības pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu izcenojumu, vēršoties pēc palīdzības aptveramajā teritorijā**
- **4. pielikums Informācija par piemērojamā soda veidu un apmēru iespējamā likumpārkāpuma gadījumā**
- **5. pielikums Informācija par dokumentiem, kas personai jāuzrāda vēršoties pēc palīdzības aptveramajā teritorijā**
- **6. pielikums Praktiskie rīcības soļi pēc notikušā negadījuma aptveramajā teritorijā**

6. PAPILDINOŠI INFORMATĪVIE MATERIĀLI

6.1. *DPS institūciju sadarbības formas/ iespējas pierobežas pašvaldību teritorijās no normatīvā regulējuma viedokļa*

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
30.12.2019.	Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības LĪGUMS par Latvijas-Lietuvas valsts robežas uzturēšanu un pilnvaroto robežas pārstāvju darbību ²⁰⁵	Latvijas Republikas valdība un Lietuvas Republikas valdība, cenšoties attīstīt un stiprināt draudzīgas attiecības, kas izdevīgas abām valstīm un tautām, vēloties saglabāt to Latvijas-Lietuvas valsts robežas uzturēšanas principu kontinuitāti, kas noteikti 1931. gada 25. janvāra Nolīgumā par robežzīmju un pierobežas joslas uzturēšanu kārtībā starp Latviju un Lietuvu (zaudē spēku līdz ar šī līguma spēkā stāšanos), kā arī reglamentēt Latvijas-Lietuvas valsts robežas uzturēšanu un pilnvaroto robežas pārstāvju darbību, ņemot vērā mūsdienu realitātes, ņemot vērā 1993. gada 29. jūnija Līguma par valsts robežas atjaunošanu starp Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku (turpmāk - Līgums par valsts robežas atjaunošanu) noteikumus, kā arī ņemot vērā Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas dalību Eiropas Savienībā un Šengenas zonā.	Līgums nosaka kārtību, kādā: 1) uztur valsts robežu, robežzīmes un robežas joslu; 2) veic valsts robežas inventarizāciju; 3) veic valsts robežas, robežzīmju un robežas joslas kopīgo apsekošanu; 4) izveido Kopējo komisiju, nosakot arī tās funkcijas un darba reglamentu; 5) notiek pilnvaroto robežas pārstāvju darbība un sadarbība; 6) izskata un noregulē robežincidentus. Puses, sniedzot savstarpēju palīdzību, veic nepieciešamos pasākumus robežzīmju saglabāšanai, lai nepieļautu robežzīmju vai atsevišķu robežstabu pārvietošanu, bojāšanu vai zaudēšanu.
14.06.2019.	Latvijas republikas valdības un Lietuvas republikas valdības nolīgums par pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā Latvijas	Latvijas Republikas valdība un Lietuvas Republikas valdība (turpmāk sauktas "Līgumslēdzējas puses"), apzinoties vajadzību abām valstīm sadarboties, cenšoties veicināt savstarpējo palīdzību medicīniskās palīdzības sniegšanā Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas pierobežas teritorijā un paātrināt neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, uzskatot šo nolīgumu par savstarpējas sadarbības pamatnolīgumu	1. Lietuvas Republikas kompetentā iestāde ir Lietuvas Republikas valsts institūcija "Šauļu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests", kas ir tiesīga dibināt tiešu saziņu un slēgt apakšnolīgumus saskaņā ar šā nolīguma noteikumiem, kā arī tos īstenot un uzraudzīt. Valsts institūcijai "Šauļu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests" ir tiesības:

²⁰⁵Latvijas Republikas tiesību akti (2019). Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par Latvijas – Lietuvas valsts robežas uzturēšanu un pilnvaroto robežas pārstāvju darbību. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/iv/starptautiskie-ligumi/id/1897-latvijas-republikas-valdibas-un-lietuvas-republikas-valdibas-ligums-par-latvijasietuvas-valsts-robezas-uztusesanu-un-pilnvaroto>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
	republikas un Lietuvas republikas pierobežas teritorijā ²⁰⁶	neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, un apņemoties turpināt sadarbīties šajā jomā, vienlaikus, ievērojot to teritorijās piemērojamos nacionālos tiesību aktus un starptautiskās saistības, ko ir uzņēmušās Līgumslēdzēju pušu valstis, atzīmējot, ka netiek skarts Eiropas Savienības (ES) regulējums sociālās drošības sistēmu koordinācijas jomā, un atzīstot, ka šī nolīguma nosacījumi ir piemērojami līdz brīdim, kad pie Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas robežas tiek sākota robežkontroles īstenošana.	1.1. saņemt un atteikt izsaukumus un nosūtīt neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi; 1.2. veikt visas darbības, kas saistītas ar neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniegšanu notikuma vietā; 1.3. noteikt katrai atsevišķai neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādei darbības teritoriju; 1.4. organizēt un koordinēt ziņojumu tehnisko precizitāti; 1.5. vākt medicīniskos ierakstus par sniegtajiem neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumiem; 1.6. pilnveidot un uzlabot saziņu, organizēt un sniegt pārrobežu neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumus, kā arī plānot kopīgas mācības; 1.7. pārsūtīt sadarbības partneriem izsaukumus, kas saņemti no palīdzību lūgušās Līgumslēdzējas puses, un saņemt no sadarbības partneriem informāciju, kas nepieciešama palīdzību lūgušajai Līgumslēdzējai pusei. 2. Latvijas Republikas kompetentā iestāde ir Latvijas Republikas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, kas ir tiesīgs dibināt tiešu saziņu un slēgt apakšnolīgumus saskaņā ar šā nolīguma noteikumiem, kā arī tos īstenot un uzraudzīt. Latvijas Republikas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam ir tiesības: 2.1. saņemt un atteikt izsaukumus un nosūtīt neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādi; 2.2. veikt visas darbības, kas saistītas ar neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes pakalpojumu sniegšanu notikuma vietā; 2.3. noteikt katrai atsevišķai neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādei darbības teritoriju; 2.4. organizēt un koordinēt ziņojumu tehnisko precizitāti; 2.5. vākt medicīniskos ierakstus par sniegtajiem neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumiem; 2.6. pilnveidot un uzlabot saziņu, organizēt un sniegt pārrobežu neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes pakalpojumus, kā arī gatavot kopīgas mācības;

²⁰⁶Latvijas Republikas tiesību akti (2019). Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības nolīgums par pārrobežu sadarbību neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas pierobežas teritorijā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1881-latvijas-republikas-valdibas-un-lietuvas-republikas-valdibas-noligums-par-parrobezu-sadarbibu-neatliekamas-mediciniskas-palidzibas>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
			2.7. veikt sniegto neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes pakalpojumu kvalitātes un drošuma novērtēšanu un to kontroli. 3. Lietuvas Republikas sadarbības partneri ir: 3.1. valsts institūcija "Klaipēdas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests"; 3.2. valsts institūcija "Paņevēžu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests"; 3.3. valsts institūcija "Viļņas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests". 4. Kompetentās iestādes un sadarbības partneri noslēdz apakš nolīgumu, kurā norāda konkrētas procedūras, kas jāievēro, pieprasot un sniedzot palīdzību, tostarp no pierobežas teritorijas saņemto neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumu apstrādes un pāradresācijas procedūras. Apakš nolīgumu paraksta triju mēnešu laikā pēc šā nolīguma stāšanās spēkā.
24.12.2018.	Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības nolīgums par sadarbību katastrofu novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā ²⁰⁷	Latvijas Republikas valdība, Igaunijas Republikas valdība un Lietuvas Republikas valdība būdamas pārliecinātas par nepieciešamību Baltijas valstīm sadarboties dabas vai cilvēka izraisītu katastrofu gadījumā, lai aizsargātu cilvēkus, vidi un īpašumu, tostarp kultūras mantojumu; vēloties ar šo nolīgumu, kas uzskatāms par pamat nolīgumu un būs atbilstoši jāpapildina ar citiem trīspusējiem nolīgumiem un pasākumiem, vēl vairāk uzlabot savu sadarbību; paturot prātā Eiropas Savienības dalībvalstu saistības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Lēmumu par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (1313/2013/ES).	1. Šis nolīgums attiecas uz sadarbību katastrofu novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā un savstarpējo palīdzību, tuvojoties katastrofai vai tās apstākļos, kad tā var pārsniegt Puses valsts resursu iespējas un tās spēju novērst katastrofu un atbilstoši reaģēt. Nolīguma galvenais mērķis ir aizsargāt cilvēkus, vidi un īpašumu. 2. Šis nolīgums nav piemērojams attiecībā uz dabas katastrofām un plaša mēroga nelaimes gadījumiem, kuri radušies Pušu valstu jurisdikcijā esošajos jūras ūdeņos. 1) Lietuvas Republikā: Iekšlietu ministrijas, Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības un glābšanas departaments; 2) Latvijas Republikā: Iekšlietu ministrija, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.
27.09.2016.	Parakstīta Vienošanās starp Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts robežsardzes	Publiski pieejama informācija par šīs vienošanās noslēgšanu, taču pati vienošanās publiski nav atrodama.	Parakstītā vienošanās paredz uzsākt sadarbību starp kaimiņvalstu robežapsardzības un policijas iestādēm organizējot kopējās patruļas abpus robežai ar mērķi

²⁰⁷ Latvijas Republikas tiesību akti (2018). Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības nolīgums par sadarbību katastrofu novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1750-latvijas-republikas-valdibas-igaunijas-republikas-valdibas-un-lietuvas-republikas-valdibas-noligums-par-sadarbibu-katastrofu>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
	dienestu, Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Valsts policijas departamentu, Latvijas Republikas Valsts robežsardzi un Latvijas Republikas Valsts policiju par kopējām patruļām ²⁰⁸		nodrošināt sabiedrisko kārtību, novērst nelegālās migrācijas izpausmes, novērst noziedzīgus nodarījumus, tādējādi nodrošinot pārrobežu noziedzības un nelegālās migrācijas risku mazināšanu.
22.05.2015	Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par savstarpēju klasificētās informācijas aizsardzību ²⁰⁹	Vēloties tālāk attīstīt un stiprināt politisko, ekonomisko, tehnoloģisko un militāro sadarbību, vēloties veicināt savstarpēju uzticēšanos un pārliecību, saprotot, ka efektīvai sadarbībai var būt nepieciešama klasificētās informācijas apmaiņa starp Pusēm, vēloties ieviest noteikumus, kas nosaka tādas klasificētās informācijas savstarpēju aizsardzību, ar kuru ir notikusi apmaiņa vai kas ir radīta sadarbības ietvaros starp valstīm.	(1) Šī Līguma mērķis ir nodrošināt tādas klasificētās informācijas aizsardzību, ar kuru notiek apmaiņa vai kas tiek izstrādāta sadarbības procesā starp. (2) Šis Līgums attiecas uz visām darbībām, līgumiem vai vienošanās, kas satur klasificēto informāciju, kas tiek veiktas vai noslēgtas starp abām valstīm.
	2006.gada 25.oktobrī parakstīts Operatīvās sadarbības līgums starp Latvijas Republikas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Lietuvas Republikas Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības un glābšanas departamentu ²¹⁰	Publiski pieejama informācija par šī līguma noslēgšanu, taču pats līgums publiski nav atrodams.	
	Vienošanās par pārrobežu sadarbību starp Latvijas Valsts policiju un Lietuvas Iekšlietu ministrijas policijas departamentu (16.11.2007.; grozīts 25.10.2012.) ²¹¹	Publiski pieejama informācija par šīs vienošanās noslēgšanu, taču pati vienošanās publiski nav atrodama.	
07.06.2006.	Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par sadarbību organizētās noziedzības un citu noziedzīgu	Tiecoties attīstīt un stiprināt draudzīgas attiecības un savstarpēju sadarbību starp Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku, uzskatot, ka organizētā noziedzība rada draudus abu valstu sociālajai struktūrai,	Rīkojoties saskaņā ar šo Līgumu un to nacionālajiem normatīvajiem aktiem, Puses apņemas veicināt sadarbību starp tās kompetentām iestādēm organizētās noziedzības

²⁰⁸Valsts robežsardze (2016). Parakstīta starpvalstu vienošanās. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.rs.gov.lv/?id=1031&top=0&rel=4626>

²⁰⁹Latvijas Republikas tiesību akti (2015). Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par savstarpēju klasificētās informācijas aizsardzību. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/504-latvijas-republikas-valdibas-un-lietuvas-republikas-valdibas-ligums-par-savstarpēju-klasificētas-informācijas-aizsardzību>

²¹⁰Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Divpusējā sadarbība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://www.vugd.gov.lv/lat/par_vugd/starptautiska_sadarbiba/divpuseja_sadarbiba

²¹¹Valsts policija (2012). Baltijas valstu policiju priekšnieku tikšanās Latvijā, Saulkrastos. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?&docid=13006&said=299&relid=13853&print=1&fromid=0>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
	nodarījumu apkarošanā un kopīgām darbībām pierobežas apgabalos ²¹²	ekonomiskajai sistēmai, drošībai un sabiedriskajai kārtībai; būdamas pārliecinātas, ka sadarbībai starp kompetentām valsts iestādēm piemīt izšķiroša loma organizētās noziedzības efektīvas novēršanas un apkarošanas nodrošināšanā; tiecoties attīstīt šādas sadarbības optimālos principus, veidus un metodes; izprotot nepieciešamību ieviest 1985. gada 14. jūnija Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdību, Vācijas Federatīvās Republikas valdības un Francijas Republikas valdības Šengenas līgumu par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām un 1990. gada 19. jūnijā Šengena parakstīto Konvenciju, ar kuru īsteno Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdību, Vācijas Federatīvās Republikas valdības un Francijas Republikas valdības 1985.gada 14.jūnija Šengenas līgumu par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, turpmāk saukta par Šengenas Konvenciju; ievērojot 1959.gada 20.apriļa Eiropas Padomes Konvenciju par savstarpējo palīdzību krimināllietās un tās protokolus, kā arī 2000.gada 29.maija Konvenciju par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 34.pantu; ievērojot 1992.gada 11.novembra Līguma par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām starp Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku un Igaunijas Republiku noteikumus; vadoties no savstarpējības, vienlīdzības un savstarpēja ieguvuma principiem; ievērojot starptautiskās tiesības un nacionālos normatīvos aktus.	un citu noziedzīgu nodarījumu apkarošanā un īstenojot kopīgas darbības to pierobežas apgabalos. 2. Puses jo īpaši sadarbojas cīņā pret: 1) noziedzīgiem nodarījumiem pret dzīvību vai veselību; 2) ar terorismu saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem; 3) nelegālu narkotisko un psihotropo vielu (turpmāk sauktu par "narkotiskām vielām"), un citu indīgu vielu un to prekursoru izgatavošanu un apriti; 4) valstu robežu nelikumīgu šķērsošanu un personu nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežām un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas ietver valsts robežu nelikumīgu šķērsošanu; 5) ieroču, munīcijas un sprāgstvielu, un ķīmisko, bioloģisko, radioaktīvo un citu bīstamu materiālu, kā arī militāro iekārtu, divējāda lietojuma tehnoloģiju, pakalpojumu un preču zādībām un nelegālu ražošanu, apriti un glabāšanu; 6) cilvēku tirdzniecību, ieskaitot nelikumīgu brīvības atņemšanu; 7) noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu, ieskaitot transportlīdzekļu un kultūras vērtību zādībām un nelegālu apriti; 8) naudas un citu maksāšanas līdzekļu, finanšu dokumentu un vērtspapīru, kā arī citu dokumentu viltošanu, laišanu apgrozībā un izmantošanu kā īstus; 9) noziedzīgiem nodarījumiem ekonomikas sfērā (noziedzīgiem nodarījumiem pret ekonomiku un biznesa kārtību), ieskaitot nelikumīgām finanšu operācijām un no noziedzīgu darbību gūtās peļņas legalizāciju; 10) ar korupciju saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem; 11) noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar informācijas sistēmu un sakaru tīklu darbību; 12) noziedzīgiem nodarījumiem pret vidi; 13) bērnu pornogrāfiju un bērnu seksuālu izmantošanu; 14) piespiedu prostitūciju. 3. Puses apņemas sadarboties arī:

²¹²Latvijas Republikas tiesību akti (2006). Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par sadarbību organizētās noziedzības un citu noziedzīgu nodarījumu apkarošanā un kopīgām darbībām pierobežas apgabalos. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/iv/starptautiskie-ligumi/id/955>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
			1) tādu personu meklēšanā, kas tiek turētas aizdomās par iesaistišanos noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā vai kas izvairās no soda; 2) pazdušo personu meklēšanā un neidentificētu personu un liķu identificēšanā; 3) tādu priekšmetu meklēšanā, kas saistīti ar izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem; 4) tādu personu aizsargāšanā, kas piedalās operatīvajos pasākumos vai sniedz palīdzību Pušu kompetentām vai pierobežas iestādēm. Kompetentās iestādes 1. Šā Līguma īstenošanas nolūkā Pušu kompetentās iestādes un to ieceltie eksperti sadarbojas tieši. Pušu kompetentās iestādes ir: - Latvijas Republikā: Iekšlietu ministrija; Valsts policija; Drošības policija; Valsts robežsardze; Valsts ieņēmumu dienests; Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs; - Lietuvas Republikā: Iekšlietu ministrija; Iekšlietu ministrijai pakļautais Policijas departaments; Iekšlietu ministrijai pakļautais Valsts Robežsardzes dienests; Iekšlietu ministrijai pakļautais Finanšu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas dienests; Valsts Drošības dienests; Finanšu ministrijai pakļautais Muitas departaments; Īpašās izmeklēšanas dienests.
12.10.2006	Par Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgumu par sadarbību organizētās noziedzības un citu noziedzīgu nodarījumu apkarošanā un kopīgām darbībām pierobežas apgabalos ²¹³	Tiecoties attīstīt un stiprināt draudzīgas attiecības un savstarpēju sadarbību starp Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku; uzskatot, ka organizētā noziedzība rada draudus abu valstu sociālajai struktūrai, ekonomiskajai sistēmai, drošībai un sabiedriskajai kārtībai; būdamas pārliecinātas, ka sadarbībai starp	Rīkojoties saskaņā ar šo Līgumu un to nacionālajiem normatīvajiem aktiem, Puses apņemas veicināt sadarbību starp tās kompetentām iestādēm organizētās noziedzības un citu noziedzīgu nodarījumu apkarošanā un īstenojot kopīgas darbības to pierobežas apgabalos. Puses jo īpaši sadarbojas cīņā pret:

²¹³Latvijas Republikas tiesību akti (2006). Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par sadarbību organizētās noziedzības un citu noziedzīgu nodarījumu apkarošanā un kopīgām darbībām pierobežas apgabalos. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/955>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
		kompetentām valsts iestādēm piemīt izšķiroša loma organizētās noziedzības efektīvas novēršanas un apkarošanas nodrošināšanā; tiecoties attīstīt šādas sadarbības optimālos principus, veidus un metodes; izprotot nepieciešamību ieviest 1985. gada 14. jūnija Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdību, Vācijas Federatīvās Republikas valdības un Francijas Republikas valdības Šengenas līgumu par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām un 1990. gada 19. jūnijā Šengēnā parakstīto Konvenciju, ar kuru īsteno Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdību, Vācijas Federatīvās Republikas valdības un Francijas Republikas valdības 1985.gada 14.jūnija Šengenas līgumu par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām, turpmāk saukta par Šengenas Konvenciju, ievērojot 1959.gada 20.aprīļa Eiropas Padomes Konvenciju par savstarpējo palīdzību krimināllietās un tās protokolus, kā arī 2000.gada 29.maija Konvenciju par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 34.pantu; ievērojot 1992.gada 11.novembra Līguma par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām starp Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku un Igaunijas Republiku noteikumus; vadoties no savstarpējības, vienlīdzības un savstarpēja ieguvuma principiem; ievērojot starptautiskās tiesības un nacionālos normatīvos aktus.	1) noziedzīgiem nodarījumiem pret dzīvību vai veselību; 2) ar terorismu saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem; 3) nelegālu narkotisko un psihotropo vielu (turpmāk sauktu par "narkotiskām vielām"), un citu indīgu vielu un to prekursoru izgatavošanu un apriti; 4) valstu robežu nelikumīgu šķērsošanu un personu nelikumīgu pārvietošanu pāri valsts robežām un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas ietver valsts robežu nelikumīgu šķērsošanu; 5) ieroču, munīcijas un sprāgstvielu, un ķīmisko, bioloģisko, radioaktīvo un citu bīstamu materiālu, kā arī militāro iekārtu, divējāda lietojuma tehnoloģiju, pakalpojumu un preču zādībām un nelegālu ražošanu, apriti un glabāšanu; 6) cilvēku tirdzniecību, ieskaitot nelikumīgu brīvības atņemšanu; 7) noziedzīgiem nodarījumiem pret īpašumu, ieskaitot transportlīdzekļu un kultūras vērtību zādībām un nelegālu apriti; 8) naudas un citu maksāšanas līdzekļu, finanšu dokumentu un vērtspapīru, kā arī citu dokumentu viltošanu, laišanu apgrozībā un izmantošanu kā īstus; 9) noziedzīgiem nodarījumiem ekonomikas sfērā (noziedzīgiem nodarījumiem pret ekonomiku un biznesa kārtību), ieskaitot nelikumīgām finanšu operācijām un no noziedzīgu darbību gūtās peļņas legalizāciju; 10) ar korupciju saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem; 11) noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar informācijas sistēmu un sakaru tīklu darbību; 12) noziedzīgiem nodarījumiem pret vidi; 13) bērnu pornogrāfiju un bērnu seksuālu izmantošanu; 14) piespiedu prostitūciju. Puses apņemas sadarboties arī: 1) tādu personu meklēšanā, kas tiek turētas aizdomās par iesaistīšanos noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā vai kas izvairās no soda; 2) pazudušo personu meklēšanā un neidentificētu personu un liķu identificēšanā; 3) tādu priekšmetu meklēšanā, kas saistīti ar izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem;

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
			4) tādu personu aizsargāšanā, kas piedalās operatīvajos pasākumos vai sniedz palīdzību Pušu kompetentām vai pierobežas iestādēm. Latvijas Republikā: Iekšlietu ministrija; Valsts policija; Drošības policija; Valsts robežsardze; Valsts ieņēmumu dienests; Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs; — Lietuvas Republikā: Iekšlietu ministrija; Iekšlietu ministrijai pakļautais Policijas departaments; Iekšlietu ministrijai pakļautais Valsts Robežsardzes dienests; Iekšlietu ministrijai pakļautais Finanšu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas dienests; Valsts Drošības dienests; Finanšu ministrijai pakļautais Muitas departaments; Īpašās izmeklēšanas dienests.
11.02.2004	Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu, par informācijas apmaiņu un sadarbību kodoldrošības un aizsardzības pret radiāciju jomā ²¹⁴	Atsaucoties uz 1986.gada 26.septembra Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu, (turpmāk - SAEA Konvencija), Nemot vērā 1975.gada 1.augusta Eiropas Drošības un sadarbības konferences Noslēguma dokumenta noteikumus, Vēloties turpmāk stiprināt starptautisko sadarbību kodolenerģijas drošas izmantošanas un jonizējošā starojuma tehnoloģiju jomā, Pārliecībā, ka visaptveroša sadarbība starp abām valstīm veicinās iespējamu kodolavāriju un radiācijas avāriju riska un seku ierobežošanu un uzlabos aizsardzības pret radiāciju infrastruktūru.	Šis Līgums attiecas: a) uz jebkuru negadījumu saistībā ar Līgumslēdzēju pušu vai to jurisdikcijā vai kontrolē esošu fizisku vai juridisku personu kodoliekārtām vai darbībām, kas norādītas šī panta 2.daļā, kuru rezultātā notiek radioaktīvu vielu noplūde vai iespējams, ka notiek šāda noplūde, un šī noplūde kļuvusi vai var kļūt par pārrobežu pānesi, kas no aizsardzības pret radiāciju viedokļa varētu būt būtiska otrai Līgumslēdzējai pusei; b) ja kādas no Līgumslēdzējas puses radiācijas monitoringa sistēma ir reģistrējusi jonizējošā starojuma līmeni, kurš augstāks par līmeni, par kādu vienojušās Līgumslēdzējas puses, bet kuru nav radījušas noplūdes no kodoliekārtām vai darbības to teritorijā. 2. Šis Līgums attiecas uz iekārtām un darbībām (turpmāk - attiecīgi "kodoliekārta" un "kodoldarbība"), kas norādītas turpmāk:

²¹⁴Latvijas Republikas tiesību akti (2003). Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu, par informācijas apmaiņu un sadarbību kodoldrošības un aizsardzības pret radiāciju jomā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://m.likumi.lv/doc.php?id=230735>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
			a) jebkāds kodolreaktors; b) jebkāda kodoldegvielas cikla iekārta; c) jebkāds radioaktīvo atkritumu pārvaldības uzņēmums; d) kodoldegvielas vai radioaktīvo atkritumu transportēšana un glabāšana; e) lauksaimniecībā, rūpniecībā, medicīnā un pētniecības nolūkos izmantojamo radioizotopu ražošana, izmantošana, glabāšana, apglabāšana un transportēšana; f) radioizotopu izmantošana enerģijas ražošanā kosmosa objektiem. 3. Lai samazinātu radioloģiskās sekas, Līgumslēdzējas puses brīdina viena otru arī par citiem kodolnegadījumiem un radiācijas negadījumiem, kas nav minēti šajā pantā, bet kas var radīt radioloģiskās sekas otras Līgumslēdzējas puses teritorijā. Latvijas Republikā: Latvijas Republikas Vides ministrija Lietuvas Republikā: Lietuvas Republikas Ekonomikas ministrija
19.07.2002.	Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības vienošanās par pilnvaroto robežas pārstāvju darbību ²¹⁵	Vēloties veicināt labu kaimiņvalstu attiecību turpmāko attīstību starp valstīm, ar mērķi uzturēt tiesisko kārtību, noregulēt robežincidentus uz Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas robežas, vēloties atrisināt visus ar robežu saistītos jautājumus sadarbības un savstarpējās palīdzības garā	1) organizēt robežas šķērsošanas kontroli, nodrošināt robežas šķērsošanas punktu darbību un šajos punktos kontrolējošo funkciju izpildošo dienestu sadarbību; 2) risināt jautājumus, kas saistīti ar notikumiem uz robežas, veikt dienesta izmeklēšanu par šādiem incidentiem: a) otras valsts teritorijas apšaude pāri robežai un tās sekas, b) pāri robežai vērstu darbību rezultātā izdarīta slepkavība un miesas bojājumi, kā arī varmācība pret otras valsts pilsoņiem, c) personu, transportlīdzekļu nelikumīga robežas šķērsošana un nelikumīga kravu pārvietošana pāri robežai, d) ja valsts, pašvaldību, fizisku un juridisku personu īpašumā vai likumīgā valdījumā esoši priekšmeti, īpašums vai dzīvnieki atrasti otras valsts teritorijā, e) pāri robežai vērstu darbību rezultātā izdarīta īpašuma nolaupīšana, iznīcināšana vai bojāšana, kā arī citi pārkāpumi uz robežas, kuru rezultātā ir radusies nepieciešamība atļūdzināt zaudējumus,

²¹⁵Latvijas Republikas tiesību akti (2002). Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības vienošanās par pilnvaroto robežas pārstāvju darbību. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-likumi/id/958>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
			f) nelikumīgi amatpersonu kontakti pāri robežai, g) nelikumīga, kā arī nepārvaramas varas izraisīta robežas šķērsošana ar peldlīdzekļiem, lidmašīnām vai citiem lidaparātiem, kā arī to atrašanās otras valsts teritorijā. Pilnvarotie Robežas Pārstāvji informē viens otru par tādiem gadījumiem un, ja nacionālajos normatīvajos aktos vai starptautiskajos līgumos nav paredzēta cita kārtība, pamatojoties uz kopīgās izmeklēšanas rezultātiem, atdod objektus tai valstij, no kuras teritorijas tie ir ievesti, h) citi jautājumi, kas ir saistīti ar robežu un neprasa risināšanu diplomātiskā ceļā; 3) informēt valsts robežas apsardzības institūcijas, nepieciešamības gadījumā Ārlietu ministriju, citas valsts pārvaldes institūcijas par jautājumiem, kas pārsniedz Pilnvaroto Robežas Pārstāvju kompetenci; 4) nodrošināt sadarbību ar attiecīgām otras Puses amatpersonām un Pilnvarotajiem Robežas Pārstāvjiem, lai nepieļautu ugunsgrēku, epidēmiju, epizootiju, bīstamu ķīmisko un radioaktīvo vielu izplatīšanos pāri robežai, kā arī dabas katastrofu un citos plaša mēroga nelaimes gadījumos nodrošināt glābšanas komandu un nepieciešamo speciālistu robežas šķērsošanu atbilstoši starptautiskajiem līgumiem; 5) organizēt robežas šķērsošanas atļauju izsniegšanu neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas nepieciešamības gadījumā otras valsts pilsoņiem, ja to dzīvībai draud briesmas un tās novērst var tikai otras valsts medicīnas darbinieki; 6) organizēt valsts robežas pārkāpēju pieņemšanu un nodošanu.
09.06.1995.	Nolīgums starp Lietuvas republikas valdību un Latvijas republikas valdību par valsts robežas šķērsošanas vietām ²¹⁶	Lietuvas Republikas valdība un Latvijas Republikas valdība, cenždamās noteikt valsts robežas kontroles punktus, kā arī cenždamās radīt pienācīgus apstākļus, lai valsts robežu varētu šķērsot personas, transportlīdzekļi un preces, vienojās atvērt sekojošos starptautiskos kontroles punktus uz valsts robežas starp Lietuvas Republiku un Latvijas Republiku	1. Katra no Pusēm sagatavo savā teritorijā valsts robežas šķērsošanas vietu infrastruktūru, atbilstoši cilvēku plūsmas pieauguma perspektīvai, aptverot kājāmģājējus, transportlīdzekļus un preces, kas šķērso robežu. 2. Projektējot, kā arī ceļot valsts robežas šķērsošanas vietu objektus, paredzēta iespēja radīt apstākļus, lai Pušu kompetentās institūcijas varētu veikt kopīgas pierobežas, muitas un cita veida kontroles vienas vai otras Puses

²¹⁶Latvijas Republikas tiesību akti (1996). Nolīgums starp Lietuvas Republikas valdību un Latvijas Republikas valdību par valsts robežas šķērsošanas vietām. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/202230-noliguums-starp-lietuvas-republikas-valdibu-un-latvijas-republikas-valdibu-par-valsts-robez-as-skersosanas-vietam>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
			teritorijā saskaņā ar šo Nolīgumu un katras Puses likumdošanu. Lai veiktu kopīgu darbu šajās valsts robežas šķērsošanas vietās, starp Pusēm tiek noslēgts atsevišķs Nolīgums. 3. Valsts robežas šķērsošanas vietu objektu celtniecības projekta uzdevuma un projekta sagatavošanas procesā notiks Pušu kompetento institūciju konsultācijas
03.04.1994.	Līgums par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām starp Latvijas Republiku, Igaunijas Republiku un Lietuvas Republiku ²¹⁷	Līgumslēdzēju Pušu tiesību aizsardzības iestādes sniedz savstarpēju tiesisko palīdzību civilās, ģimenes un krimināllietās saskaņā ar šī Līguma noteikumiem. 2. Tiesību aizsardzības iestādes sniedz tiesisko palīdzību arī citām iestādēm, kuru kompetencē ir 1.punktā minētās lietas. 3. Tās iestādes, kuru kompetencē ietilpst 1.punktā minētās lietas, nosūta lūgumus par tiesisko palīdzību ar tiesību aizsardzības iestāžu starpniecību.	Tiesiskā palīdzība ietver procesuālo darbību izpildi, kuras paredzētas Līgumslēdzējas Puses, kurai adresēts pieprasījums, likumdošanā, tai skaitā pušu, apsūdzēto, tiesājamo, liecinieku un ekspertu nopratināšanu, ekspertīžu izdarīšanu, apskati, lietisko pierādījumu nodošanu, kriminālvajāšanas ierosināšanu un to personu, kas izdarījušas noziegumu, izdošanu, tiesas spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās, dokumentu izsniegšanu un pārsūtīšanu, ziņu sniegšanu pēc otras Līgumslēdzējas Puses pieprasījuma par personu sodāmību, par kriminālo lietvedību, kas saistīta ar šīm personām, par meklēšanas izsludināšanu krimināllietā un par atzīšanu par hroniskiem alkoholiķiem, narkomāniem un garīgi slimiem.
24.12.1994	Līgums par parlamentāro un valdību sadarbību starp Igaunijas Republiku, Latvijas Republiku un Lietuvas Republiku ²¹⁸	Igaunijas Republika, Latvijas Republika un Lietuvas Republika izsakot vēlēšanos attīstīt sadarbību dažādās savstarpējo interešu jomās un radīt koordinēšanas un sadarbības struktūru; sekojot Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Saskaņas un sadarbības līgumam, kas tika parakstīts 1934.gada 12.septembrī Ženēvā; ievērojot Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas Saskaņas un sadarbības deklarāciju, kas tika parakstīta 1990.gada 12.maijā Tallinā; atsaucoties uz Baltijas valstu parlamentu un valdību sadarbības pieredzi un praksi laika posmā no 1990. līdz 1994.gadam; atsaucoties uz Baltijas valstu prezidentu 1993.gada 21.septembra kopīgo deklarāciju, 1993.gada 31.oktobra	Baltijas valstis apņemas attīstīt sadarbību ārējā un drošības politikā, aizsardzībā, likumdošanā, sociālajā politikā, ekonomikā, enerģētikā, komunikāciju un transporta, vides aizsardzības, kultūras jautājumos, kā arī citās savstarpējo interešu jomās un, lai šo mērķi realizētu, strādās pie divpusējiem un daudzpusējiem līgumiem, kas regulēs sadarbību atbilstošajās sfērās.

²¹⁷Latvijas Republikas tiesību akti (1992). Līgums par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām starp Latvijas Republiku, Igaunijas Republiku un Lietuvas Republiku. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://m.likumi.lv/doc.php?id=8977>

²¹⁸Latvijas Republikas tiesību akti (2006). Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par sadarbību organizētās noziedzības un citu noziedzīgu nodarījumu apkarošanā un kopīgām darbībām pierobežas apgabalos. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/lv/startautiskie-ligumi/id/955-latvijas-republikas-valdibas-un-lietuvas-republikas-valdibas-ligums-par-sadarbibu-organizetas-noziedzibas-un-citu-noziedzigu>

Spēkā no	Nosaukums	Pamatojums	Sadarbības formas
		un 1994.gada 15.maija Baltijas asamblejas rezolūcijām par Baltijas padomi; izsakot vēlēšanos realizēt jau minēto sadarbību starp Baltijas valstu parlamentiem un valdībām	

ŠENGENAS KONVENCIJA²¹⁹

Norādītie dokumenti uz kā pamata valsts un pašvaldības iestādes slēgušas citus savstarpējos līgumus – publiski nav atrodami

19.06.1990.	konvencija ar kuru īsteno Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdību, Vācijas Federatīvās Republikas valdības un Francijas Republikas valdības 1985.gada 14.jūnija Šengenas Līgumu par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (Šengenas konvencija)
	Konvencija, ar ko īsteno Šengenas Līgumu (Šengenas Konvencija) 40. un 41.pants, nosaka dalībvalstu tiesības veikt pārrobežu novērošanas un vajāšanas operācijas otras dalībvalsts teritorijā, saskaņā ar Šengenas Konvencijā un uz tās pamata, noslēgtajos divpusējos līgumos noteikto kārtību.
01.09.2007.	Šengenas informācijas sistēmas darbības likums ²²⁰
18.09.2007.	LR Ministru kabineta noteikumi Nr.639 "Kārtība, kādā iekļauj, labo un dzēš ziņojumus Šengenas informācijas sistēmā, kā arī nodrošina papildinformācijas pieejamību SIRENE Latvijas birojam, un kārtība, kādā institūcijas un iestādes apmainās ar papildinformāciju" ²²¹
11.09.2007.	LR Ministru kabineta noteikumi Nr.622 "Kārtība, kādā pieprasa un izsniedz informāciju par datu subjektu, kura glabājas Šengenas informācijas sistēmā un SIRENE informācijas sistēmā" ²²²
23.06.2008.	PADOMES LĒMUMS 2008/617/TI par sadarbības uzlabošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstu īpašajām intervences vienībām krīzes situācijās ²²³
26.08.2008.	Prīmes lēmums ²²⁴

²¹⁹Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs (2020). SIRENE informācijas sistēma. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.ic.iem.gov.lv/lv/node/148>

²²⁰Latvijas Republikas tiesību akti (2007). Šengenas informācijas sistēmas darbības likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=159481>

²²¹Latvijas Republikas tiesību akti (2007). Kārtība, kādā iekļauj, labo un dzēš ziņojumus Šengenas informācijas sistēmā, kā arī nodrošina papildinformācijas pieejamību SIRENE Latvijas birojam, un kārtība, kādā institūcijas un iestādes apmainās ar papildinformāciju. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/164150-kartiba-kada-iekļauj-labo-un-dzes-zinojumus-sengenas-informācijas-sistema-ka-ari-nodrošina-papildinformācijas-pieejamību>

²²²Latvijas Republikas tiesību akti (2007). Kārtība, kādā pieprasa un izsniedz informāciju par datu subjektu, kura glabājas Šengenas informācijas sistēmā un SIRENE informācijas sistēmā. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/164148-kartiba-kada-pieprasa-un-izsniedz-informāciju-par-datu-subjektu-kura-glabājas-sengenas-informācijas-sistema-un-sirene-informācijas>

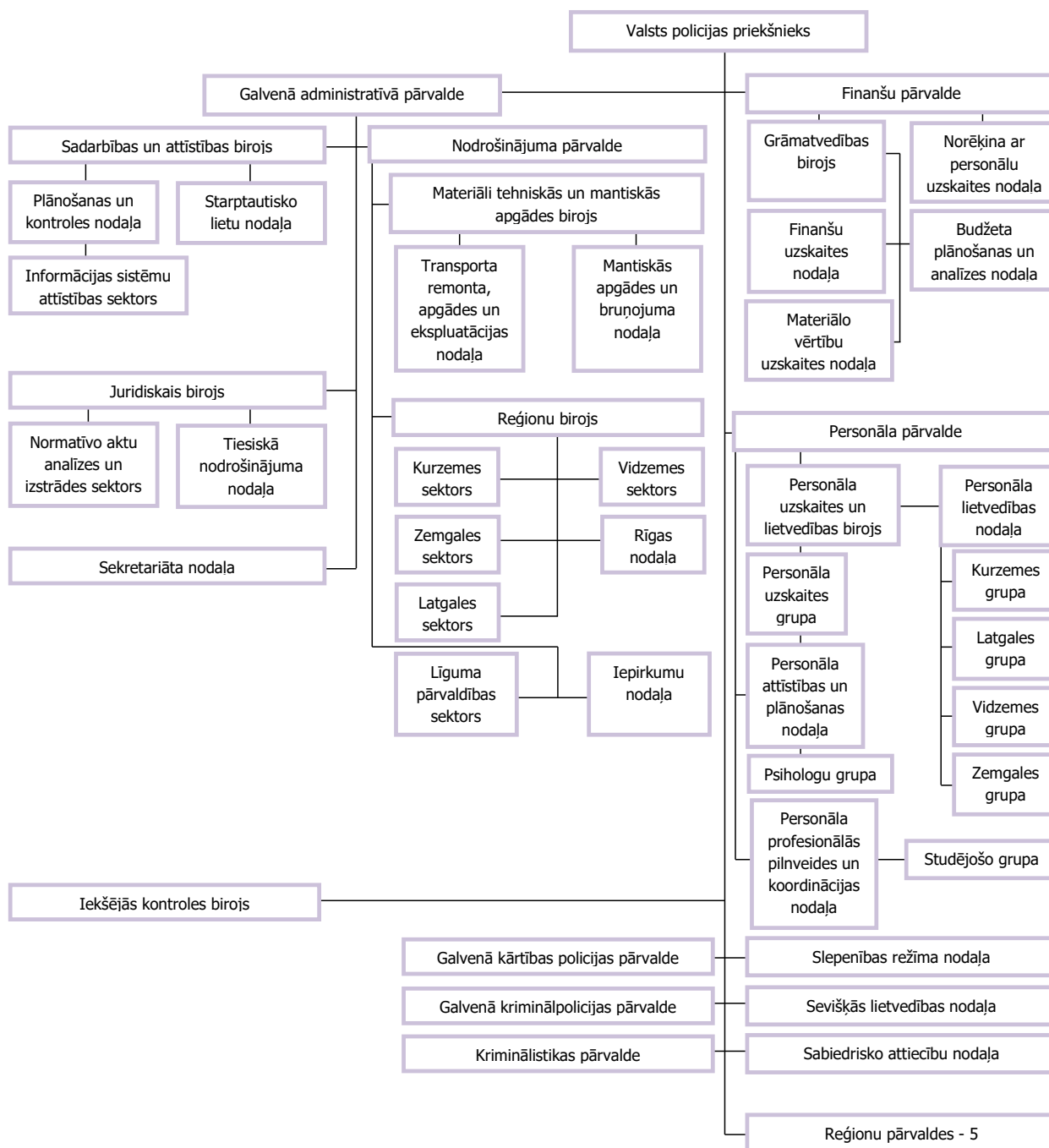
²²³Eiropas Savienības oficiālais vēstnesis (2008). Padomes lēmums par sadarbības uzlabošanu starp Eiropas Savienības dalībvalstu īpašajām intervences vienībām krīzes situācijās. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32008D0617:LV:PDF>

²²⁴Pārrobežu sadarbības pastiprināšanas Prīmes lēmums (2008). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://publications.europa.eu/resource/cellar/6f78075a-60e5-4003-b2bb-952896a878b2.0016.02/DOC_1

	par to, kā īstenot Lēmumu 2008/615/TI par pārrobežu sadarbības pastiprināšanu, jo īpaši – apkarojot terorismu un pārrobežu noziedzību ²²⁵
--	--

²²⁵Eiropas Savienības oficiālais vēstnesis (2008). Padomes lēmums par to, kā īstenot lēmumu par pārrobežu sadarbības pastiprināšanu, jo īpaši – apkarojot terorismu un pārrobežu noziedzību. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008D0616&from=LV>

6.2. VP struktūra²²⁶

6.3. Valsts policijas darbību regulējošie normatīvie akti

- Likums "Par policiju", kurā tiek noteikts policijas jēdziens, uzdevumi, darbības principi un vieta valsts pārvaldes un pašvaldības iestāžu sistēmā, policijas pienākumi, tiesības, struktūra, kompetences, policijas darbinieku tiesiskā aizsardzība, darbības garantijas, atbildība, finansēšanas, materiāltehniskās apgādes kārtība, kā arī policijas darbības uzraudzība un kontrole. Šie noteikumi nosaka arī to, ka policijas darbiniekam savas kompetences ietvaros ir pienākums palīdzēt Valsts robezsardzei – ārvalstnieku un bezvalstnieku iecelšanas, uzturēšanās, izceļošanas un tranzīta noteikumu ievērošanas kontrolē un profilaksē. Likumā minēts, ka policija sadarbojas ar citu valstu policiju (miliciju), starptautiskajām organizācijām, savienībām vai kopienām, kā arī piedalās starptautiskajās misijās un operācijās saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem un, ka lēmumu par policijas darbinieku piedalīšanos starptautiskajās misijās un operācijās pieņem Ministru kabinets²²⁷;
- 2005.gada 18.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.46 "Valsts policijas nolikums" nosaka, ka VP ir iekšlietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas atbilstoši kompetencei īsteno valsts politiku noziedzības apkarošanas un sabiedriskās kārtības un drošības aizsardzībā, kā arī personu tiesību un likumīgo interešu aizsardzībā²²⁸;
- 2010.gada 8.janvāra "Valsts policijas reglaments" nosaka VP struktūru, struktūrvienību kompetenci un darba organizāciju. VP reglamenta 23.6.punkts arī nosaka, ka VP Galvenā administratīvā pārvalde savas kompetences ietvaros organizē sadarbību ar citu valstu tiesībsardzības iestādēm, organizē un koordinēt VP starptautisko pasākumu norises kārtību, organizē un koordinē sakarus ar ES institūcijām, kā arī organizē, koordinē un nodrošina VP dalību ES finansētajos starptautiskajos projektos²²⁹;
- 2018.gada 4.oktobra VP Galvenās administratīvās pārvaldes reglamentā tiek noteikts, ka VP Galvenā administratīvā pārvalde īstenojot VP reglamentā noteikto funkciju izpildi organizē VP starptautiskās sadarbības konceptuālo un stratēģisko jautājumu izstrādi un īstenošanu²³⁰;
- 2009.gada 15.septembra VP Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes reglamentā tiek noteikts, ka VP Galvenā kriminālpolicijas pārvalde savas kompetences ietvaros organizē sadarbību un sadarbojas ar valsts un ārvalstu tiesību aizsardzības iestādēm, kā arī ar citām valsts pārvaldes un pašvaldību iestādēm un nevalstiskām organizācijām. Viena no VP Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes funkcijām ir organizēt un koordinēt smagu un sevišķi smagu sērījveida, starpreģionāla, starptautiska rakstura vai izdarītu organizētā grupā noziegumu apkarošanu, kā arī pārņemt atsevišķu noziegumu šajā jomā izmeklēšanu savā lietvedībā²³¹;

²²⁷Latvijas Republikas tiesību akti (2020). Par policiju. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/67957-par-policiju>

²²⁸Latvijas Republikas tiesību akti (2020). Valsts policijas nolikums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/99940-valsts-policijas-nolikums>

²²⁹Valsts policija (2020). Valsts policijas iekšējie normatīvie akti. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=813&said=813&rsd=1>

²³⁰Valsts policijas reglaments (2018). Galvenā administratīvā pārvalde. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.vp.gov.lv/doc_upl/21.pdf

²³¹Latvijas Republikas Iekšlietu ministrija (2009). Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes reglaments. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.vp.gov.lv/doc_upl/kriminalpol_reglam_2009.pdf

- 2015.gada 3.februāra VP Galvenās kārtības policijas pārvaldes reglamentā tiek noteikts, ka Galvenās kārtības policijas pārvaldes uzdevums ir pārstāvēt VP citās valsts un pašvaldību institūcijās, starptautiskajās institūcijās, kā arī nevalstiskajās organizācijās kārtības policijas kompetences jomā, kā arī savas kompetences ietvaros sadarboties un organizēt sadarbību ar Šengenas līguma dalībvalsti, kā arī citu valstu policiju kārtības policijas kompetences jomās²³²;
- 2014.gada 16.septembra “Valsts policijas ētikas kodekss”, kas nosaka ētikas pamatprincipus un vispārējās uzvedības normas, kā arī to pārkāpuma izvērtēšanas kārtību un atbildību VP amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi un darbiniekam, ar kuru noslēgts darba līgums²³³;
- 2016.gada VP attīstības koncepcijā tiek minēts, ka esošās policijas darbinieku angļu valodas zināšanas pamatā ir balstītas uz izglītības iestādēs apgūto vai ir iegūtas pašmācības ceļā. Turklāt ikdienā retāk lietojot svešvalodas, zūd to lietošanas praktiskās iemaņas. Tā rezultātā tiek zaudēta iespēja virknei labu un profesionālu speciālistu gan VP centrālajā aparātā, gan reģionālajās struktūrvienībās savā jomā paaugstināt un bagātināt savas zināšanas un kapacitāti ar citu valstu pieredzi. Nereti tikai valodas barjeras dēļ ir zaudētas arī iespējas nodibināt un uzturēt darba uzdevumu izpildei nepieciešamos kontaktus ar ārvalstu kolēģiem. Lai gan faktiski no darbiniekiem to darba pienākumu izpildē tiek sagaidītas svešvalodu (galvenokārt angļu valodas) zināšanas, tomēr iespējas tās apgūt vai vismaz nostiprināt un attīstīt VP ir ierobežotas. Savukārt, sadaļā par starptautisko sadarbību, tiek izvirzīti uzdevumi problēmu risināšanai:
 - iespēju robežās piesaistot ārvalstu vai starptautisko organizāciju ekspertus, izstrādāt analītiķu profesionālās pilnveides izglītības programmas (operatīvā analīze, stratēģiskā analīze), ar mērķi attīstīt un nodrošināt analītiķu apmācību iespējas Latvijā,
 - nepieciešamības gadījumā piesaistot ārvalstu vai starptautisko organizāciju ekspertus, papildināt metodisko materiālu klāstu par kriminālizlūkošanas jautājumiem, iekļaujot tajos sistematizētu informāciju par kriminālizlūkošanas sistēmas veidošanu un darbību Eiropas Savienībā, nacionālajā līmenī, kā arī sagatavojot analītiķu rokasgrāmatu, ar mērķi veicināt kriminālizlūkošanā iesaistīto amatpersonu izpratni par kriminālizlūkošanas organizāciju, kā arī nodrošinot metodiska rakstura atbalstu un metodoloģiskas bāzes radīšanu analītiķiem jautājumos par izvērtēšanas metodēm un analītisko produktu sagatavošanas jautājumiem²³⁴;
- 2012.gada 20.marta Ministru kabineta noteikumi Nr.190 “Noteikumi par notikumu reģistrēšanas kārtību un policijas reaģēšanas laiku” nosaka, ka VP reaģē uz saņemto informāciju par notikumu (ja VP vienlaikus saņemta informācija par vairākiem notikumiem, VP reaģē prioritārā secībā atbilstoši notikumā iesaistīto personu vai sabiedrības drošības apdraudējuma pakāpei):
 - republikas pilsētās - 15 minūšu laikā pēc informācijas saņemšanas operatīvās vadības struktūrvienībā,
 - novados - 25 minūšu laikā pēc informācijas saņemšanas operatīvās vadības struktūrvienībā²³⁵.

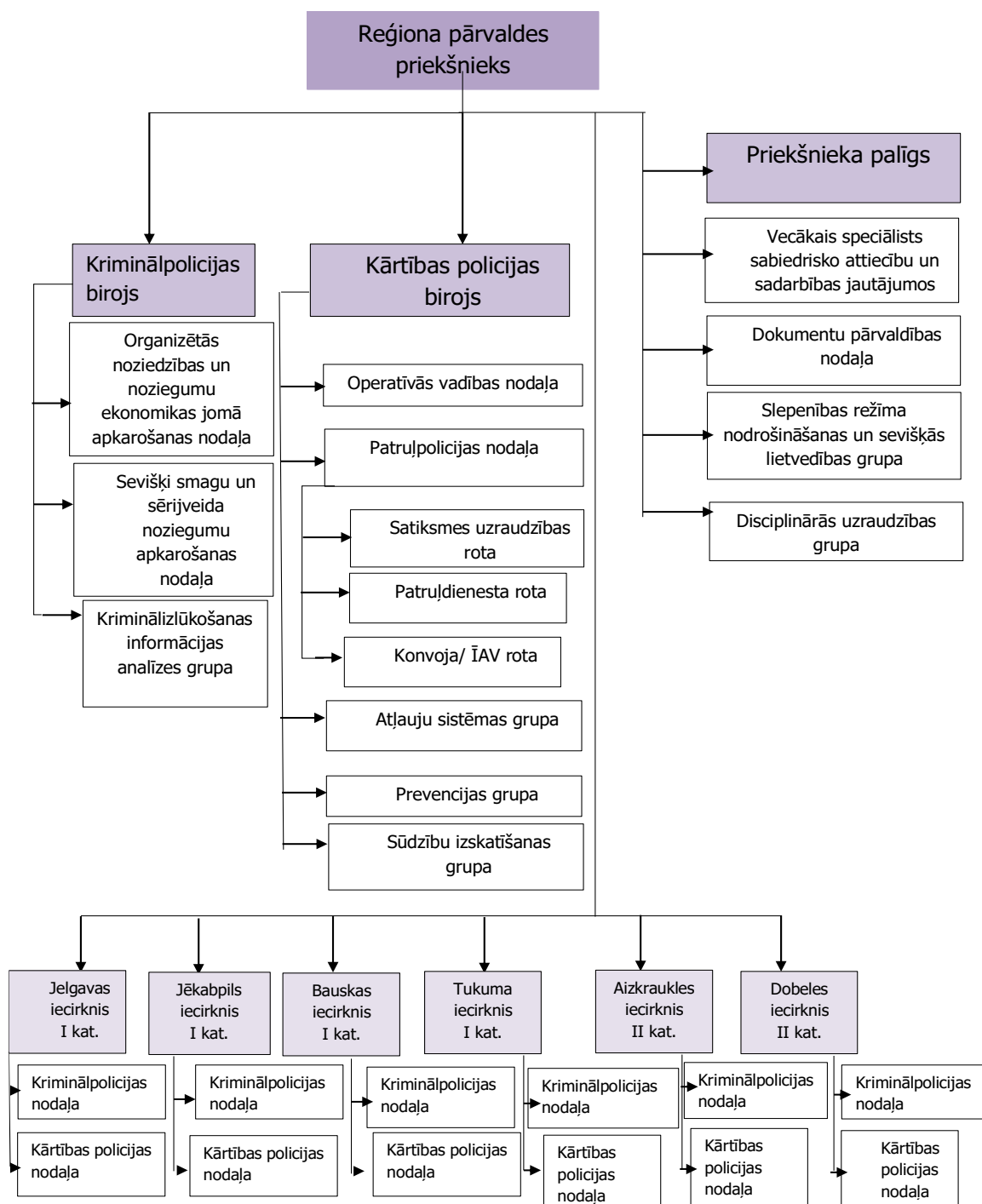
²³²Valsts policijas reglaments (2015). Galvenās kārtības policijas pārvalde. [skatīts 09.04.2020.] Pieejams: http://www.vp.gov.lv/doc_upl/3.pdf

²³³Valsts policija (2020). Valsts policijas iekšējie normatīvie akti. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=813&said=813&rsd=1>

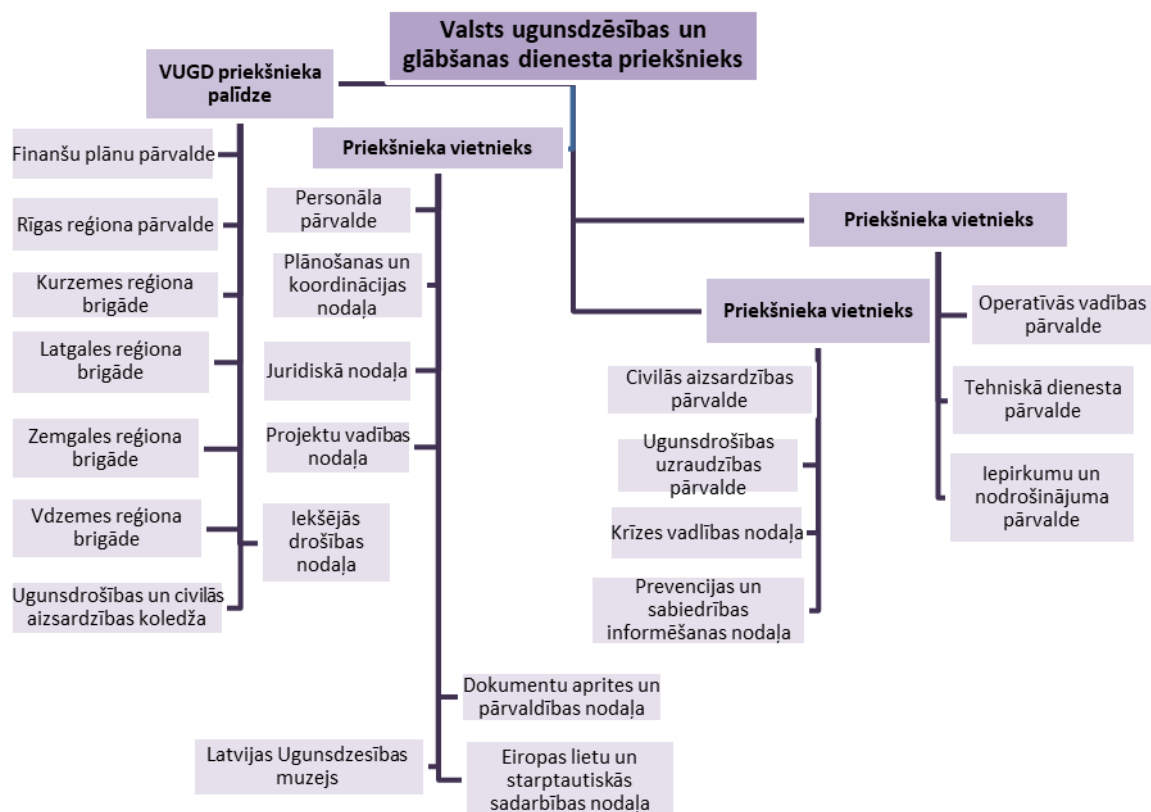
²³⁴Valsts policija (2020). Nozares politika. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <http://www.vp.gov.lv/?id=764&said=764>

²³⁵Latvijas Republikas tiesību akti (2012). Noteikumi par notikumu reģistrēšanas kārtību un policijas reaģēšanas laiku. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/245629-noteikumi-par-notikumu-registresanas-kartibu-un-policijas-reaqesanas-laiku>

6.4. VP Zemgales reģiona pārvaldes struktūra²³⁶

6.5. VUGD struktūra²³⁷

²³⁷Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (2020). Dienesta struktūra. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/par-vugd/dienesta-struktura>

6.6. Normatīvie akti, kas regulē VUGD darbību

- 2002.gada 24.oktobra Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums, kas nosaka ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un organizāciju sistēmu, fizisko un juridisko personu uzdevumus un kompetenci ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā, kā arī VUGD funkcijas un VUGD amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm pienākumus, tiesības un tiesisko aizsardzību. Likums nosaka, ka VUGD ir iestāde, kas realizē valsts politiku ugunsdrošības, ugunsdzēsības un civilās aizsardzības jomā, uzrauga normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības prasību ievērošanu, kā arī koordinē iestāžu, organizāciju, komercsabiedrību un pašvaldību izveidoto ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju darbību, kas saistīta ar ugunsdrošību un ugunsdzēsību. Analizējot iespējamo sadarbību ārpus valsts robežām, likumā noteikts, ka VUGD uztur profesionālos sakarus ar citu valstu ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem un civilās aizsardzības organizācijām, kā arī atbilstoši kompetencei ir tiesīga slēgt starptautiskās sadarbības līgumus ar citu valstu kompetentajām institūcijām. Papildus VUGD ir tiesības sniegt palīdzību ugunsgrēku dzēšanā un glābšanas darbu veikšanā pēc to valstu ugunsdzēsības un glābšanas dienestu lūguma, ar kurām Latvijas Republikai ir sauszemes robeža, iesaistot savus resursus ne ilgāk kā 24 stundas pēc lūguma saņemšanas, ja iestāde vienlaikus saglabā spēju veikt savus pienākumus Latvijas Republikas teritorijā. Kā arī VUGD ir arī tiesības pēc lietderības un pamatotības izvērtēšanas lūgt palīdzību ugunsgrēku dzēšanā un glābšanas darbu veikšanā to valstu ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem, ar kurām Latvijas Republikai ir sauszemes robeža, taču šī kārtība neattiecas uz katastrofu gadījumiem²³⁸;
- 2016.gada Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā, kura mērķis ir noteikt civilās aizsardzības sistēmas un katastrofas pārvaldīšanas subjektu kompetenci, lai pēc iespējas pilnīgāk nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību un aizsardzību katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā, ir noteikts, ka Civilās aizsardzības sistēmas uzdevums ir normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniegt un saņemt starptautisko palīdzību, kuras lūgšanas vai sniegšanas lēmumu pieņem Ministru kabinets²³⁹;
- 2010.gada 27.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.398 "Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums" nosaka, ka VUGD finansē no valsts budžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem un ieņēmumiem par dienesta sniegtajiem maksas pakalpojumiem saskaņā ar likumu par valsts budžetu kārtējam gadam, kā arī to, ka VUGD ir ziedojumu un dāvinājumu konts Valsts kasē²⁴⁰;
- 2016.gada 17.maija Ministru kabineta noteikumi Nr.297 "Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus" nosaka, ka ugunsgrēku dzēšanā un glābšanas darbos VUGD iesaista šādas iestādes un dienestus:
 - VP;
 - pašvaldības policiju;
 - Valsts robežsardzi;
 - Nacionālos bruņotos spēkus;
 - Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu;

²³⁸Latvijas Republikas tiesību akti (2002). Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=68293>

²³⁹Latvijas Vēstnesis (2016). Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://www.vestnesis.lv/op/2016/100.1>

²⁴⁰Latvijas Republikas tiesību akti (2010). Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nolikums. [skatīts 09.04.2020.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=209089>

- avārijas dienestus (piemēram, gāzes avārijas dienests, elektrotīklu avārijas dienests, liftu avārijas dienests)²⁴¹;
- 2017.gada Ministru kabineta noteikumi Nr.341 "Noteikumi par civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību" nosaka, ka viens no civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veidiem ir starptautiska līmeņa mācības, kurās pārbauda vairāku valstu mācību dalībnieku rīcības koordināciju un sadarbību katastrofu pārvaldīšanā. Starptautiskās mācības organizē atbilstoši attiecīgo starptautisko organizāciju programmām, ievērojot šajos noteikumos minēto mācību organizēšanas kārtību, ja tā nav pretrunā ar starptautisko organizāciju noteiktajām prasībām un kārtību. Latvijas valsts un pašvaldības institūcijas, kā arī juridiskās personas piedalās starptautiskajās mācībās, pamatojoties uz ielūgumiem²⁴². 2018.gadā VUGD piedalījās vienā Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projektā, sešos Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projektos un vienā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas projektā²⁴³.
- Papildus šie noteikumi nosaka, ka VUGD pēc izbraukšanas no tuvākās VUGD daļas vai posteņa apakšvienības notikuma vietā ierodas:
 - republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, – astoņu minūšu laikā;
 - pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, – 23 minūšu laikā²⁴⁴.

²⁴¹Latvijas Republikas tiesību akti (2016). Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/282206-kartiba-kada-valsts-ugunsdzesibas-un-glabsanas-dienests-veic-un-vada-ugunsgreku-dzesanu-un-glabsanas-darbus>

²⁴²Latvijas Republikas tiesību akti (2017). Noteikumi par civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību veidiem un organizēšanas kārtību. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/291706-noteikumi-par-civilas-aizsardzibas-un-katastrofas-parvaldisanas-macibu-veidiem-un-organizesanas-kartibu>

²⁴³Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 2018.gada publiskais pārskats (2019). [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: https://vugd.gov.lv/files/opnews/VUGD_publicais_parskats_2018.pdf

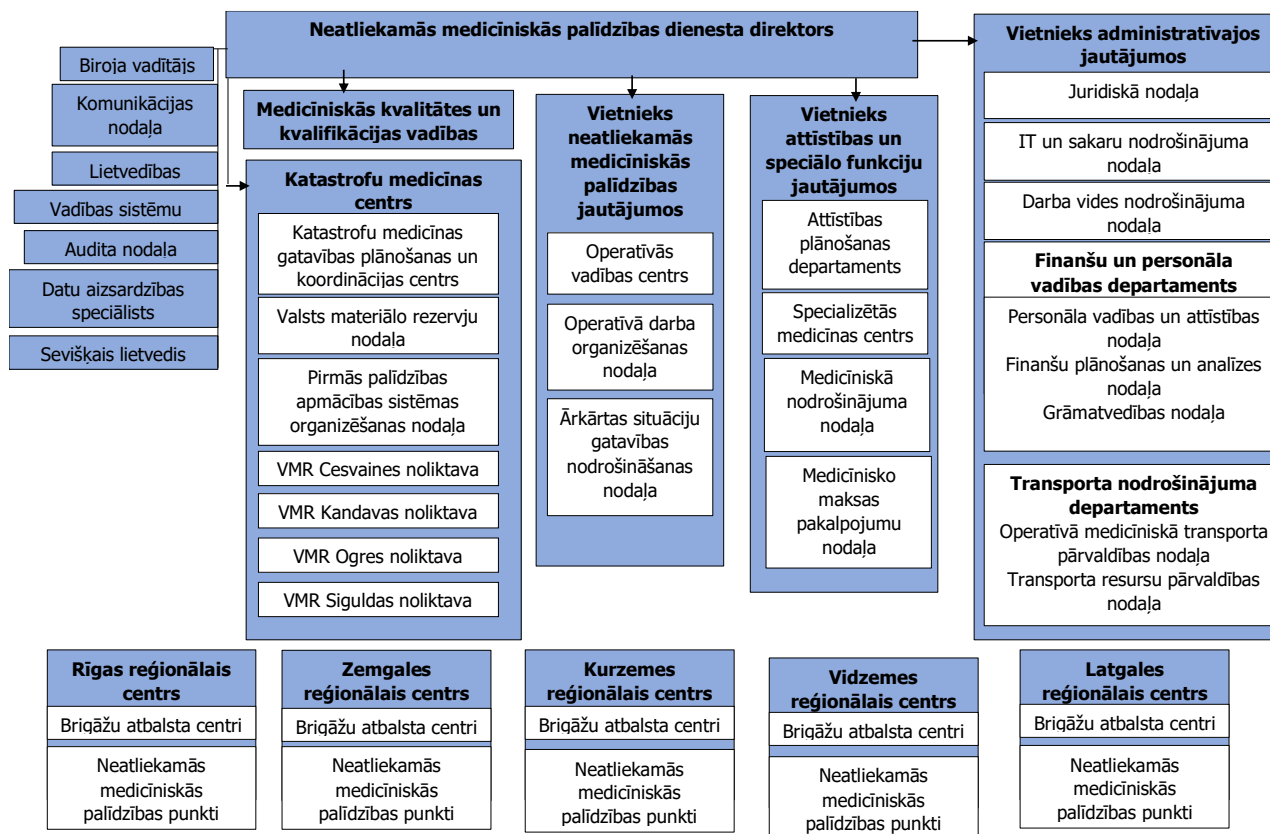
²⁴⁴Latvijas Republikas tiesību akti (2016). Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/282206-kartiba-kada-valsts-ugunsdzesibas-un-glabsanas-dienests-veic-un-vada-ugunsgreku-dzesanu-un-glabsanas-darbus>

6.7. Zemgales Reģionālās Brīvprātīgo Ugunsdzēsēju Biedrības darbības mērķi

1. Latvijas Republikas ugunsdzēsības servisa uzņēmumu un darbinieku apvienošana kopīgam radošam darbam un to interešu aizsardzība;
2. veicināt ugunsdrošības uzlabošanu Latvijas Republikas teritorijā;
3. veicināt ugunsdrošību ražotnēs, industriālajās, sabiedriskajās ēkās un dzīvojamās mājās u.c.;
4. piedalīties ugunsgrēka dzēšanas, avāriju, stihisku nelaimju un katastrofu novēršanas un glābšanas darbos;
5. organizēt brīvprātīgo ugunsdzēsēju piedalīšanos ugunsgrēku dzēšanā ražotnēs, industriālajās, sabiedriskajās ēkās un dzīvojamās mājās, kūlas radīto ugunsgrēku dzēšanā u.c.;
6. organizēt ugunsdzēsības un citas tehnikas un inventāra remontu;
7. palīdzēt cilvēkiem katastrofu gadījumos un ārkārtas situācijās;
8. veikt profilaktiskos un organizatoriskos pasākumus ugunsgrēku novēršanai un biedrības biedru apmācībai prasmīgai darbībai ugunsgrēkos un avāriju, stihisku nelaimju un katastrofu gadījumos;
9. glābt cilvēkus un materiālās vērtības ugunsgrēku, avāriju, stihisku nelaimju un katastrofu gadījumos;
10. veikt cietušo un personu, kuras var tikt apdraudētas, evakuāciju no notikuma vietas;
11. sadarboties ar valsts un pašvaldības atbildīgajām institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, citām biedrībām, fiziskām un juridiskām personām;
12. sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, zemessardzi, Nacionālajiem Bruņotajiem Spēkiem, nevalstiskām organizācijām, valsts institūcijām, pašvaldībām un skolām organizēt un veikt iedzīvotāju informēšanu, apmācību glābšanas darbiem ārkārtas situācijās;
13. sniegt cietušajiem pirmo medicīnisko palīdzību notikuma vietā, organizēt personām medicīniskās palīdzības saņemšanu;
14. sniegt transportēšanas pakalpojumus un pārvietošanās palīdzību cilvēkiem ar kustības traucējumiem, un kuriem grūti pārvietoties veselības stāvokļa dēļ²⁴⁵.

²⁴⁵Lursoft (20202). Zemgales reģionālā brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrība. [skatīts 09.04.2020.] Pieejams: <https://company.lursoft.lv/zemgales-regionala-brivpratiqo-ugunsdzeseju-biedriba/40008283178>

6.8. NMPD struktūra^{246,247}

²⁴⁶Operatīvā medicīniskā transporta pārvaldības nodaļā strādājošie nodrošina atbalstu Specializētās medicīnas centra brigādei, veicot operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītāja pienākumus

²⁴⁷Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (2020). Zemgales reģionālais centrs. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: http://www.nmpd.gov.lv/nmpd/NMPD/struktura/regionalie centri/zemgales_rejonalais_centrs/

6.9. NMPD darbību regulējošie normatīvie akti

- Ārstniecības likums nosaka, ka neatliekamā medicīniskā palīdzība ir palīdzība, ko cietušajiem (saslimušajiem) dzīvībai vai veselībai bīstamā kritiskā stāvoklī sniedz šādiem gadījumiem īpaši sagatavotas (apmācītas, ekipētas) personas ar atbilstošu kvalifikāciju medicīnā, kurām saskaņā ar šo kvalifikāciju ir juridiska atbildība par savu darbību vai bezdarbību un tās sekām un, ka pirmā palīdzība ir palīdzība, ko cietušajiem (saslimušajiem) dzīvībai vai veselībai kritiskā stāvoklī savu zināšanu un iespēju apjomā sniedz personas ar kvalifikāciju medicīnā vai bez tās neatkarīgi no sagatavotības un ekipējuma. Likums arī definē, ka neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde ir mobila neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas struktūrvienība, kuras sastāvā strādā normatīvajos aktos noteiktās personas un kuras rīcībā ir operatīvais medicīniskais transportlīdzeklis, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām²⁴⁸;

- 2009.gada 15.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1480 "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums" nosaka, ka NMP dienesta darbības mērķis ir īstenot vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas jomā. Šie noteikumi arī nosaka to, ka NMP dienestam sadarbībā ar pašvaldībām ir jākoordinē ārstniecības iestāžu katastrofu medicīnas plānu izstrādāšanu, kā arī jānodrošina sadarbību ar citiem ārkārtas situāciju un katastrofu seku likvidēšanā iesaistītajiem dienestiem²⁴⁹;

- 2018.gada 28.augusta Ministru kabineta noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" nosaka, ka NMP dienesta brigādes attiecīgajā teritorijā izvieta, ņemot vērā iedzīvotāju blīvumu un apkalpojamās zonas lielumu, kā arī citus faktorus, kas ietekmē palīdzības sniegšanas laiku (piemēram, slikta autoceļu kvalitāte), lai pēc neatliekama izsaukuma pieņemšanas neatliekamo medicīnisko palīdzību 75 % gadījumu nodrošinātu:

- republikas pilsētās – ne vēlāk kā 12 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika;
- novadu pilsētās – ne vēlāk kā 15 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika;
- pārējās teritorijās – ne vēlāk kā 25 minūšu laikā no izsaukuma pieņemšanas laika²⁵⁰.

²⁴⁸Latvijas Republikas tiesību akti (1997). Ārstniecības likums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=44108>

²⁴⁹Latvijas Republikas tiesību akti (2009). Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=202907>

²⁵⁰Latvijas Republikas tiesību akti (2018). Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība. [skatīts 2020.gada 09.04.] Pieejams: <https://m.likumi.lv/doc.php?id=301399>

```
graph TD
    VRS_Prieksnieks[Valsts robežsardzes priekšnieks]
    
    VRS_Prieksnieka_vietnieks[Valsts robežsardzes priekšnieka vietnieks  
(Galvenās pārvaldes priekšnieks)]
    VRS_Prieksnieks --> VRS_Prieksnieka_vietnieks
    
    Galvena_parvalde[Galvenā pārvalde]
    VRS_Prieksnieka_vietnieks --> Galvena_parvalde
    
    Starptautiskas_sadarbibas_parvalde[Starptautiskās sadarbības pārvalde]
    Galvena_parvalde --> Starptautiskas_sadarbibas_parvalde
    
    Starptautiskas_sadarbibas_un_protokola_nodaļa[Starptautiskās sadarbības un protokola nodaļa]
    Starptautiskas_sadarbibas_parvalde --> Starptautiskas_sadarbibas_un_protokola_nodaļa
    
    Arejo_finansu_instrumentu_realizacijas_nodaļa[Ārējo finanšu instrumentu realizācijas nodaļa]
    Starptautiskas_sadarbibas_parvalde --> Arejo_finansu_instrumentu_realizacijas_nodaļa
    
    Eiropas_Savienibas_lietu_parvalde[Eiropas Savienības lietu pārvalde]
    Galvena_parvalde --> Eiropas_Savienibas_lietu_parvalde
    
    Kopigo_operaciju_nodaļa[Kopīgo operāciju nodaļa]
    Eiropas_Savienibas_lietu_parvalde --> Kopigo_operaciju_nodaļa
    
    Sadarbibas_koordinacijas_nodaļa[Sadarbības koordinācijas nodaļa]
    Eiropas_Savienibas_lietu_parvalde --> Sadarbibas_koordinacijas_nodaļa
    
    Personala_parvalde[Personāla pārvalde]
    Galvena_parvalde --> Personala_parvalde
    
    Personala_politikas_un_komplektesanas_nodaļa[Personāla politikas un komplektēšanas nodaļa]
    Personala_parvalde --> Personala_politikas_un_komplektesanas_nodaļa
    
    Personala_vadibas_nodaļa[Personāla vadības nodaļa]
    Personala_parvalde --> Personala_vadibas_nodaļa
    
    Personala_uzskaites_nodaļa[Personāla uzskaites nodaļa]
    Personala_parvalde --> Personala_uzskaites_nodaļa
    
    Austrumatgales_rejonala_nodaļa[Austrumatgales reģionālā nodaļa]
    Personala_parvalde --> Austrumatgales_rejonala_nodaļa
    
    Dienvidlatgales_rejonala_nodaļa[Dienvidlatgales reģionālā nodaļa]
    Personala_parvalde --> Dienvidlatgales_rejonala_nodaļa
    
    Nodrosinajuma_parvalde[Nodrošinājuma pārvalde]
    Galvena_parvalde --> Nodrosinajuma_parvalde
    
    Materialtehniska_nodaļa[Materiāltehniskā nodaļa]
    Nodrosinajuma_parvalde --> Materialtehniska_nodaļa
    
    Rigas_nodrosinajuma_nodaļa[Rīgas nodrošinājuma nodaļa]
    Nodrosinajuma_parvalde --> Rigas_nodrosinajuma_nodaļa
    
    Inspekcijas_un_slepenibas_rezima_dienests[Inspekcijas un slepenības režīma dienests]
    VRS_Prieksnieks --> Inspekcijas_un_slepenibas_rezima_dienests
    
    Juridiska_nodaļa[Juridiskā nodaļa]
    VRS_Prieksnieks --> Juridiska_nodaļa
    
    Seviskas_lietvedibas[Sevišķās lietvedības]
    VRS_Prieksnieks --> Seviskas_lietvedibas
    
    Vaditaja_paligs[Vadītāja palīgs]
    VRS_Prieksnieks --> Vaditaja_paligs
    
    Tehnisko_sistemu_parvalde[Tehnisko sistēmu pārvalde]
    VRS_Prieksnieks --> Tehnisko_sistemu_parvalde
    
    Robezkontroles_tehnisko_lidzekļu[Robežkontroles tehnisko līdzekļu]
    Tehnisko_sistemu_parvalde --> Robezkontroles_tehnisko_lidzekļu
    
    Informacijas_sistemu_vadibas[Informācijas sistēmu vadības]
    Tehnisko_sistemu_parvalde --> Informacijas_sistemu_vadibas
    
    Finanšu_parvalde[Finanšu pārvalde]
    VRS_Prieksnieks --> Finanšu_parvalde
    
    Atlidzibas[Atlīdzības]
    Finanšu_parvalde --> Atlidzibas
    
    Pamatlidzekļu_un_materiālu[Pamatlīdzekļu un materiālu]
    Finanšu_parvalde --> Pamatlidzekļu_un_materiālu
    
    Norēķinu_nodaļa[Norēķinu nodaļa]
    Finanšu_parvalde --> Norēķinu_nodaļa
    
    Budzeta_nodaļa[Budžeta nodaļa]
    Finanšu_parvalde --> Budzeta_nodaļa
    
    Strategiskās_attistības_un_sabiedrisko_attiecību_nodaļa[Stratēģiskās attīstības un sabiedrisko attiecību nodaļa]
    VRS_Prieksnieks --> Strategiskās_attistības_un_sabiedrisko_attiecību_nodaļa
    
    Lietvedības_un_arhīva_nodaļa[Lietvedības un arhīva nodaļa]
    VRS_Prieksnieks --> Lietvedības_un_arhīva_nodaļa
    
    Ekspertīžu_dienests[Ekspertīžu dienests]
    VRS_Prieksnieks --> Ekspertīžu_dienests
    
    VRS_Prieksnieka_vietnieks --> VRS_Prieksnieka_vietnieks_vietnieks[Valsts robežsardzes priekšnieka vietnieks  
(dienesta organizācijas jautājumos)]
    
    VRS_Prieksnieka_vietnieks_vietnieks --> Robezparbaudes_un_imigrācijas_kontroles_pārvalde[Robežpārbaudes un imigrācijas kontroles pārvalde]
    
    Robezparbaudes_un_imigrācijas_kontroles_pārvalde --> Robezparbaudes_nodaļa[Robežpārbaudes nodaļa]
    
    Robezparbaudes_un_imigrācijas_kontroles_pārvalde --> Imigrācijas_kontroles_nodaļa[Imigrācijas kontroles nodaļa]
    
    Robezparbaudes_un_imigrācijas_kontroles_pārvalde --> Operativās_vadības_pārvalde[Operatīvās vadības pārvalde]
    
    Operativās_vadības_pārvalde --> Nacionālās_koordinācijas_centrs[Nacionālās koordinācijas centrs]
    
    Operativās_vadības_pārvalde --> Analītiskā_nodaļa[Analītiskā nodaļa]
    
    Operativās_vadības_pārvalde --> Robežuzraudzības_nodaļa[Robežuzraudzības nodaļa]
    
    Operativās_vadības_pārvalde --> Kriminālizmeklēšanas_pārvalde[Kriminālizmeklēšanas pārvalde]
    
    Kriminālizmeklēšanas_pārvalde --> Operativās_darbības[Operatīvās darbības]
    
    Kriminālizmeklēšanas_pārvalde --> Izmeklēšanas_nodaļa[Izmeklēšanas nodaļa]
    
    Kriminālizmeklēšanas_pārvalde --> Atbalsta_nodaļa[Atbalsta nodaļa]
    
    Kriminālizmeklēšanas_pārvalde --> Atgriešanas_un_patvēruma_lietu_nodaļa[Atgriešanas un patvēruma lietu nodaļa]
    
    VRS_Prieksnieks --> Rigas_pārvalde[Rīgas pārvalde]
    
    VRS_Prieksnieks --> Ventspils_pārvalde[Ventspils pārvalde]
    
    VRS_Prieksnieks --> Daugavpils_pārvalde[Daugavpils pārvalde]
    
    VRS_Prieksnieks --> Aviācijas_pārvalde[Aviācijas pārvalde]
```

162

6.11. Robežšķērsošanas vietas ar Lietuvas Republiku Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes Zemgales II kategorijas dienesta atbildības teritorijā

- bijušais Skaistkalnes (Germanišķu) apvienotais robežkontroles punkts, kas atrodas uz valsts robežas pie valsts robežas robežzīmes Nr. 1079 uz autoceļa P 89, Rīga—Birži, Vecumnieku novada, Skaistkalnes pagastā, Rīgas iela — 1, LV - 3924, 76 km attālumā no Rīgas, 77 km no Jelgavas;
- bijušais Grenctāles (Saločiai) apvienotais robežkontroles punkts, kas atrodas uz valsts robežas pie robežzīmes Nr. 1008 un robežzīmes Nr. 1009 uz autoceļa A7, Rīga—Kauņa, Grenctālē, Brunavas pagastā, Bauskas novadā, LV -3912, 83 km attālumā no Rīgas, 73 km no Jelgavas;
- bijušais Lietuvas Republikas Brunavas (Joneļu) viensusējais robežpārejas punkts pie robežzīmes Nr. 1036 un robežzīmes Nr. 1037, 100 m no valsts robežas LTU teritorijā uz autoceļa Bauska—Birži, Bauskas novadā, Brunavas pagastā, 95 km attālumā no Rīgas;
- bijušais Adžūnu (Žeimele) viensusējais robežpārejas punkts, kas atrodas uz valsts robežas, pie robežzīmes Nr.0931 un robežzīmes Nr.0932 uz autoceļa Bauska—Žeimele, Bauskas novada, Īslīces pagastā, 81 km attālumā no Rīgas, 60 km no Jelgavas;
- bijušais Meitenes (Kalvju) apvienotais robežkontroles punkts, kas atrodas uz valsts robežas starp valsts robežas robežzīmi Nr.0858 un valsts robežas robežzīmi Nr.0859, uz autoceļa A8 Rīga—Šauli, Jelgavas novada, Elejas pagastā, „Meitenes muitas kontroles punktā”, LV—3023, 74 km attālumā no Rīgas, 31 km no Jelgavas;
- bijušais Meitenes (Jonišķu) viensusējais dzelzceļa robežkontroles punkts, kas atrodas Jelgavas novada, Elejas pagastā, Elejā, Dzelzceļnieku — 6, Meitenes dzelzceļa stacijā. Attālums līdz Rīgai — 72 km, līdz Jelgavai — 27 km;
- bijušais Lietuvas Republikas Žagares (Žagares) viensusējais robežkontroles punkts, kas atrodas uz valsts robežas starp valsts robežas robežzīmi Nr.0788 un valsts robežas robežzīmi Nr.0789, uz autoceļa P 95 Jelgava—Žagare, Tērvetes novada, Augstkalnes pagastā, 90 km attālumā no Rīgas;
- bijušais Vītiņu (Veģeru) viensusējais robežpārejas punkts, kas atrodas uz valsts robežas starp valsts robežas robežzīmi Nr.0677 un valsts robežas robežzīmi Nr.0678, uz autoceļa P 104 Tukums—Jaunakmene, Auces novada, Vītiņu pagastā, mājas „Muita”, 110 km attālumā no Rīgas;
- bijušais Neretas (Suvainišķi) viensusējais robežkontroles punkts, kas atrodas uz valsts robežas starp valsts robežas robežzīmi Nr.1210 un valsts robežas robežzīmi Nr.1211, uz autoceļa P 75 Nereta - Suvainišķi, Neretas novada, Neretas pagastā, 5 km attālumā no Neretas un 196 km attālumā no Rīgas.

Līdz 2019.gada 1.jūnijam Zemgales dienesta izvietojumā „Meitenes muita kontroles punktā” atradās kontaktpunkts „Meitene –Kalviai”, kur dienesta pienākumus pildīja Lietuvas un Latvijas amatpersonas. Pēc 2019.gada 1.jūnija kontaktpunkta dislokācijas vieta un nosaukums tika mainīts. Latvijas pusē kontaktpunkts nosaukts „Rīga” un ir izvietots Rīgā, savukārt Lietuvas pusē kontaktpunkts tagad saucas „Šiauliai” un ir izvietots Šauļos. Kontaktpunkta funkcijas no tā nemainījās, joprojām tas nodrošina informācijas apmaiņu (funkcijas – ja amatpersonai norīkojumā pierobežā, arī valsts iekšienē ir nepieciešama informācija par Lietuvas pilsoni/ transportlīdzekli/ pasi utt., tad šādu informāciju sniegs kontaktpunkts un protams otrādi, Latvijas puse sniegs Lietuvas nepieciešamo informāciju par Latvija pilsoņiem/transportlīdzekļiem, personu apliecinošiem dokumentiem un citu informāciju.

6.12. Iesaistīto pušu aptaujas anketa

Latvijā un Lietuvā izmantota vienāda anketa datu iegūšanai no DPS pašvaldībās.

Lūdzam tālāk tekstā esošajā tabulā sniegt informāciju par **Jūsu iestādes darbību**.

Nr.	Nepieciešamā informācija	Pašvaldības / drošības pakalpojumu institūcijas sniegtā informācija
1.1.	Drošības pakalpojumu institūcijas nosaukums jūsu pašvaldībā	
1.2.	Vai konkrētā drošības pakalpojuma institūcija ir valsts vai pašvaldības institūcija?	
1.3.	Lūdzu, norādiet normatīvus , kuri nosaka institūcijas izveidi/ darbību!	
1.4.	Lūdzu, atspoguļojiet institūcijas struktūrshēmu !	
1.5.	Lūdzu, norādiet kopējo darbinieku skaitu, katra konkrētā darbinieka amata nosaukumu un slodzi konkrētajā institūcijā!	
1.6.	Lūdzu, raksturojiet, kādi ir galvenie ikdienas pienākumi katram no darbiniekiem (īss raksturojums)!	
1.7.	Lūdzu, raksturojiet, kādas ir darbinieku pilnvaras attiecībā uz sadarbību ar Lietuvas kolēģiem (attiecas uz pierobežas pašvaldībām)!	
1.8.	1.8.1. Vai šai konkrētajai drošības pakalpojumu institūcijai 2019.gadā ir bijusi kopīga sadarbība ar Lietuvas institūciju līdzīgā jomā? 1.8.2. Ja, jā, lūdzu, uzskaitiet kādās situācijās! 1.8.3. Ja, nē, lūdzu, norādiet, kādos gadījumos būtu nepieciešams sadarboties, piemēram: - informācijas apmaiņa (par vandālismu, problemātiskām personām utt.); - kopīga patrulēšana lielos vietējos publiskos pasākumos, palīdzības sniegšana ārkārtas situācijās, u.tml.; - kopīga reaģēšanas kārtība dzīvībai bīstamās situācijās (noziegumi, nelaimes gadījumi, glābšana, ugunsgrēki utt.), kā arī problemātiskās situācijās (piemēram, nozagtas automašīnas, lauksaimniecības tehnika, vides piesārņojums, brīvprātīgo iesaiste utt.)	1.8.1. JĀ vai NĒ 1.8.2. Ja, jā, kādās situācijās līdz šim? 1.8.3. Ja, nē, kādos gadījumos būtu nepieciešams sadarboties?
1.9.	Lūdzu, norādiet konkrētās institūcijas/ iecirkņa adresi !	
1.10.	Lūdzu, norādiet konkrētās institūcijas tālruņa numuru , uz kuru iedzīvotājiem zvanīt ārkārtas gadījumos!	
1.11.	Lūdzu, norādiet kādi ir institūcijas pakalpojumu izcenojumi ,	

Nr.	Nepieciešamā informācija	Pašvaldības / drošības pakalpojumu institūcijas sniegtā informācija
	iedzīvotājiem vērsties pēc palīdzības jūsu pašvaldības teritorijā (par visbiežāk sniegtajiem pakalpojumiem). Lūdzu, norādīt, ja Latvijas un Lietuvas iedzīvotājiem izcenojumi atšķiras.	
1.12.	Lūdzu, norādiet institūcijas piemērojamās soda veidus un apmērus likumpārkāpuma gadījumā (par visbiežākajiem/ raksturīgākajiem gadījumiem). Lūdzu, norādīt, ja izcenojumi atšķiras Latvijas un Lietuvas iedzīvotājiem.	
1.13.	Lūdzu, norādiet iedzīvotājiem nepieciešamos dokumentus , kas personai jāuzrāda, vērsties pēc palīdzības pie institūcijas jūsu pašvaldības teritorijā. Lūdzu, norādīt, ja ir atšķirīgas prasības Latvijas un Lietuvas iedzīvotājiem.	
1.14.	Lūdzu, norādiet kādi praktiskie rīcības soļi ir jāveic iedzīvotājiem, ja ir noticis negadījums konkrētās drošības institūcijas darbības jomā (piemēram, auto avārija, dokumentu zādzība, personas pazušana, u.c.). Lūdzu, norādīt, ja ir atšķirīgi rīcības soļi Latvijas un Lietuvas iedzīvotājiem.	
1.15.	Lūdzu, sniedziet ar konkrētās drošības institūcijas darbību saistītu datu atspoguļojumu, piemēram: - saņemtie izsaukumi (skaits); - sniegtie pakalpojumi (skaits); - pakalpojumu veidi (piem., ugunsgrēki, glābšanas darbi); - izrakstītie protokoli (skaits); - u.tml. Informāciju vēlams sniegt par laika periodu no 2014.gada līdz 2018./2019. gadam, atkarībā no datu pieejamības.	
1.16.	Citi komentāri/ svarīga informācija par konkrēto drošības pakalpojuma institūciju!	

- Ja pašvaldībā ir pieejama vēl cita veida drošības jomu raksturojoša informācija, lūdzu, īsi aprakstiet kāda veida. Pēc nepieciešamības ar Jūsu pašvaldības pārstāvi sazināties SIA "AC Konsultācijas" pārstāvis un vienosies par tālāko informācijas atspoguļošanas veidu.

2. Kā jūs vērtējat drošības pakalpojumu situāciju jūsu pašvaldības teritorijā kopumā un zemāk minētajās jomās, ņemot vērā to, ka atrodaties blakus/ tuvu Lietuvas robežai (atbilstošo vērtējumu iekrāsot)?

		Droša situācija	Daļēji droša situācija	Nedroša situācija
3.1.	Drošības situācija pašvaldībā KOPUMĀ	1	2	3
	Ja vērtējat situāciju kā daļēji drošu vai nedrošu, lūdzu, raksturojiet to, minot piemēru (<i>Lūdzu ierakstiet!</i>):			
3.2.	Drošības situācija pašvaldībā ugunsdzēsības jomā	1	2	3
	Ja vērtējat situāciju kā daļēji drošu vai nedrošu, lūdzu, raksturojiet to, minot piemēru (<i>Lūdzu ierakstiet!</i>):			
3.3.	Drošības situācija pašvaldībā sabiedriskās kārtības jomā	1	2	3
	Ja vērtējat situāciju kā daļēji drošu vai nedrošu, lūdzu, raksturojiet to, minot piemēru (<i>Lūdzu ierakstiet!</i>): Sakarā ar to, ka ir atvērtas robežas, VP ir fiksēti gadījumi, kad Lietuvas iedzīvotāji mēģina apzagt pierobežas iedzīvotājus Latvijas pusē (lauksaimniecības tehnikas zādzības, degvielas noliešana, dzīvnieku zādzības).			
3.4.	Drošības situācija pašvaldībā Valsts Robežsardzes darbības jomā	1	2	3
	Ja vērtējat situāciju kā daļēji drošu vai nedrošu, lūdzu, raksturojiet to, minot piemēru (<i>Lūdzu ierakstiet!</i>):			
3.5.	Drošības situācija pašvaldībā Neatliekamās medicīniskās palīdzības jomā	1	2	3
	Ja vērtējat situāciju kā daļēji drošu vai nedrošu, lūdzu, raksturojiet to, minot piemēru (<i>Lūdzu ierakstiet!</i>):			

Paldies par atsaucību un sniegto informāciju!

6.13. Interviju vadlīnijas (Lietuva)

Mums ir ļoti svarīgs Jūsu viedoklis, jo Jūsu pieredze neapšaubāmi paplašinās sabiedrības un lēmumus pieņemošo personu izpratni par sabiedriskās drošības situāciju Lietuvā un šādā veidā sniegsiet savu ieguldījumu darbības plāna sagatavošanā, kas paredzēts sadarbības starp Lietuvas un Latvijas sabiedriskās drošības dienestiem veicināšanai.

Intervija ilgs aptuveni 20 min.

Vēlos uzsvērt, ka šis pētījums nav nekādā veidā saistīts ar organizācijas vai atsevišķu darbinieku darba kvalitāti un līdzīgiem pētījumiem. Mums svarīgi iegūt kopēju ainu par reālu sabiedriskās drošības situāciju Lietuvā un noteikt abu valstu sabiedriskās drošības dienestu sadarbības vajadzību un iespējas.

Ja jums radušies jautājumi, varat tos uzdot tagad vai vēlāk.

Intervijas jautājumi:

1. Vērtējot Lietuvas un Jūsu apkalpojamās teritorijas sabiedriskās drošības problēmas, vai saskatāt būtiskas atšķirības? *Katrā rindīņā atzīmējiet pa vienam atbildes variantam.*

Problēma	Problēma raksturīga tikai pierobežas reģionam	Problēma raksturīga gan pierobežas reģionam, gan Lietuvai
Vardarbīgi noziegumi	☐	☐
Mantiski noziegumi	☐	☐
Nepilngadīgo noziegumi	☐	☐
Satiksmes negadījumi	☐	☐
Nelegālā migrācija	☐	☐
Kontrabanda	☐	☐
Sabiedriskās kārtības pārkāpumi	☐	☐
Ugunsgrēki	☐	☐
cits (ierakstīt)	☐	☐

2. Vērtējot Jūsu pašvaldības sabiedriskās drošības situāciju, piešķiriet attiecīgu apdraudējuma līmeni norādītajiem faktoriem. *Katrā rindīņā atzīmējiet pa vienam atbildes variantam.*

Faktors	Nerada nekādu apdraudējumu	Rada mazu apdraudējumu	Rada vidēju apdraudējumu	Rada lielu apdraudējumu	Grūti pateikt
Vardarbīgi noziegumi	☐	☐	☐	☐	☐
Mantiski noziegumi	☐	☐	☐	☐	☐
Nepilngadīgo noziegumi	☐	☐	☐	☐	☐
Satiksmes negadījumi	☐	☐	☐	☐	☐
Nelegālā migrācija	☐	☐	☐	☐	☐
Kontrabanda	☐	☐	☐	☐	☐
Sabiedriskās kārtības pārkāpumi	☐	☐	☐	☐	☐
Ugunsgrēki	☐	☐	☐	☐	☐
cits (ierakstīt)	☐	☐	☐	☐	☐

3. Jautājumā Nr. 2 izcēlāt galvenās Jūsu pašvaldības sabiedriskās drošības problēmas (faktori, kuriem piešķirāt vidēju un lielu apdraudējumu). Lūdzam norādīt, kādi apstākļi pēc Jūsu domām ir šo problēmu iemesls? *Katrā rindīnā atzīmējiet pa vienam atbildes variantam.*

Apstākļi	Pilnībā nepiekrītu	Nepiekrītu	Nedz piekrītu, nedz nepiekrītu	Piekrītu	Pilnībā piekrītu
Dienesta/iestādes cilvēkresursu trūkums	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikācijas trūkums (piemēram, bieži vien pārāk vēlu saņemts paziņojums par palīdzību/neprecīza informācija);	☐	☐	☐	☐	☐
Nepietiek līdzekļu sabiedriskās drošības funkcijas pildīšanai	☐	☐	☐	☐	☐
Trūkst tehnikas, aprīkojuma sabiedriskās drošības nodrošināšanai	☐	☐	☐	☐	☐
Lielākā daļa esošās tehniskas, aprīkojuma ir novecojusi	☐	☐	☐	☐	☐
Parasti nepietiekami ātri reaģē uz izsaukumu	☐	☐	☐	☐	☐
Bieži vien ir liels attālums līdz notikuma vietai	☐	☐	☐	☐	☐
Tiek veltīts nepietiekams finansējums sabiedriskās drošības darbības nodrošināšanai	☐	☐	☐	☐	☐
Nav skaidrs atbildības un funkciju sadalījums starp sabiedriskās drošības dienestiem	☐	☐	☐	☐	☐
Neskaidra ar sabiedrisko drošību saistīto darbību koordinēšana	☐	☐	☐	☐	☐
Trūks sadarbības ar Latvijas sabiedriskās drošības dienestiem	☐	☐	☐	☐	☐
Nepietiekama darba alga	☐	☐	☐	☐	☐
Cits (ierakstīt)	☐	☐	☐	☐	☐

4. Vēlētos lūgt Jums iesniegt piedāvājumus, rekomendācijas, kā varētu risināt galvenās Jūsu pašvaldības sabiedriskās drošības problēmas.

Sabiedriskās drošības problēma	Piedāvājumi/rekomendācijas

5. Vai varat nosaukt Jūsu pašvaldībā labākos drošības nodrošināšanas piemērus/praksi? Piemēram, moderni risinājumi, IKT piesaiste, sadarbības formas u. tml.

6. Jūsu pašvaldība robežojas ar Latviju. Vai pildot sabiedriskās drošības nodrošināšanas funkciju, sadarbojaties ar Latvijas sabiedriskās drošības dienestiem?

a. Ja jā, nosauciet sadarbības jomas, ar kurām iestādēm un cik bieži sadarbojaties? Kā tiek koordinēts kopīgs darbs un sadalīta atbildība?

b. Ja nē, nosauciet iemeslu. Vai būtu sadarbības nepieciešamība ar Latvijas sabiedriskās drošības dienestiem?

c. Vai ir jomas, kurās varētu sadarboties ar Latvijas drošības dienestiem, taču sadarbība nenotiek? Piemēram, preventīvie pasākumi, kopīgās apmācības ekstremālu situāciju laikā, kopīgas meklēšanas kampaņas u. tml.

Jomas	Sadarbības būtība, iespējas, piemēri	Iestādes, ar kurām var notikt sadarbība (ja zināms)

7. Pēc Jūsu domām, vai būtu vajadzība dibināt kopīgu (apvienotu) Lietuvas-Latvijas sabiedriskās drošības nodrošināšanas organizāciju, kas sniegtu savu ieguldījumu sabiedriskās drošības situācijas uzlabošanā? Ja jā – kādas funkcijas šī organizācija pildītu? Ar ko nodarbotos, ko koordinētu u. tml.?

Darbības jomas	Funkcijas

8. Vai sadarbojaties ar citām Lietuvas iestādēm un ieinteresētām personām, kopīgi nodrošinot drošību? Ar kādiem partneriem?

9. Lūdzam novērtēt, vai piekrītat apgalvojumam "Manā pašvaldībā ir droši dzīvot"

Pilnībā piekrītu	Piekrītu	Nedz piekrītu, nedz nepiekrītu	Nepiekrītu	Pilnībā nepiekrītu
☐	☐	☐	☐	☐

10. Vai vēlētos izteikt papildu viedokli par sadarbību ar Latvijas dienestiem, vispārējo drošības situāciju, problēmām vai citām šajā sarunām skartajām tēmām?